

**UCHWAŁA NR XI/113/2024
RADY MIEJSKIEJ W KOSZALINIE**

z dnia 28 listopada 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2025 rok**

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151) oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939) Rada Miejska w Koszalinie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2025 rok, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Koszalina.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Artur Wezgraj

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2025 rok

WSTĘP

Alkohol etylowy jest najczęściej używaną substancją psychoaktywną, jedną z najbardziej śmiertelnych i chorobotwórczych substancji dostępnych legalnie na całym świecie. Jego spożywanie w umiarkowanych ilościach może być częścią życia społecznego i kulturowego dla wielu osób, natomiast nadmierne jego spożycie lub uzależnienie od alkoholu może prowadzić do szeregu negatywnych konsekwencji społecznych i osobistych. Etanol jest środkiem odurzającym o działaniu narkotycznym, substancją z kategorii depresantów. Konsumpcja alkoholu leży u podstaw zachowań agresywnych i impulsywnych oraz zaburza zdolność logicznego myślenia. Choroba alkoholowa prowadzi do niewydolności organizmu ludzkiego, często nieodwracalnych uszkodzeń jego organów lub śmierci. Spożywanie alkoholu etylowego podczas ciąży może prowadzić do wystąpienia u dziecka alkoholowego zespołu płodowego (FAS).

Alkoholizm jest chorobą społeczną. Spożywanie napojów alkoholowych w fazie choroby powoduje liczne negatywne skutki degradujące życie alkoholika i jego otoczenia. Alkoholizm zaburza normalne postrzeganie świata i ludzi, a rodzina alkoholika cierpi na tym najbardziej. Alkoholizm powoduje rozwój przemocy fizycznej, psychicznej, ekonomicznej, seksualnej. Może być przyczyną utraty pracy oraz kardynalnych zaniedbań w procesie wychowania dzieci. Dzieci z rodzin z problemem alkoholowym gorzej radzą sobie w kontaktach społecznych i nabywają podatność na uzależnienie w życiu dorosłym. Na każdym etapie kształtowania się uzależnienia od alkoholu oraz szkód społecznych, które powoduje alkoholizm, niezbędna jest profesjonalna pomoc profilaktyczna i terapeutyczna.

„**Narkomania** to stałe lub okresowe używanie w celach innych niż medyczne środków odurzających lub substancji psychotropowych albo środków zastępczych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie”. Narkomania, obok uzależnienia od alkoholu i nikotyny, należy do najpoważniejszych problemów społecznych przełomu stuleci. Gwałtownie wzrasta liczba nowych substancji psychoaktywnych (dopalaczy, paranarkotyków). Społeczeństwa uzależniają się od leków i suplementów diety (lekomania). Obserwujemy niebezpieczne zjawisko destygmatyzacji tzw. narkotyków miękkich. Dzieci i młodzież stają się pierwszymi ofiarami swoistej „mody” na odurzanie się. Jest to zjawisko niepokojące, zarówno ze względu na bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia i życia osób używających substancji psychoaktywnych, jak i dla zdrowia publicznego, zwłaszcza w kontekście chorób zakaźnych, takich jak: HIV, wirus żółtaczki typu B i C, gruźlica, choroby przenoszone drogą płciową i inne.

Nadużywanie substancji psychoaktywnych powoduje szkody społeczne, głównie w funkcjonowaniu rodziny, jak i w sferze działalności zawodowej i gospodarczej, może być przyczyną ubóstwa, bezrobocia, konfliktów z prawem, prostytucji, przemocy, bezdomności, hazardu, alkoholizmu. Tempo współczesnego życia, presja społeczna nakazująca godzenie rosnących standardów wydajności i jakości pracy z codziennymi obowiązkami życia rodzinnego, sprzyjają sięganiu po środki psychoaktywne. W ślad za tym wzrasta dostępność fizyczna i ekonomiczna do narkotyków. Liczba osób eksperymentujących z narkotykami i już uzależnionych, szukających pomocy, stale rośnie. Największe obawy budzi zjawisko wzrostu zagrożenia narkomanią wśród młodzieży, a także obniżanie się granicy wieku osób mających po raz pierwszy kontakt ze środkami psychoaktywnymi.

Uzależnieniem behawioralnym, inaczej czynnościowym, nazywamy grupę objawów związanych z wielokrotnym, długotrwałym i utrwalonym powtarzaniem konkretnej czynności. Działanie takie ma na celu zredukowanie złego samopoczucia i wewnętrznego napięcia poprzez osiągnięcie uczucia przyjemności, zaspokojenia, radości czy nawet euforii przez osobę wykonującą daną czynność. Uzależnienie od wykonywania danej czynności pojawia się w momencie, gdy towarzyszy jej wewnętrzny przymus lub silne pragnienie jej rozpoczęcia i jak najdłuższego kontynuowania. Cechą charakterystyczną uzależnienia

jest narastanie trudności w kontrolowaniu zachowań z nim związanych oraz zwiększenie tolerancji czyli wewnętrznej potrzeby coraz większej częstotliwości podejmowania czynności uzależniającej.

Przykładami najczęstszych uzależnień behawioralnych są: zakupoholizm, hazard, objadanie się, ortoreksja (nadmierna koncentracja na zdrowym jedzeniu), uzależnienie od seksu lub pornografii, pracoholizm, uzależnienie od używania komputera i gier komputerowych, uzależnienie od użytkowania sieci internetowej, fonoholizm (uzależnienie od telefonu komórkowego), kleptomania (przymus dokonywania kradzieży), uzależnienie od środków masowego przekazu, tanoreksja (uzależnienie od opalania się), bigoreksja (przesadna dbałość o sylwetkę), uzależnienie od zabiegów medycyny estetycznej i chirurgii plastycznej.

Jednakże większość uzależnień behawioralnych to zachowania bagatelizowane przez otoczenie czy wręcz akceptowane społecznie. Takie nastawienie nie sprzyja diagnozowaniu i leczeniu uzależnień behawioralnych. Doskonałymi przykładami są pracoholizm czy bigoreksja. O pracy w nadgodzinach mówimy z szacunkiem oraz okazujemy uznanie osobom, które poświęcają wiele czasu i pieniędzy, aby utrzymać piękną sylwetkę.

Szczególnie często uzależnienia behawioralne dotyczą dzieci i młodzieży. Jednym z takich zaburzeń jest nałogowe korzystanie z zaawansowanych technologicznie urządzeń do wymiany danych, takich jak komputery i smartfony.

Przemoc domowa to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej. Przemoc naraża tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia, narusza jej godność, wolność, nietykalność cielesną, w tym seksualną, powoduje szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołuje u tej osoby cierpienie lub krzywdę, ogranicza lub pozbawia tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej, narusza prywatność tej osoby lub wzbudza u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, również za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Osobie dotkniętej przemocą domową udziela się bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, a także interwencji kryzysowej, ochrony przed dalszym krzywdzeniem, zapewnienia bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia lub pomocy w uzyskaniu mieszkania.

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego. Organy administracji rządowej i samorządowej współdziałają z organizacjami pozarządowymi oraz kościołem i związkami wyznaniowymi w zakresie udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą, oddziaływania na osoby stosujące przemoc oraz podnoszenia świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy domowej.

Podejmowanie interwencji w środowisku, wobec rodziny dotkniętej przemocą, odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2025 jest zestawieniem planowanych działań w ramach zadań własnych gminy w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii wynikających

z ustawy o zdrowiu publicznym z 11 września 2015 roku, Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025, ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z 29 lipca 2005 roku.

Program stanowi kontynuację zadań realizowanych w latach ubiegłych i w ten sposób gwarantuje ciągłość wieloletniej strategii przeciwdziałania narkomanii i alkoholizmowi. Polityka społeczna miasta w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom ukierunkowana jest w szczególności na budowanie zintegrowanego systemu rozwiązywania problemów uzależnień i jest częścią Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Koszalina na lata 2021-2025.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2025 realizuje jeden z głównych celów strategicznych, mówiący o stymulacji społeczności lokalnej do zdrowego stylu życia, wolnego od uzależnień. Cel ogólny programu będzie realizowany poprzez działania profilaktyczne, leczenie, rehabilitację, ograniczanie szkód zdrowotnych, reintegrację społeczną, ograniczanie podaży, badania i monitoring. Celem towarzyszącym będzie monitorowanie zjawiska związanego z zażywaniem środków zastępczych, tzn. produktów zawierających substancje psychoaktywne, potocznie nazywanych dopalaczami oraz poszukiwanie nowych propozycji profilaktycznych.

Samorząd koszaliński podejmuje działania zapobiegające uzależnieniom. Działania te mają charakter interdyscyplinary. Wspólnie z placówkami oświatowymi, placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, policją, służbami medycznymi i epidemiologicznymi oraz organizacjami pozarządowymi Gmina Miasto Koszalin prowadzi działania profilaktyczne i edukacyjne kierowane szczególnie do młodego pokolenia. Aktywna współpraca różnych organów zajmujących się przeciwdziałaniem problemowi zażywania substancji psychoaktywnych, daje szansę na zastosowanie spójnych i wieloaspektowych programów profilaktycznych i zdrowotnych o potwierdzonej skuteczności lub opartych na naukowych podstawach. Do działań tych muszą zostać włączone również rodziny, zakłady pracy, szkoły, środowiska rówieśnicze młodzieży, ośrodki abstynenckie.

Lokalna diagnoza dotycząca używania środków psychoaktywnych oraz wiążących się z tym problemów społecznych jest podstawą do nakreślenia działań w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Diagnozę stanu zjawiska w Koszalinie umożliwia analiza danych statystycznych będących w dyspozycji jednostek organizacyjnych miasta, organizacji pozarządowych i Biura Pełnomocnika ds. Uzależnień. Nadrzędnym materiałem poglądowym, dotyczącym stanu problemów uzależnień na terenie miasta jest diagnoza przeprowadzona na zlecenie Prezydenta Miasta Koszalina przez Instytut Badawczy IPC z Wrocławia na przełomie maja i czerwca 2024 roku. Dane statystyczne w połączeniu z wynikami badań ankietowych IPC dają obraz problemów społecznych związanych z uzależnieniami od alkoholu, papierosów, narkotyków, stanu nasilenia przemocy w szkole, agresji wśród młodzieży, zakresu i sposobu spędzania czasu wolnego i innych aktywności społecznych.

Aktualna diagnoza została sporządzona przy użyciu identycznych narzędzi badawczych i na analogicznych próbach respondentów jak w latach 2014 i 2019, co umożliwia obserwację zmian zachodzących w obszarze zażywania substancji psychoaktywnych przez mieszkańców miasta, i co za tym idzie, wskazanie celów do realizacji przez koszaliński samorząd w najbliższych latach.

I. DIAGNOZA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ I ZACHOWAŃ

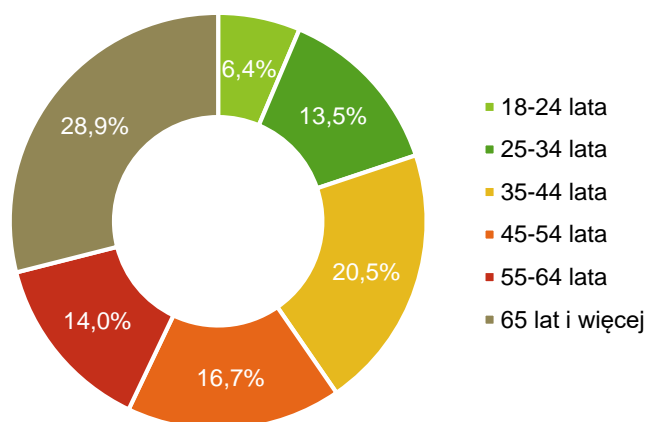
Na zlecenie Prezydenta Miasta Koszalina Instytut Badawczy IPC przeprowadził na przełomie maja i czerwca 2024 roku badania ilościowe z dorosłymi mieszkańcami miasta, nauczycielami oraz młodzieżą szkolną. Raport, będący załącznikiem do niniejszego Programu, został podzielony na 3 części, przedstawiające wyniki badań w poszczególnych grupach respondentów.

Badania z dorosłymi mieszkańcami Koszalina zostały przeprowadzone metodą CATI (Computer Assited Telephone Interview) – przy pomocy wywiadu telefonicznego wspomaganego komputerowo, który jest jedną z metod ilościowego zbierania danych. Wywiad prowadzony jest przez telefon, ankieter zapisuje odpowiedzi w komputerze za pomocą specjalnie przygotowanego skryptu, który pozwala na zautomatyzowanie badania m.in. poprzez losową kolejność odpowiedzi przy poszczególnych pytaniach. Respondenci dobierani są poprzez losowe tworzenie numerów telefonów, a próba konstruowana w taki sposób, by odzwierciedlała całą badaną populację.

Badania z młodzieżą szkolną i nauczycielami zostały przeprowadzone za pomocą ankiety audytoryjnej – ankiety zostały rozdane w szkołach. Ankieta audytoryjna to jedno z narzędzi stosowanych w badaniach społecznych i polega na zebraniu respondentów w danej przestrzeni (może to być klasa szkolna) i rozdaniu im kwestionariuszy. Ankiety te są wypełniane samodzielnie przez uczestników badania, w jednym czasie i jednym miejscu, przez co zapewniona jest wysoka standaryzacja (powtarzalność) warunków przeprowadzenia badania. Rolą ankietera w tych warunkach jest poinformowanie badanych co do celu przeprowadzanego badania i sposobu wypełniania kwestionariusza. Pytania w ankiecie są pytaniami zamkniętymi o takiej samej treści dla każdego uczestnika. Osoby badane mają zapewnioną anonimowość. Dzięki zapewnieniu braku możliwości zidentyfikowania poszczególnych respondentów, uczestnicy są mniej skłonni do podawania nieprawdziwych odpowiedzi, stawiających ich w lepszym świetle, co w naukach społecznych nazywane jest lękiem przed oceną. Zebrane w ten sposób dane są poddane analizie statystycznej.

Badanie ilościowe z dorosłymi mieszkańcami Koszalina.

Wiek respondentów.

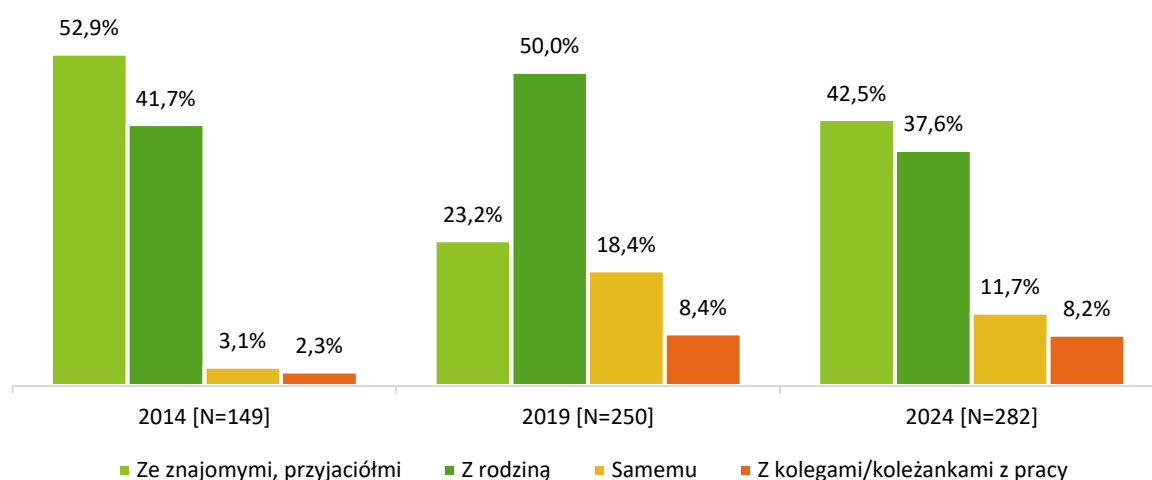
Czas wolny.

Główną formą spędzania czasu wolnego przez osoby dorosłe mieszkające w Koszalinie jest spędzanie go z rodziną, znajomymi oraz korzystając z Internetu.

Alkohol.

- Spośród dorosłych respondentów 69,1% spożywa alkohol. Mężczyźni częściej niż kobiety deklarują spożywanie alkoholu. Najmniej osób spożywających alkohol jest w wieku 65 lat i więcej. Największe jego spożycie występuje w grupie wiekowej 45-54 lata oraz w grupie wiekowej 35-44 lata.
- Ponad 26% respondentów spożywa alkohol kilka razy w miesiącu.
- Osoby, które deklarują, że piją alkohol, najczęściej spożywają go w domu oraz podczas uroczystości rodzinnych poza domem.
- Alkohol najczęściej spożywany jest w gronie rodzinnym lub ze znajomymi i przyjaciółmi. Mężczyźni zdecydowanie częściej niż kobiety spożywają alkohol samotnie.

Osoby, z którymi respondenci najczęściej spożywają alkohol – porównanie wyników z lat 2014, 2019, 2024.

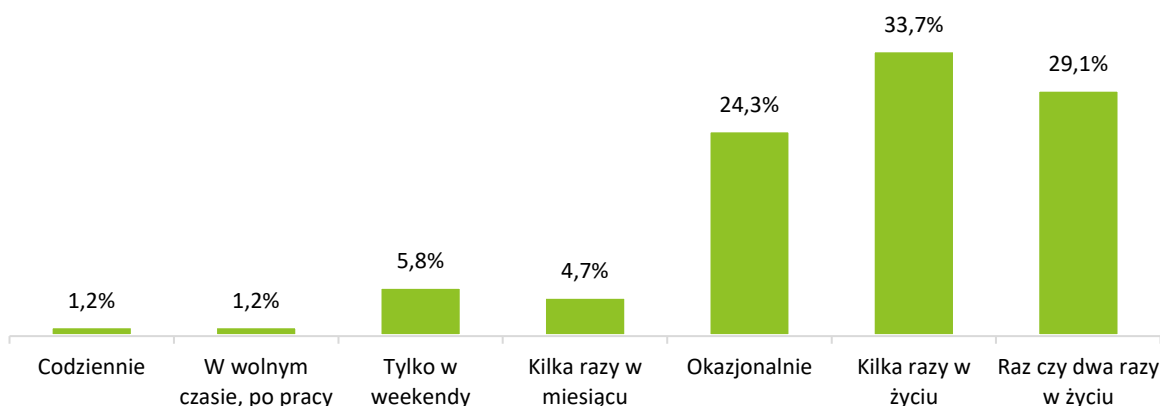
- Alkohol jest najczęściej spożywany dla towarzystwa oraz w celu uczczenia jakiejś uroczystości (wydarzenia).
- Najczęściej spożywanym alkoholem wśród respondentów jest piwo oraz wino, a najmniej preferowanym alkoholem jest wódka. Mężczyźni znacznie częściej niż kobiety piją piwo. Kobiety preferują natomiast wino.
- Ponad połowa osób (59,3%) deklaruje, że nie odczuwa żadnych dolegliwości fizycznych po spożyciu alkoholu. Z kolei 24,1% ankietowanych deklaruje, że problemy te są dokuczliwe, ale szybko przechodzą.
- Większość badanych (58,5%) deklaruje, że nie odczuwa żadnych dolegliwości psychicznych związanych ze spożywaniem alkoholu. Jedynie 0,7% badanych staje się agresywna lub używa przemocy po spożyciu alkoholu.
- Zdecydowana większość uczestników badania (83,7%) deklaruje, że nie ma problemów w relacjach z otoczeniem po wypiciu alkoholu.
- Spośród badanych 13,1% deklaruje, że nigdy się nie upiła. Tylko raz czy dwa razy doświadczyło tego 36,8% osób. Kobiety upijają się znacznie rzadziej niż mężczyźni.

- Wśród ankietowanych 27,8% osób nie doświadczyło nigdy zjawiska tzw. „urwania filmu”.
- Najczęstsza opinia badanych na temat alkoholu to: „zawsze powinno się zachować umiar”. Kobiety zdecydowanie częściej są zdania, że powinno zachować się umiar w picciu alkoholu. Postawa mężczyzn nieco częściej przyjmuje deklarację „wszystko jest dla ludzi”.

Narkotyki.

- Co piąty badany deklaruje sięganie po środki odurzające/narkotyki. Narkotyki częściej przyjmowane są przez mężczyzn niż przez kobiety. Deklaracja spożywania substancji psychoaktywnych jest najwyższa wśród najmłodszych respondentów – w wieku 18-24 lata oraz 25-34 lata.
- Po narkotyki badany zdarzyło się sięgnąć najczęściej kilka razy w życiu – 33,7%.

Częstotliwość sięgania po środki odurzające/narkotyki.

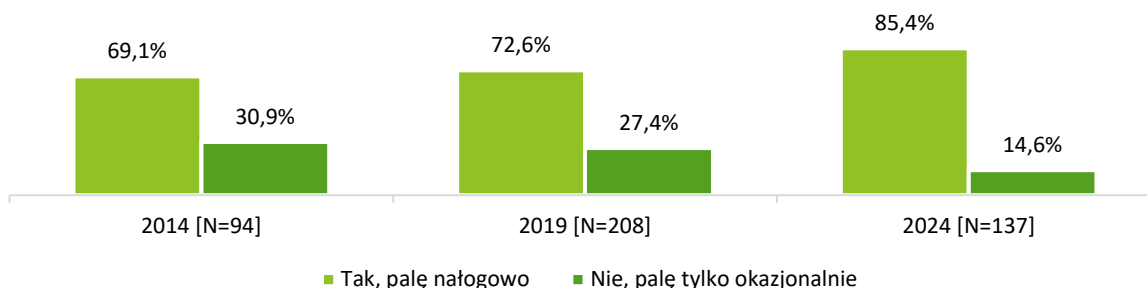

- Najczęściej przyjmowanym narkotykiem jest marihuana. W następnej kolejności była to amfetamina oraz alkohol z lekami.
- Badani sięgają po narkotyki w celu zrelaksowania się, odprężenia, a także z ciekawości, chęci spróbowania.
- Większość respondentów spróbowała po raz pierwszy narkotyków dlatego, że zaproponował je ktoś ze znajomych lub dlatego, że wszyscy w towarzystwie próbowali.
- Niemal połowa badanych deklaruje, że nie odczuwa żadnych dolegliwości fizycznych spowodowanych przyjęciem narkotyków. Natomiast co piąta osoba deklaruje, że odczuwa niedokuczliwe skutki fizyczne, które szybko przechodzą.
- Ponad połowa badanych osób zażywających narkotyki deklaruje, że nie doświadcza żadnych skutków psychicznych przyjmowania narkotyków.
- Większość badanych deklaruje, że zażywanie narkotyków nie ma większego wpływu na relacje z osobami z otoczenia.
- Najczęstsza opinia na temat narkotyków i środków psychoaktywnych to: „powinno się trzymać z dala od środków odurzających”.

Papierosy.

- Co trzeci respondent przyznaje, że pali papierosy. Częściej papierosy palą mężczyźni oraz osoby w wieku 45-54 lata.
- Nałogowi palacze stanowią 85,4% osób, które deklarują palenie tytoniu. Są to przede wszystkim mężczyźni oraz osoby w wieku 35-44 lat.

Palenie nałogowe papierosów wśród respondentów – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024.

- Co piąty uczestnik badania pali e-papierosy. Najczęściej e-papierosy palą osoby w wieku 18-24 lata.
- Ponad 3/4 badanych uznało, że e-papierosy są szkodliwe.

Źródła informacji na temat konsekwencji spożywania substancji psychoaktywnych i pomoc w problemach z nałogami.

- Wiedzę na temat konsekwencji spożywania substancji psychoaktywnych badani czerpią najczęściej z Internetu oraz telewizji, najmniej respondentów czerpie takie informacje z radia.
- Osoby badane w pierwszej kolejności poszukiwałyby pomocy w walce ze swoim nałogiem u specjalisty ds. uzależnień, następnie byłaby to rodzina.
- Kobiety nieco częściej niż mężczyźni w razie problemów z nałogiem zwróciłyby się do specjalisty ds. uzależnień. Mężczyźni natomiast najchętniej rozwiązałiby problem sami. Najmniej osób poszukiwałoby takiej pomocy u księdza lub u pomocy społecznej.

Badanie ilościowe z młodzieżą szkolną.

Czas wolny.

- Główną formą spędzania czasu wolnego przez uczniów jest korzystanie z Internetu. Na przestrzeni lat widoczny jest wzrost odsetka osób, które spędzają w ten sposób swój czas wolny.
- Odsetek osób, które uczęszczają na zajęcia sportowe maleje. Od 2014 widoczna jest tendencja spadkowa, wskazująca na coraz mniejszy odsetek młodzieży codziennie uprawiającej sport podczas dedykowanych zajęć (w 2014 roku co czwarty ankietowany (25,1%) uczestniczył w zajęciach sportowych praktycznie codziennie, w 2019 roku było to 22,7%, natomiast w 2024 – 18,8%).

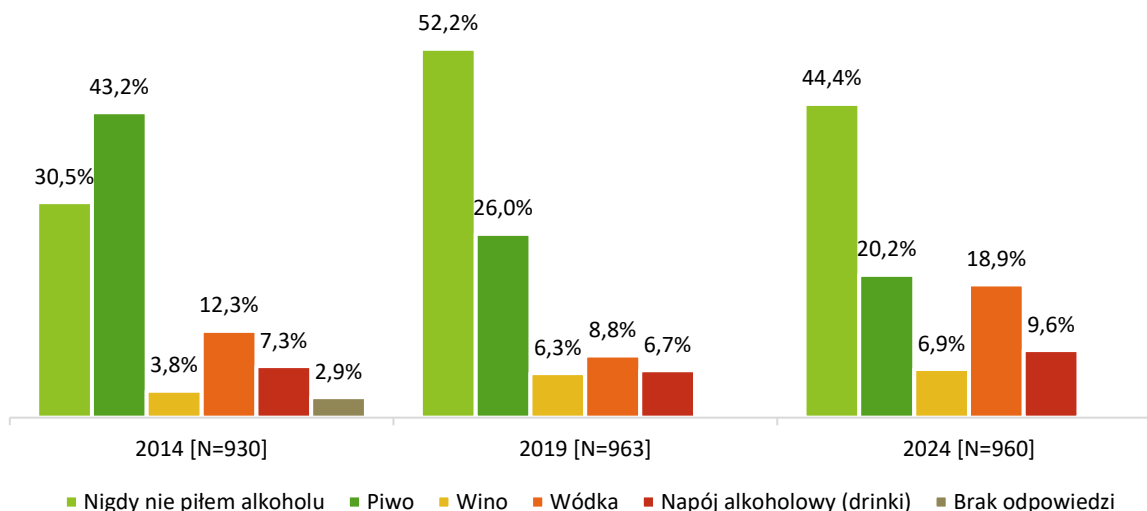
Negatywne zdarzenia w życiu młodzieży.

Negatywne zdarzenia, które mają miejsce w życiu młodzieży szkolnej to najczęściej: wypadek lub zranienie, problemy i nieporozumienia z rodzicami oraz ze znajomymi, nieprzygotowanie do lekcji.

Alkohol.

- Uczniowie ocenili, że dostępność alkoholu jest bardzo duża. Podobne prawidłowości notowane były w poprzednich edycjach badania. Największą dostępnością cechuje się piwo, co trzeci ankietowany (33,6%) ocenił, że piwo jest bardzo łatwo dostępne, a co piąty (19,4%), że dość łatwo.
- Alkohol, po który badani sięgają najczęściej to piwo. W 2014 roku piwo spożywało 43,2% osób, w 2019 było to 26,0%, natomiast w 2024 roku odsetek ten był niższy o 5,8 p.p. w odniesieniu do poprzedniego badania i wynosił 20,2%.
- Na przestrzeni lat wzrósł odsetek odpowiedzi wskazujących na spożywanie przez młodzież wódki. W 2024 roku był on wyższy o 10,1 p.p. niż w 2019 roku i wynosił 18,9%.
- W porównaniu do 2019 roku zmalał o 7,8 p.p. odsetek osób, które w ogóle nie piją alkoholu, w 2024 roku wynosił on 44,2%. Co ciekawe, chłopcy zdecydowanie częściej niż dziewczyny deklarowali, że nie piją alkoholu. Podobną tendencję obserwuje się w przypadku uczniów szkół podstawowych, którzy zdecydowanie częściej niż uczniowie szkół ponadpodstawowych nie spożywali jeszcze alkoholu.

Najczęściej spożywany alkohol [uczniowie] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024.

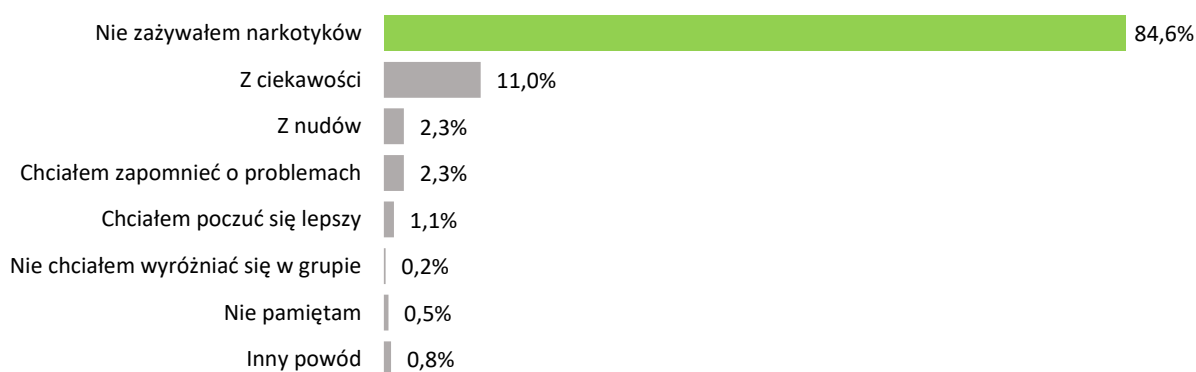

- Uczestnicy badania nie doświadczają występowania objawów upojenia alkoholowego (trudności z poruszaniem się, trudności z mówieniem, niepamiętanie niektórych wydarzeń). Jeśli już ma to miejsce, to sporadycznie – 1 lub 2 razy w życiu.
- Za wiek inicjacji picia alkoholu uznać można 16 i więcej lat. W przypadku piwa jest to 15 lat. Notuje się wzrost wieku inicjacji piwa, gdyż w poprzednich edycjach badania było to 14 lat.
- Większość uczniów nigdy się nie upiła, a jeśli miało to miejsce, to jedynie w przypadku 12,5% osób w wieku 16 i więcej lat.
- Główne miejsca spożywania alkoholu to dom (własny lub cudzy).
- Najczęściej dostrzegane konsekwencje picia alkoholu to: bycie bardziej otwartym wobec innych (46,9%) oraz uczucie relaksu (41,0%).

Narkotyki.

- Zdecydowana większość uczestników badania nie zażywa narkotyków i innych środków psychoaktywnych. Taka prawidłowość notowana była również w poprzednich edycjach badania.
- Od 2014 roku odsetek odpowiedzi świadczących o niezażywaniu narkotyków wzrastał, z 68,7% w 2014, do 80,6% w 2019, natomiast obecnie jest nieznacznie wyższy niż w poprzednim badaniu (o 4,4 p.p.).
- Jeśli już badani stosują środki psychoaktywne, to są to środki uspokajające (bez pozwolenia lekarza) oraz alkohol z lekami, a odsetek wskazań świadczących o ich zażywaniu jest niewielki: 5,2% osób zażywa środki uspokajające (bez pozwolenia lekarza) 1 lub 2 razy, następnie spożywanie alkoholu z lekami 1 lub 2 razy, które deklarowało 4,7% badanych.
- Uczniowie najczęściej nie wiedzą lub oceniają, że zdobycie marihuany lub haszyszu byłoby niemożliwe. Badani wskazywali również, że nie mieli kontaktów ze wskazanymi substancjami psychoaktywnymi.
- Uczestnicy badania oceniali najczęściej, że zdobycie poszczególnych narkotyków lub innych środków psychoaktywnych jest niemożliwe. Jedynie w przypadku środków uspokajających odnotowano 29,1% wskazań świadczących o łatwości ich zdobycia.
- Główne źródła pozyskiwania narkotyków to: otrzymanie ich od znajomego w tym samym wieku lub młodszego (5,7%), zakup od znajomego (5,1%) oraz otrzymanie ich od starszego znajomego (4,9%).
- Najczęstszym powodem sięgania po środki psychoaktywne jest ciekawość.

Powód przyjmowania narkotyków [uczniowie] – 2024.

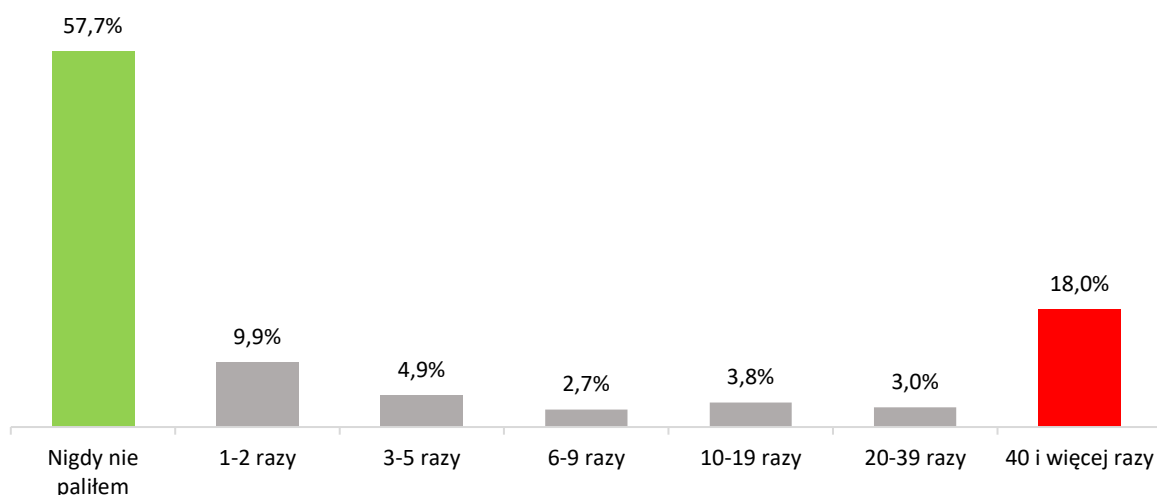

- Za wiek pierwszego spróbowania narkotyków lub środków psychoaktywnych można uznać 16 i więcej lat, należy jednak wskazać, że zdecydowana większość ankietowanych wskazywała, że nie sięga po wskazane substancje. Najwyższy odsetek świadczący o spożywaniu środków psychoaktywnych w wieku 16 i więcej lat notowań był dla: marihuany (7,5%), następnie był to alkohol z tabletkami (5,6%) oraz środki uspokajające bez pozwolenia lekarza (4,0%).

Papierosy.

- W ocenie badanych zdobycie papierosów jest łatwe, aż 40,9% osób wskazało, że jest to bardzo łatwe a co piąty respondent (20,2%), że dość łatwe.
- Spośród wszystkich badanych używek, to papierosy notowały najwyższy odsetek wskazań świadczących o ich stosowaniu.
- Ponad połowa ankietowanych (57,7%) przyznała, że nigdy nie paliła, natomiast 18% osób wypaliło w ciągu życia 40 i więcej papierosów.

Liczba papierosów wypalonych przez ucznia w ciągu życia – 2024.

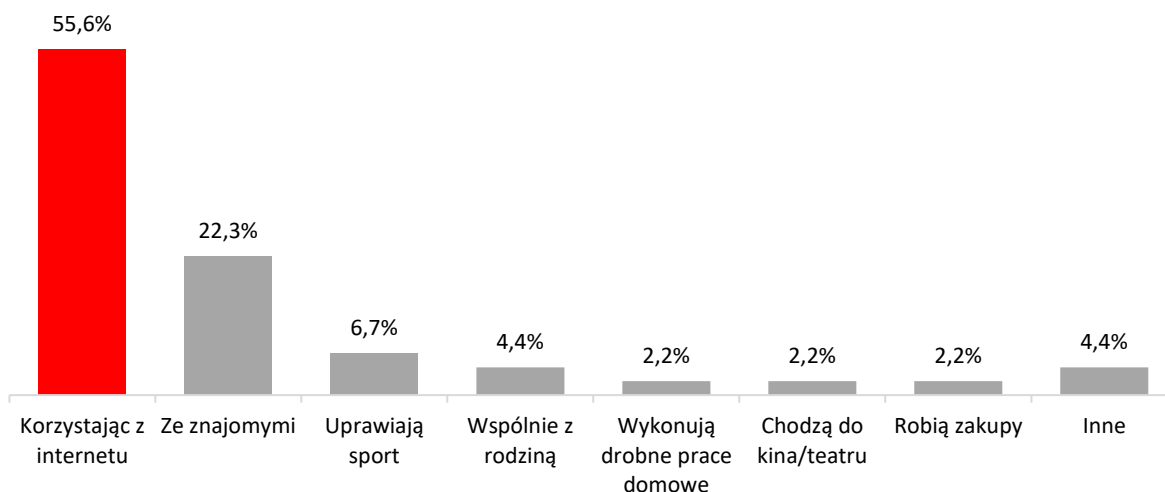
- Wiek inicjacji palenia to 13 lat, a wiek rozpoczęcia regularnego codziennego palenia to 16 i więcej lat. W porównaniu do 2019 roku widoczny jest znaczący spadek odsetka odpowiedzi świadczących o niepaleniu papierosów przez młodzież (o 27,3 p.p.). Zmniejszył się także wiek inicjacji palenia z 16 do 13 lat. Natomiast wiek rozpoczęcia regularnego palenia papierosów we wszystkich latach (2014, 2019, 2024) jest taki sam i wynosi 16 i więcej lat.
- Zdecydowana większość badanych nie spotyka się z sytuacjami, w których ktoś z bliskiego otoczenia lub też rodzzeństwo spożywiają alkohol lub sięgają po środki psychoaktywne i narkotyki. Jeśli już doświadczają takich sytuacji, to dotyczy to palenia papierosów przez osoby z ich otoczenia.

Badanie ilościowe z nauczycielami.

Czas wolny.

- Główną formą spędzania czasu wolnego przez młodzież jest w ocenie nauczycieli korzystanie z Internetu, takiej odpowiedzi udzieliła ponad połowa z nich (55,6%). W poprzedniej edycji badania opinie na ten temat były takie same.

Formy spędzania czasu wolnego przez młodych ludzi według nauczycieli.

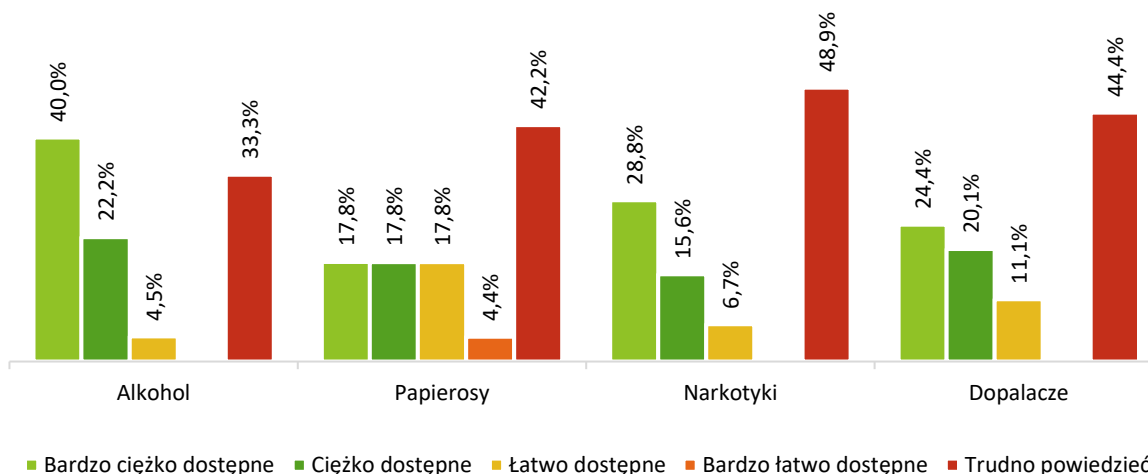

- Najczęściej oferowane formy spędzania czasu wolnego przez szkołę to: zajęcia wyrównawcze (80,0%), zajęcia pozalekcyjne – przedmiotowe (75,6%), szkolne kluby sportowe (68,9%) oraz zajęcia przygotowujące do egzaminu końcowego (62,2%).
- Według nauczycieli młodzież najczęściej spędza czas z rodziną podczas zakupów oraz wyjazdów wakacyjnych. Ponad połowa ankieterowanych (57,8%) wskazała na odpowiedź „raczej często” w odniesieniu do zakupów, natomiast 53,4% osób wskazało taką odpowiedź dla wyjazdów wakacyjnych. W poprzednich badaniach notowane były takie same tendencje dotyczące form spędzania czasu wolnego wspólnie z rodziną.

Użytki.

- W ocenie nauczycieli wśród młodzieży wzrasta zainteresowanie używkami. W 2024 roku aż 82,3% osób wyraziło takie przekonanie, jest to wzrost względem poprzednich lat o 14,9 p.p.
- Papierosy oraz alkohol to używki po które młodzież sięga najczęściej. Ponad połowa ankieterowanych (57,8%) zaznaczyła odpowiedź „raczej często”, a co trzeci (33,3%) „zdecydowanie często” w odniesieniu do częstotliwości sięgania po papierosy. Wysoko oceniano także częstotliwość sięgania po alkohol, w tym przypadku 42,2% osób wskazało, że młodzi ludzie robią to „raczej często” a 17,8% - „zdecydowanie często”. Co więcej, w 2024 roku znacząco wzrósł odsetek wskazań świadczących o sięganiu po papierosy, z 75,5% w 2019 do 91,1% w 2024 (wzrost o 15,6 p.p.).
- Powodem sięgania po używki jest przede wszystkim chęć dotrzymania towarzystwa. Młodzież sięga po nie głównie podczas weekendów.
- Dostępność używek poza terenem szkoły została oceniona wysoko. Niezmiennie we wszystkich edycjach badania najwyżej oceniana była łatwość zdobycia papierosów oraz alkoholu. W 2024 roku aż 46,7% uznało papierosy za bardzo łatwo dostępne, a niemal połowa, 48,9% za łatwo dostępne. Wysoko oceniono także dostępność alkoholu, ponad połowa (53,3%) wskazała na łatwy jego dostęp, a 40,0% na bardzo łatwy dostęp.
- W przypadku dostępności używek na terenie szkoły, to badani nie mieli wiedzy na ten temat. Natomiast w poprzednich edycjach badania dominowały odpowiedzi świadczące o trudnym dostępie do nich.

Dostępność używek na terenie szkoły według nauczycieli.

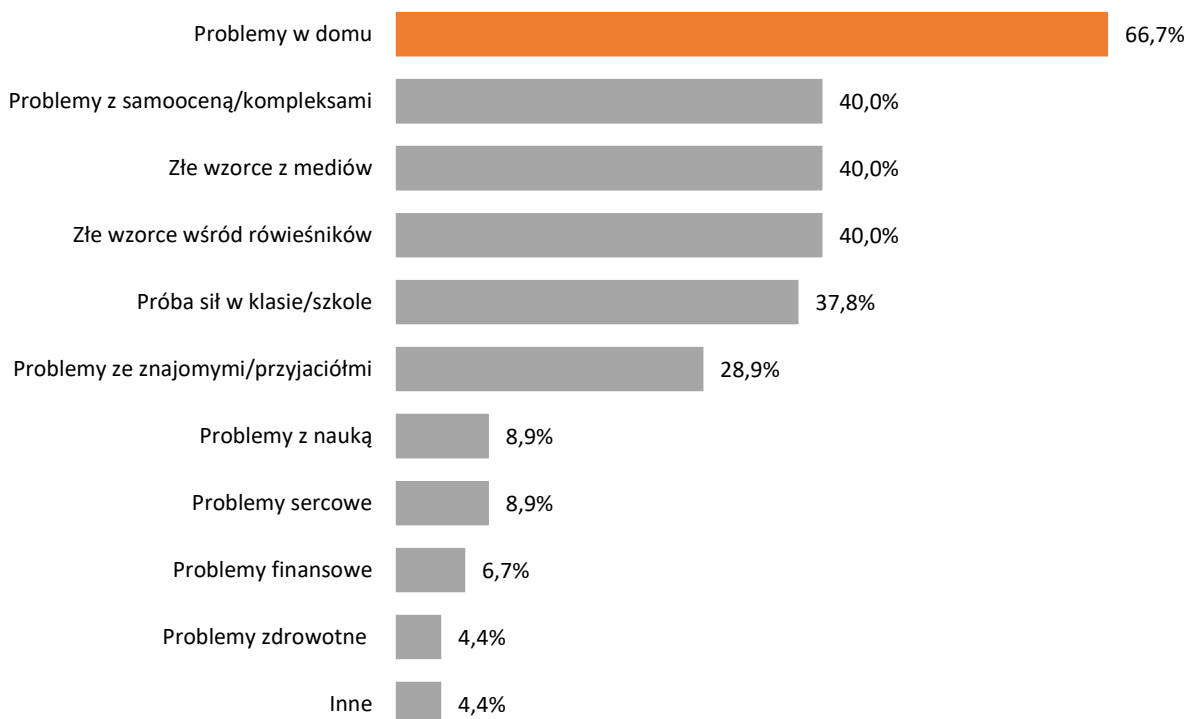

- Konsekwencje stosowania używek przez uczniów to: brak skupienia/koncentracji (85,7%), nadpobudliwość (52,4%) oraz pogorszenie wyników w nauce (53,4%).
- Sposoby reakcji na uczniów pod wpływem używek to: poinformowanie pedagoga (43,2%), wezwanie rodziców (22,2%), poinformowanie dyrektora szkoły (20,0%) oraz podejmowanie działań zgodnie z procedurami obowiązującymi w szkole (20,0%).
- Niezmiennie od lat poruszanie tematów o uzależnieniach na lekcjach wychowawczych to najczęstszy sposób niwelowania problemu uzależnień/stosowania używek podejmowany w szkołach, który w ocenie ankietowanych jest skuteczniejszy. Wysoko oceniano także skuteczność spotkań z osobami, które borykały się z problemem uzależnień.
- W 2024 roku po raz pierwszy nie odnotowano żadnych wskazań świadczących o braku podejmowania działań z zakresu profilaktyki uzależnień.

Agresja i przemoc w szkole.

- Najczęściej wskazywana przez nauczycieli forma agresji, jaka występuje w szkole to przeklinanie, (97,8%), a następnie przezywanie/wyśmiewanie (71,1%) oraz wyłączenie z grupy, izolacja (60,0%).
- W obecnych czasach zjawisko przemocy w szkołach występuje częściej. Co trzeci ankietowany (33,3%) uważa, że raczej występuje częściej, a 28,9% wskazało, że zdecydowanie częściej.
- Źródła przemocy/agresji wśród uczniów to: problemy w domu (66,7%), problemy z samooceną (kompleksy) (40,0%), złe wzorce z mediów (40,0%), złe wzorce wśród rówieśników (40,0%).

Źródło przemocy/agresji wśród uczniów według nauczycieli.

- Uczniowie z problemami przemocy zwracają się do wychowawcy, a co czwarty badany nauczyciel (26,8%) uznał, że do znajomych, przyjaciół.

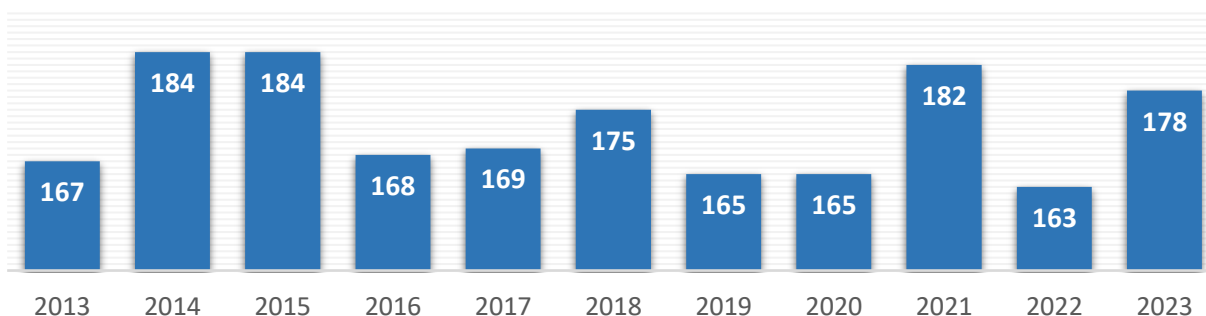
Programy profilaktyczne.

- Zdecydowana większość ankietowanych (77,8%) podawała, że w szkołach realizowane są programy profilaktyki przemocy.
- Osoby odpowiedzialne za projektowanie programów profilaktycznych w szkole to: pedagog (60,0%), psycholog (31,4%) oraz wychowawca (20,0%).

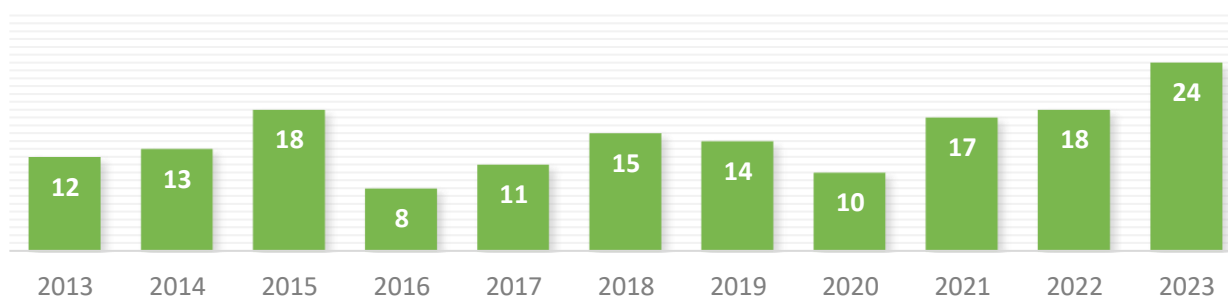
Przedstawione powyżej wybrane zagadnienia z diagnozy problemów uzależnień dają obraz zjawiska stosowania środków psychoaktywnych i szkód społecznych związanych z ich zażywaniem na terenie Gminy Koszalin. Raport potwierdza, iż statystycznie więcej problemów społecznych i zdrowotnych powodują osoby, które nadużywają alkoholu. Analiza wyników badania pozwala sformułować zalecenia i możliwe środki zaradcze. Wyniki diagnozy pokazują również, iż dotychczasowe działania profilaktyczne wpłynęły na zwiększenie samoświadomości społeczności lokalnej w sferze wiedzy na temat form wsparcia – **48,7%** osób w sytuacji zaistniałego problemu związanego z nadużywaniem alkoholu zwróciłaby się **do grupy wsparcia, psychologa, specjalisty** lub **ośrodka terapii uzależnień**.

LICZBA RODZIN OBJĘTYCH WSPARCIEM CUS w KOSZALINIE Z POWODU ALKOHOLIZMU

Statystyka prowadzona przez Centrum Usług Społecznych w Koszalinie (Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie do 30 czerwca 2021) uwidacznia ewolucję problemów socjalnych w rodzinach alkoholowych i narkomańskich. Pogrupowane dane pokazują utrzymywanie się liczby zjawisk spowodowanych uzależnieniami na niezmiennym poziomie na przestrzeni ostatnich 11 lat.

LICZBA RODZIN OBJĘTYCH WSPARCIEM CUS w KOSZALINIE Z POWODU NARKOMANII

Niniejsze opracowanie uwzględnia również rekomendacje i priorytety dotyczące realizowania i finansowania programów profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom wskazywane przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom. Działania zawarte w niniejszym programie finansowane są ze środków własnych gminy pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz opłat od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml. Koordynacja działań ujętych w programie prowadzona jest przez Biuro Pełnomocnika ds. Uzależnień Urzędu Miejskiego w Koszalinie.

W obszarze działań na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych Gmina Miasto Koszalin od 2002 roku należy do Ogólnopolskiej Sieci Gmin Wiodących.

II. CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Celem Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2025 jest ograniczenie wśród mieszkańców Koszalina spożycia alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, minimalizowanie szkód zdrowotnych i społecznych związanych z ich spożywaniem oraz przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym.

III. CELE OPERACYJNE

1. Prowadzenie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i uzależnień behawioralnych.
2. Wspieranie i zabezpieczanie pomocy terapeutycznej osobom uzależnionym i ich rodzinom.
3. Zwiększanie świadomości, umiejętności i zasobów społecznych młodzieży, niezbędnych do radzenia sobie z problemami oraz wdrażanie form profilaktyki opartych na kształtowaniu dojrzałych postaw i wartości akceptowanych społecznie.
4. Zapewnienie profesjonalnych form pomocy dzieciom w szczególności wychowującym się w rodzinach dysfunkcyjnych, ochronę przed przemocą domową i rówieśniczą.
5. Promowanie zdrowego stylu życia.
6. Wspieranie i współpraca z sektorem pozarządowym i wolontariatem, lokalnym środowiskiem abstynenckim i instytucjami państwowymi.
7. Wspieranie i szkolenie kadr uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki i terapii uzależnień.
8. Ograniczanie dostępności alkoholu.
9. Zwiększanie świadomości i poparcia dla działań podejmowanych na rzecz społeczności lokalnej w dziedzinie zapobiegania uzależnieniom.

IV. ZADANIA PROGRAMOWE

- 1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnień behawioralnych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych poprzez:**
  - a) upowszechnianie i wspieranie realizacji rekomendowanych programów profilaktycznych o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności na rzecz dzieci i młodzieży, w szczególności w placówkach oświatowo-wychowawczych,

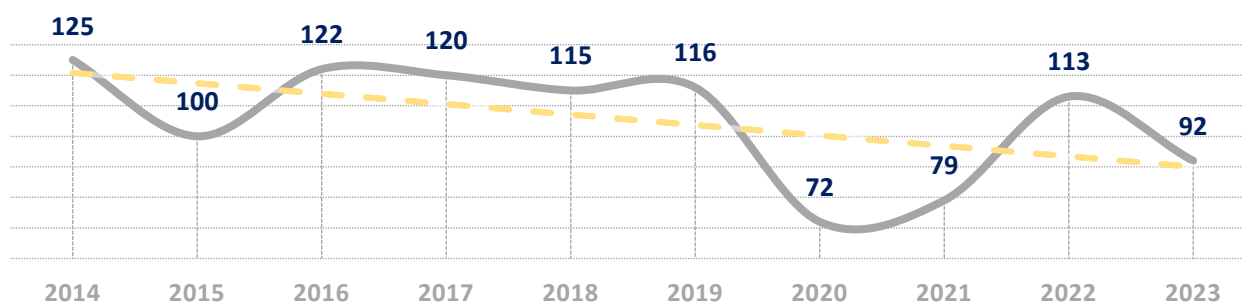
- b) wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież szkolną, służących promocji zdrowego stylu życia:
- organizację i współorganizację zajęć na basenie,
  - organizację i współorganizację Akcji Zima – Bezpieczne Ferie i Akcji Lato – Bezpieczne Wakacje,
  - organizację i współorganizację imprez promujących zdrowy styl życia,
  - wspieranie uczniowskich klubów sportowych prowadzących zajęcia pozalekcyjne na terenie szkół oraz prowadzenie działań sportowo-edukacyjnych w obiektach sportowych Koszalina,
  - doposażanie placówek oświatowych oraz jednostek budżetowych miasta w sprzęt rekreacyjno-sportowy (plac zabaw).
- c) wspieranie działań na rzecz rozwoju umiejętności wychowawczych w ramach programów profilaktyczno-edukacyjnych adresowanych do rodziców,
- d) prowadzenie edukacji publicznej na rzecz mieszkańców (m.in. poprzez: wydawnictwa informacyjne, edukacyjne, media, kampanie profilaktyczne o zasięgu miejskim, regionalnym oraz ogólnopolskim, seminaria, konferencje),
- e) wsparcie finansowe realizowanych programów profilaktycznych na terenie szkół,
- f) dofinansowywanie obozów, kolonii i półkolonii dla dzieci i młodzieży, w trakcie których realizowane będą programy profilaktyczne, terapeutyczne oraz przeciwdziałające zachowaniom problemowym,
- g) wspieranie zajęć socjoterapeutycznych dla uczniów posiadających zdiagnozowane deficyty emocjonalno-społeczne,
- h) promowanie programów opierających się na pracy liderów młodzieżowych w środowisku rówieśniczym,
- i) realizacja profilaktyki trójwymiarowej, tj. skierowanej jednocześnie do dzieci/młodzieży, nauczycieli i rodziców,
- j) dofinansowywanie imprez miejskich promujących zdrowy styl życia, właściwe wzorce rodzinne i społeczne,
- k) organizowanie spotkań, konferencji edukacyjno-informacyjnych, między innymi z policją, młodzieżą szkolną, pedagogami oraz mieszkańcami miasta,
- l) organizowanie kampanii społeczno-edukacyjnych w środowisku lokalnym poprzez:
- opracowywanie i upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki uzależnień (ulotki, broszury, plakaty),
  - współpraca z mediami w zakresie upowszechniania wiedzy na temat narkomanii i związanych z nią problemów oraz w zakresie promocji zdrowego stylu życia i miejskich programów profilaktycznych.

2. Zapewnienie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób zagrożonych uzależnieniem, osób uzależnionych oraz współuzależnionych poprzez:

- a) wspieranie działalności specjalistycznych poradni, punktów informacyjno-konsultacyjnych,
- b) wspieranie dostępności do oddziaływań terapeutycznych – programy wsparcia dla osób, które ukończyły podstawowy program terapii uzależnienia,
- c) wspieranie programów wczesnej interwencji oraz działań pomocowych na rzecz osób bezdomnych oraz osób wychodzących z bezdomności, osób potrzebujących pomocy, zagrożonych uzależnieniem, przebywających w zakładach karnych oraz Domach Pomocy Społecznej,
- d) wspieranie zakupu urządzeń infrastruktury sanitarnej i socjalnej na potrzeby osób bezdomnych, zagrożonych bezdomnością lub wychodzących z bezdomności w celu realizacji międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu,
- e) udzielanie wsparcia finansowego podmiotom prowadzącym izby wytrzeźwień,

- f) wspieranie działań służących podnoszeniu kwalifikacji zawodowych osób prowadzących terapie, pracujących w poradniach specjalistycznych, m.in. szkolenia specjalistyczne, superwizje, konferencje szkoleniowe,
- g) zlecenie biegłym sądowym z listy Sądu Okręgowego w Koszalinie badań mających na celu ustalenie stopnia uzależnienia od alkoholu zlecanych przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- h) organizowanie grup terapeutycznych i pomocy psychospołecznej dla dzieci i młodzieży eksperymentującej z narkotykami oraz innymi substancjami psychoaktywnymi,
- i) współpraca z ośrodkami terapeutycznymi w celu zwiększenia dostępności do terapii stacjonarnej i ambulatoryjnej,
- j) zakup usług na realizację innych programów ponadstandardowych w zakładach opieki zdrowotnej,
- k) wspieranie programów terapeutycznych dla osób z podwójną diagnozą,
- l) wspieranie działań wczesnej interwencji dla osób przebywających i opuszczających ośrodki terapii i opieki nad nietrzeźwymi, zakłady karne,
- m) rozpowszechnianie informacji związanych z działalnością realizatorów programów terapeutycznych i rehabilitacyjnych w mieście.

WNIOSKI O OBJĘCIE LECZENIEM ODWYKOWYM SKŁADANE DO MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W LATACH 2014 – 2023.

3. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy psychospołecznej, prawnej i socjalnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową poprzez:

- a) wspieranie działań pomocowych dla osób doświadczających przemocy domowej, w tym procedury Niebieskie Karty, działalność Zespołu Interdyscyplinarnego,
- b) wspieranie działań o charakterze interwencji kryzysowej – w tym między innymi centra kryzysowe dla kobiet i mężczyzn oraz kobiet lub mężczyzn z dziećmi doświadczających przemocy,
- c) zwiększanie dostępności do zorganizowanych form pomocy specjalistycznej (m.in.: punkty konsultacyjno-interwencyjne, grupy wsparcia, grupy socjoterapeutyczne dla młodzieży przejawiającej symptomy niedostosowania społecznego, zaburzeń zachowania oraz trudności z adaptacją),
- d) zapewnienie dostępności i skuteczności różnorodnych form pomocy dla rodzin, w których występują problemy uzależnień, między innymi prowadzenie grup wsparcia dla osób współuzależnionych oraz programy DDA (Dorosłe Dzieci Alkoholików),
- e) motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego oraz podejmowanie działań zmierzających do zastosowania obowiązku leczenia odwykowego w ramach zadań i procedur Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- f) wspieranie funkcji opiekuńczo-wychowawczej i kompensacyjnej w placówkach przeznaczonych dla dzieci i młodzieży między innymi poprzez wspieranie i dofinansowanie działań na rzecz prowadzenia zajęć opiekuńczo-wychowawczych, psychoterapeutycznych, socjoterapeutycznych w szczególności dla dzieci i młodzieży z rodzin, w których występują problemy uzależnień,

- g) wspieranie organizacji lokalnych narad, konferencji, szkoleń, programów pomocowych w zakresie pomocy kobietom z problemem alkoholowym oraz dzieciom z FAS (Alkoholowy Zespół Płodowy),
- h) prowadzenie bezpłatnego, specjalistycznego poradnictwa prawnego, psychologicznego, pedagogicznego dla osób nadużywających substancji psychoaktywnych oraz ich rodzin (rodziców, opiekunów) z zakresu psychoedukacji, podnoszenia umiejętności wychowawczych, przygotowanie rodziny do powrotu jej członka po zakończeniu terapii,
- i) organizowanie działań środowiskowych, interwencji rodzinnych, współpracy z rodzinami w miejscu zamieszkania,
- j) opracowywanie i rozpowszechnianie materiałów informacyjnych dotyczących uzależnień oraz dostępności ośrodków prowadzących działalność pomocową,

4. Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów uzależnień.

- a) udzielanie wsparcia finansowego instytucjom, organizacjom pozarządowym zajmującym się problemami uzależnień,
- b) organizowanie spotkań sprzyjających zawiązywaniu się lokalnej koalicji przeciw narkomanii (młodzież szkolna, rodzice),
- c) dofinansowywanie programów oraz działań terapeutycznych i rehabilitacyjnych, minimalizujących szkody zdrowotne oraz ich koordynacja,
- d) współpraca z policją w celu prowadzenia wspólnych działań profilaktycznych wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii poprzez:
  - przeciwdziałanie rozprowadzaniu narkotyków i dopalaczy wśród dzieci i młodzieży,
  - dokonywanie systematycznych kontroli miejsc szczególnie narażonych na działalność dealerów narkotykowych: szkoły, kafejki, dyskoteki, osiedla mieszkaniowe.
- e) współpracę z organizacjami pozarządowymi, instytucjami, osobami fizycznymi, Kościołem Katolickim i innymi związkami wyznaniowymi w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przemocy domowej,
- f) organizację i współorganizację szkoleń dla nauczycieli, pedagogów szkolnych, funkcjonariuszy Policji, Straży Miejskiej i Służby Więziennej oraz członków MKRPA, zespołu interdyscyplinarnego, kuratorów sądowych, animatorów sportu w zakresie uzależnień i przemocy domowej oraz innych grup zawodowych,
- g) wspomaganie Policji w zakresie działań prewencyjnych podejmowanych na rzecz mieszkańców miasta w szczególności kierowanych do dzieci i młodzieży szkolnej, poprzez ograniczenie zjawisk patologicznych w zakresie uzależnień, działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców, udział w ogólnopolskich, regionalnych i miejskich kampaniach dotyczących trzeźwości na drogach, realizację programu profilaktyczno-edukacyjnego – spotkania z młodzieżą szkolną, rodzicami oraz grupami młodzieży zagrożonej uzależnieniami.

5. Pomoc osobom uzależnionym i ich rodzinom, dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz ich integracja ze środowiskiem lokalnym.

Współpraca z ośrodkami pomocowymi, centrami integracji społecznej oraz podmiotami ekonomii społecznej w zakresie oferty skierowanej do mieszkańców Koszalina.

6. Ograniczanie dostępności alkoholu, w szczególności poprzez:

- a) prowadzenie przez członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych cyklicznych kontroli w punktach podawania i sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w szczególności zakazu sprzedaży

napojów alkoholowych osobom nieletnim i nietrzeźwym, zakazu spożywania alkoholu w obrębie punktu sprzedaży oraz zakazu reklamy napojów alkoholowych,

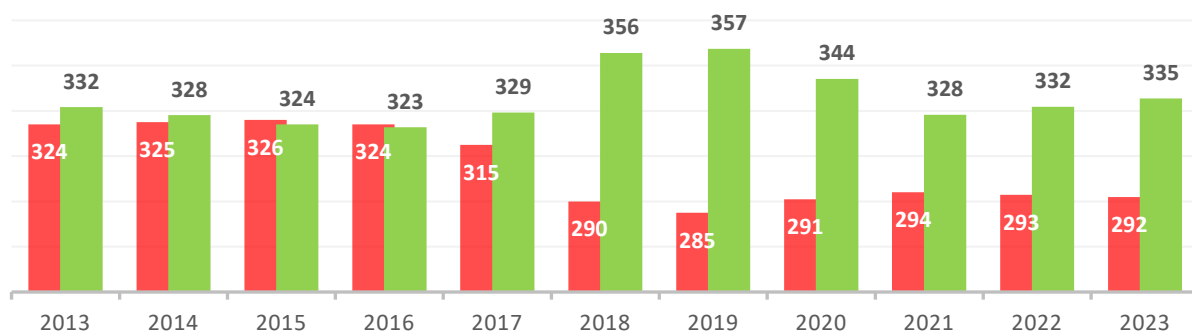
- b) przestrzeganie w okresie obowiązywania programu, ustalonych stosownymi uchwałami Rady Miejskiej w Koszalinie, limitów liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie miasta Koszalina.

W przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, Prezydent Miasta Koszalina lub Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych może wystąpić przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

LICZBA MIESZKAŃCÓW KOSZALINA

DOSTĘPNOŚĆ ALKOHOLU W KOSZALINIE

■ liczba punktów sprzedaży i podawania alkoholu   ■ liczba mieszkańców przypadających na jeden punkt

V. SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU

1. Program realizowany będzie do końca roku kalendarzowego 2025 w ramach środków finansowych miasta pochodzących z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz opłat od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml. Wydatki ujmuje się w planach budżetowych miasta w dziale 851 – ochrona zdrowia, rozdział 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi oraz rozdział 85153 – przeciwdziałanie narkomanii.

2. Wpływy z opłat od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml mogą być przeznaczone na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu.
3. Realizacja programu oraz zadań własnych gminy w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom koordynowana jest przez Biuro Pełnomocnika ds. Uzależnień Urzędu Miejskiego w Koszalinie.
4. Zadania na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom, należące do sfery zadań publicznych zawartych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, będą realizowane w oparciu o zapisy tejże ustawy.
5. Prezydent Miasta złoży Radzie Miejskiej raport z wykonania zadań ujętych w programie. Raport będzie stanowił załącznik do Raportu o Stanie Miasta.
6. Prognoza wydatków związanych z realizacją programu w 2025 roku:

Wspieranie organizacji pozarządowych, kościołów i związków wyznaniowych. Dotacje celowe – fundacje i stowarzyszenia.	2.238.500 zł
Propagowanie zdrowego stylu życia, programy edukacyjno-profilaktyczne, „Bezpieczne Ferie”, „Bezpieczne Wakacje”, „Basen za złotówkę”, programy profilaktyczne CUS, profilaktyka uzależnień behawioralnych, kampanie profilaktyczne, konferencje, wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych (place zabaw).	657.192 zł
Leczenie odwykowe, programy terapeutyczne.	367.000 zł
Zakup środków żywności, materiałów i wyposażenia, nagród, pomocy naukowych i książek oraz ekspertyz i analiz na potrzeby realizacji programów profilaktycznych.	76.500 zł
Wspomaganie działań policji.	95.000 zł
Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Koszalinie.	176.400 zł

Razem: 3.610.592 zł

VI. MIEJSKA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uczestniczą w:

- a) posiedzeniach plenarnych odbywających się raz w miesiącu – wszyscy członkowie,
- b) posiedzeniach zespołów motywacyjnych – raz w miesiącu,
- c) posiedzeniach problemowych (w liczbie zależnej od bieżących potrzeb),
- d) w pracach zespołów kontrolnych punktów sprzedaży napojów alkoholowych (każdy zespół po dwie kontrole w miesiącu).

2. Zasady wynagradzania członków MKRPA.

Członkowie Miejskiej Komisji otrzymują wynagrodzenie miesięczne w wysokości:

1) za każdy udział w plenarnym posiedzeniu dla Przewodniczącego Komisji	5%,
2) za każdy udział w plenarnym posiedzeniu dla członka Komisji	3%,

- 3) za każdy udział w zespole motywacyjnym dla członka Komisji i Przewodniczącego 5%,
- 4) za udział w posiedzeniach problemowych, tj. za pracę w Zespole Interdyscyplinarnym, grupach diagnostyczno-pomocowych, za udział w postępowaniu sądowym i innych – łącznie 5%,
- 5) za przeprowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych na podstawie harmonogramu kontroli zatwierdzonego przez Prezydenta Miasta Koszalina 5%

– przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w 2022 roku, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

łączna wysokość wynagrodzenia miesięcznego nie może przekroczyć dla –

- Przewodniczącego Komisji – 20%,
- członka Komisji – 18%,

– przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w 2022 roku, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

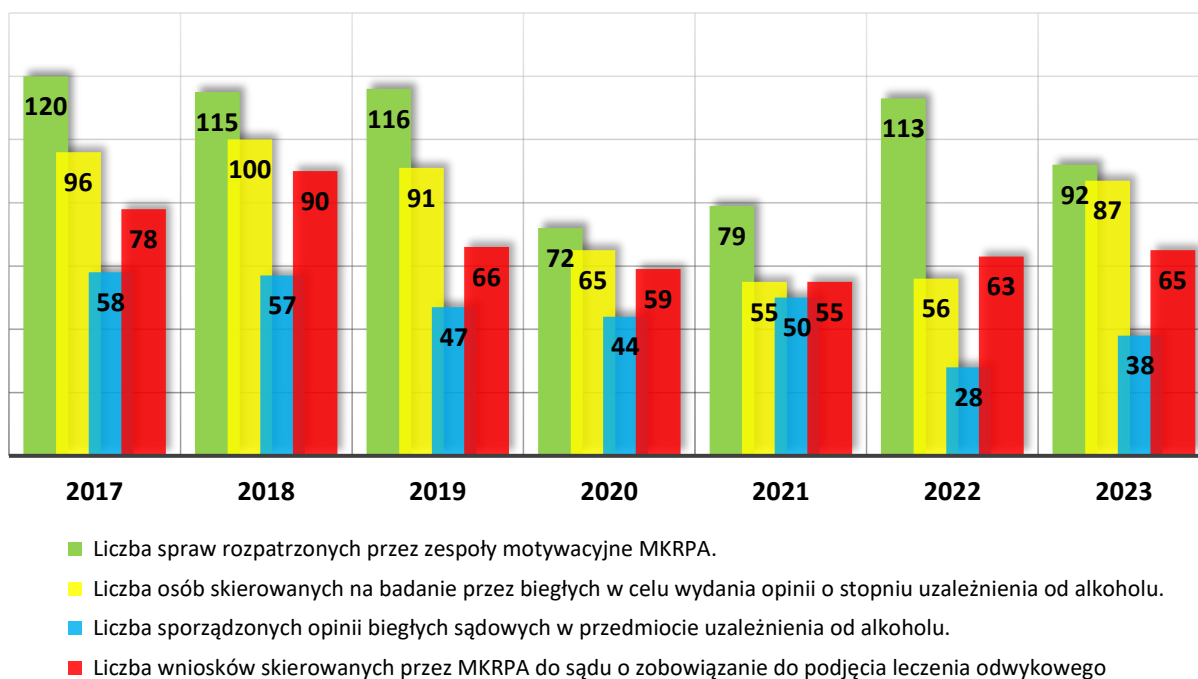
Udział w pracach określonych w ust. 2 pkt 4 potwierdza pisemnie Przewodniczący Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Członek Komisji nie otrzymuje wynagrodzenia za posiedzenia, w których nie brał udziału.

Tytułem do wypłaty wynagrodzeń dla członków MKRPA jest sporządzone i podpisane przez Przewodniczącego MKRPA zestawienie liczby posiedzeń wraz z listami obecności, przedłożone Prezydentowi Miasta Koszalina w terminie do 5-tego dnia miesiąca następującego po miesiącu rozliczeniowym.

Wypłata wynagrodzeń dokonywana będzie do 15-tego dnia każdego miesiąca następującego po miesiącu rozliczeniowym.

DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

VII. REALIZATORZY I PARTNERZY PROGRAMU

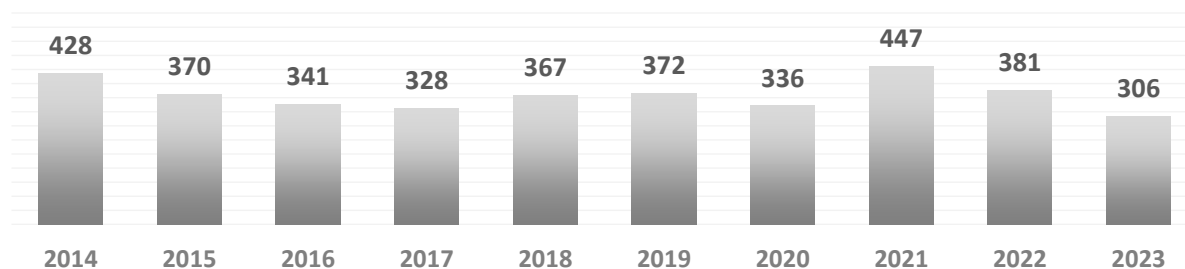
Realizatorem programu jest Biuro Pełnomocnika ds. Uzależnień Urzędu Miejskiego w Koszalinie.

Partnerami programu są pomioty realizujące zadania w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień:

1. **Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** – bierze udział przy konstruowaniu i realizacji Miejskiego Programu, opiniuje wnioski o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, podejmuje działania zmierzające do objęcia leczeniem odwykowym osób uzależnionych od alkoholu, dokonuje kontroli placówek prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.
2. **Placówki oświatowe:** koszalińskie szkoły oraz Miejska Poradnia Psychologiczna – Pedagogiczna prowadzą profilaktyczną działalność informacyjno-edukacyjną, programy dla rodziców w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom.
3. **Centrum Usług Społecznych w Koszalinie** – udziela pomocy społecznej osobom i rodzinom z problemem uzależnienia od alkoholu w szczególności: prowadzi pracę socjalną, motywuje do podjęcia leczenia odwykowego. W ramach poradnictwa specjalistycznego CUS prowadzi grupy terapeutyczne z udziałem dzieci, młodzieży i rodziców oraz osób doświadczających przemocy, a także inne działania profilaktyczno-edukacyjne z zakresu przeciwdziałania przemocy.
4. **Zespół Interdyscyplinary** – współpracuje z instytucjami i organizacjami na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy domowej. Podejmuje działania w środowisku zagrożonym przemocą domową mające na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, inicjuje działania w stosunku do osób stosujących przemoc, a także powołuje grupy diagnostyczno-pomocowe do pracy z konkretnymi przypadkami przemocy domowej. Realizuje zadania Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej.
5. **Komenda Miejska Policji w Koszalinie** – pełni funkcję ochronną przed przemocą domową, egzekwuje zakaz spożywania alkoholu w miejscach publicznych, prowadzi spotkania z młodzieżą szkolną, prowadzi akcje skierowane do kierowców.

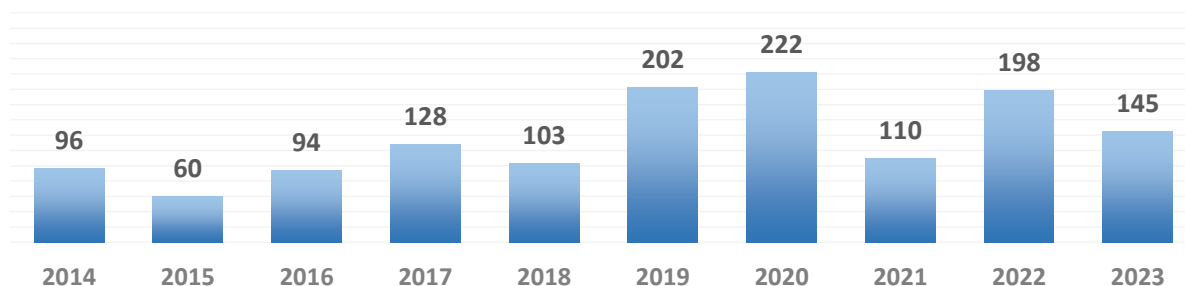
KOMENDA MIEJSKA POLICJI w KOSZALINIE.

PRZESTĘPSTWA POPEŁNIONE POD WPŁYWEM ALKOHOLU (W TYM PRZEZ NIELETNICH).

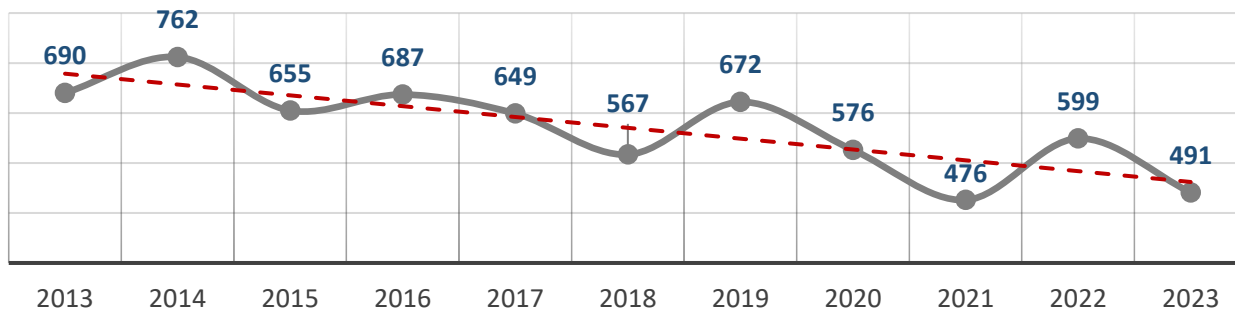
KOMENDA MIEJSKA POLICJI w KOSZALINIE.

LICZBA INTERWENCJI W RAMACH PROCEDURY NIEBIESKIEJ KARTY.

6. **Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich** – orzeka o obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.
7. **Straż Miejska w Koszalinie** – kontroluje funkcjonowanie placówek prowadzących obrót alkoholem w zakresie ładu i porządku publicznego, egzekwuje zakaz spożywania alkoholu w miejscach publicznych.

INTERWENCJE STRAŻY MIEJSKIEJ ZAKOŃCZONE DOPROWADZENIEM DO IZBY WYTRZEŻWIENIA.

8. **Organizacje pozarządowe, instytucje miejskie oraz kościoły i związki wyznaniowe** – realizują statutowe zapisy w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom w ramach dorocznego otwartego konkursu ofert.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii został opracowany przez Biuro Pełnomocnika ds. Uzależnień Urzędu Miejskiego w Koszalinie oraz Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w składzie:

1. Bogumiła Szczepanik – Przewodnicząca Komisji,
2. Ewa Antoszak,
3. Zbigniew Cieślik,
4. Grzegorz Hamera,
5. Violetta Knapik,
6. Piotr Łojewski,
7. Wiktor Łuczak,
8. Andrzej Myzik,
9. Teresa Rudzińska.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Artur Wezgraj

KOSZALIN
Centrum Pomorza

ipc
instytut badawczy

**ZAŁĄCZNIK do MIEJSKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI i ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
oraz PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII na 2025 ROK.**

Diagnoza problemów uzależnień na terenie miasta Koszalina

Spis treści

1. Metodologia	3
2. Badanie ilościowe z osobami dorosłymi.....	4
2.1 Próba badawcza	4
2.2 Wyniki przeprowadzonego badania.....	8
2.2.1 Czas wolny	8
2.2.2 Alkohol.....	10
2.2.3 Narkotyki	34
2.3.4 Papierosy	47
2.3 Podsumowanie	56
3. Badanie ilościowe z młodzieżą szkolną	59
3.1 Próba badawcza	59
3.2 Wyniki przeprowadzonego badania.....	62
3.2.1 Charakterystyka badanych	62
3.2.2 Czas wolny	65
3.2.3 Negatywne zdarzenia w życiu młodzieży	66
3.2.4 Alkohol.....	69
3.2.5 Narkotyki	92
3.2.6 Papierosy	108
3.3 Podsumowanie	116
4. Badanie ilościowe z nauczycielami	119
4.1 Próba badawcza	119
4.2 Wyniki przeprowadzonego badania.....	121
4.2.1 Czas wolny	121
4.2.2 Używki	126
4.2.3 Agresja i przemoc w szkole.....	143
4.2.4 Programy profilaktyczne	150
4.3 Podsumowanie	154
5. Rekomendacje	157
6. Spis wykresów i tabel	161

1. Metodologia

Na zlecenie Gminy Miasta Koszalin Instytut Badawczy IPC przeprowadził na przełomie maja i czerwca 2024 roku badania ilościowe z dorosłymi mieszkańcami miasta, nauczycielami oraz młodzieżą szkolną. Niniejszy raport został podzielony na 3 części, przedstawiające wyniki poszczególnych badań.

Badania zostały zrealizowane metodami ilościowymi, które charakteryzują się:

- ⇒ naciskiem na wyjaśnienie rzeczywistości i jej ilościowy opis,
- ⇒ ustaleniem częstotliwości występowania danych faktów, zjawisk czy opinii w danej zbiorowości,
- ⇒ wykorzystywaniem dużych prób badanych (dobieranych w sposób losowy lub kwotowy), które stanowią reprezentację całej badanej populacji,
- ⇒ użyciem wystandaryzowanych narzędzi badawczych (kwestionariuszy, ankiet itp.), które pozwalają na uzyskanie porównywalnych między sobą wyników z podobnym wpływem bodźców zewnętrznych,
- ⇒ ukierunkowaniem na rozstrzygnięcia, konkretne odpowiedzi na postawione pytania badawcze.

Badanie z dorosłymi mieszkańcami Koszalina zostały przeprowadzone metodą **CATI** (*Computer Assisted Telephone Interview*) – przy pomocy wywiadu telefonicznego wspomaganego komputerowo, który jest jedną z metod ilościowego zbierania danych. Wywiad prowadzony jest przez telefon, ankieter zapisuje odpowiedzi w komputerze za pomocą specjalnie przygotowanego skryptu, który pozwala na zautomatyzowanie badania m.in. poprzez losową kolejność odpowiedzi przy poszczególnych pytaniach. Respondenci dobierani są poprzez losowe tworzenie numerów telefonów, a próba konstruowana w taki sposób, by odzwierciedlała całą badaną populację.

Badania z młodzieżą szkolną i nauczycielami zostały przeprowadzone za pomocą **ankiety audytoryjnej** – ankiety zostały rozdane w szkołach. Ankieta audytoryjna to jedno z narzędzi stosowanych w badaniach społecznych.

Ankieta audytoryjna polega na zebraniu respondentów w danej przestrzeni (może to być klasa szkolna) i rozdaniu im kwestionariuszy. Ankiety te są wypełniane samodzielnie przez uczestników badania, w jednym czasie i jednym miejscu, przez co zapewniona jest wysoka standaryzacja (powtarzalność) warunków przeprowadzenia badania. Rolą ankietera w tych warunkach jest poinformowanie badanych co do celu przeprowadzanego badania i sposobu wypełniania kwestionariusza. Pytania w ankiecie są pytaniami zamkniętymi o takiej samej treści dla każdego uczestnika. Osoby badane mają zapewnioną anonimowość. Dzięki zapewnieniu braku możliwości zidentyfikowania poszczególnych respondentów, uczestnicy są mniej skłonni do podawania nieprawdziwych odpowiedzi, stawiających ich w lepszym świetle, co w naukach społecznych nazywane jest lękiem przed oceną. Zebrane w ten sposób dane są poddane analizie statystycznej.

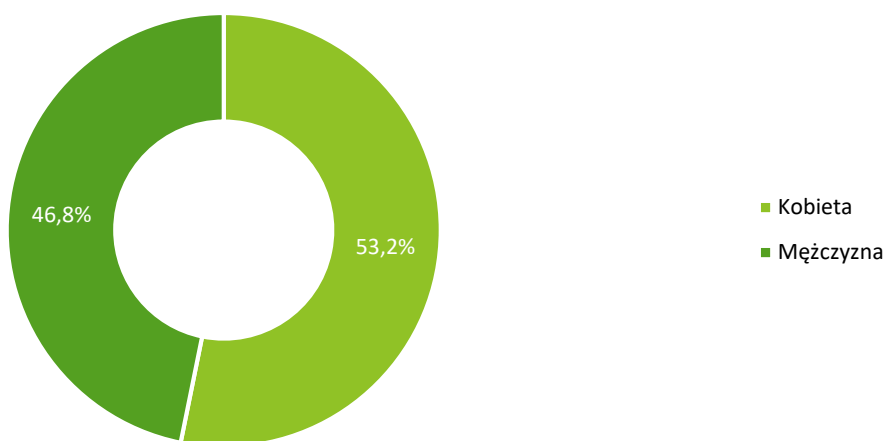
Z uwagi na to, że w niektórych pozycjach kwestionariusza respondenci mogli zaznaczać więcej niż jedną odpowiedź (pytania wielokrotnego wyboru), niektóre sumy kategorii wyników są większe niż 100%.

2. Badanie ilościowe z osobami dorosłymi

2.1 Próba badawcza

W badaniu wzięło udział 408 osób, z czego większość – 53,2% stanowiły kobiety.

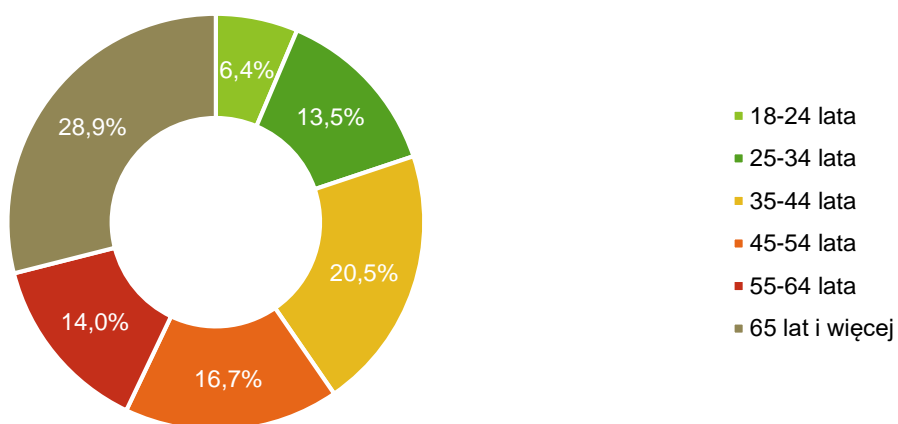
Wykres 1. Płeć respondentów [N=408]

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Wśród badanych najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wieku 65 lat i więcej (28,9%) oraz osoby w przedziale wiekowym 35-44 lata (20,5%). Najmniej było osób w wieku 18-24 lat (6,4%) oraz w wieku 45-54 lat (13,5%).

Wykres 2. Wiek respondentów [N=408]

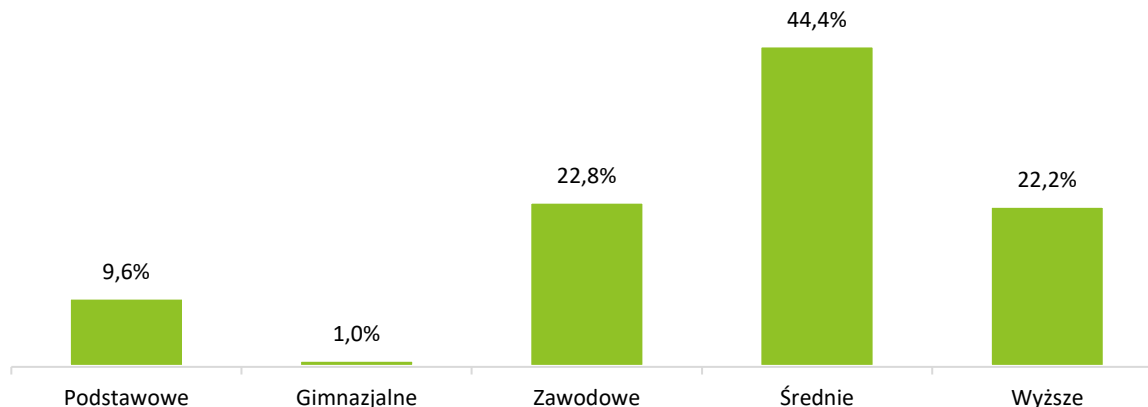

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Badani najczęściej legitymowali się wykształceniem średnim (44,4%), a następnie zawodowym (22,8%) oraz wyższym (22,2%). Najmniej było osób z wykształceniem podstawowym (9,6%) oraz gimnazjalnym (1,0%).

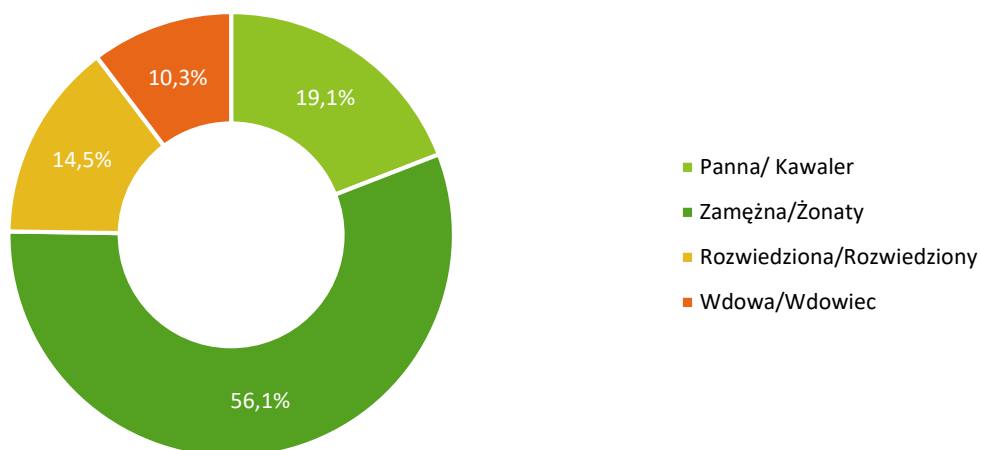
Wykres 3. Wykształcenie respondentów [N=408]

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Ponad połowę badanych (56,1%) stanowiły osoby zamężne/żonate. Natomiast najmniej liczną grupę stanowiły osoby owdowiałe (10,3%).

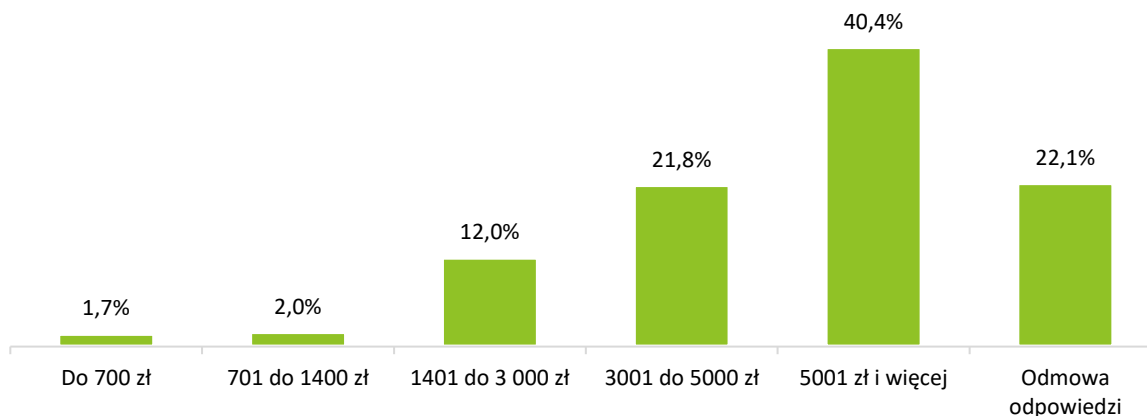
Wykres 4. Stan cywilny respondentów [N=408]

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Najczęściej deklarowany łączny dochód netto w gospodarstwie to 5001 zł i więcej (40,4%). Najmniej osób wskazało na łączny dochód netto w gospodarstwie domowym na poziomie od 701 do 1400 zł (2,0%) oraz do 700 zł (1,7%).

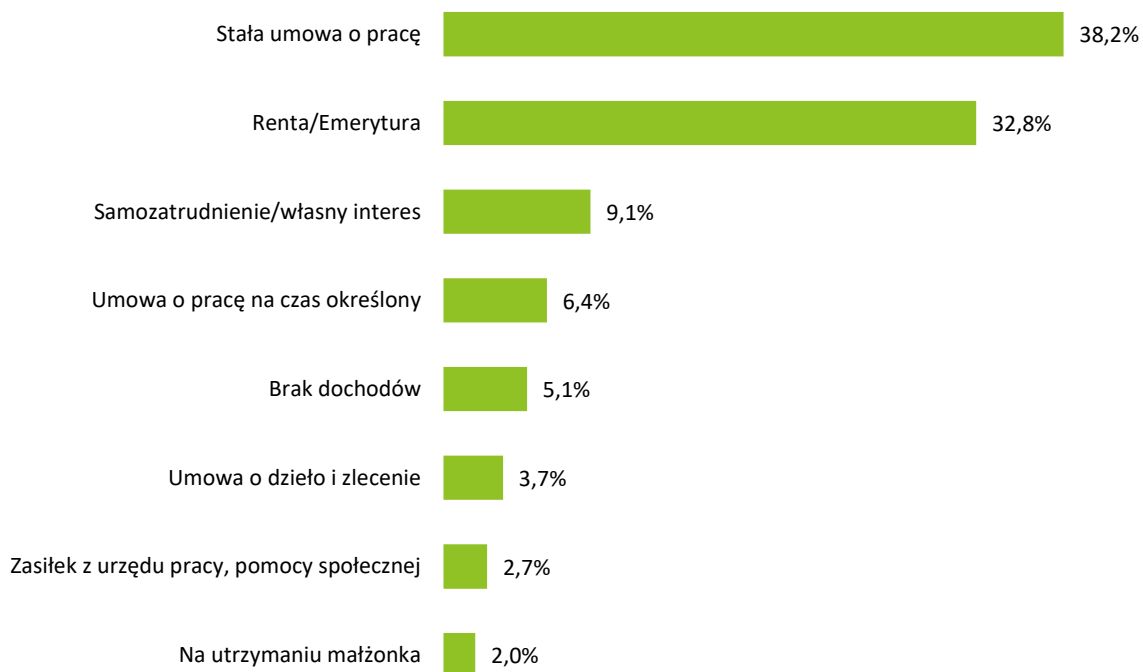
Wykres 5. Łączny dochód w gospodarstwie netto [N=408]

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Badani najczęściej odpowiadali, że pracują w oparciu o stałą umowę o pracę, takiej odpowiedzi udzieliło 38,2% z nich. Co trzeci badany (32,8%) to rencista lub emeryt. Najmniej badanych (2,0%) znajduje się na utrzymaniu małżonka.

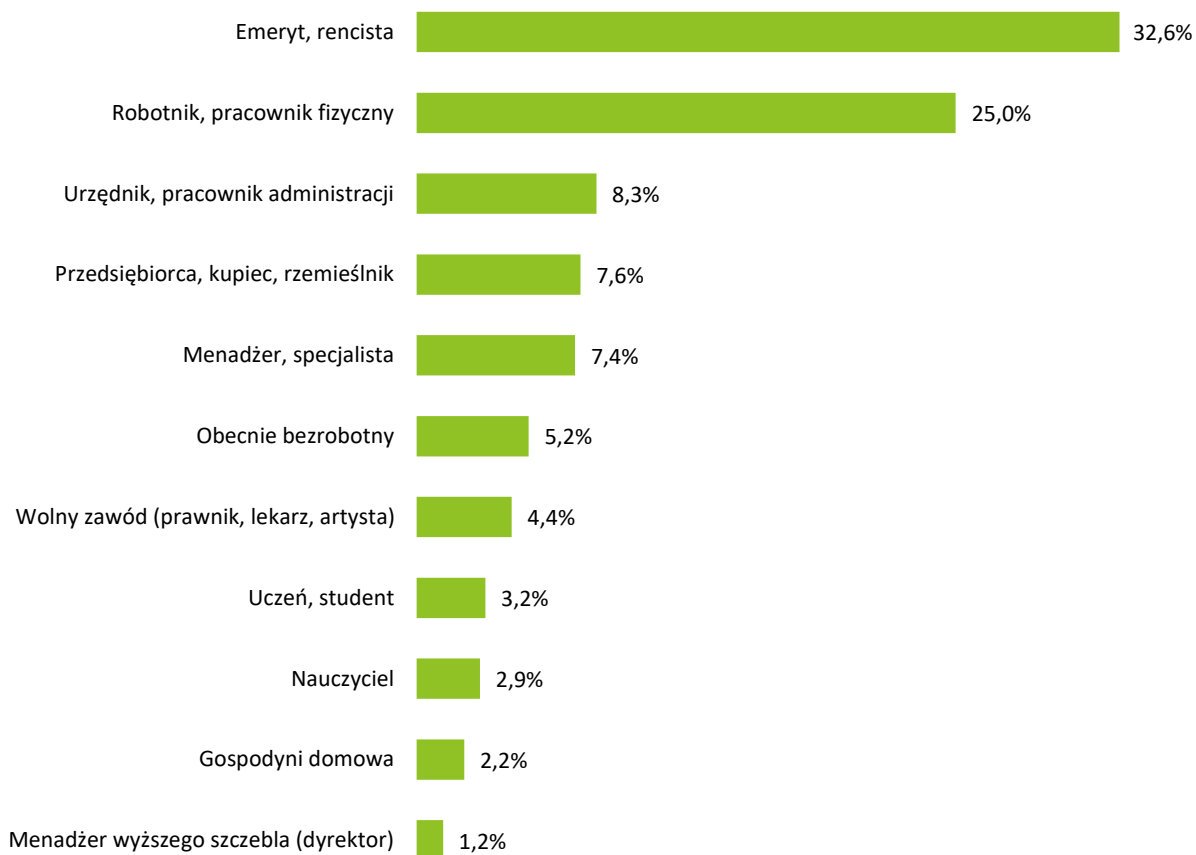
Wykres 6. Sytuacja ekonomiczna respondentów [N=408]

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Spośród ankietowanych 32,6% osób to emeryci lub renciści. Co czwarty badany (25,0%) to robotnik, pracownik fizyczny. Najmniej było osób na stanowisku menadżera wyższego szczebla (1,2%).

Wykres 7. Grupa zawodowa respondentów [N=408]

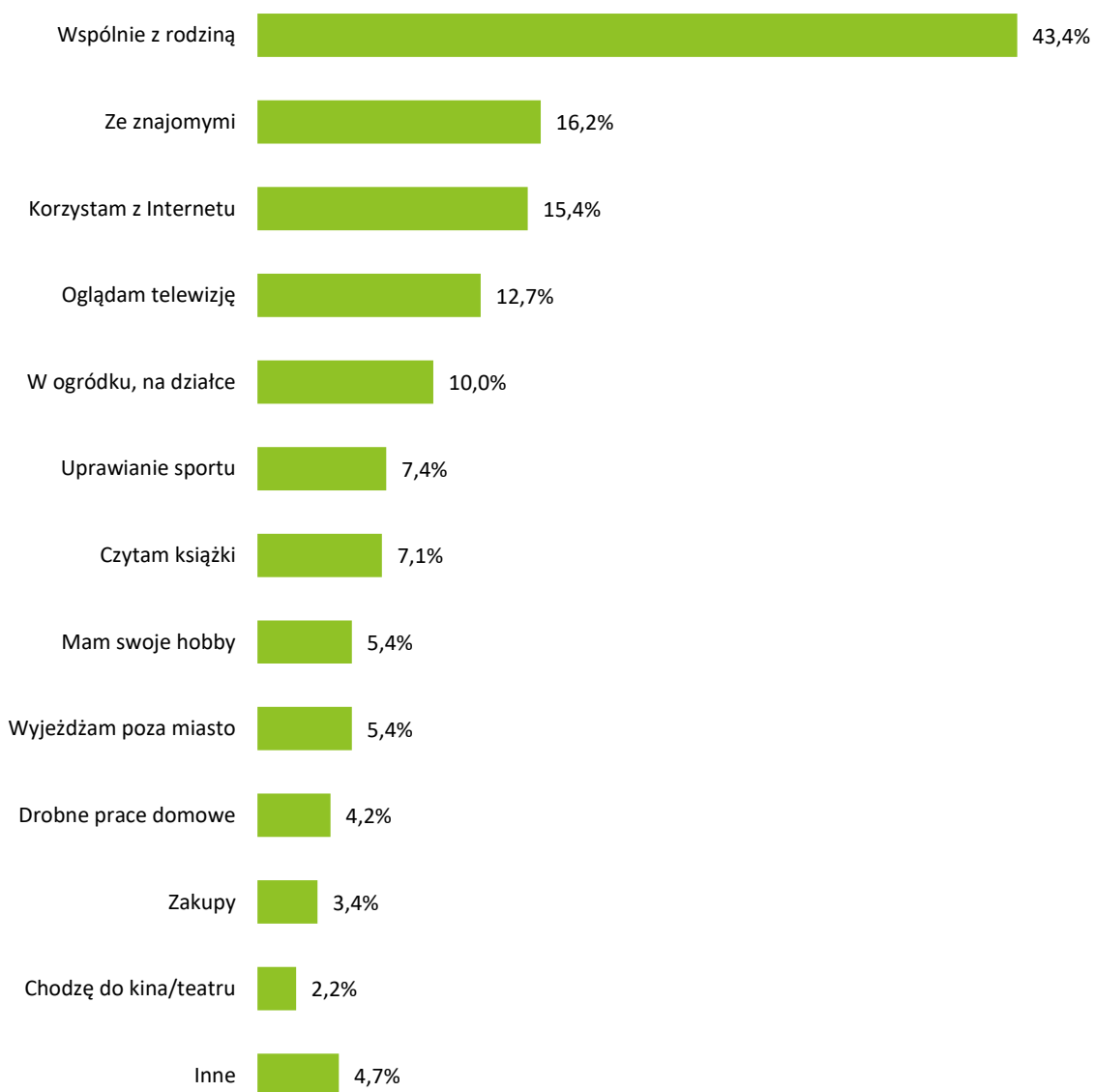
Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

2.2 Wyniki przeprowadzonego badania

2.2.1 Czas wolny

Uczestnicy badania deklarowali najczęściej, że czas wolny spędzają wspólnie z rodziną, takiej odpowiedzi udzieliło 43,4% z nich. W następnej kolejności podawali, że spędzają go wspólnie ze znajomymi (16,2%), korzystając z Internetu (15,4%) oraz oglądając telewizję (12,7%). Najrzadziej wskazywali, że czas wolny wykorzystują na robienie zakupów (3,4%) oraz chodzenie do kina lub teatru (2,2%).

Wykres 8. Spędzanie wolnego czasu przez respondentów [N=408] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Porównując wyniki badania do poprzednich edycji widoczne są podobne tendencje dotyczące formy spędzania czasu wolnego przez osoby dorosłe. Zarówno w 2014, 2019, jak i w 2024 roku uczestnicy badania najczęściej deklarowali, że spędzają czas wolny z rodziną. W odniesieniu do poprzedniego badania, z 2019 roku, notuje się wzrost deklaracji badanych dotyczących spędzania czasu wolnego z rodziną o 17 p.p. oraz spadek o 7,3 p.p. deklaracji na temat korzystania z Internetu.

Tabela 1. Spędzanie wolnego czasu przez respondentów – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

	2014 [N=408]	2019 [N=408]	2024 [N=408]
Wspólnie z rodziną	36,1%	26,4%	43,4%
Ze znajomymi	10,8%	18,7%	16,2%
Korzystam z Internetu	-	22,7%	15,4%
Oglądam telewizję	6,1%	14,3%	12,7%
W ogródku, na działce	12,5%	11,6%	10,0%
Uprawianie sportu	9,6%	8,9%	7,4%
Czytam książki	5,9%	7,9%	7,1%
Mam swoje hobby	4,4%	2,5%	5,4%
Wyjeżdżam poza miasto	1,7%	4,2%	5,4%
Drobne prace domowe	2,9%	3,7%	4,2%
Zakupy	0,2%	7,4%	3,4%
Chodzę do kina/teatru	0,7%	2,5%	2,2%
Inne	9,1%	2,2%	4,7%

Źródło: Badanie ilościowe

Wiek jest zmienną, która różnicuje odpowiedzi badanych na temat form spędzania czasu wolnego. Osoby w wieku 18-24 lata najczęściej deklarowały, że spędzają czas wolny ze znajomymi (34,6%) lub korzystając z Internetu (34,6%). W pozostałych grupach wiekowych najczęstszą odpowiedzią było spędzanie czasu wolnego wspólnie z rodziną.

Tabela 2. Spędzanie wolnego czasu przez respondentów z uwzględnieniem wieku [N=408] – 2024

	18-24 lata	25-34 lata	35-44 lata	45-54 lata	55-64 lata	65 lat i więcej
Wspólnie z rodziną	19,2%	60,0%	61,9%	39,7%	40,4%	31,4%
Ze znajomymi	34,6%	21,8%	19,0%	11,8%	12,3%	11,9%
Mam swoje hobby	15,4%	3,6%	4,8%	1,5%	5,3%	6,8%
Drobne prace domowe	-	-	3,6%	4,4%	5,3%	6,8%
W ogródku, na działce	-	5,5%	8,3%	10,3%	8,8%	16,1%
Uprawianie sportu	11,5%	7,3%	7,1%	13,2%	7,0%	3,4%
Chodzę do kina/teatru	-	3,6%	2,4%	4,4%	-	1,7%
Oglądam telewizję	3,8%	5,5%	10,7%	10,3%	15,8%	19,5%
Czytam książki	7,7%	3,6%	8,3%	8,8%	8,8%	5,9%
Wyjeżdżam poza miasto	-	3,6%	6,0%	7,4%	5,3%	5,9%
Zakupy	-	5,5%	4,8%	4,4%	3,5%	1,7%

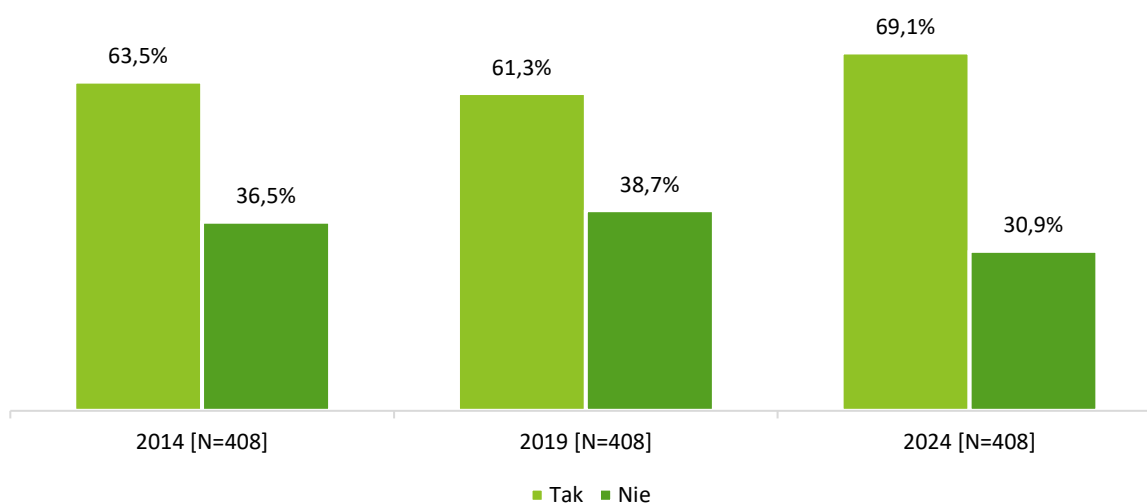
	18-24 lata	25-34 lata	35-44 lata	45-54 lata	55-64 lata	65 lat i więcej
Korzystam z Internetu	34,6%	14,5%	17,9%	14,7%	12,3%	11,9%
Inne	3,8%	3,6%	-	5,9%	7,0%	6,8%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

2.2.2 Alkohol

Spośród badanych 69,1% osób zadeklarowało, że spożywa napoje alkoholowe. W poprzednich edycjach badania odsetek badanych deklarujących, że spożywa alkohol był niższy i wynosił w 2014 roku 63,5% a w 2019 – 61,3%. Natomiast w 2024 był wyższy o 7,8 p.p. względem roku 2019.

Wykres 9. Spożywanie napojów alkoholowych przez respondentów – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Mężczyźni zdecydowanie częściej niż kobiety deklarowali, że spożywają alkohol, różnica wynosi 16,7 p.p. Grupą wiekową, w której odnotowano najwyższy odsetek odpowiedzi twierdzących dotyczących spożywania alkoholu, są osoby w wieku 45-54 lata (80,9%). Równie wysoki odsetek dotyczył osób w wieku 35-44 lata (79,8%). Natomiast najniższy odnotowano dla osób najstarszych biorących udział w badaniu, czyli osób w wieku powyżej 65 lat (51,7%).

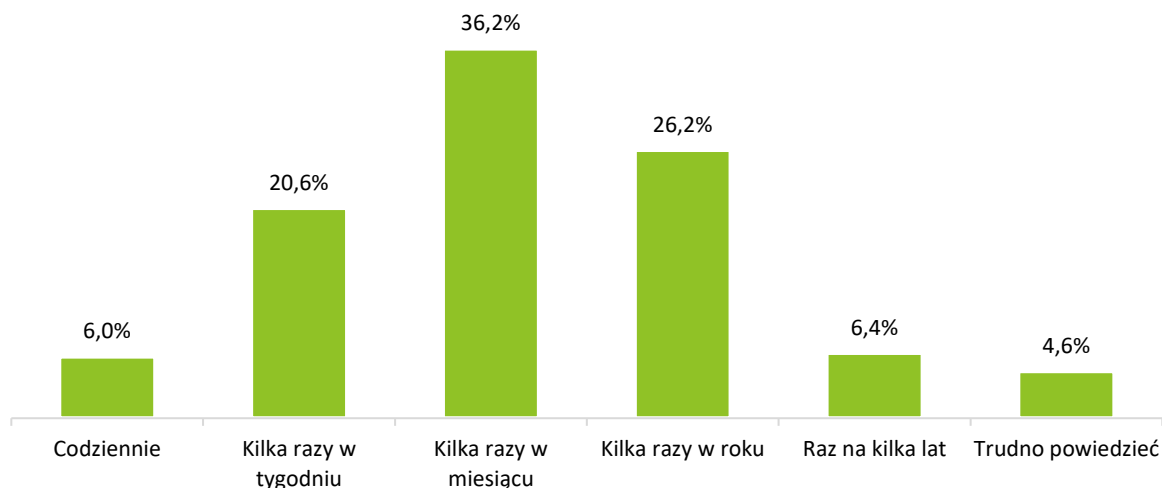
Tabela 3. Spożywanie napojów alkoholowych przez respondentów z uwzględnieniem płci i wieku [N=408] – 2024

	kobieta	mężczyzna	18-24 lata	25-34 lata	35-44 lata	45-54 lata	55-64 lata	65 lat i więcej
tak	61,3%	78,0%	76,9%	70,9%	79,8%	80,9%	70,2%	51,7%
nie	38,7%	22,0%	23,1%	29,1%	20,2%	19,1%	29,8%	48,3%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Badani najczęściej deklarowali, że spożywają alkohol kilka razy w miesiącu, takiej odpowiedzi udzieliło 36,2% z nich. Co czwarty ankietowany (26,2%) spożywa alkohol kilka razy w roku, a co piąty (20,6%) kilka razy w tygodniu. Codzienne spożywanie alkoholu dotyczyło 6,0% osób.

Wykres 10. Częstotliwość spożywania alkoholu [N=408] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

W odniesieniu do poprzedniej edycji badania z 2019 roku widoczny jest wzrost odpowiedzi dotyczących spożywania alkoholu kilka razy w miesiącu, wynosi on 11,8 p.p. Jednak niezmiennie była to najczęściej deklarowana odpowiedź dotycząca częstotliwości spożywania alkoholu. Na przestrzeni lat widoczna jest także tendencja do wzrostu odpowiedzi świadczących o codziennym spożywaniu alkoholu lub sięganiu po niego kilka razy w tygodniu.

Tabela 4. Częstotliwość spożywania alkoholu – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

	2014 [N=149]	2019 [N=250]	2024 [N=282]
Codziennie	1,5%	7,6%	6,0%
Kilka razy w tygodniu	8,9%	23,6%	20,6%
Kilka razy w miesiącu	40,5%	24,4%	36,2%
Kilka razy w roku	43,6%	24,4%	26,2%
Raz na kilka lat	1,9%	14,0%	6,4%
Trudno powiedzieć	3,6%	6,0%	4,6%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Mężczyźni sięgają po alkohol nieco częściej niż kobiety. Obserwuje się wśród nich wyższy odsetek odpowiedzi świadczących o spożywaniu alkoholu kilka razy w miesiącu (37,6%) oraz kilka razy w tygodniu (25,5%), również zdecydowanie częściej deklarowali, że sięgają po niego codziennie (9,4%). Wraz z wiekiem zmniejsza się częstotliwość spożywania alkoholu. Osoby w wieku powyżej 65 lat sięgają po niego najczęściej kilka razy w roku (42,6%), podobnie jak osoby w przedziale wiekowym 55-64 lata (32,5%). Natomiast grupy wiekowe: 25-34 lata, 35-44 lata, 45-54 lata deklarowały głównie spożywanie alkoholu kilka razy w miesiącu oraz kilka razy w tygodniu. Wśród najmłodszych uczestników badania odnotowano, że spożywają oni alkohol najczęściej kilka razy w miesiącu (60,0%), brak wśród nich deklaracji dotyczących codziennego sięgania po alkohol (patrz Tabela numer 5).

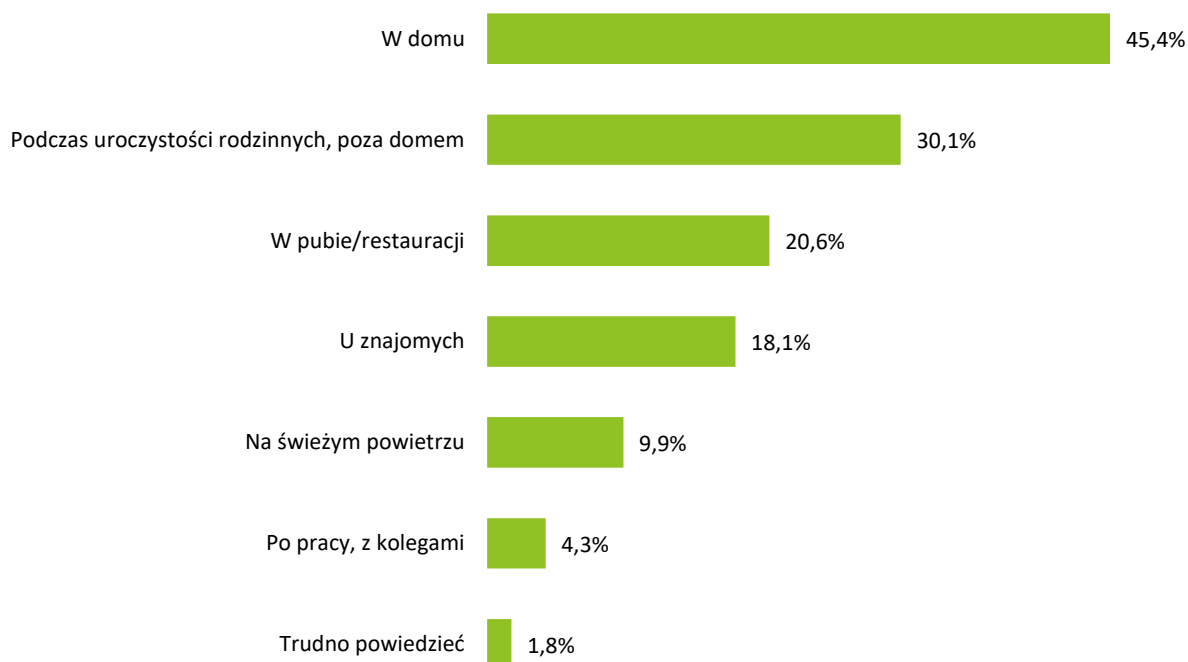
Tabela 5. Częstotliwość spożywania alkoholu z uwzględnieniem płci i wieku [N=282] – 2024

	kobieta	mężczyzna	18-24 lata	25-34 lata	35-44 lata	45-54 lata	55-64 lata	65 lat i więcej
Codziennie	2,3%	9,4%	-	2,6%	4,5%	10,9%	7,5%	6,6%
Kilka razy w tygodniu	15,0%	25,5%	10,0%	17,9%	26,9%	29,1%	22,5%	9,8%
Kilka razy w miesiącu	34,6%	37,6%	60,0%	59,0%	37,3%	30,9%	22,5%	26,2%
Kilka razy w roku	33,8%	19,5%	25,0%	17,9%	17,9%	20,0%	32,5%	42,6%
Raz na kilka lat	8,3%	4,7%	5,0%	-	9,0%	-	10,0%	11,5%
Trudno powiedzieć	6,0%	3,4%	-	2,6%	4,5%	9,1%	5,0%	3,3%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Ankietowani spożywają napoje alkoholowe głównie w domu (45,4%). Następnie wskazywali na spożywanie ich podczas uroczystości rodzinnych, poza domem (30,1%) oraz w pubie/restauracji (20,6%). Najrzadziej podawanym miejscem było: po pracy, z kolegami (4,3%).

Wykres 11. Miejsca, w których respondenci najczęściej spożywają napoje alkoholowe [N=282] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Niezmiennie od 2014 roku najczęstszym miejscem, w którym badani spożywają napoje alkoholowe jest dom. Następnie badani wybierali uroczystości rodzinne, poza domem. W 2014 roku badani na trzecim miejscu wskazywali spożywanie alkoholu u znajomych, natomiast w roku 2019 i 2024 odsetek tych wskazań był niższy, a na trzecim miejscu plasował się pub/restauracja.

Tabela 6. Miejsca, w których respondenci najczęściej spożywają napoje alkoholowe – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

	2014 [N=149]	2019 [N=250]	2024 [N=282]
W domu	50,2%	49,6%	45,4%
Podczas uroczystości rodzinnych, poza domem	35,9%	30,8%	30,1%
W pubie/restauracji	9,3%	20,8%	20,6%
U znajomych	23,2%	16,4%	18,1%
Na świeżym powietrzu	7,3%	2,8%	9,9%
Po pracy, z kolegami	0,4%	7,2%	4,3%
Trudno powiedzieć	0,8%	1,6%	1,8%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Najczęściej wskazywanym miejscem, w którym badani spożywają napoje alkoholowe, zarówno przez kobiety, jak i mężczyzn, jest dom. Wiek różnicuje odpowiedzi na ten temat. Osoby w wieku 18-24 lata najczęściej wskazywały, że spożywają go u znajomych (50,0%), osoby w wieku od 25 do 64 lat odpowiadały, że jest to dom. Natomiast w najstarszej grupie wiekowej jest to w takim samym stopniu dom, jak i uroczystości rodzinne.

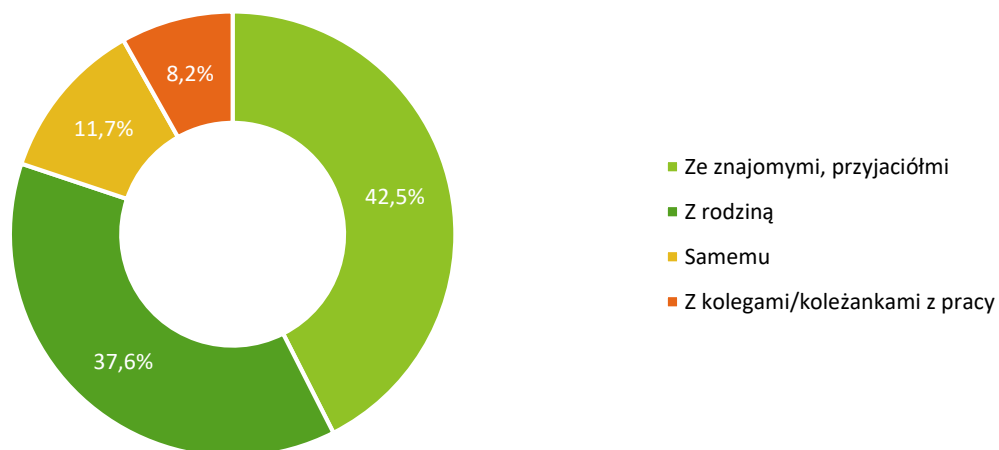
Tabela 7. Miejsca, w których respondenci najczęściej spożywają napoje alkoholowe z uwzględnieniem płci i wieku [N=282] – 2024

	kobieta	mężczyzna	18-24 lata	25-34 lata	35-44 lata	45-54 lata	55-64 lata	65 lat i więcej
W domu	36,8%	53,0%	40,0%	46,2%	46,3%	50,9%	45,0%	41,0%
U znajomych	21,1%	15,4%	50,0%	17,9%	26,9%	12,7%	2,5%	13,1%
Podczas uroczystości rodzinnych, poza domem	36,1%	24,8%	15,0%	30,8%	31,3%	21,8%	30,0%	41,0%
W pubie/restauracji	22,6%	18,8%	30,0%	30,8%	20,9%	18,2%	20,0%	13,1%
Po pracy, z kolegami	1,5%	6,7%	10,0%	5,1%	4,5%	5,5%	5,0%	-
Na świeżym powietrzu	8,3%	11,4%	15,0%	5,1%	11,9%	10,9%	10,0%	8,2%
Trudno powiedzieć	2,3%	1,3%	-	2,6%	1,5%	1,8%	2,5%	1,6%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Badani najczęściej deklarowali, że spożywają alkohol w towarzystwie znajomych i przyjaciół (42,5%). Następnie najczęściej wskazywana odpowiedź to rodzina (37,6%) oraz spożywanie go samemu (11,7%). Najrzadziej wskazywano na kolegów/koleżanki z pracy (8,2%).

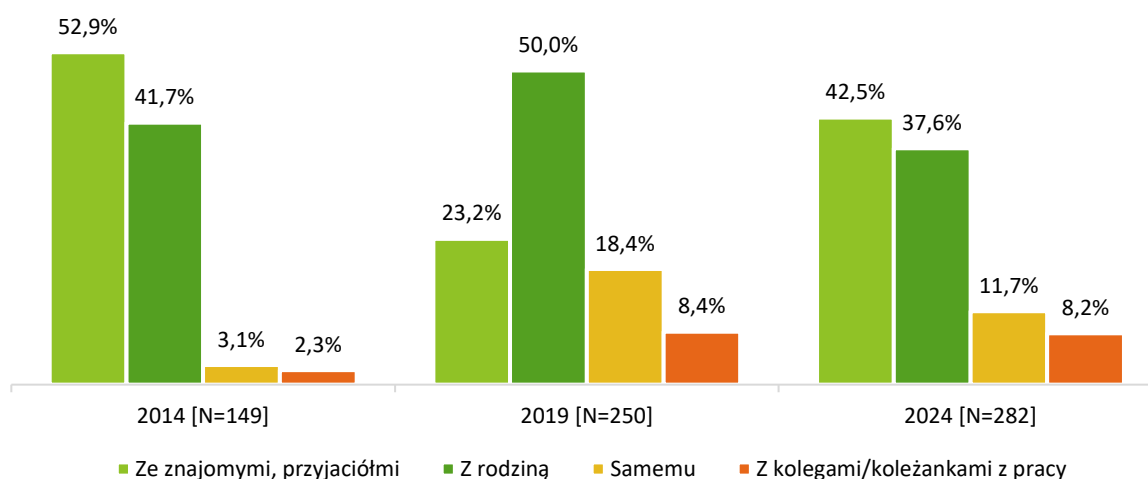
Wykres 12. Osoby, z którymi respondenci najczęściej spożywają alkohol [N=282] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

We wszystkich edycjach badania ankietowani wskazywali, że spożywają alkohol przede wszystkim ze znajomymi, przyjaciółmi lub rodziną. Względem 2019 roku wzrósł odsetek odpowiedzi świadczących o spożywaniu alkoholu ze znajomymi/ przyjaciółmi (o 19,3 p.p.) oraz zmalał odsetek wskazań rodziny (12,4 p.p.).

Wykres 13. Osoby, z którymi respondenci najczęściej spożywają alkohol – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Mężczyźni częściej niż kobiety spożywają alkohol samemu, różnica wynosi 6,5 p.p. Osoby młodsze, w przedziałach wiekowych od 18 do 24 lat oraz od 35 do 44 lat, częściej deklarowały spożywanie alkoholu ze znajomymi, przyjaciółmi niż osoby starsze, w wieku od 55 do 64 lat i powyżej 65 roku życia, które z kolei częściej wskazywały na rodzinę. Najwyższy odsetek wskazań świadczących o samotnym spożywaniu alkoholu obserwuje się dla grupy wiekowej od 45 do 54 lat (20,0%).

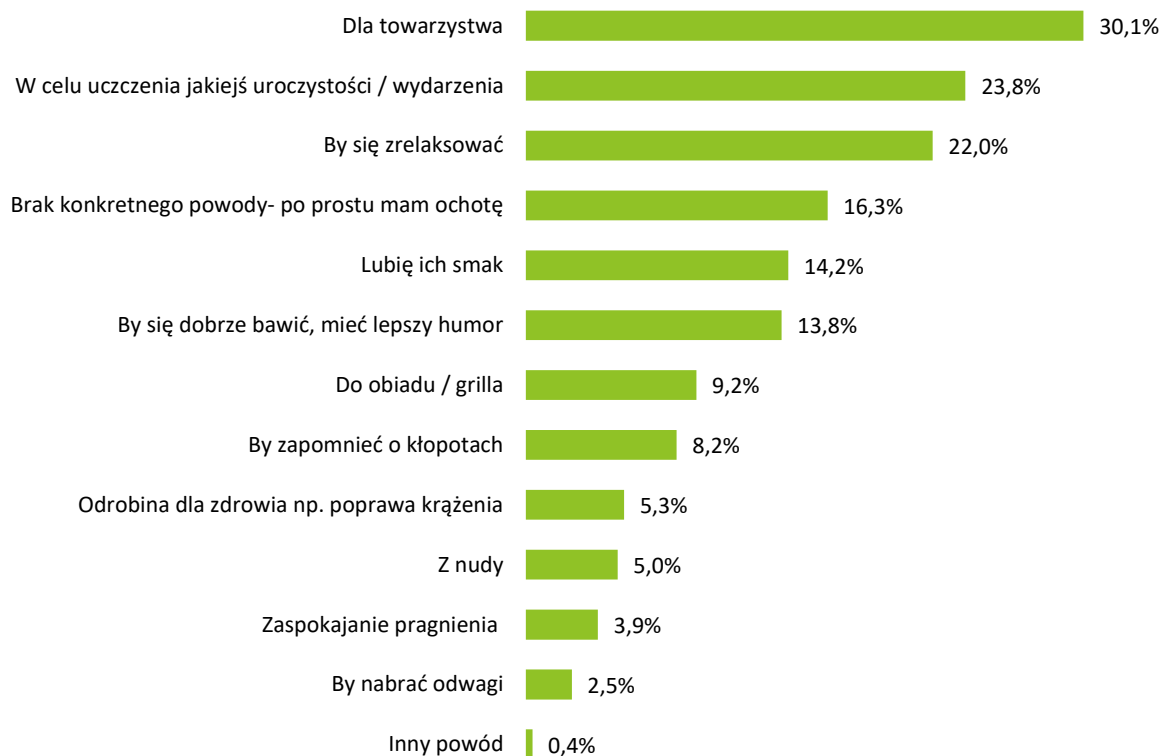
Tabela 8. Osoby, z którymi respondenci najczęściej spożywają alkohol z uwzględnieniem płci i wieku [N=282] – 2024

	kobieta	mężczyzna	18-24 lata	25-34 lata	35-44 lata	45-54 lata	55-64 lata	65 lat i więcej
Z kolegami/koleżankami z pracy	9,0%	7,4%	5,0%	12,8%	13,4%	7,3%	5,0%	3,3%
Ze znajomymi, przyjaciółmi	42,9%	42,3%	70,0%	53,8%	40,3%	41,8%	32,5%	36,0%
Z rodziną	39,8%	35,5%	20,0%	30,8%	37,3%	30,9%	45,0%	49,2%
Samemu	8,3%	14,8%	5,0%	2,6%	9,0%	20,0%	17,5%	11,5%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Niemal co trzeci respondent (30,1%) spożywa napoje alkoholowe dla towarzystwa. Następnie najczęściej zaznaczone powody to: uczczenie jakiejś uroczystości/wydarzenia (23,8%) oraz chęć zrelaksowania się (22,0%).

Wykres 14. Powody, dla których respondenci najczęściej spożywają napoje alkoholowe [N=282] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Od 2019 roku dwa główne powody spożywania napojów alkoholowych to: dotrzymanie towarzystwa oraz uczczenie jakiejś uroczystości lub wydarzenia. Natomiast w 2014 roku były to: dotrzymanie towarzystwa oraz chęć zrelaksowania się.

Tabela 9. Powody, dla których respondenci najczęściej spożywają napoje alkoholowe – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

	2014 [N=149]	2019 [N=250]	2024 [N=282]
Dla towarzystwa	61,0%	16,4%	30,1%
By się zrelaksować	19,3%	22,8%	22,0%
By zapomnieć o kłopotach	0,8%	14,8%	8,2%
By się dobrze bawić, mieć lepszy humor	9,7%	12,8%	13,8%
By nabrać odwagi	0,4%	2,0%	2,5%
Z nudy	0,4%	5,6%	5,0%
Lubię ich smak	15,4%	14,4%	14,2%
Zaspokajanie pragnienia	-	1,6%	3,9%
Brak konkretnego powodu- po prostu mam ochotę	-	15,6%	16,3%
W celu uczczenia jakiejś uroczystości / wydarzenia	-	29,2%	23,8%
Do obiadu / grilla	-	7,2%	9,2%
Odrobina dla zdrowia np. poprawa krążenia	-	4,0%	5,3%
Inny powód	11,6%	-	0,4%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Zarówno płeć, jak i wiek różnicują powody, dla których badani sięgają po napoje alkoholowe, jednak niemal wszystkie grupy jako główny powód wskazywały towarzystwo, wyjątek stanowi grupa wiekowa 45-54 lata, w której najczęstszy powód spożywania alkoholu to fakt, iż badani lubią jego smak (23,6%).

Tabela 10. Powody, dla których respondenci najczęściej spożywają napoje alkoholowe z uwzględnieniem płci i wieku [N=282] – 2024

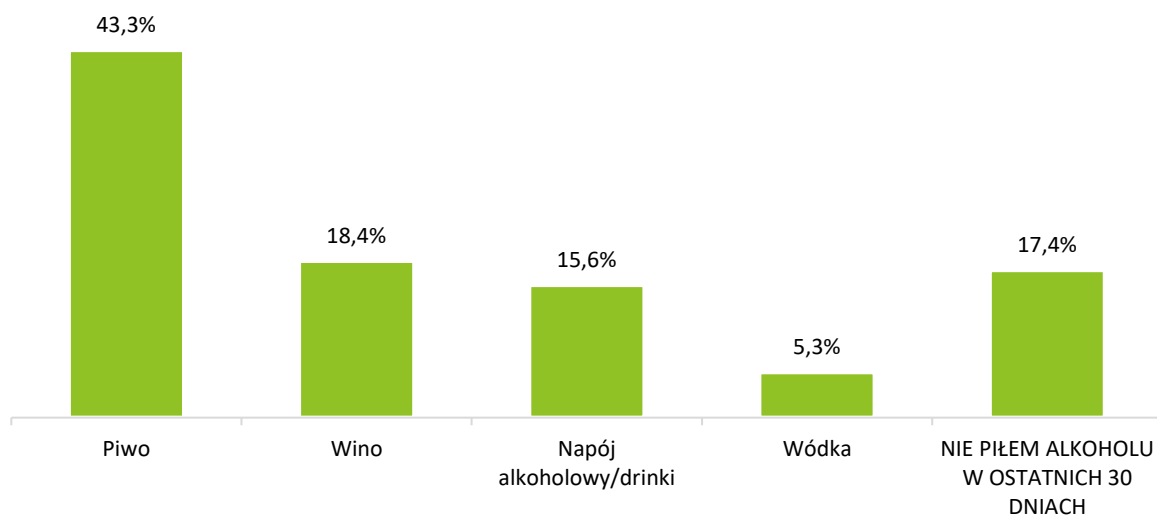
	kobieta	mężczyzna	18-24 lata	25-34 lata	35-44 lata	45-54 lata	55-64 lata	65 lat i więcej
Dla towarzystwa	30,1%	30,2%	40,0%	33,3%	29,9%	21,8%	30,0%	32,8%
By się zrelaksować	17,3%	26,2%	30,0%	35,9%	19,4%	18,2%	25,0%	14,8%
By zapomnieć o kłopotach	8,3%	8,1%	5,0%	7,7%	6,0%	18,2%	7,5%	3,3%
By się dobrze bawić, mieć lepszy humor	11,3%	16,1%	25,0%	12,8%	16,4%	10,9%	12,5%	11,5%
By nabrać odwagi	3,0%	2,0%	5,0%	2,6%	4,5%	3,6%	-	-
Z nudy	4,5%	5,4%	5,0%	-	4,5%	7,3%	5,0%	6,6%
Lubię ich smak	9,8%	18,1%	15,0%	5,1%	14,9%	23,6%	10,0%	13,1%
Zaspokajanie pragnienia	3,8%	4,0%	-	2,6%	3,0%	3,6%	5,0%	6,6%

	kobieta	mężczyzna	18-24 lata	25-34 lata	35-44 lata	45-54 lata	55-64 lata	65 lat i więcej
Brak konkretnego powodu - po prostu mam ochotę	15,0%	17,4%	15,0%	15,4%	20,9%	14,5%	15,0%	14,8%
W celu uczczenia jakiejś uroczystości / wydarzenia	30,1%	18,1%	20,0%	23,1%	23,9%	20,0%	20,0%	31,1%
Do obiadu / grilla	12,0%	6,7%	5,0%	5,1%	11,9%	14,5%	5,0%	8,2%
Odrobina dla zdrowia np. poprawa krążenia	6,8%	4,0%	-	2,6%	4,5%	1,8%	12,5%	8,2%
Inny powód	0,8%	-	-	-	-	1,8%	-	-

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Alkohol, po który najczęściej sięgali badani w ciągu ostatnich 30 dni to piwo, takiej odpowiedzi udzieliło 43,3% z nich. W następnej kolejności były to: wino (18,4%) napój alkoholowy/drinki (15,6%) oraz wódka (5,3%). Spośród uczestników badania 17,4% zadeklarowało, że nie piło alkoholu w ostatnich 30 dniach.

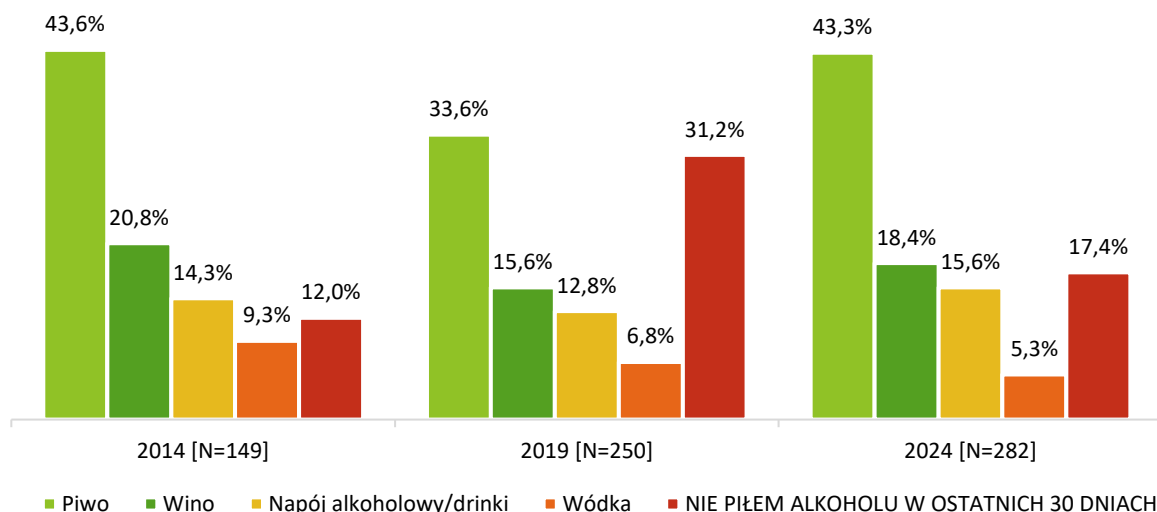
Wykres 15. Spożywanie konkretnych rodzajów alkoholu w ciągu ostatnich 30 dni [N=282] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

We wszystkich edycjach badania najpopularniejszym alkoholem było piwo, a następnie wino, napój alkoholowy/drinki, najrzadziej podawano, że jest to wódka. W 2024 roku wzrósł odsetek osób deklarujących, że w ciągu ostatnich 30 dni spożywano piwo (o 9,7 p.p.) oraz zmalał odsetek wskazań świadczących o nie spożywaniu alkoholu w ogóle (o 13,8 p.p.).

Wykres 16. Spożywanie konkretnych rodzajów alkoholu w ciągu ostatnich 30 dni – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Mężczyźni wybierają piwo zdecydowanie częściej niż kobiety (różnica wynosi 33,5 p.p.), wśród których nieznacznie dominowała odpowiedź, że częściej niż piwo wybierają wino (różnica 0,7 p.p.). Niezależnie od wieku, najczęściej wybieranym alkoholem było piwo.

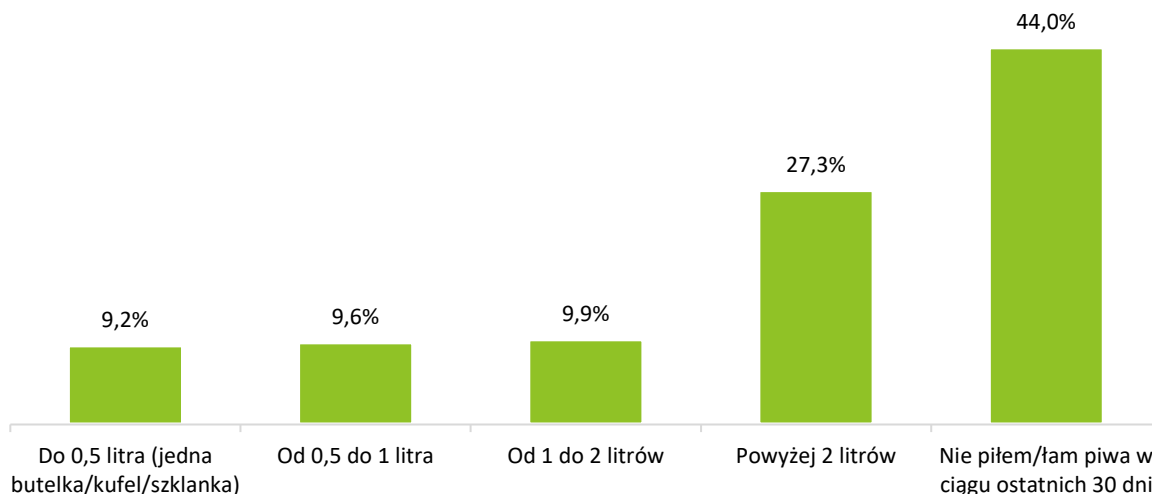
Tabela 11. Spożywanie konkretnych rodzajów alkoholu w ciągu ostatnich 30 z uwzględnieniem płci i wieku [N=282] – 2024

	kobieta	mężczyzna	18-24 lata	25-34 lata	35-44 lata	45-54 lata	55-64 lata	65 lat i więcej
Piwo	25,6%	59,1%	40,0%	46,2%	50,7%	50,9%	32,5%	34,4%
Wino	26,3%	11,4%	10,0%	20,5%	17,9%	20,0%	17,5%	19,6%
Wódka	6,0%	4,7%	15,0%	2,5%	4,5%	3,7%	2,5%	8,2%
Napój alkoholowy/drinki	23,3%	8,7%	15,0%	20,5%	13,4%	12,7%	20,0%	14,8%
nie piłem alkoholu w ostatnich 30 dniach	18,8%	16,1%	20,0%	10,3%	13,5%	12,7%	27,5%	23,0%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Wśród badanych 44,0% przyznało, że nie spożywało piwa w ciągu ostatnich 30 dni przed badaniem. Jeśli respondenci deklarowali spożywanie piwa w ciągu ostatniego miesiąca przed badaniem, to zazwyczaj była to ilość powyżej 2 litrów (27,3%).

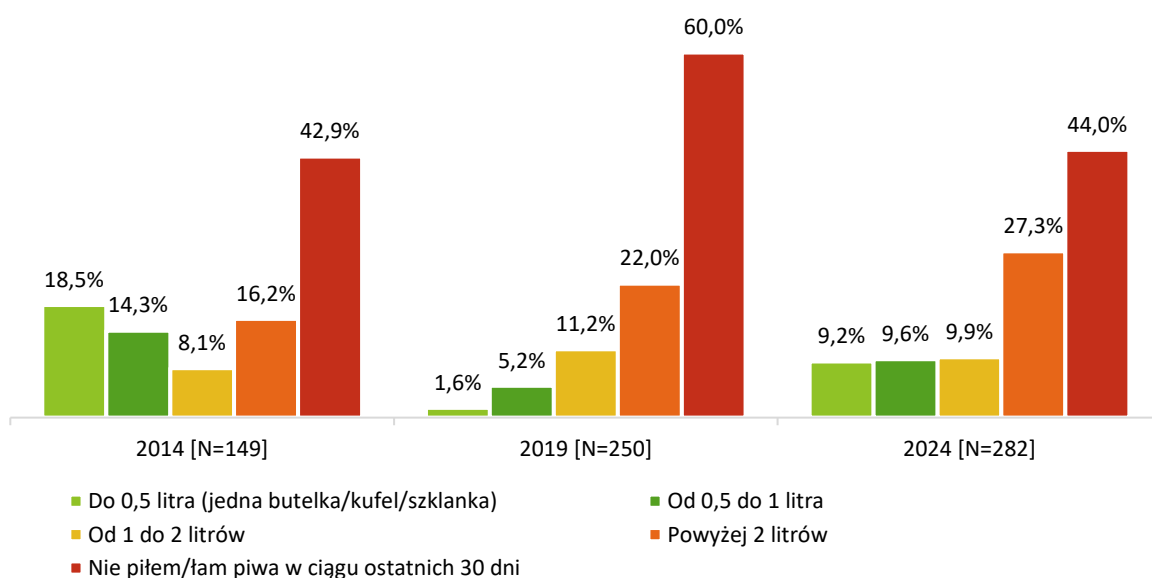
Wykres 17. Spożywanie piwa w ciągu ostatnich 30 dni [N=282] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Podobne tendencje jak w 2024 roku odnotowano w 2019 – badani deklarowali głównie, że nie spożywali piwa lub że pili go powyżej 2 litrów. W 2014 roku również dominowały odpowiedzi świadczące o nie spożywaniu piwa w ostatnich 30 dniach, natomiast drugą najczęściej wskazywaną odpowiedzią było picie go do 0,5 litra (jedna butelka/kufel/szklanka).

Wykres 18. Spożywanie piwa w ciągu ostatnich 30 dni – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Płeć różnicuje odpowiedzi dotyczące ilości spożywania piwa w ostatnich 30 dniach. Ponad połowa kobiet (58,7%) nie piła go w tym czasie, natomiast mężczyźni najczęściej odpowiadali, że spożyli go powyżej 2 litrów (36,9%). Wiek również wpływał na odpowiedzi badanych. W najstarszych grupach wiekowych – od 55 do 64 lat oraz powyżej 65 roku życia znacząco dominowały odpowiedzi świadczące o nie spożywaniu piwa w ostatnich 30 dniach (odpowiednio 62,5% oraz 59,0%). Natomiast w pozostałych kategoriach wiekowych odsetek wskazań świadczących o wypiciu powyżej 2 litrów piwa oraz o nie spożywaniu go w ostatnich 30 dniach był zbliżony.

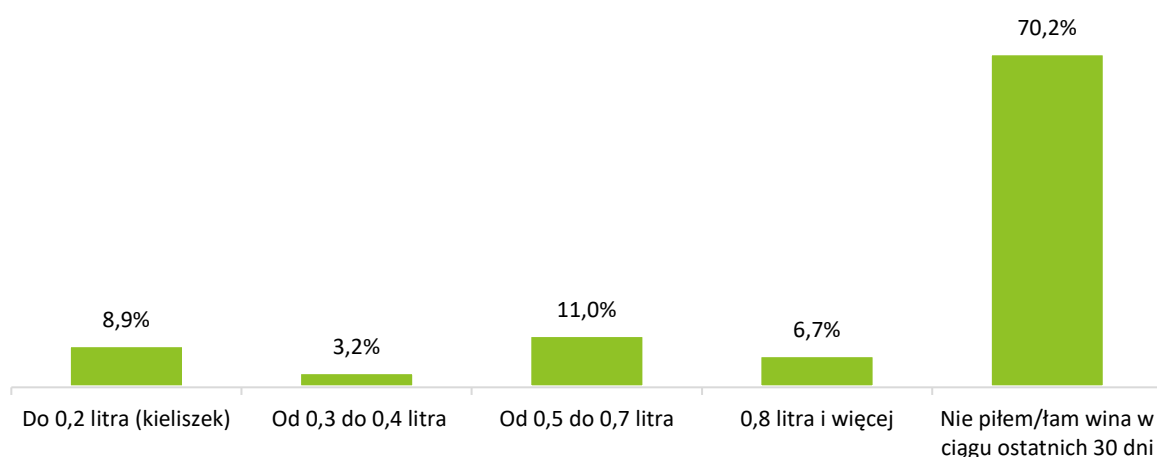
Tabela 12. Spożywanie piwa w ciągu ostatnich 30 dni z uwzględnieniem płci i wieku [N=282] – 2024

	kobieta	mężczyzna	18-24 lata	25-34 lata	35-44 lata	45-54 lata	55-64 lata	65 lat i więcej
Do 0,5 litra (jedna butelka/kufel/szklanka)	9,0%	9,4%	10,0%	5,1%	11,9%	10,9%	5,0%	9,8%
Od 0,5 do 1 litra	7,5%	11,4%	10,0%	15,4%	11,9%	10,9%	5,0%	4,9%
Od 1 do 2 litrów	8,3%	11,4%	10,0%	20,5%	7,6%	10,9%	5,0%	8,3%
Powyżej 2 litrów	16,5%	36,9%	35,0%	23,1%	32,8%	34,5%	22,5%	18,0%
Nie piłem/łam piwa w ciągu ostatnich 30 dni	58,7%	30,9%	35,0%	35,9%	35,8%	32,8%	62,5%	59,0%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Niemal 3/4 ankietowanych (70,2%) nie spożywało wina w ciągu ostatnich 30 dni. Jeśli już je pili, to była to ilość od 0,5 do 0,7 litra, takiej odpowiedzi udzieliło 11,0% respondentów lub do 0,2 litra (kieliszek) (8,9%).

Wykres 19. Spożywanie wina w ciągu ostatnich 30 dni [N=282] – 2024

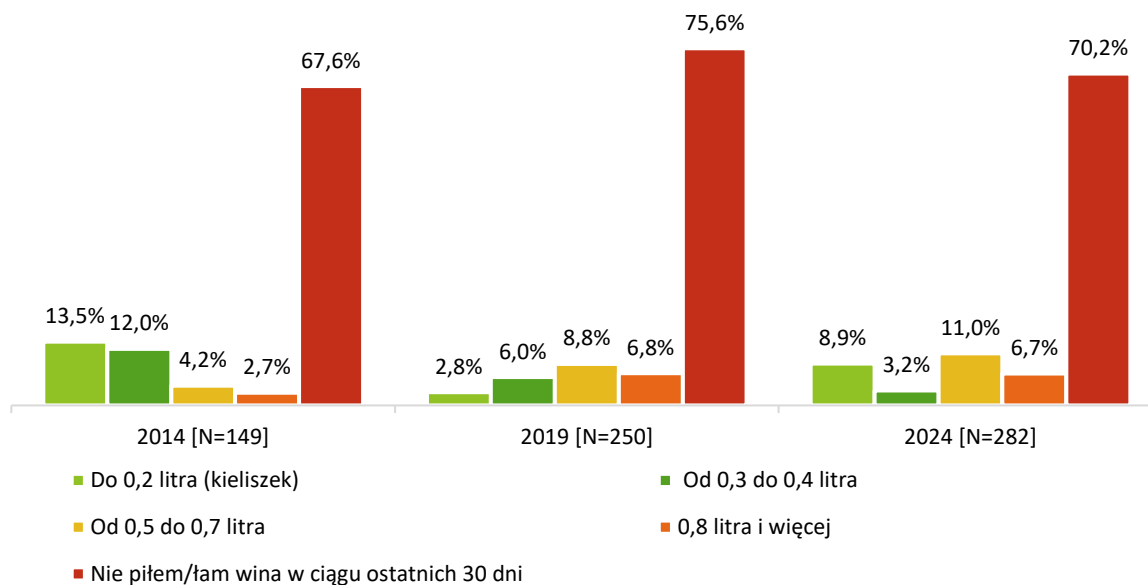

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

We wszystkich latach badania zdecydowanie najczęściej deklarowali, że nie spożywali wina w ostatnich 30 dniach. W odniesieniu do poprzedniego badania, to w 2024 roku odnotowano spadek odpowiedzi przeczących spożywaniu wina w ciągu ostatnich 30 dni o 5,4 p.p.

Wykres 20. Spożywanie wina w ciągu ostatnich 30 dni – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Niezależnie od wieku i płci dominującą odpowiedzią była ta, która świadczyła o nie spożywaniu wina w ciągu ostatnich 30 dni.

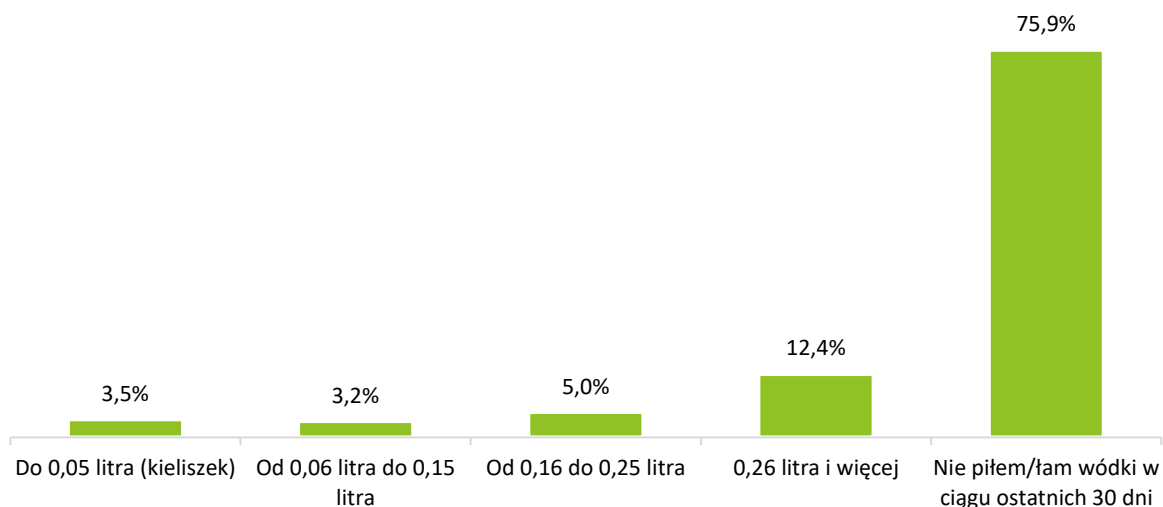
Tabela 13. Spożywanie wina w ciągu ostatnich 30 dni z uwzględnieniem płci i wieku [N=282] – 2024

	kobieta	mężczyzna	18-24 lata	25-34 lata	35-44 lata	45-54 lata	55-64 lata	65 lat i więcej
Do 0,2 litra (kieliszek)	12,0%	6,0%	15,0%	5,1%	11,9%	9,1%	7,5%	6,6%
Od 0,3 do 0,4 litra	6,7%	-	10,0%	2,6%	-	-	5,0%	6,6%
Od 0,5 do 0,7 litra	11,3%	10,7%	-	17,9%	10,4%	10,9%	12,5%	9,8%
0,8 litra i więcej	8,3%	5,4%	10,0%	7,7%	9,0%	12,7%	-	1,6%
Nie piłem/łam wina w ciągu ostatnich 30 dni	61,7%	77,9%	65,0%	66,7%	68,7%	67,3%	75,0%	75,4%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Aż 75,9% osób zadeklarowało, że w ciągu ostatnich 30 dni nie piło wódki. Jeżeli badani pili wódkę, to była to najczęściej ilość 0,26 litra i więcej, takiej odpowiedzi udzieliło 12,4% ankietowanych.

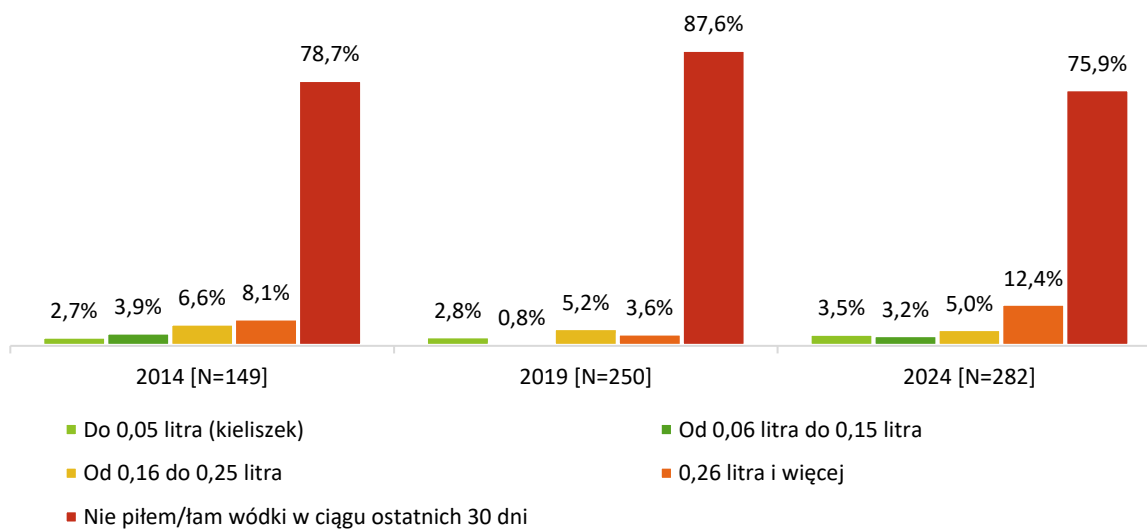
Wykres 21. Spożywanie wódki w ciągu ostatnich 30 dni [N=282] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

We wszystkich analizowanych latach najczęściej badani wskazywali, że nie spożywali wódki w ostatnich 30 dniach. W 2024 roku odsetek ten zmalał o 11,7 p.p. względem poprzedniego badania.

Wykres 22. Spożywanie wódki w ciągu ostatnich 30 dni – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Niezależnie od wieku i płci dominującą odpowiedzią było nie spożywanie wódki w ciągu ostatnich 30 dni. W najmłodszych grupach wiekowych, od 18 do 24 lat oraz od 25 do 34 lat, odsetek ten był nieco niższy niż w pozostałych i wynosił kolejno 60,0% oraz 69,2%.

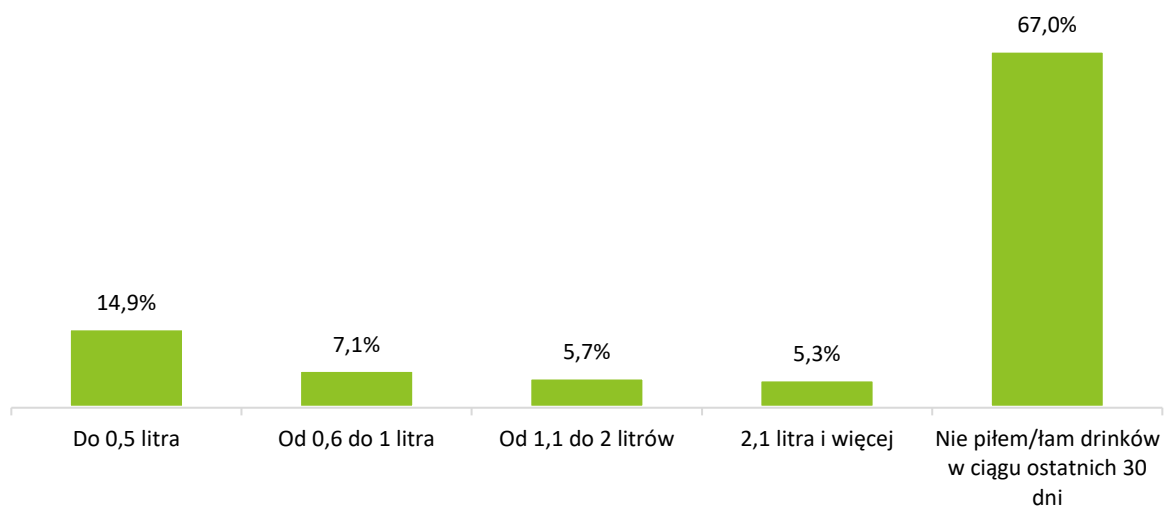
Tabela 14. Spożywanie wódki w ciągu ostatnich 30 dni z uwzględnieniem płci i wieku [N=282] – 2024

	kobieta	mężczyzna	18-24 lata	25-34 lata	35-44 lata	45-54 lata	55-64 lata	65 lat i więcej
Do 0,05 litra (kieliszek)	3,0%	4,0%	5,0%	2,6%	4,5%	3,6%	-	4,9%
Od 0,06 litra do 0,15 litra	3,8%	2,7%	5,0%	5,1%	-	3,6%	-	6,6%
Od 0,16 do 0,25 litra	2,2%	7,4%	10,0%	10,3%	1,5%	5,5%	2,5%	4,9%
0,26 litra i więcej	9,0%	15,4%	20,0%	12,8%	16,4%	10,9%	10,0%	8,2%
Nie piłem/łam wódki w ciągu ostatnich 30 dni	82,0%	70,5%	60,0%	69,2%	77,6%	76,4%	87,5%	75,4%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Podobnie jak w przypadku piwa, wina oraz wódki, badani w odniesieniu do drinków również najczęściej odpowiadali, że nie spożywali ich w ostatnich 30 dniach. Natomiast osoby, które piły drinki deklarowały głównie, że była to ilość do 0,5 litra (14,9%).

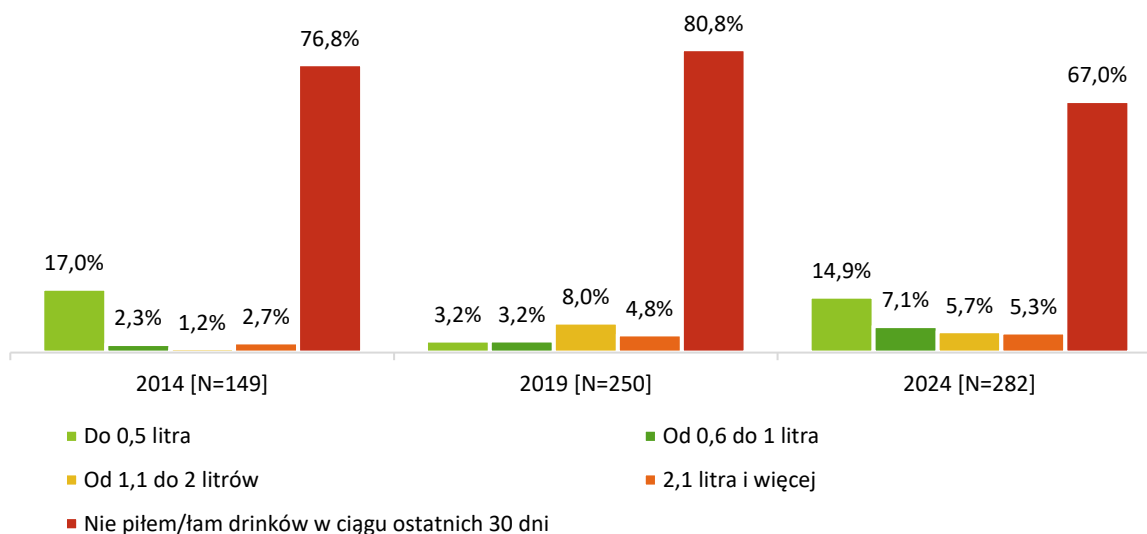
Wykres 23. Spożywanie drinków w ciągu ostatnich 30 dni – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

We wszystkich edycjach badania deklarowano najczęściej, że w ciągu ostatnich 30 dni nie spożywano drinków. W 2024 roku odsetek tego typu odpowiedzi zmalał o 13,8 p.p. względem 2019 roku.

Wykres 24. Spożywanie drinków w ciągu ostatnich 30 dni – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Niezależnie od płci i wieku dominowały odpowiedzi świadczące o niespożywaniu drinków w ciągu ostatnich 30 dni. Odsetek ten był nieco niższy wśród kobiet (62,4%) oraz w grupie wiekowej od 18 do 24 lat (55,0%) oraz od 25 do 34 lat (51,3%).

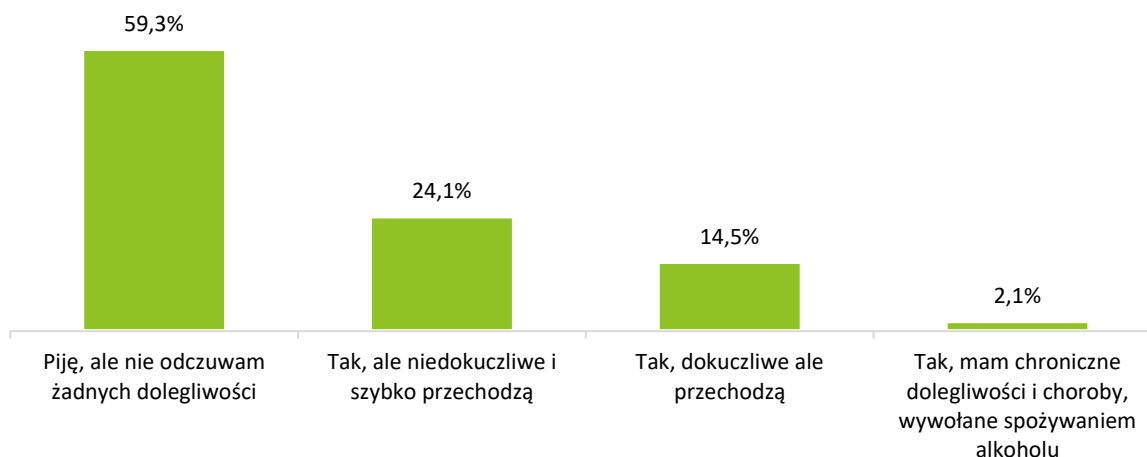
Tabela 15. Spożywanie drinków w ciągu ostatnich 30 dni z uwzględnieniem płci i wieku [N=282] – 2024

	kobieta	mężczyzna	18-24 lata	25-34 lata	35-44 lata	45-54 lata	55-64 lata	65 lat i więcej
Do 0,5 litra	17,3%	12,8%	15,0%	17,9%	14,9%	16,4%	15,0%	11,6%
Od 0,6 do 1 litra	6,0%	8,1%	10,0%	15,4%	10,4%	3,6%	5,0%	1,6%
Od 1,1 do 2 litrów	7,5%	4,0%	15,0%	5,1%	7,5%	7,3%	2,5%	1,6%
2,1 litra i więcej	6,8%	4,0%	5,0%	10,3%	3,0%	7,3%	7,5%	1,6%
Nie piłem/łam drinków w ciągu ostatnich 30 dni	62,4%	71,1%	55,0%	51,3%	64,2%	65,4%	70,0%	83,6%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Ponad połowa respondentów (59,3%) pije alkohol, ale nie odczuwa żadnych skutków fizycznych wynikających ze spożywania go. Niemal co czwarta osoba (24,1%) odczuwa fizyczne skutki picia alkoholu, ale są one niedokuczliwe i szybko przechodzą, z kolei 14,5% ankietowanych odczuwa skutki dokuczliwe, które przechodzą. Natomiast jedynie 2,1% badanych ma chroniczne dolegliwości i choroby, wywołane spożywaniem alkoholu.

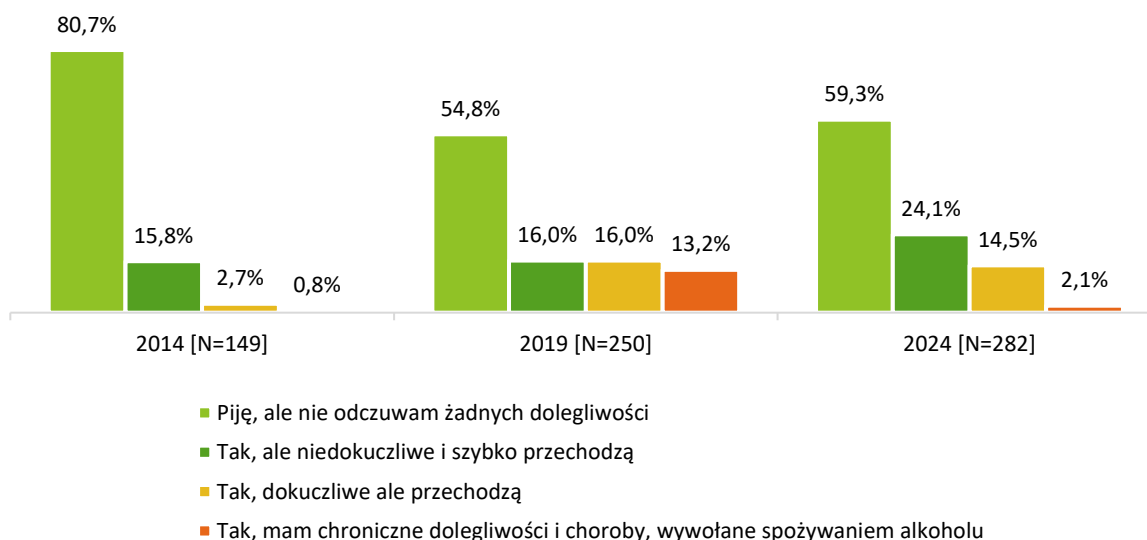
Wykres 25. Odczuwane skutki fizyczne spożycia alkoholu [N=282] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

We wszystkich edycjach badania dominowały odpowiedzi świadczące o braku dolegliwości fizycznych wynikających ze spożywania alkoholu. Najwyższy odsetek tych wskazań odnotowano w 2014 roku (80,7%), natomiast w 2024 roku odsetek ten wynosił 59,3% i był wyższy niż w 2019 o 4,5 p.p. Zwiększył się również odsetek wskazań świadczących o niedokuczliwych i szybko przechodzących skutkach fizycznych spożywania alkoholu (o 8,1 p.p.).

Wykres 26. Odczuwane skutki fizyczne spożycia alkoholu – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Płeć nie wpływa na zróżnicowanie odpowiedzi dotyczących odczuwania przez badanych skutków fizycznych spożywania alkoholu. Analizując wiek badanych można zaobserwować, że najniższym odsetek wskazań świadczących o brak dolegliwości cechuje się najmłodsza grupa badanych, w wieku od 18 do 24 lat (45,0%). Wśród tej kategorii wiekowej notuje się najwyższy odsetek wskazań dotyczących niedokuczliwych i szybko przechodzących skutków fizycznych spożywania alkoholu.

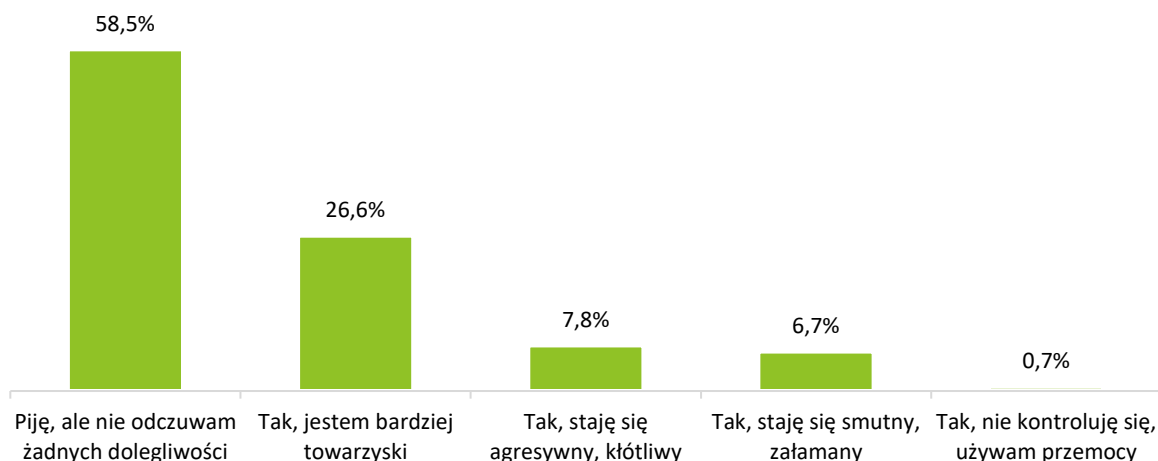
Tabela 16. Odczuwane skutki fizyczne spożycia alkoholu z uwzględnieniem płci i wieku [N=282] – 2024

	kobieta	mężczyzna	18-24 lata	25-34 lata	35-44 lata	45-54 lata	55-64 lata	65 lat i więcej
Piję, ale nie odczuwam żadnych dolegliwości	60,9%	57,7%	45,0%	59,0%	56,7%	49,1%	67,5%	70,5%
Tak, ale niedokuczliwe i szybko przechodzą	23,3%	24,8%	40,0%	17,9%	25,4%	30,9%	17,5%	19,7%
Tak, dokuczliwe ale przechodzą	15,0%	14,1%	15,0%	17,9%	14,9%	18,2%	12,5%	9,8%
Tak, mam chroniczne dolegliwości i choroby, wywołane spożywaniem alkoholu	0,8%	3,4%	-	5,2%	3,0%	1,8%	2,5%	-

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Ponad połowa uczestników badania (58,5%) zadeklarowała, że pije alkohol, ale nie odczuwa żadnych dolegliwości psychicznych wynikających z tego faktu. Nieco ponad co czwarty ankietowany (26,6%) odpowiedział, że po spożyciu alkoholu jest bardziej towarzyski. Negatywne skutki, takie jak bycie agresywnym, kłótlwym odczuwa 7,8% osób, a 6,7% staje się smutnym i załamanym. Jedynie 0,7% respondentów nie kontroluje się, używa przemocy.

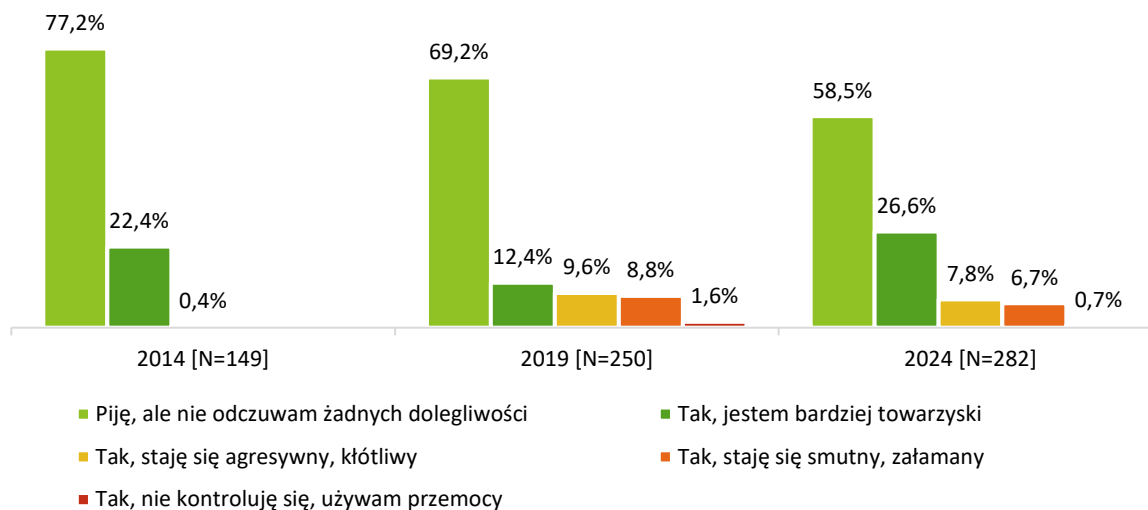
Wykres 27. Odczuwane skutki psychiczne spożycia alkoholu [N=282] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Od 2014 roku spadł odsetek osób twierdzących, że po spożyciu alkoholu nie odczuwa żadnych dolegliwości psychicznych. W 2014 wynosił on 77,2%, w 2019 – 69,2%, a w 2024 był niższy o 10,7p.p. Wzrósł względem poprzedniego badania odsetek odpowiedzi świadczących o tym, że badani stają się bardziej towarzyscy po spożyciu alkoholu (o 14,2 p.p.)

Wykres 28. Odczuwane skutki psychiczne spożycia alkoholu – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Płeć badanych nie wpływa na różnice w odpowiedziach dotyczących psychicznych skutków spożywania alkoholu. Wśród wszystkich grup wiekowych dominuje odpowiedź świadcząca o braku skutków psychicznych po spożyciu napojów alkoholowych. Negatywne skutki dotyczące braku kontroli nad sobą oraz stosowania przemocy notowane były wśród osób w wieku 18-24 lata (5,0%) oraz 25-34 lata (2,6%). Najwyższy odsetek osób, które deklarowały, że po alkoholu stają się agresywne i kłótniwe, a także smutne i załamane cechuje się grupa wiekowa od 45 do 54 lat.

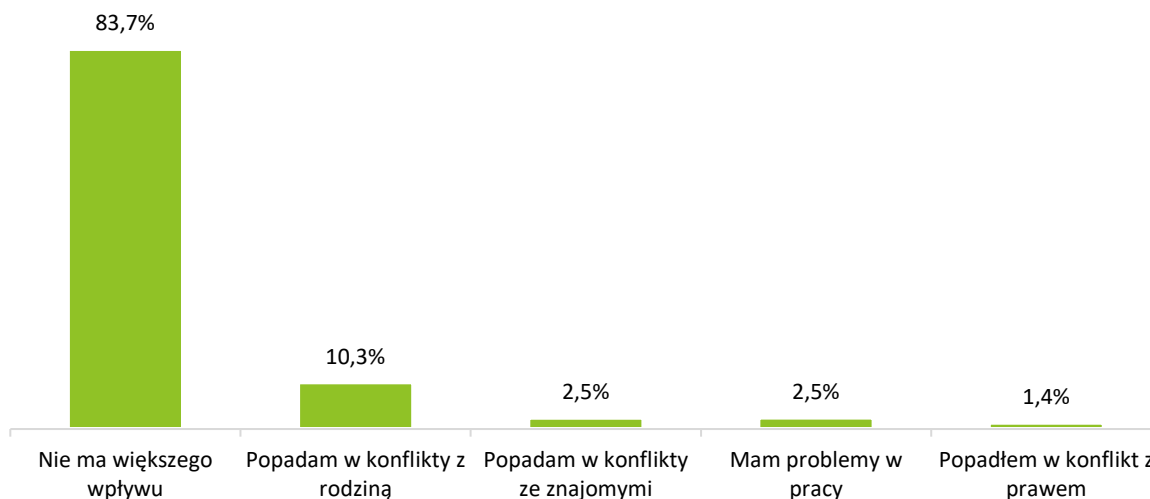
Tabela 17. Odczuwane skutki psychiczne spożycia alkoholu z uwzględnieniem płci i wieku [N=282] – 2024

	kobieta	mężczyzna	18-24 lata	25-34 lata	35-44 lata	45-54 lata	55-64 lata	65 lat i więcej
Piję, ale nie odczuwam żadnych dolegliwości	61,7%	55,1%	45,0%	66,7%	64,0%	45,5%	57,5%	63,9%
Tak, jestem bardziej towarzyski	25,5%	27,5%	35,0%	23,0%	25,0%	25,5%	30,0%	26,3%
Tak, staję się agresywny, kłótniwy	6,0%	9,4%	5,0%	5,1%	8,0%	16,3%	2,5%	4,9%
Tak, nie kontroluję się, używam przemocy	-	1,3%	5,0%	2,6%	-	-	-	-
Tak, staję się smutny, załamany	6,8%	6,7%	10,0%	2,6%	3,0%	12,7%	10,0%	4,9%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Zdecydowana większość ankietowanych (83,7%) nie ma problemów w relacjach z otoczeniem, które byłyby efektem spożywania alkoholu. W konflikty z rodziną popada 10,3% osób, a w konflikty ze znajomymi jedynie 2,5%, taki sam odsetek badanych zadeklarował, że ma problemy w pracy. Konflikty z prawem ma 1,4% osób.

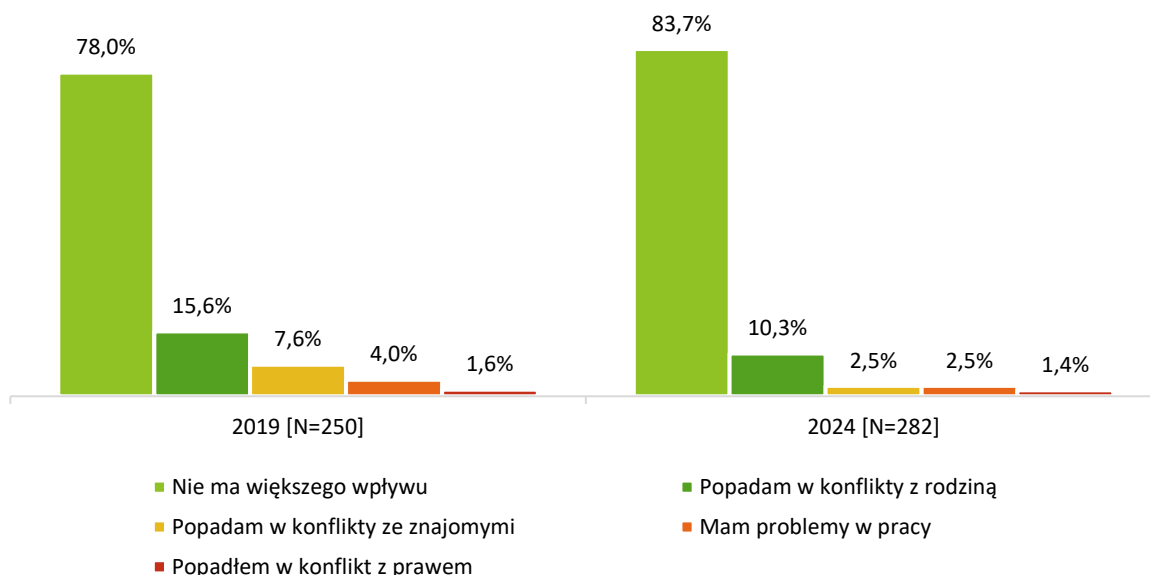
Wykres 29. Wpływ spożywania alkoholu na relacje respondentów z otoczeniem [N=282] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Zarówno w 2019, jak i 2024 roku badani najczęściej deklarowali, że spożywanie alkoholu nie wpływa na ich relacje z otoczeniem. W obecnej edycji badania wzrósł odsetek tych odpowiedzi o 5,7 p.p.

Wykres 30. Wpływ spożywania alkoholu na relacje respondentów z otoczeniem – porównanie wyników badania z lat 2019, 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Niezależnie od wieku i płci badani najczęściej deklaruwali, że spożywanie alkoholu nie wpływa na ich relacje z otoczeniem. Najniższy odsetek takich wskazań notowany jest dla grupy wiekowej od 45 do 55 lat (67,3%). Wśród tych badanych obserwuje się także, że co czwarty z nich (25,5%) deklaruwał konflikty z rodziną jako skutek spożywania alkoholu.

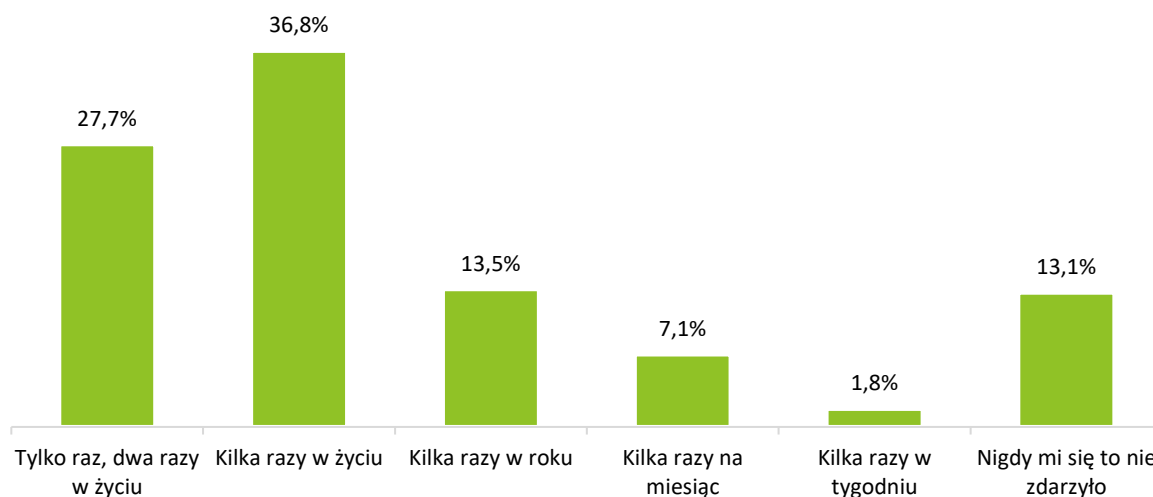
Tabela 18. Wpływ spożywania alkoholu na relacje respondentów z otoczeniem z uwzględnieniem płci i wieku [N=282] – 2024

	kobieta	mężczyzna	18-24 lata	25-34 lata	35-44 lata	45-54 lata	55-64 lata	65 lat i więcej
Nie ma większego wpływu	88,7%	79,2%	80,0%	89,7%	86,6%	67,3%	90,0%	88,5%
Popadam w konflikty z rodziną	9,0%	11,4%	10,0%	2,6%	7,5%	25,5%	5,0%	8,2%
Popadam w konflikty ze znajomymi	0,8%	4,0%	5,0%	2,6%	-	1,8%	5,0%	3,3%
Mam problemy w pracy	1,5%	3,4%	5,0%	2,6%	4,5%	3,6%	-	-
Popadłem w konflikt z prawem	-	2,7%	-	2,6%	1,5%	3,6%	-	-

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Spośród badanych 36,8% zadeklarowało, że zdarzyło im się upić kilka razy w życiu, 27,7% wskazało, że miało to miejsce tylko raz, dwa razy w życiu. Kilka razy w roku upiło się 13,5% osób, 7,1% kilka razy w miesiącu. Najczęstszą częstotliwość, czyli kilka razy w tygodniu zaznaczyło jedynie 1,8% badanych. Natomiast 13,1% odpowiedziało, że takie zdarzenie nie miało miejsca w ich życiu.

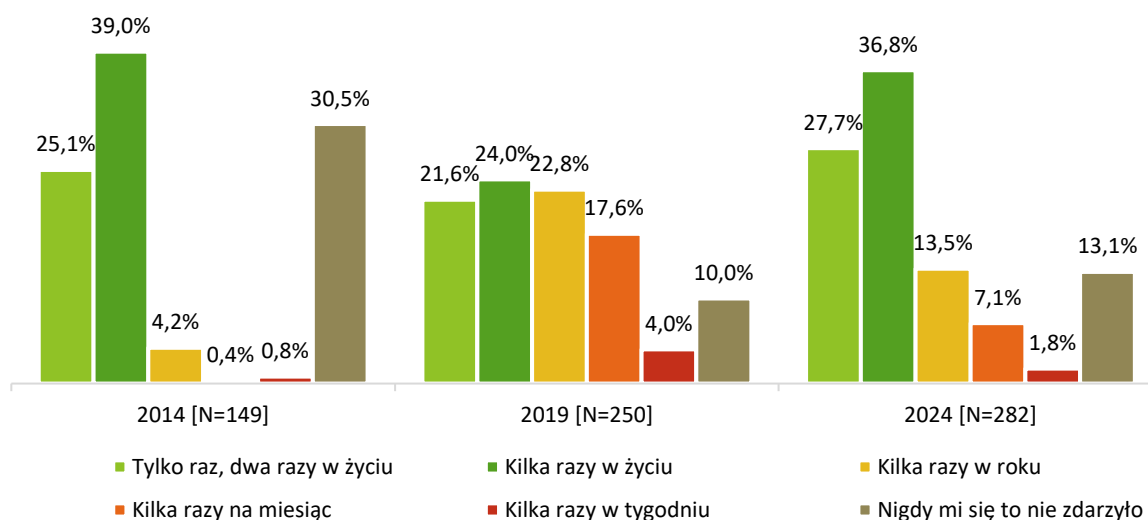
Wykres 31. Częstotliwość „upicia się” alkoholem wśród respondentów [N=282] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

We wszystkich edycjach badania najczęściej ankietowani odpowiadali, że zdarzyło im się upić kilka razy w życiu. W 2024 roku odsetek ten wzrósł względem poprzedniego badania o 12,8 p.p. Na przestrzeni lat obserwuje się znaczący spadek odpowiedzi przeczących upijaniu się, w 2014 wynosił on 30,5%, w 2019 zmniejszył się do 10,0%, a w 2024 roku był na podobnym poziomie i wynosił 13,1%.

Wykres 32. Częstotliwość „upicia się” alkoholem wśród respondentów – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Niezależnie od płci i wieku dominowały odpowiedzi świadczące, że badanym upicie alkoholem zdarzyło się kilka razy w życiu. Kobiety upijają się znacznie rzadziej niż mężczyźni. Najniższy odsetek wskazań odpowiedzi „nigdy mi się to nie zdarzyło” notowany był dla grup wiekowej od 45 do 54 lat (3,6%).

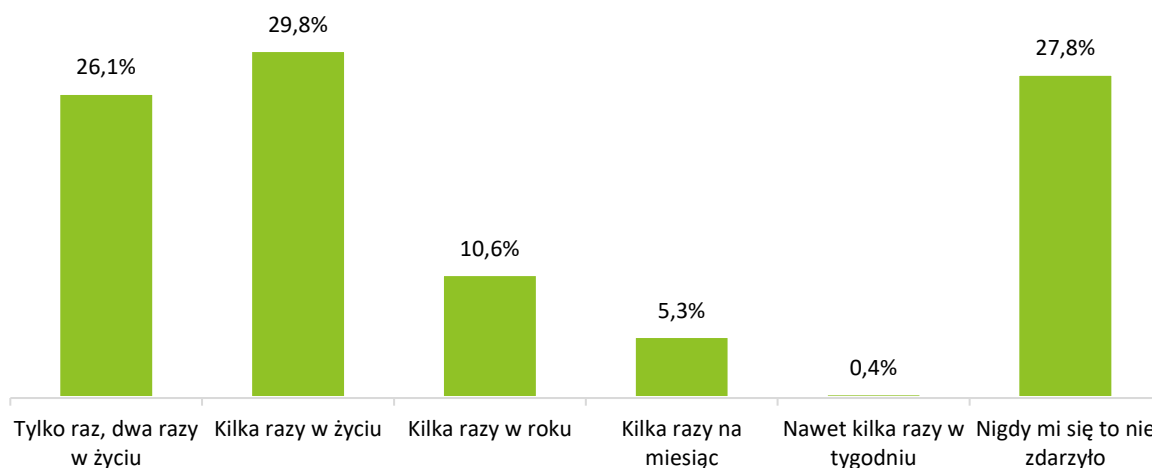
Tabela 19. Częstotliwość „upicia się” alkoholem wśród respondentów z uwzględnieniem płci i wieku [N=282] – 2024

	kobieta	mężczyzna	18-24 lata	25-34 lata	35-44 lata	45-54 lata	55-64 lata	65 lat i więcej
Tylko raz, dwa razy w życiu	31,6%	24,2%	35,0%	15,4%	28,4%	29,1%	27,5%	31,1%
Kilka razy w życiu	33,8%	39,4%	30,0%	51,3%	37,3%	34,5%	32,5%	34,4%
Kilka razy w roku	9,8%	16,8%	15,0%	7,7%	14,9%	16,4%	17,5%	9,8%
Kilka razy na miesiąc	6,0%	8,1%	5,0%	10,3%	4,5%	14,5%	5,0%	3,3%
Kilka razy w tygodniu	-	3,4%	-	5,0%	3,0%	1,9%	-	-
Nigdy mi się to nie zdarzyło	18,8%	8,1%	15,0%	10,3%	11,9%	3,6%	17,5%	21,4%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Zjawisko „urwania się filmu” zdarzyło się 29,8% badanym kilka razy w życiu. Co czwarta osoba (26,1%) doświadczyła go tylko raz, dwa razy w życiu. Kilka razy w roku omawiane zjawisko występuje u 10,6% ankietowanych, a u 5,3% kilka razy w miesiącu. Jedynie 0,4% respondentów odpowiedziało, że „urwanie się filmu” zdarza im się kilka razy w tygodniu. Zjawisko to nie wystąpiło wcale u 27,8% osób.

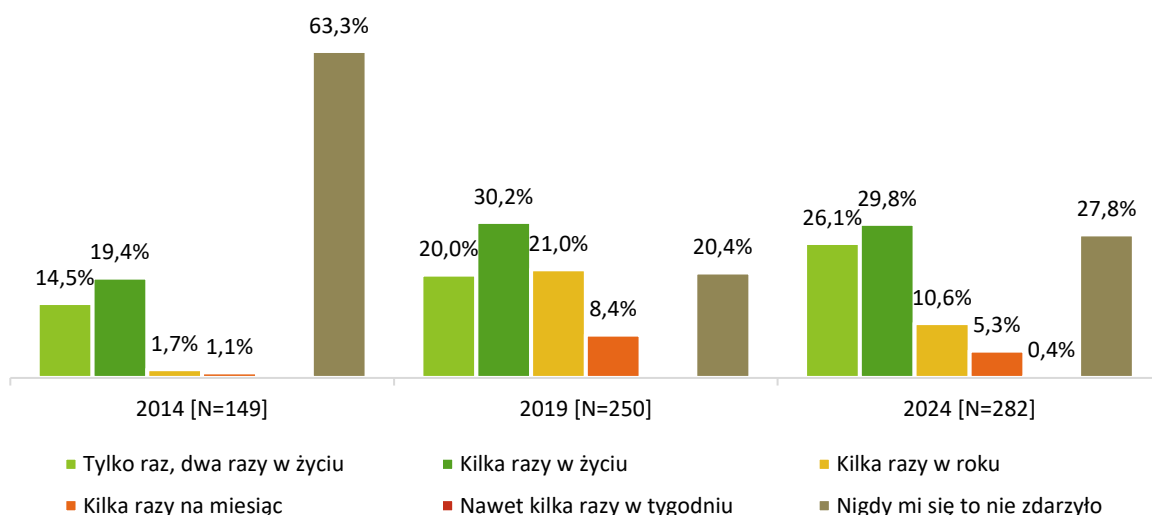
Wykres 33. Częstotliwość zjawiska „urwania się filmu” wśród respondentów [N=282] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Na przestrzeni lat widoczny jest znaczący spadek odpowiedzi świadczących o nie doświadczaniu zjawiska „urwania się filmu”. W 2014 roku takich odpowiedzi było 63,3%, w 2019 co piąta osoba deklarowała brak omawianego zjawiska, a w 2024 było to 27,8% ankietowanych. Względem 2019 roku notuje się także wzrost odpowiedzi świadczących o doświadczaniu omawianego zjawiska tylko raz, dwa razy w życiu (o 6,1 p.p.) oraz spadek odpowiedzi „kilka razy w roku” (o 10,4 p.p.).

Wykres 34. Częstotliwość zjawiska „urwania się filmu” wśród respondentów – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Kobiety częściej niż mężczyźni deklarowały, że zjawisko „urwania się filmu” wystąpiło u nich w życiu tylko raz, dwa razy (36,1%), natomiast mężczyźni deklarowali głównie, że miało to miejsce kilka razy w życiu (36,5%). Brak występowania zjawiska „urwania się filmu” obserwuje się najczęściej wśród starszych grup badanych, tj. 45-54 lata (26,4%), 55-64 lata (36,4%) oraz powyżej 65 roku życia (35,3%). Osoby najmłodsze, czyli w wieku 18-24 deklarowały najczęściej, że zdarzyło im się to tylko raz, dwa razy w życiu (41,2%), a osoby w przedziałach wiekowych od 25 do 34 lata oraz od 35 do 44 lata wskazywały głównie na odpowiedź „kilka razy w życiu” (odpowiednio 31,4% oraz 37,3%).

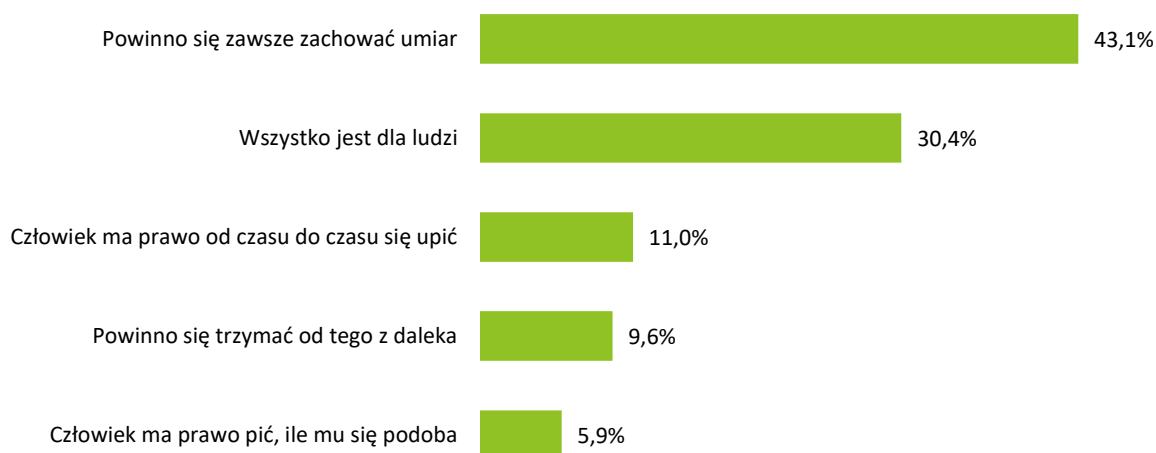
Tabela 20. Częstotliwość zjawiska „urwania się filmu” wśród respondentów z uwzględnieniem płci i wieku [N=282] – 2024

	kobieta	mężczyzna	18-24 lata	25-34 lata	35-44 lata	45-54 lata	55-64 lata	65 lat i więcej
Tylko raz, dwa razy w życiu	36,1%	18,2%	41,2%	25,7%	25,4%	20,8%	21,2%	31,3%
Kilka razy w życiu	21,3%	36,5%	17,6%	31,4%	37,3%	26,4%	30,3%	27,1%
Kilka razy w roku	10,2%	10,9%	11,8%	11,4%	10,2%	17,0%	9,1%	4,2%
Kilka razy na miesiąc	2,0%	8,0%	5,9%	8,6%	5,1%	7,5%	3,0%	2,1%
Nawet kilka razy w tygodniu	-	0,7%	-	-	-	1,9%	-	-
Nigdy mi się to nie zdarzyło	30,6%	25,5%	23,5%	22,9%	22,0%	26,4%	36,4%	35,3%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Najczęstsza opinia wśród badanych na temat spożywania alkoholu to: „powinno się zachować umiar” takiej odpowiedzi udzieliło 43,1% z nich. Niemal co trzeci respondent (30,4%) uważa, że wszystko jest dla ludzi. Najrzadziej wskazywano na odpowiedź: „człowiek ma prawo pić, ile mu się podoba” (5,9%).

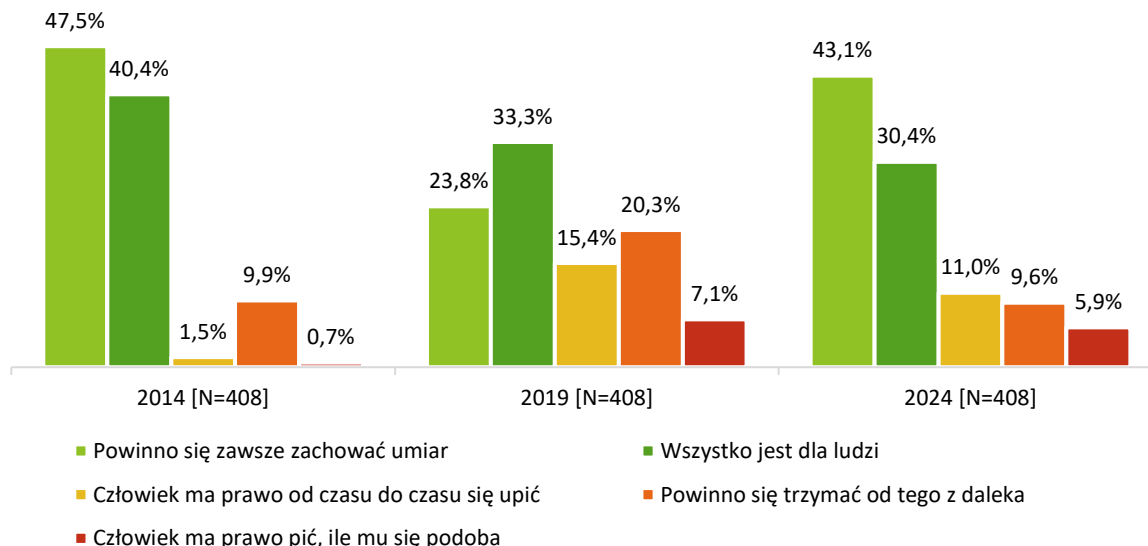
Wykres 35. Podejście do spożywania alkoholu [N=408] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Główne opinie badanych na temat spożywania alkoholu we wszystkich latach to: „powinno się zawsze zachować umiar” oraz „wszystko jest dla ludzi”. W 2024 względem poprzedniego badania wzrósł odsetek odpowiedzi „powinno się zawsze zachować umiar” (o 19,3 p.p.) oraz spadł odsetek odpowiedzi „powinno się trzymać od tego z daleka” (o 10,7 p.p.).

Wykres 36. Podejście do spożywania alkoholu – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Kobiety zdecydowanie częściej niż mężczyźni deklarowały opinię, że powinno się zachować umiar w spożywaniu alkoholu (51,6%), mężczyźni wskazywali głównie na pogląd, że wszystko jest dla ludzi (35,6%). We wszystkich kategoriach wiekowych badani najczęściej wskazywali na odpowiedź: „powinno się zawsze zachować umiar”.

Tabela 21. Podejście do spożywania alkoholu z uwzględnieniem płci i wieku [N=408] – 2024

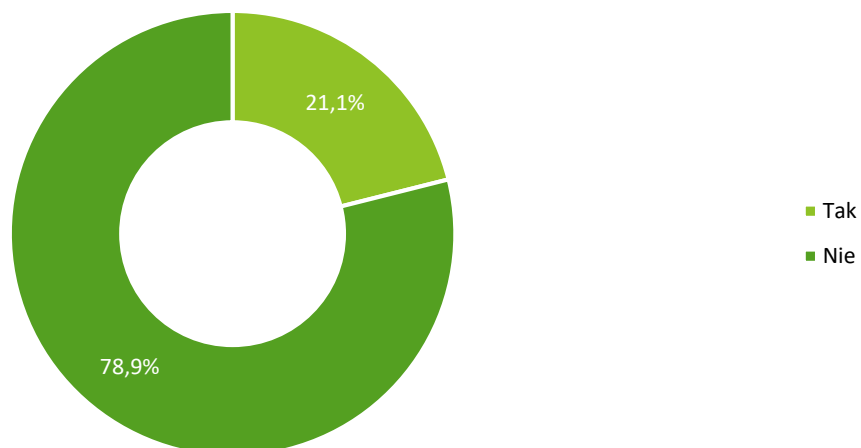
	kobieta	mężczyzna	18-24 lata	25-34 lata	35-44 lata	45-54 lata	55-64 lata	65 lat i więcej
Powinno się trzymać od tego z daleka	9,7%	9,4%	3,8%	10,9%	8,3%	7,4%	12,3%	11,0%
Powinno się zawsze zachować umiar	51,6%	33,5%	34,6%	45,5%	45,2%	36,8%	38,6%	48,3%
Wszystko jest dla ludzi	25,8%	35,6%	30,8%	29,1%	27,4%	35,3%	29,8%	30,5%
Człowiek ma prawo od czasu do czasu się upić	9,2%	13,1%	19,2%	9,1%	11,9%	16,2%	10,5%	6,8%
Człowiek ma prawo pić, ile mu się podoba	3,7%	8,4%	11,5%	5,5%	7,1%	4,4%	8,8%	3,4%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

2.2.3 Narkotyki

Co piąty badany (21,1%) zadeklarował, że sięga po środki odurzające/narkotyki.

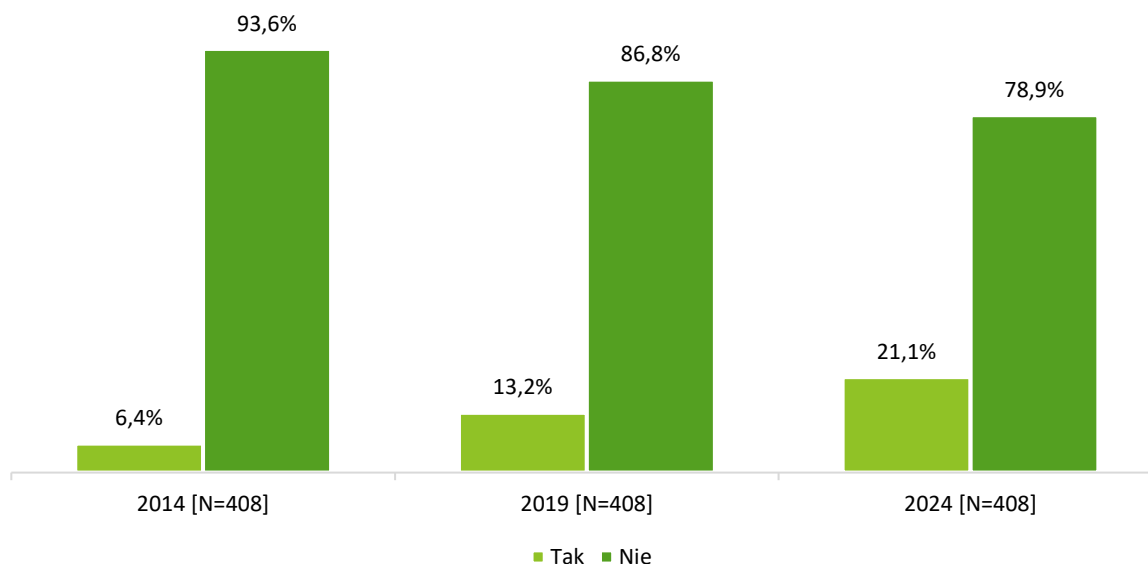
Wykres 37. Sięganie po środki odurzające/narkotyki [N=408] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Od 2014 widoczny jest wzrost odsetka osób deklarujących sięganie po środki odurzające/narkotyki. W 2014 jedynie 6,4% osób deklarowało sięganie po nie, w 2019 odsetek ten wzrósł dwukrotnie. Natomiast w 2024 roku był wyższy o 7,9 p.p. względem roku 2019.

Wykres 38. Sięganie po środki odurzające/narkotyki – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Mężczyźni zdecydowanie częściej niż kobiety sięgają po środki odurzające/narkotyki, różnica wynosi 15,5 p.p. Najwyższy odsetek wskazań dotyczących sięgania po środki odurzające/narkotyki notowany

był wśród osób w wieku 18-24 lata (42,3%) oraz 25-34 lata (45,5%). Natomiast najniższy wśród najstarszych ankietowanych biorących udział w badaniu, czyli osób w wieku 55-64 lata (10,5%) oraz powyżej 65 roku życia (0,8%).

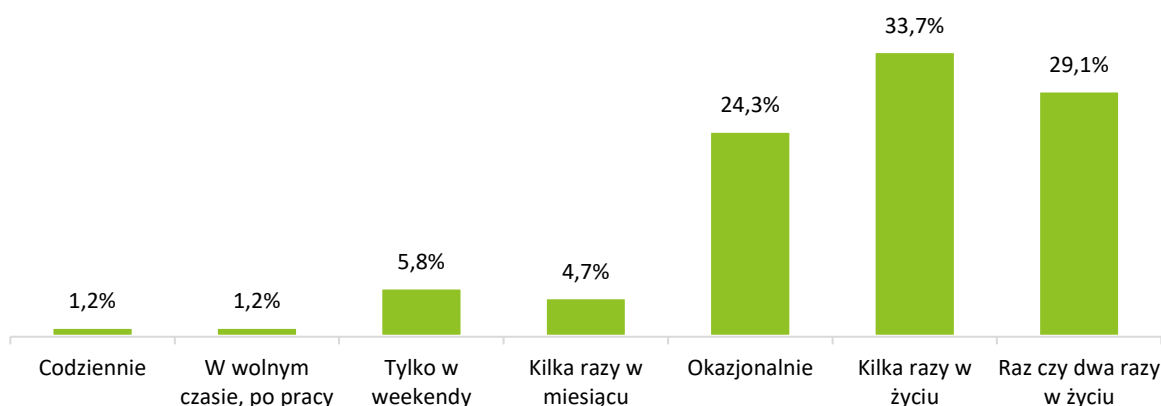
Tabela 22. Sięganie po środki odurzające/narkotyki z uwzględnieniem płci i wieku [N=408] – 2024

	kobieta	mężczyzna	18-24 lata	25-34 lata	35-44 lata	45-54 lata	55-64 lata	65 lat i więcej
tak	13,8%	29,3%	42,3%	45,5%	27,4%	29,4%	10,5%	0,8%
nie	86,2%	70,7%	57,7%	54,5%	72,6%	70,6%	89,5%	99,2%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Co trzeci respondent (33,7%) sięgał po środki odurzające/narkotyki kilka razy w życiu, 29,1% osób deklarowało sięganie po nie raz czy dwa razy w życiu. Co czwarty ankietowany (24,3%) robił to okazjonalnie. Najniższym odsetkiem wskazań cechują się odpowiedzi dotyczące codziennego stosowania środków odurzających (1,2%) oraz sięgania po nie w wolnym czasie, po pracy (1,2%).

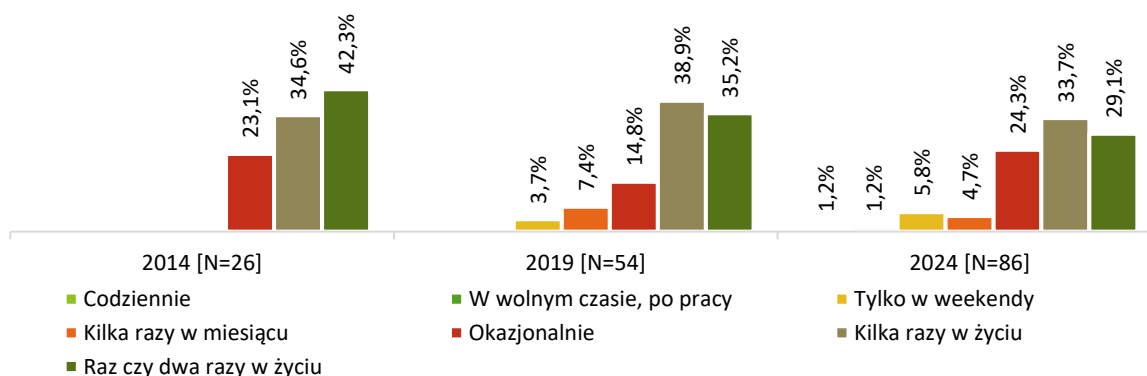
Wykres 39. Częstotliwość sięgania po środki odurzające/narkotyki [N=86] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Dwie najczęściej wskazywane odpowiedzi dotyczące częstotliwości sięgania po środki odurzające/narkotyki to „kilka razy w życiu” oraz „razy czy dwa razy w życiu”. W 2024 roku widoczny był wzrost odsetka wskazań odpowiedzi świadczącej o okazjonalnym sięganiu po środki odurzające/narkotyki (o 9,5 p.p.).

Wykres 40. Częstotliwość sięgania po środki odurzające/narkotyki – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Kobiety częściej niż mężczyźni deklarowały, że sięgały po środki odurzające/narkotyki raz czy dwa razy w życiu, różnica to 16,8 p.p. Najmłodsza grupa badanych (18-24 lata) najczęściej deklarowała, że próbowała środków odurzających narkotyków okazjonalnie (54,5%), osoby w wieku 25-34 lata (36,0%) oraz powyżej 65 roku życia (100,0%) deklarowały, że było to raz czy dwa razy w życiu. Wśród pozostałych grup wiekowych najczęściej wskazywaną odpowiedzią było „kilka razy w życiu”.

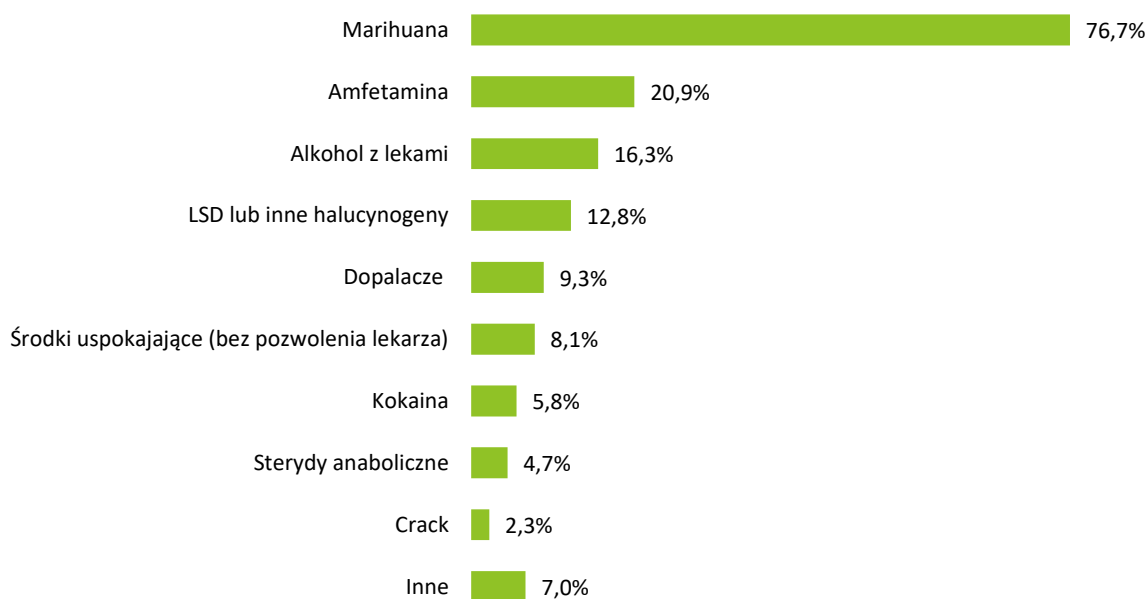
Tabela 23. Częstotliwość sięgania po środki odurzające/narkotyki z uwzględnieniem płci i wieku [N=86] – 2024

	kobieta	mężczyzna	18-24 lata	25-34 lata	35-44 lata	45-54 lata	55-64 lata	65 lat i więcej
Codziennie	-	1,8%	-	-	4,3%	-	-	-
W wolnym czasie, po pracy	-	1,8%	-	4,0%	-	-	-	-
Tylko w weekendy	3,3%	7,1%	18,2%	8,0%	4,3%	-	-	-
Kilka razy w miesiącu	3,3%	5,4%	-	4,0%	-	10,0%	16,6%	-
Okazjonalnie	23,4%	25,0%	54,5%	16,0%	26,1%	25,0%	-	-
Kilka razy w życiu	30,0%	35,7%	9,1%	32,0%	39,2%	35,0%	66,7%	-
Raz czy dwa razy w życiu	40,0%	23,2%	18,2%	36,0%	26,1%	30,0%	16,7%	100,0%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Najczęściej stosowanym narkotykiem wśród uczestników badania okazała się marihuana, aż 3/4 ankietowanych zadeklarowało jej spożywanie. Co piąta osoba (20,9%) wskazała na amfetaminę. Następnie był to alkohol z lekami, takiej odpowiedzi udzieliło 16,3% respondentów. Najrzadziej stosowane okazały się: kokaina (5,8%), sterydy anaboliczne (4,7%) oraz crack (2,3%).

Wykres 41. Używanie konkretnych rodzajów narkotyków przez respondentów [N=86] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Niezmiennie we wszystkich edycjach badania najczęściej używanym narkotykiem była marihuana. Odsetek jej wskazań w 2024 roku wzrósł o 10,0 p.p. względem 2019. W 2024 roku odnotowano także wysoki wzrost odpowiedzi świadczących o stosowaniu amfetaminy – o 13,5 p.p. Natomiast zmalał odsetek wskazań alkoholu z lekami, dopalaczy oraz LSD lub innych halucynogenów, kolejno o 9,6 p.p., 14,8 p.p. oraz 11,3 p.p.

Tabela 24. Używanie konkretnych rodzajów narkotyków przez respondentów – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

	2014 [N=26]	2019 [N=54]	2024 [N=86]
Środki uspokajające (bez pozwolenia lekarza)	-	11,1%	8,1%
Amfetamina	11,5%	7,4%	20,9%
LSD lub inne halucynogeny	3,8%	24,1%	12,8%
Crack	-	1,9%	2,3%
Kokaina	-	1,9%	5,8%
Marihuana	88,5%	66,7%	76,7%
Relevin	-	1,9%	-
Heroina	-	1,9%	-
Sterydy anaboliczne	-	9,3%	4,7%
Narkotyki wstrzykiwane za pomocą strzykawki	-	7,4%	-
Alkohol z lekami	3,8%	25,9%	16,3%
Dopalacze	-	24,1%	9,3%
Inne	19,2%	-	7,0%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Niezależnie od wieku i płci badani najczęściej sięgali po marihuanę. Wśród kobiet na drugim miejscu uplasował się alkohol z lekami (23,3%), a wśród mężczyzn amfetamina (26,8%). Warto zaznaczyć, że amfetamina wśród kobiet była wskazywana najrzadziej (10,0%). Alkohol z lekami znajduje się na drugim miejscu wśród osób w wieku 18-24 lata (18,2%) oraz 55-64 lata (33,3%). Natomiast wśród osób w wieku 25-34 lata (20,0%), 35-44 lata (26,1%) oraz 45-54 lata (30,0%) na drugim miejscu, zaraz po marihuanie znajduje się amfetamina.

Tabela 25. Używanie konkretnych rodzajów narkotyków przez respondentów z uwzględnieniem płci i wieku [N=86] – 2024

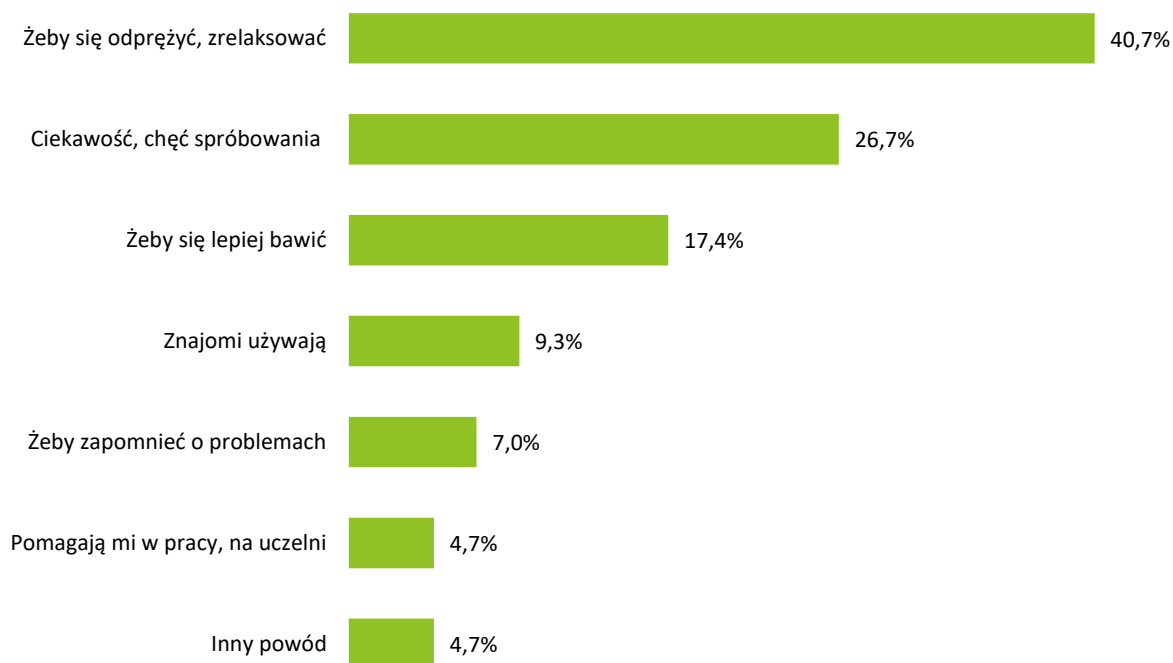
	kobieta	mężczyzna	18-24 lata	25-34 lata	35-44 lata	45-54 lata	55-64 lata	65 lat i więcej
Środki uspokajające (bez pozwolenia lekarza)	20,0%	1,8%	9,1%	12,0%	4,3%	5,0%	16,7%	-
Amfetaminę	10,0%	26,8%	9,1%	20,0%	26,1%	30,0%	-	-
LSD lub inne halucynogeny	16,7%	10,7%	9,1%	8,0%	21,7%	15,0%	-	-
Crack	-	3,6%	9,1%	-	4,3%	-	-	-
Kokaina	-	8,9%	-	-	17,4%	5,0%	-	-

	kobieta	mężczyzna	18-24 lata	25-34 lata	35-44 lata	45-54 lata	55-64 lata	65 lat i więcej
Marihuana	70,0%	80,4%	90,9%	80,0%	69,6%	85,0%	50,0%	-
Sterydy anaboliczne	-	7,1%	9,1%	-	4,3%	10,0%	-	-
Alkohol z lekami	23,3%	12,5%	18,2%	16,0%	21,7%	5,0%	33,3%	-
Dopalacze	-	14,3%	9,1%	12,0%	8,7%	10,0%	-	-
Inne	-	10,7%	-	-	8,7%	-	16,7%	100,0%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Główny powód sięgania po środki odurzające/narkotyki to chęć odprężenia się, zrelaksowania, takiej odpowiedzi udzieliło 40,7% osób. W następnej kolejności podawano, że jest to ciekawość, chęć spróbowania (26,7%) oraz żeby lepiej się bawić (17,4%).

Wykres 42. Powody spożywania środków odurzających/narkotyków [N=86] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

W 2024 roku główne powody spożywania środków odurzających/narkotyków były takie same jak w 2019 roku, różniły się jednak odsetkiem wskazań. W 2024 roku zwiększył się o 16,6 p.p. odsetek wskazań odpowiedzi świadczącej, iż głównym powodem sięgania po środki odurzające/narkotyki jest chęć odprężenia się, zrelaksowania, zmniejszył się też odsetek odpowiedzi dotyczący ciekawości i chęci spróbowania (o 4,8 p.p.), znacząco zmniejszył się odsetek odpowiedzi dotyczące sięgania po środki odurzające/narkotyki z powodu faktu, iż znajomi też ich używają, różnica wynosi 18,5 p.p. względem roku 2019 (patrz Tabela numer 26).

Tabela 26. Powody spożywania środków odurzających/narkotyków – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

	2014 [N=26]	2019 [N=54]	2024 [N=86]
Znajomi używają	23,2%	27,8%	9,3%
Żeby się odprężyć, zrelaksować	11,5%	24,1%	40,7%
Żeby się lepiej bawić	3,8%	22,2%	17,4%
Żeby zapomnieć o problemach	3,8%	11,1%	7,0%
Pomagają mi w pracy, na uczelni	-	5,6%	4,7%
Ciekawość, chęć spróbowania	-	31,5%	26,7%
Inny powód	57,7%	-	4,7%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Niezależnie od płci i wieku główny powód spożywania środków odurzających/narkotyków to chęć zrelaksowania się, odprężenia. Wyjątek stanowią grupa wiekowa 45-54 lata (40,0%) oraz osoby powyżej 65 roku życia (100,0%), wśród których główny powód to ciekawość, chęć spróbowania. Co ciekawe, kobiet znacznie częściej niż mężczyźni spożywają środki odurzające/narkotyki, ponieważ robią to też znajomi, różnica w odpowiedziach wynosi 11,3 p.p.

Tabela 27. Powody spożywania środków odurzających/narkotyków z uwzględnieniem płci i wieku [N=86] – 2024

	kobieta	mężczyzna	18-24 lata	25-34 lata	35-44 lata	45-54 lata	55-64 lata	65 lat i więcej
Znajomi używają	16,7%	5,4%	9,1%	4,0%	17,4%	-	-	-
Żeby się odprężyć, zrelaksować	33,3%	44,6%	45,5%	40,0%	43,5%	35,0%	50,0%	-
Żeby się lepiej bawić	16,7%	17,9%	18,2%	28,0%	13,0%	5,0%	33,3%	-
Żeby zapomnieć o problemach	10,0%	5,4%	18,2%	4,0%	13,0%	-	-	-
Pomagają mi w pracy, na uczelni	6,7%	3,6%	18,2%	8,0%	-	-	-	-
Ciekawość, chęć spróbowania	23,3%	28,6%	9,1%	20,0%	30,4%	40,0%	16,7%	100,0%
Inny powód	-	7,1%	-	4,0%	-	15,0%	-	-

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Połowa ankietowanych (51,2%) po raz pierwszy miała kontakt ze środkami odurzającymi/narkotykami, ponieważ zaproponował im je znajomy. W następnej kolejności najczęściej wskazywane okoliczności pierwszego kontaktu ze środkami odurzającymi/narkotykami to sytuacja, w której wszyscy w towarzystwie ich próbowali, takiej odpowiedzi udzieliło 23,2% osób.

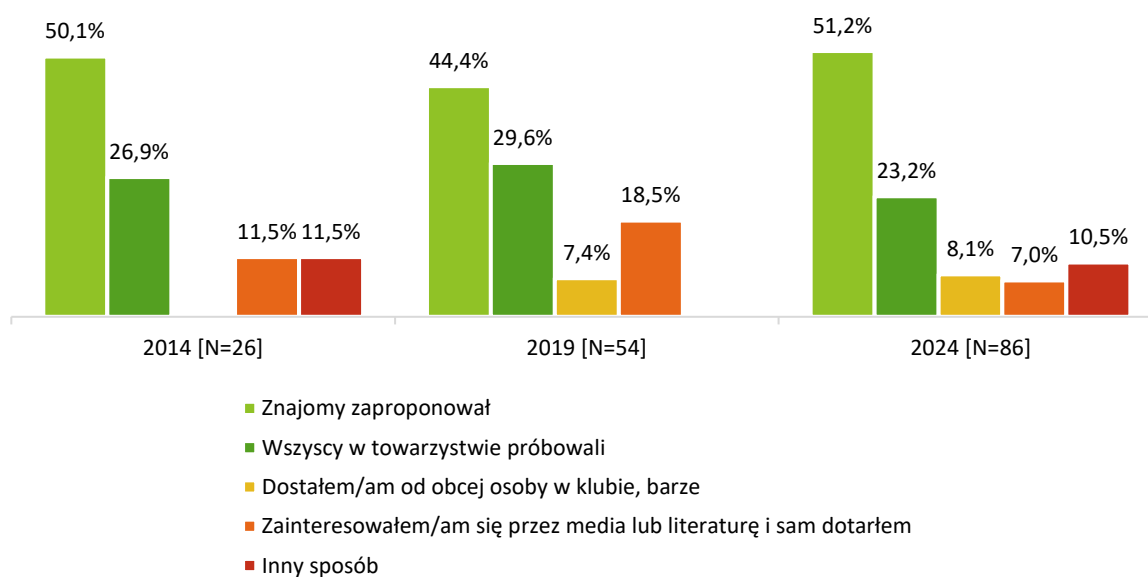
Wykres 43. Okoliczności pierwszego kontaktu ze środkami odurzającymi/narkotykami [N=86] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

We wszystkich edycjach badania najczęstszymi okolicznościami pierwszego kontaktu ze środkami odurzającymi/narkotykami były sytuacje, w których badany otrzymał propozycję spróbowania ich od znajomego oraz wszyscy w towarzystwie próbowali. Względem 2019 roku wzrósł odsetek odpowiedzi świadczących o otrzymaniu propozycji spróbowania od znajomego (o 6,8 p.p.).

Wykres 44. Okoliczności pierwszego kontaktu ze środkami odurzającymi/narkotykami – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Bez względu na wiek i płeć dwie najczęściej wskazywane okoliczności pierwszego kontaktu ze środkami odurzającymi/narkotykami to: znajomym zaproponował lub wszyscy w towarzystwie próbowali, wyjątek stanowi jedynie grupa osób powyżej 65 roku życia, wśród której podawano inny sposób.

Tabela 28. Okoliczności pierwszego kontaktu ze środkami odurzającymi/narkotykami z uwzględnieniem płci i wieku [N=86] – 2024

	kobieta	mężczyzna	18-24 lata	25-34 lata	35-44 lata	45-54 lata	55-64 lata	65 lat i więcej
Znajomy zaproponował	53,3%	50,0%	54,5%	48,0%	43,5%	60,0%	66,6%	-
Wszyscy w towarzystwie próbowali	30,0%	19,6%	36,4%	20,0%	26,1%	25,0%	-	-
Dostałem/am od obcej osoby w klubie, barze	-	12,5%	-	8,0%	13,0%	5,0%	16,7%	-
Zainteresowałem/am się przez media lub literaturę i sam dotarłem	6,7%	7,1%	9,1%	12,0%	8,7%	-	-	-
Inny sposób	10,0%	10,8%	-	12,0%	8,7%	10,0%	16,7%	100,0%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Niemal połowa osób (47,7%), które sięgają po środki odurzające nie odczuwa skutków fizycznych ich spożycia. Co piąty ankietowany (19,8%) wskazał, że odczuwa skutki, ale są one niedokuczliwe i szybko przechodzą, natomiast 18,5%, że są dokuczliwe, ale przechodzą. Po zażyciu środków odurzających 10,5% ankietowanych lepiej funkcjonuje, a 3,5% ma chroniczne dolegliwości i choroby, wywołane spożyciem środków odurzających.

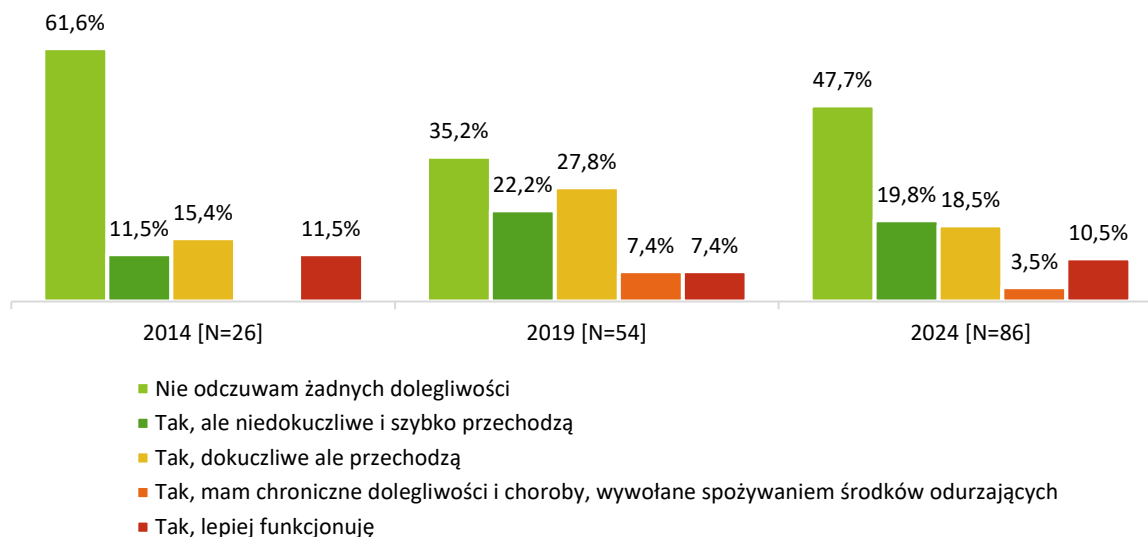
Wykres 45. Odczuwane skutki fizyczne spożycia środków odurzających [N=86] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

We wszystkich edycjach badania ankietowani najczęściej przyznawali, że nie odczuwają skutków fizycznych spożywania środków odurzających. W 2024 roku odsetek tego typu odpowiedzi wzrósł względem 2019 roku o 12,5 p.p., zmalał natomiast odsetek wskazań dotyczący skutków fizycznych dokuczliwych, które przechodzą (o 9,3 p.p.).

Wykres 46. Odczuwane skutki fizyczne spożycia środków odurzających – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Analizując wyniki badania ankietowego wśród mieszkańców Koszalina widoczne jest, że niezależnie od płci i wieku, najczęściej podkreślali oni brak występowania fizycznych skutków spożywania środków odurzających.

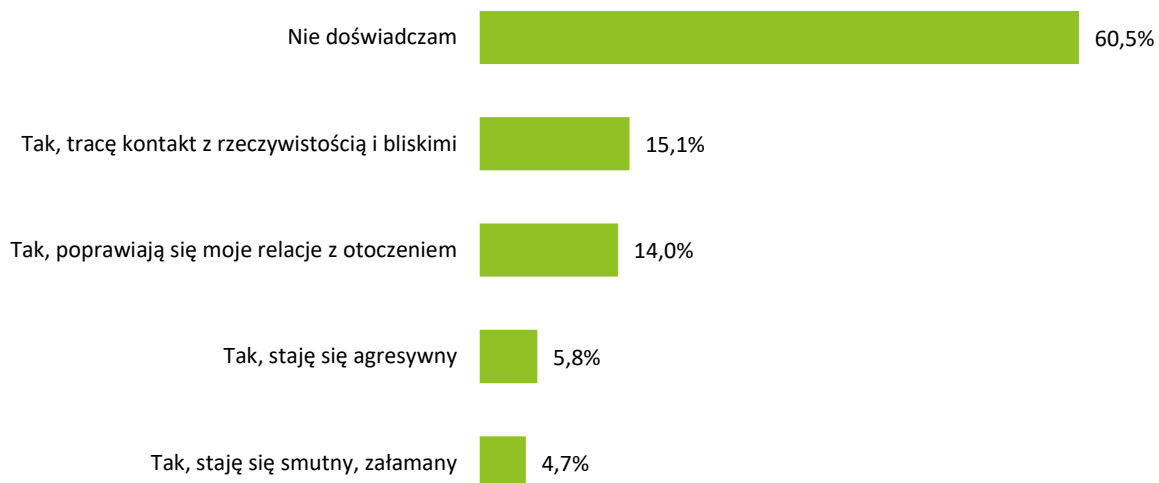
Tabela 29. Odczuwane skutki fizyczne spożycia środków odurzających z uwzględnieniem płci i wieku [N=86] – 2024

	kobieta	mężczyzna	18-24 lata	25-34 lata	35-44 lata	45-54 lata	55-64 lata	65 lat i więcej
Nie odczuwam żadnych dolegliwości	50,0%	46,4%	54,5%	64,0%	30,4%	40,0%	50,0%	100,0%
Tak, ale niedokuczliwe i szybko przechodzą	16,7%	21,4%	-	8,0%	26,1%	35,0%	33,3%	-
Tak, dokuczliwe ale przechodzą	20,0%	17,9%	18,2%	20,0%	21,7%	20,0%	-	-
Tak, mam chroniczne dolegliwości i choroby, wywołane spożywaniem środków odurzających	3,3%	3,6%	9,1%	-	4,3%	5,0%	-	-
Tak, lepiej funkcjonuję	10,0%	10,7%	18,2%	8,0%	17,5%	-	16,7%	-

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Ponad połowa uczestników badania (60,5%) nie doświadcza skutków psychicznych wynikających ze spożywania środków odurzających. Natomiast 15,1% osób traci kontakt z rzeczywistością i bliskimi, niemal taki sam odsetek, bowiem 14,0% ankietowanych wskazało, że poprawiają się ich relacje z otoczeniem. Agresję przejawia 5,8% osób, a 4,7% staje się smutnym, załamany.

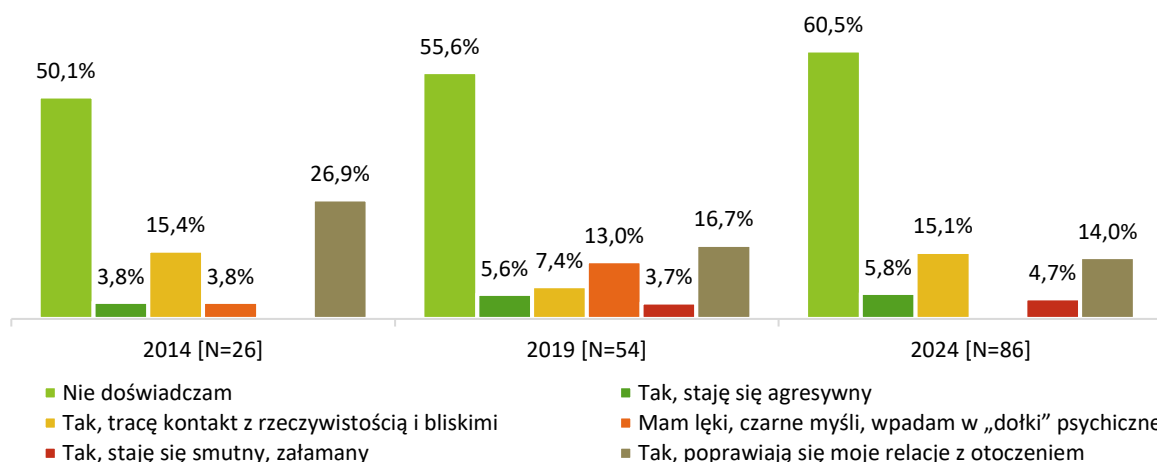
Wykres 47. Odczuwane skutki psychiczne spożycia środków odurzających [N=86] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

W 2024 roku odnotowano najwyższy odsetek odpowiedzi dotyczących braku odczuwania skutków psychicznych spożywania środków odurzających, wyniósł on 60,5% i był wyższy w stosunku do 2019 o 4,9 p.p. Względem 2019 roku wzrósł o 7,7 p.p. odsetek wskazań świadczących, że badani tracą kontakt z rzeczywistością i bliskimi po zażyciu środków odurzających, w 2024 roku nie odnotowano żadnych odpowiedzi dotyczących posiadania leków, czarnych myśli, wpadania w „dołki” psychiczne.

Wykres 48. Odczuwane skutki psychiczne spożycia środków odurzających – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Niezależnie od wieku i płci badani najczęściej wskazywali, że nie doświadczają skutków psychicznych spożywania środków odurzających. Co ciekawe, kobiety znacznie częściej niż mężczyźni wskazywały, że tracą kontakt z rzeczywistością i bliskimi, różnica wynosi 7,5 p.p. Ta odpowiedź uplasowała się także na drugim miejscu wśród osób w wieku 18-24 lata (18,2%), 35-44 lata (21,7%), 45-54 lata (15,0%) 55-64 lata (16,7%).

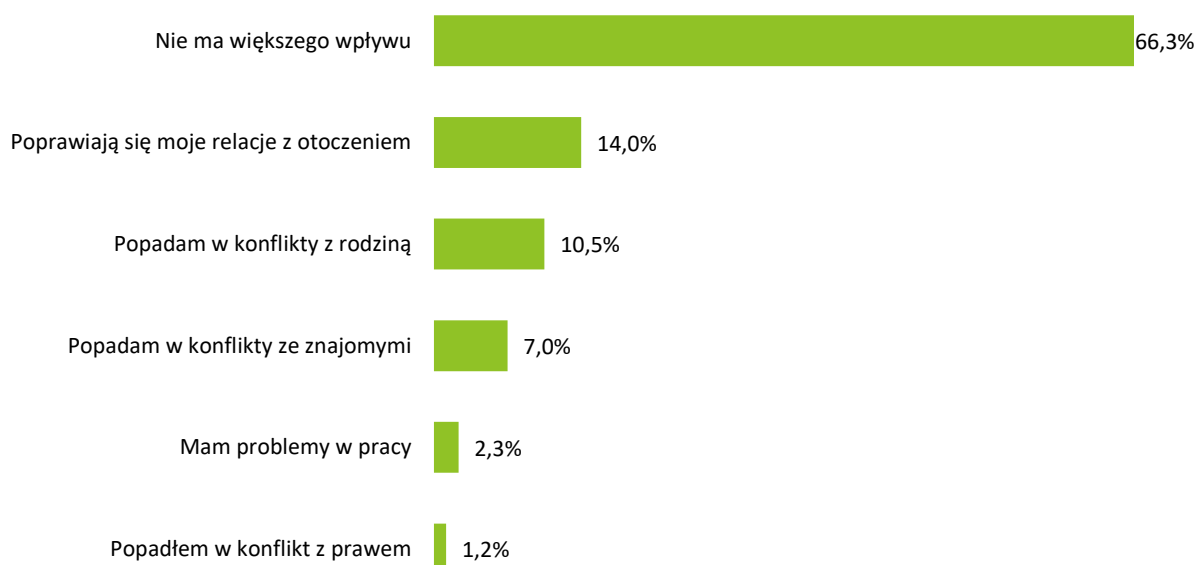
Tabela 30. Odczuwane skutki psychiczne spożycia środków odurzających z uwzględnieniem płci i wieku [N=86] – 2024

	kobieta	mężczyzna	18-24 lata	25-34 lata	35-44 lata	45-54 lata	55-64 lata	65 lat i więcej
Nie doświadczam	60,0%	60,7%	63,6%	68,0%	47,8%	60,0%	66,7%	100,0%
Tak, staję się agresywny	3,3%	7,1%	9,1%	8,0%	8,7%	-	-	-
Tak, tracę kontakt z rzeczywistością i bliskimi	20,0%	12,5%	18,2%	8,0%	21,7%	15,0%	16,7%	-
Tak, staję się smutny, załamany	6,7%	3,6%	-	4,0%	4,3%	10,0%	-	-
Tak, poprawiają się moje relacje z otoczeniem	10,0%	16,1%	9,1%	12,0%	17,4%	15,0%	16,7%	-

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Większość uczestników badania (66,3%) nie dostrzega wpływu spożywania środków odurzających na ich relacje z otoczeniem. Z kolei 14,0% osób przyznało, że poprawiają się ich relacje z otoczeniem. W konflikty z rodziną popada 10,5% ankietowanych, a w konflikty ze znajomymi 7,0%. Jedynie 2,3% ma problemy w pracy, a tylko 1,2% popadło w konflikt z prawem.

Wykres 49. Wpływ spożywania środków odurzających na relacje respondentów z otoczeniem [N=86] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

W każdej edycji badania większość osób wskazywała, że spożywanie środków odurzających nie wpływa na ich relacje z otoczeniem. Największy odsetek takich wskazań miał miejsce w 2014 roku (84,7%), w kolejnych badaniach zmalał, w 2019 wynosił 64,8% a w 2024 utrzymał się na niemal takim samym poziomie (66,3%).

Tabela 31. Wpływ spożywania środków odurzających na relacje respondentów z otoczeniem – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

	2014 [N=26]	2019 [N=54]	2024 [N=86]
Nie ma większego wpływu	84,7%	64,8%	66,3%
Popadam w konflikty z rodziną	3,8%	11,1%	10,5%
Popadam w konflikty ze znajomymi	-	11,1%	7,0%
Mam problemy w pracy	-	5,6%	2,3%
Popadłem w konflikt z prawem	3,8%	-	1,2%
Poprawiają się moje relacje z otoczeniem	7,7%	9,3%	14,0%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Bez względu na płeć i wiek wśród badanych dominowała odpowiedź świadcząca o braku wpływu stosowania środków odurzających na relacje z otoczeniem. Mężczyźni zdecydowanie częściej niż kobiety podkreślali, że środki odurzające wpływają na poprawę ich relacji z otoczeniem (18,0% vs. 6,7%). Taka odpowiedź plasowała się na drugim miejscu również w grupach wiekowych: 18-24 lata (27,3%), 45-54 lata (15,05) oraz 55-64 lata (33,3%).

Tabela 32. Wpływ spożywania środków odurzających na relacje respondentów z otoczeniem z uwzględnieniem płci i wieku [N=86] – 2024

	kobieta	mężczyzna	18-24 lata	25-34 lata	35-44 lata	45-54 lata	55-64 lata	65 lat i więcej
Nie ma większego wpływu	76,6%	60,7%	54,5%	80,0%	56,7%	70,0%	50,0%	100,0%
Popadam w konflikty z rodziną	10,0%	10,7%	-	8,0%	21,7%	5,0%	16,7%	-
Popadam w konflikty ze znajomymi	6,7%	7,1%	18,2%	8,0%	4,3%	5,0%	-	-
Mam problemy w pracy	-	3,7%	-	-	4,3%	5,0%	-	-
Popadłem w konflikt z prawem	-	1,8%	-	-	4,3%	-	-	-
Poprawiają się moje relacje z otoczeniem	6,7%	18,0%	27,3%	8,0%	8,7%	15,0%	33,3%	-

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Większość uczestników badania (67,6%) uważa, że powinno się trzymać z dala od środków odurzających. Natomiast 12,0% osób uważa, że wszystko jest dla ludzi, niemal taki sam odsetek, bowiem 11,0% ankietowanych, uznaje, że zawsze powinno się zachować umiar. Jedynie 2,5% respondentów wskazało, że człowiek ma prawo brać, ile mu się podoba.

Wykres 50. Podejście respondentów do spożywania narkotyków/dopalaczy [N=408] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Na przestrzeni lat obserwuje się podobne opinie na temat spożywania środków odurzających wśród mieszkańców Koszalina. Przede wszystkim dominuje pogląd, że powinno się trzymać z daleka od środków odurzających, w tegorocznym badaniu odsetek tego typu wskazań wzrósł względem 2019 roku o 18,3 p.p. Natomiast dwukrotnie zmalał odsetek odpowiedzi wyrażających pogląd, że wszystko jest dla ludzi.

Tabela 33. Podejście respondentów do spożywania narkotyków/dopalaczy – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

	2014 [N=408]	2019 [N=408]	2024 [N=408]
Powinno się trzymać od tego z daleka	86,3%	49,3%	67,6%
Powinno się zawsze zachować umiar	6,1%	14,5%	11,0%
Wszystko jest dla ludzi	6,1%	24,3%	12,0%
Człowiek ma prawo od czasu do czasu się spróbować	1,0%	5,9%	6,9%
Człowiek ma prawo brać, ile mu się podoba	0,5%	6,1%	2,5%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Najczęstszy pogląd, jaki wyrażali badani na temat spożywania środków odurzających to, że powinno się od tego trzymać z daleka. Takie podejście zdecydowanie częściej deklarowały kobiety niż mężczyźni, różnica wynosi 17,9 p.p. Mężczyźni wskazywali częściej pogląd, wszystko jest dla ludzi oraz, że powinno się zawsze zachować umiar, różnice wynoszą kolejno: 7,8 p.p. oraz 6,9 p.p. Wśród osób najmłodszych, które brały udział w badaniu, czyli w wieku 18-24 lata notowany był najniższy odsetek wskazań odpowiedzi dotyczących tego, że od środków odurzających powinno się trzymać z daleka. W pozostałych grupach wiekowych, omawiany pogląd dominował zdecydowanie (patrz Tabela numer 34).

Tabela 34. Podejście respondentów do spożywania narkotyków/dopalaczy z uwzględnieniem płci i wieku [N=408] – 2024

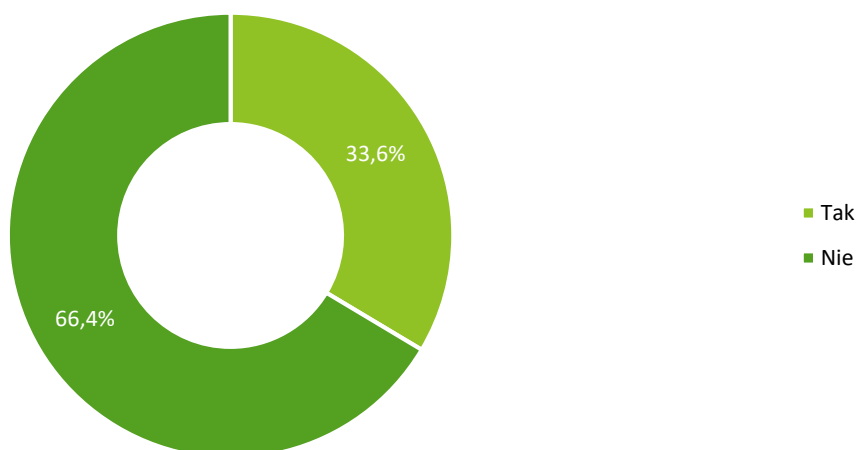
	kobieta	mężczyzna	18-24 lata	25-34 lata	35-44 lata	45-54 lata	55-64 lata	65 lat i więcej
Powinno się trzymać od tego z daleka	76,0%	58,1%	38,5%	56,4%	65,5%	55,9%	75,4%	83,9%
Powinno się zawsze zachować umiar	7,8%	14,7%	23,0%	25,5%	8,3%	10,3%	5,3%	6,8%
Wszystko jest dla ludzi	8,4%	16,2%	7,7%	10,9%	13,1%	20,6%	15,8%	5,9%
Człowiek ma prawo od czasu do czasu się spróbować	6,0%	7,9%	23,1%	5,5%	7,1%	10,3%	3,5%	3,4%
Człowiek ma prawo brać, ile mu się podoba	1,8%	3,1%	7,7%	1,7%	6,0%	2,9%	-	-

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

2.3.4 Papierosy

Co trzeci uczestnik badania (33,6%) odpowiedział, że pali papierosy.

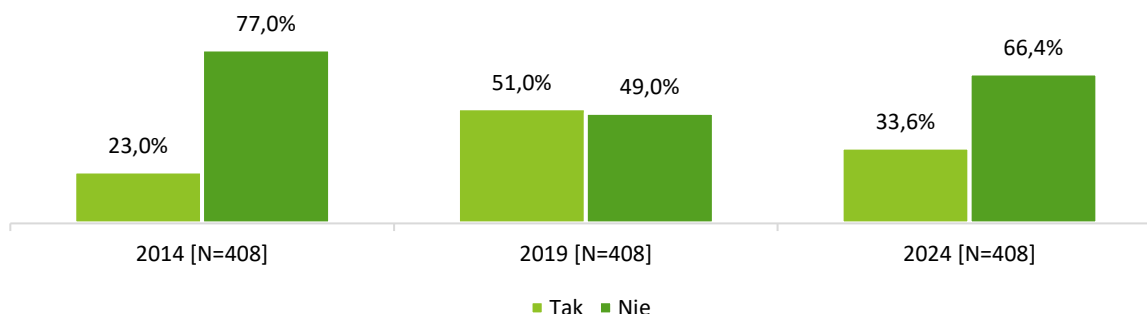
Wykres 51. Palenie papierosów wśród respondentów [N=408] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

W 2024 roku odsetek badanych, którzy deklarowali palenie papierosów zmalał względem roku 2019 o 17,4 p.p.

Wykres 52. Palenie papierosów wśród respondentów – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Mężczyźni zdecydowanie częściej niż kobiety palą papierosy, różnica w odpowiedziach twierdzących wynosi 9,7 p.p. grupa wiekowa, w której notuje się najwyższy odsetek deklaracji palenia papierosów to osoby w wieku 45-54 lata (45,6%), natomiast najniższy odsetek dotyczy ankietowanych w wieku 25-34 lata (29,1%).

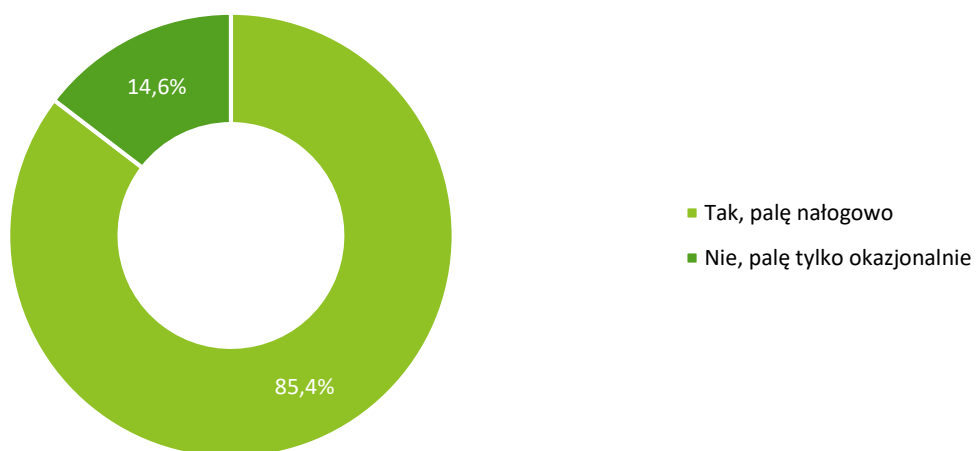
Tabela 35. Palenie papierosów wśród respondentów z uwzględnieniem płci i wieku [N=408] – 2024

	kobieta	mężczyzna	18-24 lata	25-34 lata	35-44 lata	45-54 lata	55-64 lata	65 lat i więcej
Tak	29,0%	38,7%	30,8%	29,1%	29,8%	45,6%	31,6%	33,1%
Nie	71,0%	61,3%	69,2%	70,9%	70,2%	54,4%	68,4%	66,9%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Spośród uczestników badania, którzy palą papierosy, zdecydowana większość robi to nałogowo (85,4%), natomiast 14,6% - pali je okazjonalnie.

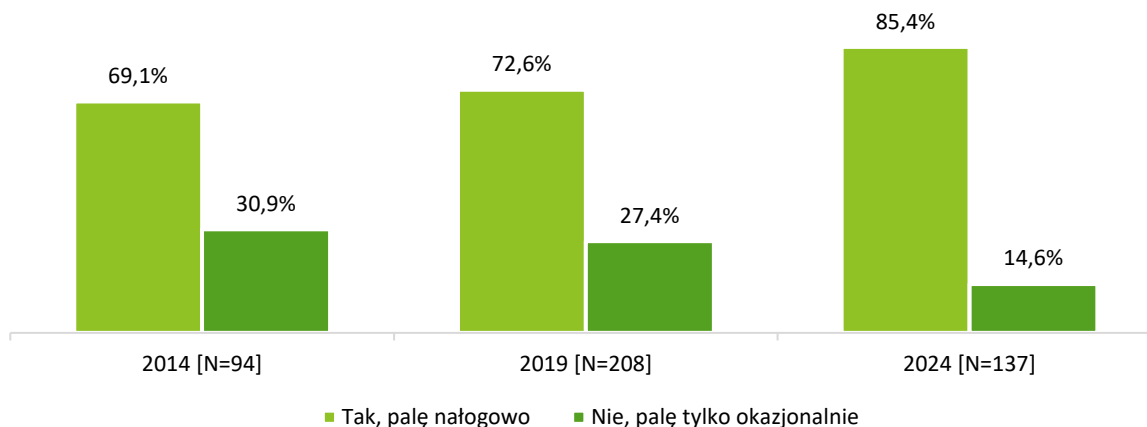
Wykres 53. Palenie nałogowe papierosów wśród respondentów [N=137] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Wyniki porównawcze badania ukazują, że wzrastał odsetek osób palących nałogowo, z 69,1% w 2014 do 72,6% w 2019, natomiast w 2024 było to już 85,4%. Odwrotną tendencję obserwuje się w przypadku wskazań palenia papierosów okazjonalnie.

Wykres 54. Palenie nałogowe papierosów wśród respondentów – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Mężczyźni zdecydowanie częściej niż kobiety palą nałogowo, aż 91,9% z nich zadeklarowało taką odpowiedź, jest to o 14,1 p.p. więcej niż wśród kobiet. Grupą wiekową, w której notuje się najwyższy odsetek deklaracji świadczących o nałogowym paleniu są osoby w wieku 35-44 lata (92,0%), natomiast najniższy wśród badanych mieszczących się w przedziale wiekowym 18-24 lata (62,5%).

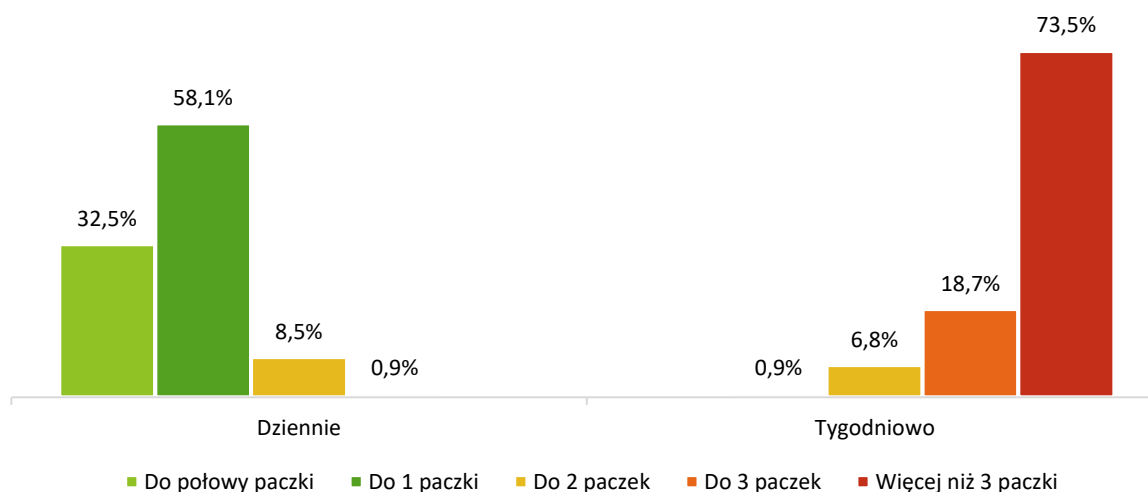
Tabela 36. Palenie nałogowe papierosów wśród respondentów z uwzględnieniem płci i wieku [N=137] – 2024

	kobieta	mężczyzna	18-24 lata	25-34 lata	35-44 lata	45-54 lata	55-64 lata	65 lat i więcej
Tak, palę nałogowo	77,8%	91,9%	62,5%	87,5%	92,0%	83,9%	88,9%	84,6%
Nie, palę tylko okazjonalnie	22,2%	8,1%	37,5%	12,5%	8,0%	16,1%	11,1%	15,4%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Ponad połowa ankietowanych (58,1%), którzy palą papierosy, zadeklarowała, że dziennie wypala ich do 1 paczki. Co trzecia osoba (32,5%) wypala dziennie do połowy jednej paczki. Niemal 3/4 respondentów odpowiedziało, że tygodniowo wypala więcej niż 3 paczki papierosów, a 18,7% do 3 paczek.

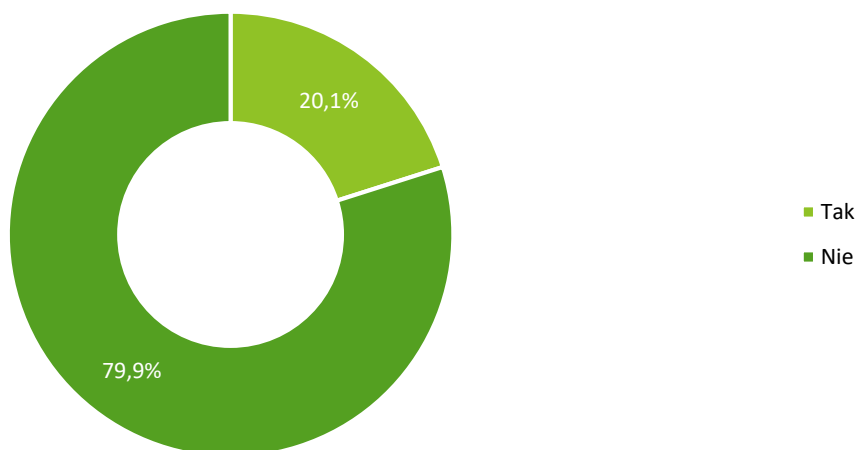
Wykres 55. Ilość wypalanych przez respondentów papierosów w skali dnia oraz tygodnia [N=117] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Co piąty badany (20,1%) zadeklarował, że pali e-papierosy.

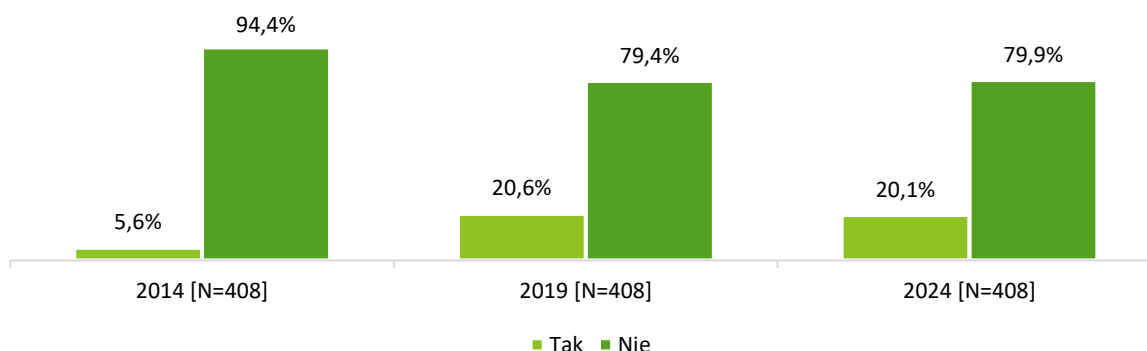
Wykres 56. Palenie e-papierosów wśród respondentów [N=408] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

W 2024 roku odsetek badanych, którzy deklarowali palenie e-papierosów był niemalże identyczny jak w 2019 roku.

Wykres 57. Palenie e-papierosów wśród respondentów – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Ponad połowa osób (57,7%) mieszczących się w wieku od 18 do 24 lat deklarowała palenie e-papierosów. Najniższy odsetek osób je palących dotyczy najstarszych grup wiekowych: 55-64 lata (12,3%) oraz powyżej 65 roku życia (8,5%).

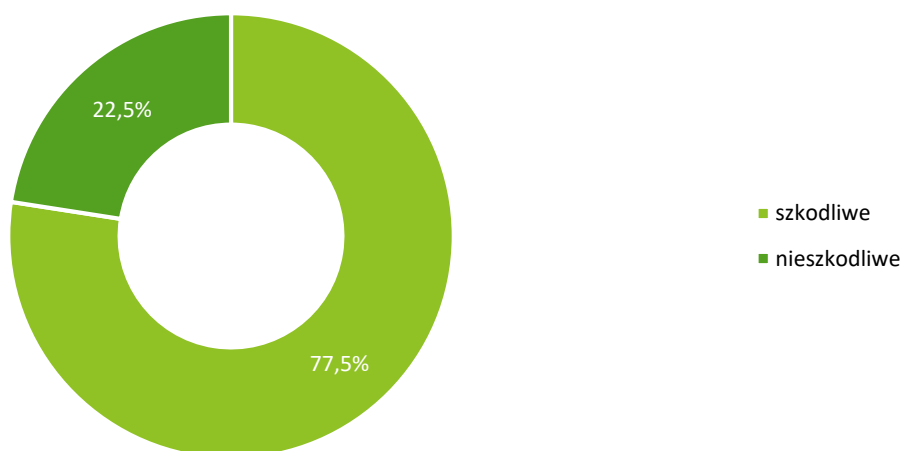
Tabela 37. Palenie e-papierosów wśród respondentów z uwzględnieniem płci i wieku [N=408] – 2024

	kobieta	mężczyzna	18-24 lata	25-34 lata	35-44 lata	45-54 lata	55-64 lata	65 lat i więcej
Tak	21,2%	18,8%	57,7%	27,3%	21,4%	25,0%	12,3%	8,5%
Nie	78,8%	81,2%	42,3%	72,7%	78,6%	75,0%	87,7%	91,5%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Ponad 3/4 badanych uważa, że e-papierosy są szkodliwe, przeciwny pogląd wyraziło 22,5% ankietowanych.

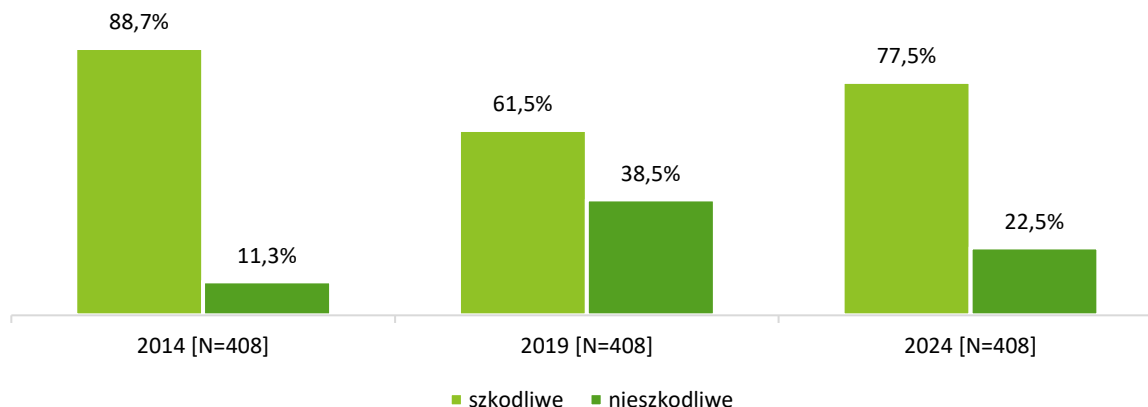
Wykres 58. Opinia o szkodliwości/nieszkodliwości e-papierów dla zdrowia [N=408] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Większość uczestników badań z wszystkich lat negatywnie oceniała szkodliwość e-papierosów. W 2024 roku wzrósł odsetek osób, które wyraziły pogląd dotyczący szkodliwości e-papierosów (o 16 p.p.).

Wykres 59. Opinia o szkodliwości/nieszkodliwości e-papierów dla zdrowia – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Niezależnie od wieku i płci szkodliwość e-papierosów została oceniona w ten sam negatywny sposób. Najniższy odsetek tego typu wskazań widoczny był wśród osób w wieku 18-24 lata (61,5%), natomiast najwyższy wśród badanych w przedziale wiekowym 45-54 lata (80,9%).

Tabela 38. Opinia o szkodliwości/nieszkodliwości e-papierów dla zdrowia z uwzględnieniem płci i wieku [N=408] – 2024

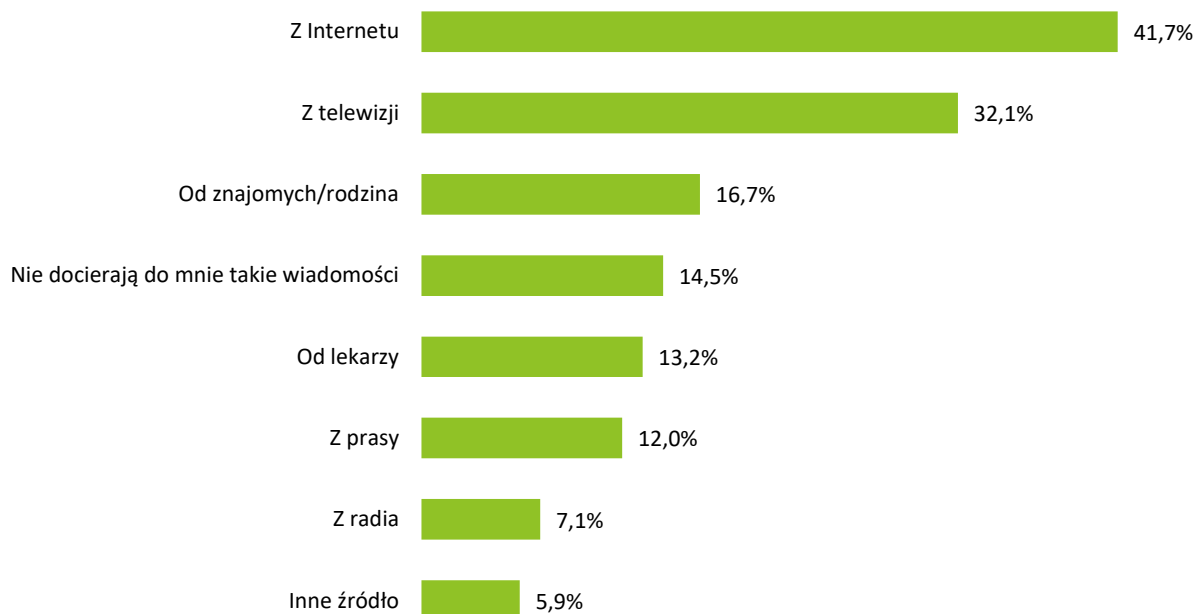
	kobieta	mężczyzna	18-24 lata	25-34 lata	35-44 lata	45-54 lata	55-64 lata	65 lat i więcej
szkodliwe	77,9%	77,0%	61,5%	78,2%	78,6%	80,9%	78,9%	77,1%
nieszkodliwe	22,1%	23,0%	38,5%	21,8%	21,4%	19,1%	21,1%	22,9%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Głównym źródłem informacji na temat konsekwencji spożywania alkoholu, palenia papierosów oraz używania narkotyków jest Internet, takiej odpowiedzi udzieliło 41,7% osób. Co trzeci ankietowany (32,1%) wskazał na telewizję. W następnej kolejności były to informacje pozyskiwane od znajomych/rodziny (16,7%). Najrzadziej wskazywano na radio (7,1%) (patrz Wykres numer 60).

Wykres 60. Źródła informacji, z których respondenci korzystają by dowiedzieć się na temat konsekwencji spożywania alkoholu, palenia papierosów oraz używania narkotyków [N=408] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

W każdej edycji badania odpowiedzi dotyczące źródła pozyskiwania informacji na temat konsekwencji spożywania alkoholu, palenia papierosów oraz używania narkotyków różniły się. W 2014 roku najczęściej wskazywanym źródłami były: telewizja (52,2%), prasa (39,2%) oraz Internet (33,8%). W 2019 roku dominował Internet (34,3%), następnie wskazywano, że tego typu informacje nie docierają do badanych (26,0%). W 2024 roku odsetek wskazań Internetu wzrósł o 7,4 p.p.

Tabela 39. Źródła informacji, z których respondenci korzystają by dowiedzieć się na temat konsekwencji spożywania alkoholu, palenia papierosów oraz używania narkotyków – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

	2014 [N=408]	2019 [N=408]	2024 [N=408]
Z prasy	39,2%	2,2%	12,0%
Z telewizji	52,2%	14,4%	32,1%
Z Internetu	33,8%	34,3%	41,7%
Z radia	17,9%	2,5%	7,1%
Od lekarzy	11,3%	6,1%	13,2%
Od znajomych/rodzina	17,6%	20,8%	16,7%
Nie docierają do mnie takie wiadomości	4,7%	26,0%	14,5%
Inne źródło	23,3%	0,5%	5,9%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Niezależnie od wieku i płci Internet stanowi główne źródło informacji na temat konsekwencji spożywania alkoholu, palenia papierosów oraz używania narkotyków, wyjątek stanowi jedynie grupa wiekowa osób powyżej 65 roku życia, która informacje na wskazany temat pozyskuje w pierwszej kolejności z telewizji (38,1%) (patrz Tabela numer 40).

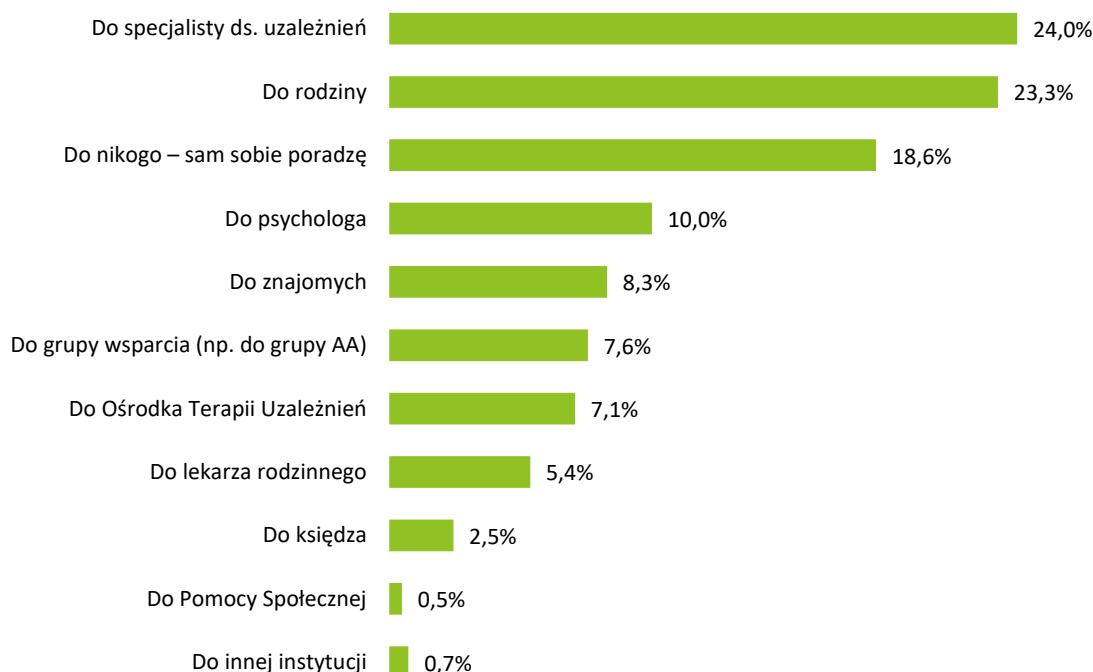
Tabela 40. Źródła informacji, z których respondenci korzystają by dowiedzieć się na temat konsekwencji spożywania alkoholu, palenia papierosów oraz używania narkotyków z uwzględnieniem płci i wieku [N=408] – 2024

	kobieta	mężczyzna	18-24 lata	25-34 lata	35-44 lata	45-54 lata	55-64 lata	65 lat i więcej
Z prasy	12,9%	11,0%	-	7,3%	14,3%	20,6%	15,8%	8,5%
Z telewizji	34,6%	29,3%	19,2%	29,1%	25,0%	35,3%	35,1%	38,1%
Z Internetu	42,9%	40,3%	42,3%	56,4%	56,0%	48,5%	38,6%	22,0%
Z radia	8,8%	5,2%	3,8%	12,7%	9,5%	5,9%	5,3%	5,1%
Od lekarzy	14,7%	11,5%	7,7%	9,1%	14,3%	20,6%	8,8%	13,6%
Od znajomych/rodzina	18,0%	15,2%	26,9%	21,8%	15,5%	16,2%	15,8%	13,6%
Nie docierają do mnie takie wiadomości	11,5%	17,8%	23,1%	9,1%	17,9%	10,3%	12,3%	16,1%
Inne źródło	6,5%	5,2%	3,8%	1,8%	6,0%	7,4%	7,0%	6,8%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Niemal co czwarty badany (24,0%) w przypadku potrzeby zwrócenia się o pomoc w razie problemu z nałogiem zwróciłby się do specjalisty ds. uzależnień. W następnej kolejności ankietowani podawali, że szukaliby pomocy u rodziny (23,3%). Aż 18,6% osób nie zwróciłoby się o pomoc do nikogo. Najrzadziej wskazywano na księdza (2,5%) oraz pomoc społeczną (0,5%).

Wykres 61. Osoba/instytucja, do której respondenci zwróciliby się o pomoc w razie problemu z nałogiem [N=408] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

W 2024 roku wzrósł względem roku 2019 odsetek wskazań dotyczących szukania pomocy u specjalisty ds. uzależnień (o 15,2 p.p.), najwyższy odsetek odpowiedzi wskazujących na specjalistę ds. uzależnień notowany był w 2014 roku (35,3%). W 2024 roku na tym samym poziomie co w poprzedniej edycji badania utrzymał się odsetek odpowiedzi świadczących o samodzielnym poradzeniu sobie z problemem uzależnienia. Szukanie pomocy u rodziny we wszystkich latach badania było jedną z najczęściej wskazywanych opcji radzenia sobie z problemem.

Tabela 41. Osoba/instytucja, do której respondenci zwróciliby się o pomoc w razie problemu z nałogiem – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

	2014 [N=408]	2019 [N=408]	2024 [N=408]
Do rodziny	24,0%	14,0%	23,3%
Do znajomych	5,9%	11,3%	8,3%
Do księdza	2,0%	3,2%	2,5%
Do lekarza rodzinnego	11,8%	8,3%	5,4%
Do specjalisty ds. uzależnień	35,3%	8,8%	24,0%
Do psychologa	13,0%	10,0%	10,0%
Do grupy wsparcia (np. do grupy AA)	10,3%	15,2%	7,6%
Do nikogo – sam sobie poradzę	10,5%	18,9%	18,6%
Do Pomocy Społecznej	1,2%	3,2%	0,5%
Do Ośrodka Terapii Uzależnień	10,0%	8,6%	7,1%
Do innej instytucji	6,9%	-	0,7%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Mężczyźni najczęściej podawali, że nie szukaliby pomocy u nikogo, sami poradziliby sobie z problemem nałogu (25,1%). Z kolei kobiety w pierwszej kolejności wskazywały na specjalistę ds. uzależnień (26,7%). Osoby w wieku 18-24 lata, 35-44 lata deklarowały głównie, że pomocy szukałyby u rodziny (odpowiedni 30,8% oraz 28,6%). Natomiast badani w wieku 25-34 lata (32,7%), 45-54 lata (22,1%), 55-64 lata (24,6%) oraz powyżej 65 roku życia (25,4%) w pierwszej kolejności zwróciliby się do specjalisty ds. uzależnień.

Tabela 42. Osoba/instytucja, do której respondenci zwróciliby się o pomoc w razie problemu z nałogiem z uwzględnieniem płci i wieku [N=408] – 2024

	kobieta	mężczyzna	18-24 lata	25-34 lata	35-44 lata	45-54 lata	55-64 lata	65 lat i więcej
Do rodziny	25,3%	20,9%	30,8%	25,5%	28,6%	20,6%	22,8%	18,6%
Do znajomych	7,8%	8,9%	15,4%	7,3%	13,1%	10,3%	8,8%	2,5%
Do księdza	3,2%	1,6%	-	1,8%	3,6%	2,9%	1,8%	2,5%
Do lekarza rodzinnego	6,0%	4,7%	3,8%	-	2,4%	2,9%	10,5%	9,3%
Do specjalisty ds. uzależnień	26,7%	20,9%	19,2%	32,7%	19,0%	22,1%	24,6%	25,4%
Do psychologa	12,0%	7,9%	7,7%	18,2%	15,5%	7,4%	3,5%	7,6%

	kobieta	mężczyzna	18-24 lata	25-34 lata	35-44 lata	45-54 lata	55-64 lata	65 lat i więcej
Do grupy wsparcia (np. do grupy AA)	8,8%	6,3%	7,7%	7,3%	4,8%	10,3%	5,3%	9,3%
Do nikogo – sam sobie poradzę	12,9%	25,1%	15,4%	9,1%	21,4%	19,1%	21,1%	20,3%
Do Pomocy Społecznej	-	1,0%	-	-	-	1,5%	1,8%	-
Do Ośrodka Terapii Uzależnień	7,8%	6,3%	-	12,7%	10,7%	8,8%	3,5%	4,2%
Do innej instytucji	0,5%	1,0%	-	-	1,2%	1,5%	-	0,8%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

2.3 Podsumowanie

Czas wolny

- ⇒ Główną formą spędzania czasu wolnego przez osoby dorosłe jest spędzanie go z rodziną, znajomymi oraz korzystając z Internetu.

Alkohol

- ⇒ Spośród dorosłych respondentów 69,1% spożywa alkohol. Mężczyźni częściej niż kobiety deklarują spożywania alkoholu. Najmniej osób spożywających alkohol jest w wieku 65 lat i więcej. Największe jego spożycie występuje w grupie wiekowej 45-54 lata oraz w grupie wiekowej 35-44 lata.
- ⇒ Ponad 26% respondentów spożywa alkohol kilka razy w miesiącu.
- ⇒ Osoby, które deklarują, że piją alkohol, najczęściej spożywają go w domu oraz podczas uroczystości rodzinnych poza domem.
- ⇒ Alkohol najczęściej spożywany jest w gronie rodzinnym lub ze znajomymi i przyjaciółmi. Mężczyźni zdecydowanie częściej niż kobiety spożywają alkohol samotnie.
- ⇒ Alkohol jest najczęściej spożywany dla towarzystwa oraz w celu uczczenia jakiejś uroczystości/wydarzenia.
- ⇒ Najczęściej spożywanym alkoholem wśród respondentów jest piwo oraz wino, a najmniej preferowanym alkoholem jest wódka. Mężczyźni znacznie częściej niż kobiety piją piwo. Kobiety preferują natomiast wino.
- ⇒ Ponad połowa osób (59,3%) deklaruje, że nie odczuwa żadnych dolegliwości fizycznych po spożyciu alkoholu. Z kolei 24,1% ankietowanych deklaruje, że problemy te są dokuczliwe, ale szybko przechodzą.

- ⇒ Większość badanych (58,5%) deklaruje, że nie odczuwa żadnych dolegliwości psychicznych związanych ze spożywaniem alkoholu. Jedynie 0,7% badanych staje się agresywna lub używa przemocy po spożyciu alkoholu.
- ⇒ Zdecydowana większość uczestników badania (83,7%) deklaruje, że nie ma problemów w relacjach z otoczeniem po wypiciu alkoholu.
- ⇒ Spośród badanych 13,1% deklaruje, że nigdy się nie upił. Tylko raz czy dwa razy doświadczyło tego 36,8 % osób. Kobiety upijają się znacznie rzadziej niż mężczyźni.
- ⇒ Wśród ankietowanych 27,8% osób nie doświadczyło nigdy zjawiska tzw. „urwania filmu”.
- ⇒ Najczęstsza opinia badanych na temat alkoholu to: „zawsze powinno się zachować umiar”. Kobiety zdecydowanie częściej są zdania, że powinno zachować się umiar w picciu alkoholu. Postawa mężczyzn nieco częściej przyjmuje deklarację „wszystko jest dla ludzi”.

Narkotyki

- ⇒ Co piąty badany deklaruje sięganie po środki odurzające/narkotyki. Narkotyki częściej przyjmowane są przez mężczyzn niż przez kobiety. Deklaracja spożywania substancji psychoaktywnych jest najwyższa wśród najmłodszych respondentów – w wieku 18-24 lata oraz 25-34 lata.
- ⇒ Po narkotyki badanym zdarzyło się sięgnąć najczęściej kilka razy w życiu – 33,7%.
- ⇒ Najczęściej przyjmowanym narkotykiem jest marihuana. W następnej kolejności była to amfetamina oraz alkohol z lekami.
- ⇒ Badani sięgają po narkotyki w celu zrelaksowania się, odprężenia, a także z ciekawości, chęci spróbowania.
- ⇒ Większość respondentów spróbowała po raz pierwszy narkotyków dlatego, że zaproponował je ktoś ze znajomych lub dlatego, że wszyscy w towarzystwie próbowali.
- ⇒ Niemal połowa badanych deklaruje, że nie odczuwa żadnych dolegliwości fizycznych spowodowanych przyjęciem narkotyków. Natomiast co piąta osoba deklaruje, że odczuwa niedokuczliwe skutki fizyczne, które szybko przechodzą.
- ⇒ Ponad połowa badanych osób zażywających narkotyki deklaruje, że nie doświadcza żadnych skutków psychicznych przyjmowania narkotyków.
- ⇒ Większość badanych deklaruje, że zażywanie narkotyków nie ma większego wpływu na relacje z osobami z otoczenia.
- ⇒ Najczęstsza opinia na temat narkotyków i środków psychoaktywnych to: „powinno się trzymać z dala od środków odurzających”.

Papierosy

- ⇒ Co trzeci respondent przyznaje, że pali papierosy. Częściej papierosy palą mężczyźni oraz osoby w wieku 45-54 lata.
- ⇒ Nałogowi palacze stanowią 85,4% osób, które deklarują palenie tytoniu. Są to przede wszystkim mężczyźni oraz osoby w wieku 35-44 lata
- ⇒ Co piąty uczestnik badania pali e-papierosy. Najczęściej e-papierosy palą osoby w wieku 18-24 lata.
- ⇒ Ponad 3/4 badanych uznało, że e-papierosy są szkodliwe.

Źródła informacji na temat konsekwencji spożywania substancji psychoaktywnych i pomoc w problemach z nałogami

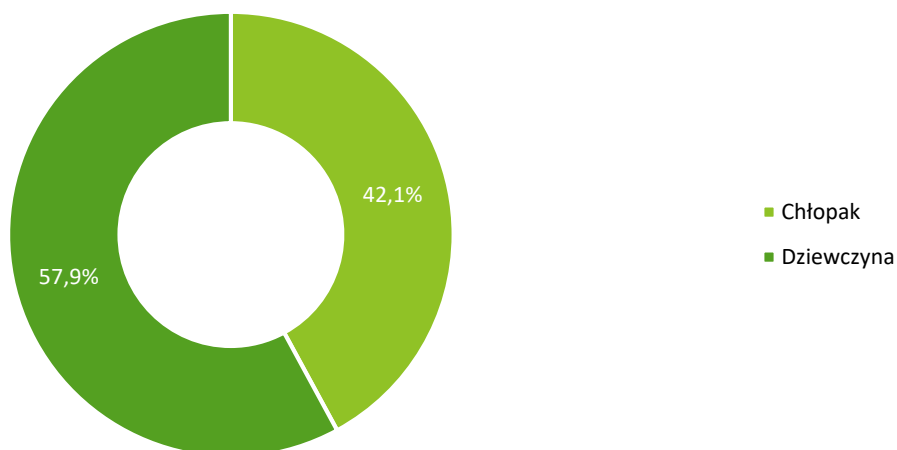
- ⇒ Wiedzę na temat konsekwencji spożywania substancji psychoaktywnych badani czerpią najczęściej z Internetu oraz telewizji, najmniej respondentów czerpie takie informacje z radia.
- ⇒ Osoby badane w pierwszej kolejności poszukiwałyby pomocy w walce ze swoim nałogiem u specjalisty ds. uzależnień, następnie byłaby to rodzina.
- ⇒ Kobiety nieco częściej niż mężczyźni w razie problemów z nałogiem zwróciłyby się do specjalisty ds. uzależnień. Mężczyźni natomiast najchętniej rozwiązaliby problem sami. Najmniej osób poszukiwałoby takiej pomocy u księdza lub u pomocy społecznej.

3. Badanie ilościowe z młodzieżą szkolną

3.1 Próba badawcza

W badaniu uczestniczyło 960 uczniów, z czego 57,9% osób stanowiły dziewczyny.

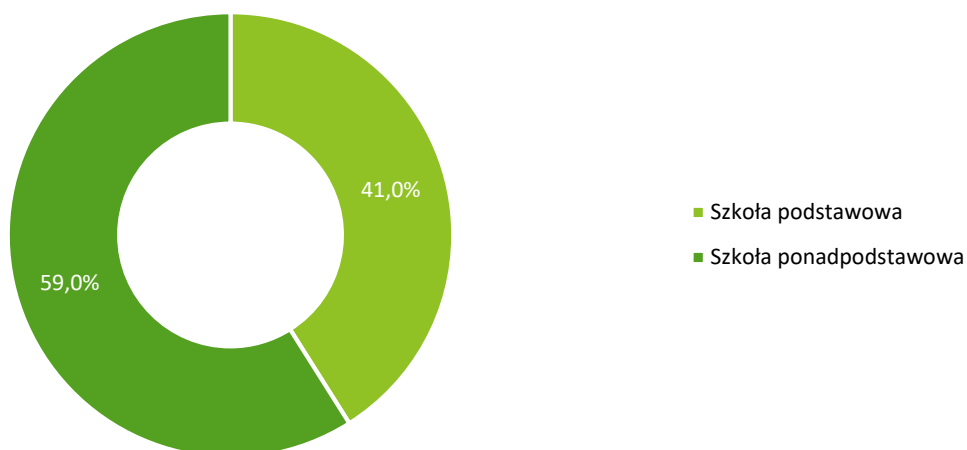
Wykres 62. Struktura próby w rozkładzie na płeć [uczniowie] [N=960] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Ponad połowa ankietowanych (59,0%) to uczniowie szkół ponadpodstawowych.

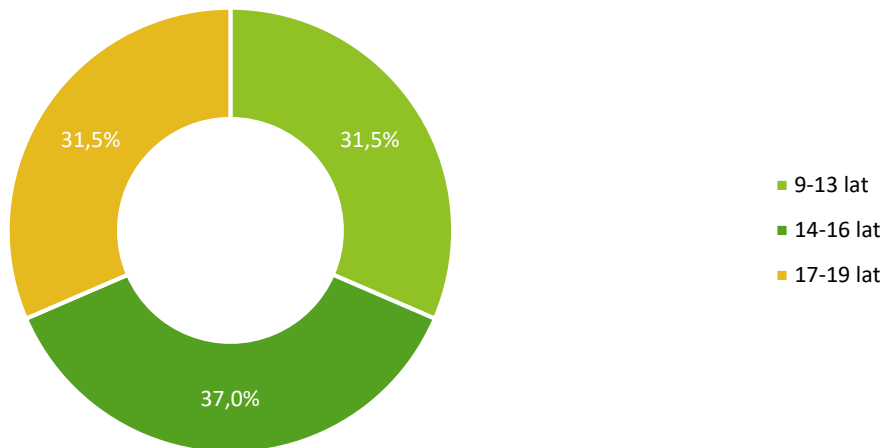
Wykres 63. Struktura próby w rozkładzie na rodzaj szkoły [uczniowie] [N=960] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Osoby w wieku 14-16 lat stanowiły 37,0% ogółu badanych, natomiast uczniowie w wieku 9-13 lat oraz 17-19 lat po 31,5%.

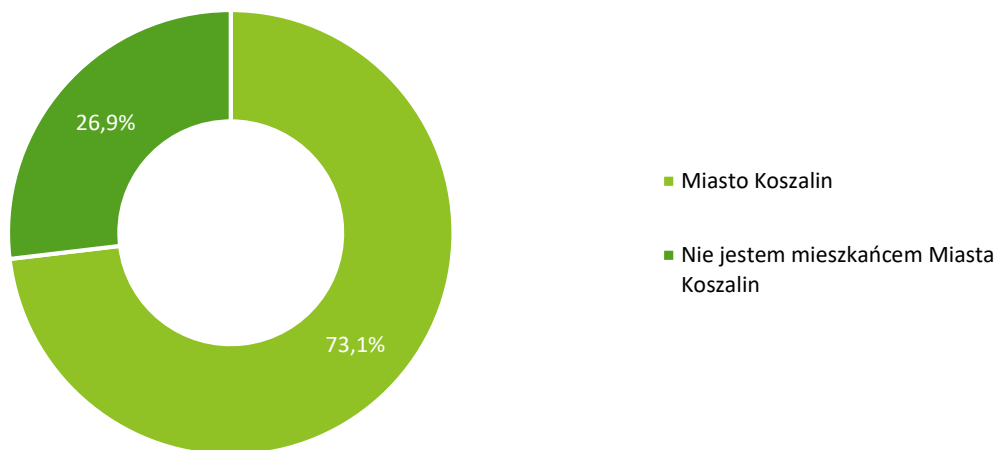
Wykres 64. Struktura próby w rozkładzie na wiek [uczniowie] [N=960] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Niemal 3/4 ankietowanych to mieszkańcy Koszalina, natomiast 26,9% osób mieszka poza tym miastem.

Wykres 65. Struktura próby w rozkładzie na miejsce zamieszkania [uczniowie] [N=960] – 2024

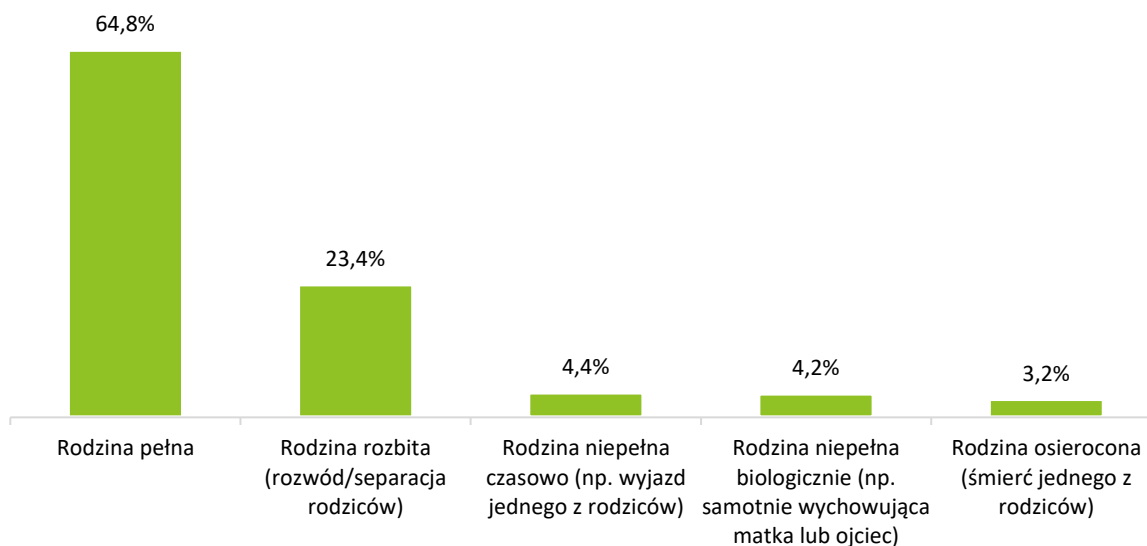

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Większość uczestników badania (64,8%) pochodzi z rodziny pełnej, a 23,4% z rodziny rozbitej (rozwód/separacja rodziców). W rodzinie niepełnej czasowo wychowuje się 4,4% ankietowanych, a 4,2% w rodzinie niepełnej biologicznie. Najmniejszy odsetek stanowili badani z rodzin osieroconych (3,2%).

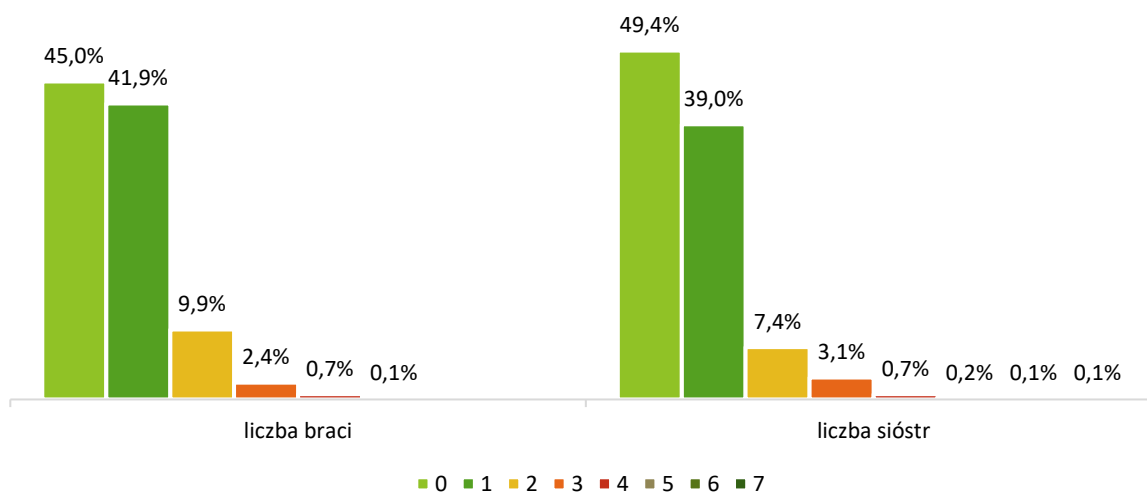
Wykres 66. Struktura rodziny [uczniowie] [N=960] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Niemal połowa uczestników badania (49,4%) nie posiada siostry, a 45,0% brata. Uczniowie deklarowali najczęściej, że mają 1 brata (41,9%) oraz 1 siostrę (39,0%).

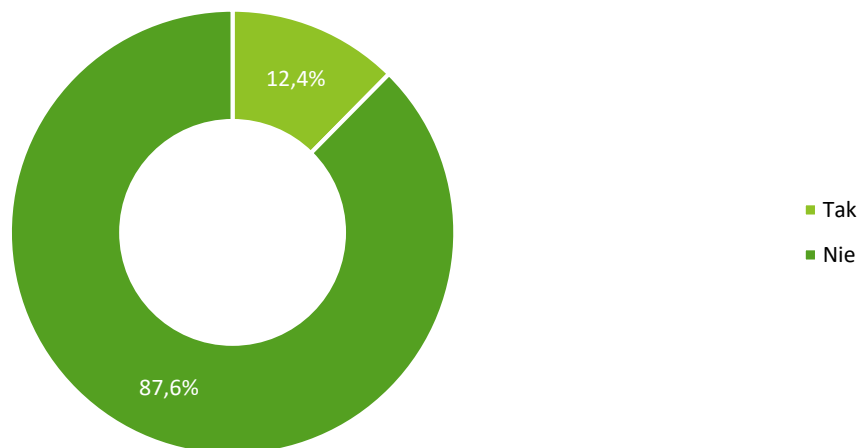
Wykres 67. Posiadanie rodzeństwa [uczniowie] [N=960] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Zdecydowana większość respondentów (87,6%) nie mieszka z dziadkami lub innymi członkami dalszej rodziny.

Wykres 68. Zamieszkiwanie z dziadkami/innymi członkami dalszej rodziny [uczniowie] [N=960] – 2024

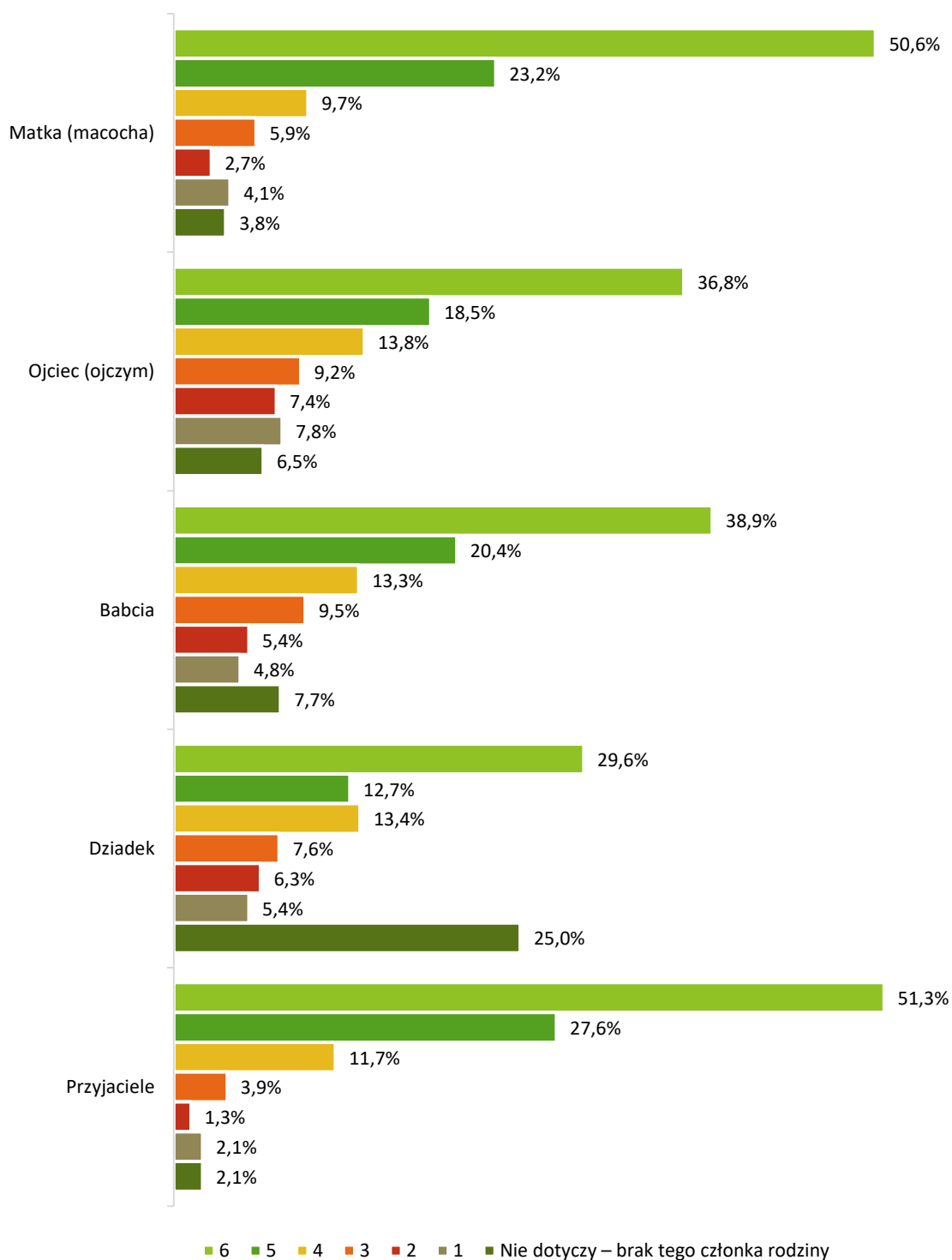
Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

3.2 Wyniki przeprowadzonego badania

3.2.1 Charakterystyka badanych

Uczestnicy badania dokonywali pozytywnych ocen zadowolenia z kontaktów z poszczególnymi osobami w rodzinie. Należy jednak zauważyć, że najwyższy poziom zadowolenia wyrażali wobec relacji z przyjaciółmi, ponad połowa osób (51,3%) przyznała ocenę najwyższą – 6. W następnej kolejności najlepiej oceniono zadowolenie z relacji z matką (macochą), w tym przypadku połowa osób (50,6%) udzieliła najwyższej oceny. Wysoko oceniono relację z babcią, 38,9% uczniów przyznało ocenę najwyższą. Nieco mniejszy odsetek badanych dokonał najwyższych ocen wobec relacji z ojcem (ojczymem) – 36,8%. Niespełna co trzeci ankietowany (29,6%) przyznał ocenę 6 relacjom z dziadkiem. Warto dodać, że aż 25,0% osób nie posiada już dziadka (patrz Wykres numer 69).

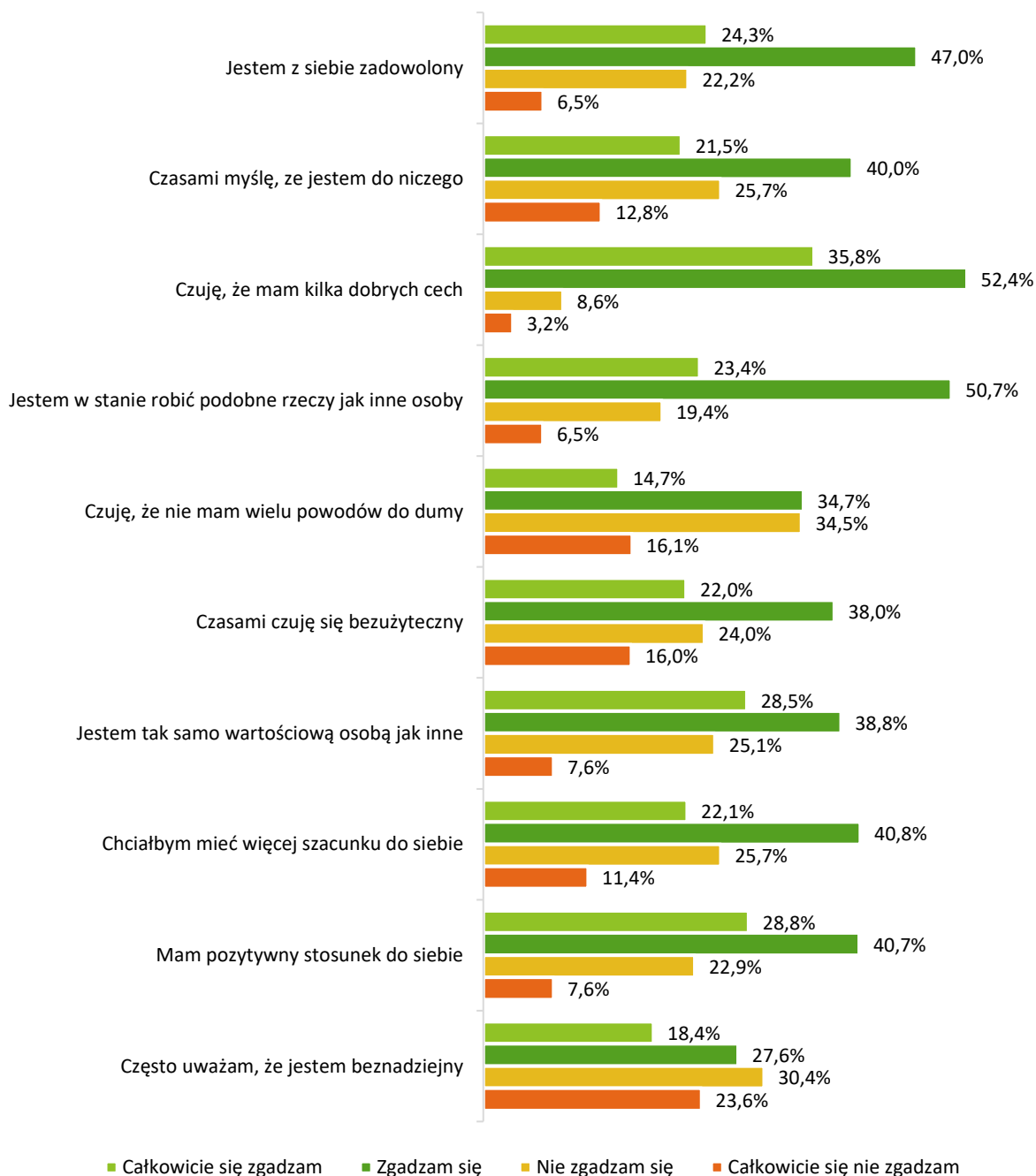
Wykres 69. Poziom zadowolenia z kontaktów respondenta z poszczególnymi osobami w rodzinie [uczniowie] [N=960] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Uczestnicy badania najczęściej zgadzali się¹ ze stwierdzeniem: „Czuję, że mam kilka dobrych cech” – 88,2% osób udzieliło takiej odpowiedzi. Następnie były to: „Jestem w stanie robić podobne rzeczy jak inne osoby” – 74,2% oraz „Jestem z siebie zadowolony” – 71,3%. Natomiast najrzadziej zgadzano się ze stwierdzeniami²: „Często uważam, że jestem beznadziejny” – 54,1% oraz „Czuję, że nie mam wielu powodów do dumy” – 50,6%.

Wykres 70. Obraz własnej osoby [uczniowie] [N=960] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

¹ Suma wskazań odpowiedzi „całkowicie się zgadzam” oraz „zgadzam się”.

² Suma wskazań odpowiedzi „nie zgadzam się” oraz „całkowicie się nie zgadzam”.

3.2.2 Czas wolny

Aż 93,9% młodzieży szkolnej praktycznie każdego dnia korzysta z Internetu, a niemal co trzeci ankietowany (30,3%) gra w gry komputerowe. Do centrów handlowych, parków wraz ze znajomymi chodzi 36,3% osób. Zdecydowana większość respondentów (76,9%) nigdy nie grała na automatach (takich, w których można wygrać). Niemal połowa ankietowanych (49,4%) nigdy nie chodzi w godzinach wieczornych do dyskoteki lub kawiarni, a aż 34,8% uczniów deklaroowało, że nigdy nie czytało książki dla przyjemności. Co trzecia osoba (33,0%) nigdy nie uczęszczała na zajęcia sportowe. Codzienne uczestnictwo w zajęciach sportowych zadeklarowało 18,8% osób, a 28,5% bierze w nich udział raz w tygodniu lub częściej.

Wśród odpowiedzi „inne” wymieniano najczęściej: taniec, gotowanie, jazdę konną, oglądanie filmów, malowanie, rysowanie, słuchanie muzyki.

Tabela 43. Formy spędzania czasu przez młodzież [uczniowie] [N=960] – 2024

	Praktycznie każdego dnia	Raz w tygodniu lub częściej	Raz lub dwa razy w miesiącu	Kilka razy w roku	Nigdy
Gram w gry komputerowe	30,3%	31,0%	16,1%	13,1%	9,5%
Chodzę na zajęcia sportowe	18,8%	28,5%	8,4%	11,3%	33,0%
Czytam książki dla przyjemności	11,5%	14,2%	16,8%	22,7%	34,8%
Chodzę w godzinach wieczornych do dyskoteki, kawiarni itp.	1,0%	9,5%	17,8%	22,3%	49,4%
Chodzę ze znajomymi do centrów handlowych, parków	10,0%	36,3%	33,3%	12,9%	7,5%
Korzystam z Internetu	93,9%	4,2%	0,8%	0,4%	0,7%
Gram na automatach (takich, w których można wygrać pieniądze)	1,7%	1,7%	3,0%	16,7%	76,9%
Mam inne hobby	28,2%	21,6%	5,5%	1,3%	43,4%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Od 2014 roku wzrósł odsetek odpowiedzi dotyczący codziennego korzystania z Internetu. W 2014 wynosił on 80,4%, następnie wzrósł do 83,7%, a obecnie jest wyższy o 10,2 p.p. względem poprzedniej edycji badania. Na przestrzeni lat wzrósł także odsetek odpowiedzi dotyczących codziennej gry w gry komputerowe, w 2014 wynosił 18,9%, w 2019 20,2%, a w 2024 już 30,3%. Uwidacznia się także tendencja do systematycznego spadku uczestnictwa w zajęciach sportowych. W 2014 roku co czwarty ankietowany (25,1%) uczestniczył w nich praktycznie codziennie, w 2019 roku było to 22,7%, natomiast w 2024 – 18,8%. Odsetek odpowiedzi dotyczące chodzenia ze znajomymi do parków, kawiarni itp. utrzymywał się we wszystkich latach na podobnym poziomie (patrz Tabela 44).

Tabela 44. Formy spędzania czasu przez młodzież [uczniowie] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024³

		Praktycznie każdego dnia	Raz w tygodniu lub częściej	Raz lub dwa razy w miesiącu	Kilka razy w roku	Nigdy	brak odpowiedzi
2014 [N=930]	Gram w gry komputerowe	18,9%	31,6%	16,9%	14,2%	17,2%	1,2%
	Chodzę na zajęcia sportowe	25,1%	31,9%	10,9%	8,4%	21,6%	2,2%
	Chodzę ze znajomymi do centrów handlowych, parków	8,0%	32,3%	32,3%	16,1%	9,5%	1,9%
	Korzystam z Internetu	80,4%	12,7%	2,6%	1,0%	2,4%	1,0%
2019 [N=963]	Gram w gry komputerowe	20,2%	32,0%	15,7%	18,5%	13,5%	-
	Chodzę na zajęcia sportowe	22,7%	31,2%	10,8%	9,9%	25,4%	-
	Chodzę ze znajomymi do centrów handlowych, parków	9,1%	29,0%	34,3%	18,8%	8,8%	-
	Korzystam z Internetu	83,7%	11,6%	1,4%	1,4%	1,9%	-
2024 [N=960]	Gram w gry komputerowe	30,3%	31,0%	16,1%	13,1%	9,5%	-
	Chodzę na zajęcia sportowe	18,8%	28,5%	8,4%	11,3%	33,0%	-
	Chodzę ze znajomymi do centrów handlowych, parków	10,0%	36,3%	33,3%	12,9%	7,5%	-
	Korzystam z Internetu	93,9%	4,2%	0,8%	0,4%	0,7%	-

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

3.2.3 Negatywne zdarzenia w życiu młodzieży

Zdecydowana większość negatywnych zdarzeń, które były przedmiotem niniejszego badania, nie wydarzyły się ani razu w okresie 12 miesięcy przed badaniem w życiu młodzieży szkolnej. Wyjątek stanowią: wypadek lub zranienie, problemy i nieporozumienia z rodzicami oraz ze znajomymi, nieprzygotowanie do lekcji. Niemal co trzeci uczeń (30,1%) deklarował, że 1 lub 2 razy zdarzył mu się wypadek lub zranienie. Co piąty (20,1%) ankietowany wskazał, że 1-2 razy wystąpiły u niego problemy i nieporozumienia z rodzicami, a 23,5% osób miało z taką samą częstotliwością do czynienia z problemami lub nieporozumieniami z przyjaciółmi. Aż 22,6% uczniów deklarowało, że zdarzyło im się nie przygotować do lekcji 40 i więcej razy.

Tabela 45. Negatywne zdarzenia w życiu młodzieży w okresie 12 miesięcy przed badaniem [uczniowie] [N=960] – 2024

	Ani razu	1-2 razy	3-5 razy	6-9 razy	10-19 razy	20-39 razy	40 i więcej razy
Bójka	62,9%	21,4%	6,7%	3,3%	1,8%	1,6%	2,3%
Wypadek lub zranienie	27,3%	30,1%	16,4%	9,3%	7,1%	3,9%	5,9%

³ W tabeli porównano 4 najczęściej wymieniano odpowiedzi we wszystkich edycjach badania.

	Ani razu	1-2 razy	3-5 razy	6-9 razy	10-19 razy	20-39 razy	40 i więcej razy
Problemy i nieporozumienia z rodzicami	18,5%	20,1%	13,2%	11,9%	10,8%	9,9%	15,6%
Problemy i nieporozumienia z przyjaciółmi	14,7%	23,5%	19,1%	14,6%	12,9%	7,3%	7,9%
Nie przygotowałem/łam się do lekcji	10,9%	15,0%	12,8%	12,7%	14,5%	11,5%	22,6%
Byłem/am ofiarą kradzieży lub napadu	84,2%	11,5%	2,3%	0,5%	0,5%	0,4%	0,6%
Miałem/am problemy z policją	85,6%	11,3%	1,6%	0,6%	0,2%	0,1%	0,6%
Byłem/am w szpitalu lub wzywano do mnie karetkę	66,7%	22,0%	6,7%	2,2%	1,8%	0,2%	0,4%
Uderzyłem/am nauczyciela	98,3%	0,9%	0,5%	98,3%	0,1%	0,1%	0,1%
Uderzyłem/am rodzica	95,2%	3,2%	1,0%	95,2%	0,1%	0,1%	0,4%
Zraniłem/am kogoś tak, że wymagał pomocy lekarza lub pielęgniarki	88,2%	9,8%	0,6%	88,2%	0,1%	0,9%	0,4%
Zabrałem/am coś innej osobie, co nie należało do mnie	67,1%	21,6%	5,9%	3,3%	0,9%	0,2%	1,0%
Wyniosłem/am coś ze sklepu bez płacenia	85,2%	10,2%	2,3%	0,6%	0,7%	0,4%	0,6%
Podpaliłem/am coś należącego do innej osoby	95,2%	3,2%	0,8%	95,2%	0,3%	0,1%	0,4%
Zniszczyłem/am coś należącego do szkoły	80,3%	14,1%	3,2%	1,4%	0,3%	0,2%	0,5%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Zarówno w 2019 jak i 2024 roku odsetek wskazań poszczególnych negatywnych zdarzeń, które wystąpiły u młodzieży szkolnej w ciągu ostatnich 12 miesięcy przed badaniem był niemalże identyczny, wyjątek stanowi jedno zdarzenie – wypadek lub zranienie. W 2019 roku 63,8% osób deklarowało, że nie przytrafiło im się to, natomiast w 2024 roku odnotowano spadek odsetka wskazań tej odpowiedzi o 36,5 p.p. Uczestnicy badania najczęściej deklarowali, że wypadek lub zranienie zdarzył się w ich życiu 1-2 razy, takiej odpowiedzi udzieliło 30,1% z nich.

Tabela 46. Negatywne zdarzenia w życiu młodzieży w okresie 12 miesięcy przed badaniem [uczniowie] – porównanie wyników badania z lat 2019, 2024⁴

	Ani razu	1-2 razy	3-5 razy	6-9 razy	10-19 razy	20-39 razy	40 i więcej razy
2019 [N=963]	Bójka	63,8%	21,0%	6,9%	4,1%	1,9%	0,6%
	Wypadek lub zranienie	63,8%	21,0%	6,9%	4,1%	1,9%	0,6%
	Problemy i nieporozumienia z rodzicami	21,5%	23,8%	15,7%	10,2%	10,8%	6,6%
	Problemy i nieporozumienia z przyjaciółmi	13,5%	31,2%	18,5%	10,5%	13,3%	5,5%

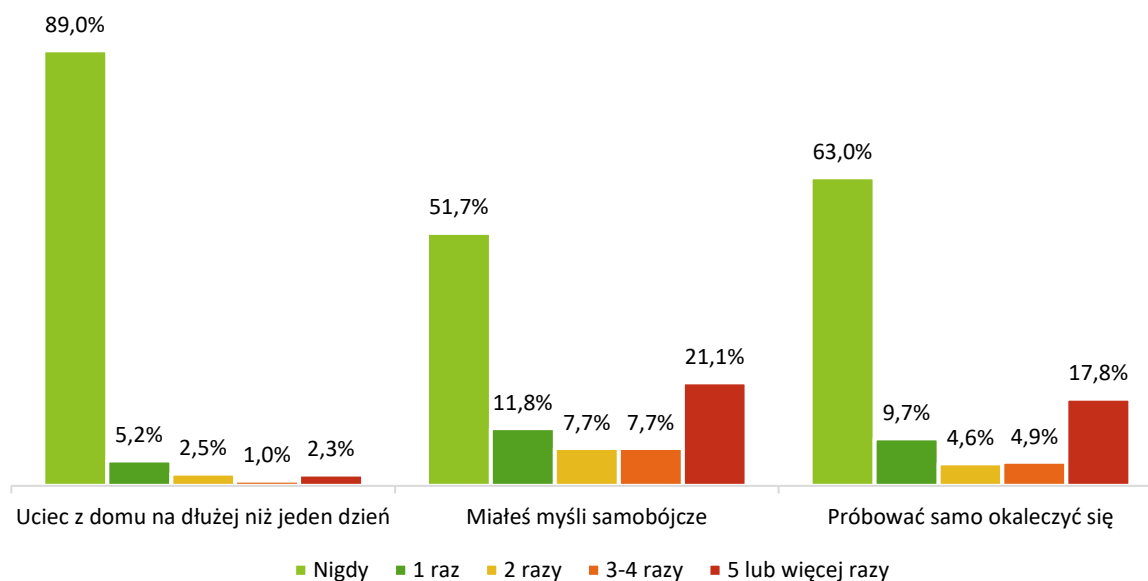
⁴ W Tabeli porównano 5 najczęściej występujących odpowiedzi w 2019 i 2024 roku

		Ani razu	1-2 razy	3-5 razy	6-9 razy	10-19 razy	20-39 razy	40 i więcej razy
	Nie przygotowałem/łam się do lekcji	13,5%	20,7%	18,5%	15,2%	12,7%	8,6%	10,8%
2024 [N=960]	Bójka	62,9%	21,4%	6,7%	3,3%	1,8%	1,6%	2,3%
	Wypadek lub zranienie	27,3%	30,1%	16,4%	9,3%	7,1%	3,9%	5,9%
	Problemy i nieporozumienia z rodzicami	18,5%	20,1%	13,2%	11,9%	10,8%	9,9%	15,6%
	Problemy i nieporozumienia z przyjaciółmi	14,7%	23,5%	19,1%	14,6%	12,9%	7,3%	7,9%
	Nie przygotowałem/łam się do lekcji	10,9%	15,0%	12,8%	12,7%	14,5%	11,5%	22,6%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Zdecydowana większość młodzieży (89,0%) deklarowała, że nigdy nie zdarzyło im się uciec z domu na dłużej niż jeden dzień. Ponad połowa ankieterowanych (51,7%) nie miała myśli samobójczych, jednak co piąta osoba (21,1%) miała je 5 lub więcej razy, a 11,8% respondentów – 1 raz. W przypadku próby okaleczenia się, to aż 17,8% osób próbowało zrobić to 5 lub więcej razy, a 9,7% - 1 raz, natomiast 63,0% wskazywało, że taka sytuacja nie miała miejsca.

Wykres 71. Problemy młodzieży uczestniczącej w badaniu [uczniowie] [N=960] – 2024

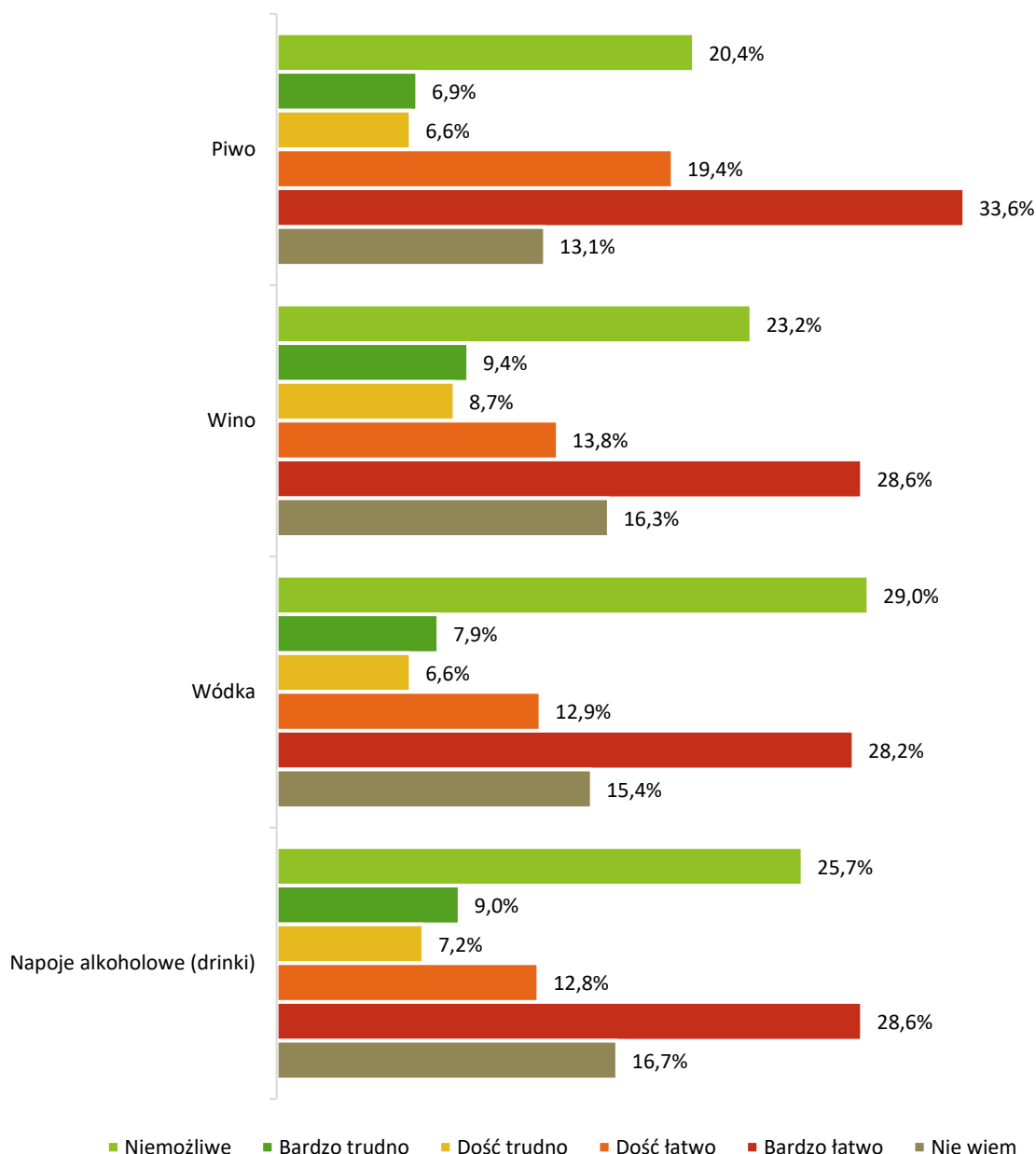
Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

3.2.4 Alkohol

Wyniki przeprowadzonego badania świadczą o tym, że alkohol jest łatwo dostępny dla uczniów. co trzeci ankietowany (33,6%) ocenił, że piwo jest bardzo łatwo dostępne, a co piąty (19,4%), że dość łatwo. Zarówno w przypadku wina, jak i napojów alkoholowych (drinków) odnotowano taki sam odsetek wskazań (28,6%) świadczących o ich bardzo łatwym dostępie. Niewiele mniej, bowiem 28,2% osób odpowiedziało, że wódka jest bardzo łatwo dostępna. Jedynie w przypadku wódki odsetek wskazań odpowiedzi „niemożliwe” był nieznacznie wyższy niż odpowiedzi świadczących o bardzo łatwym dostępie do tego rodzaju alkoholu, różnica wynosi 0,8 p.p.

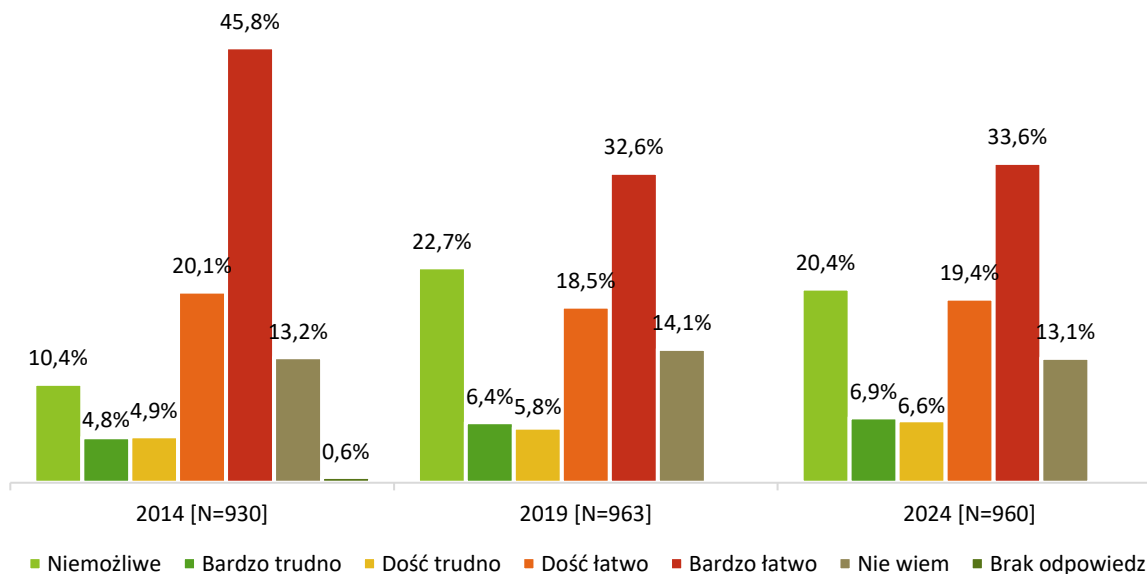
Wykres 72. Dostępność alkoholu [N=960] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

W 2024 roku odsetek wskazań dotyczących dostępności piwa utrzymał się na podobnym poziomie co w 2019 roku. W odniesieniu do roku 2014 widoczny jest znaczący spadek odpowiedzi świadczących o bardzo łatwym dostępie do piwa (spadek o 12,2p.p.) oraz wzrost odpowiedzi „niemożliwe” (o 10,0 p.p.).

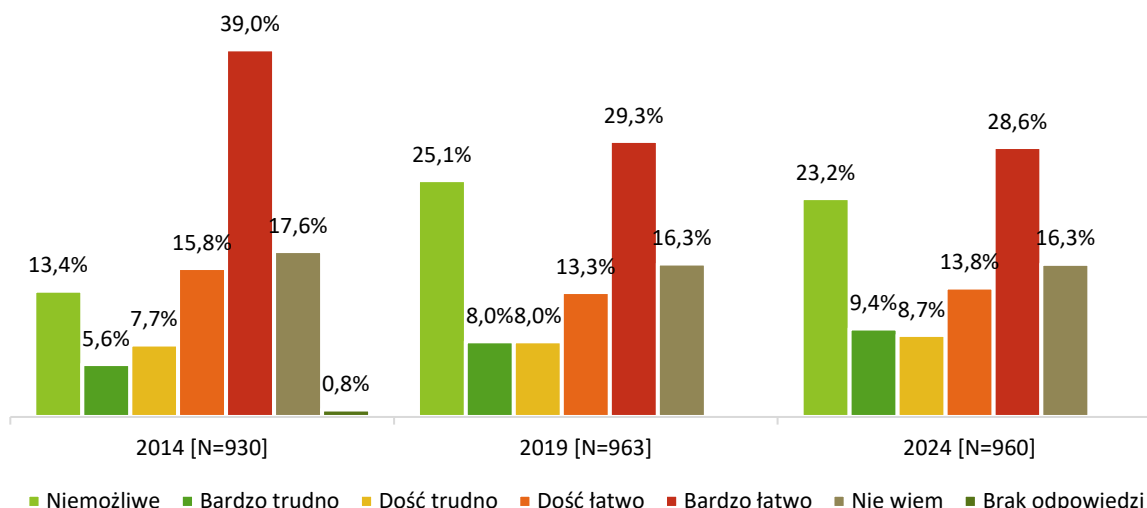
Wykres 73. Dostępność alkoholu – piwo – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Dostępność wina została oceniona podobnie jak w 2019 roku, brak jest różnic istotnych statystycznie. Natomiast w odniesieniu do 2014 roku zmalał odsetek odpowiedzi dotyczących bardzo łatwego dostępu do wina (o 10,4 p.p.) oraz wzrósł odsetek odpowiedzi niemożliwe (o 9,8 p.p.).

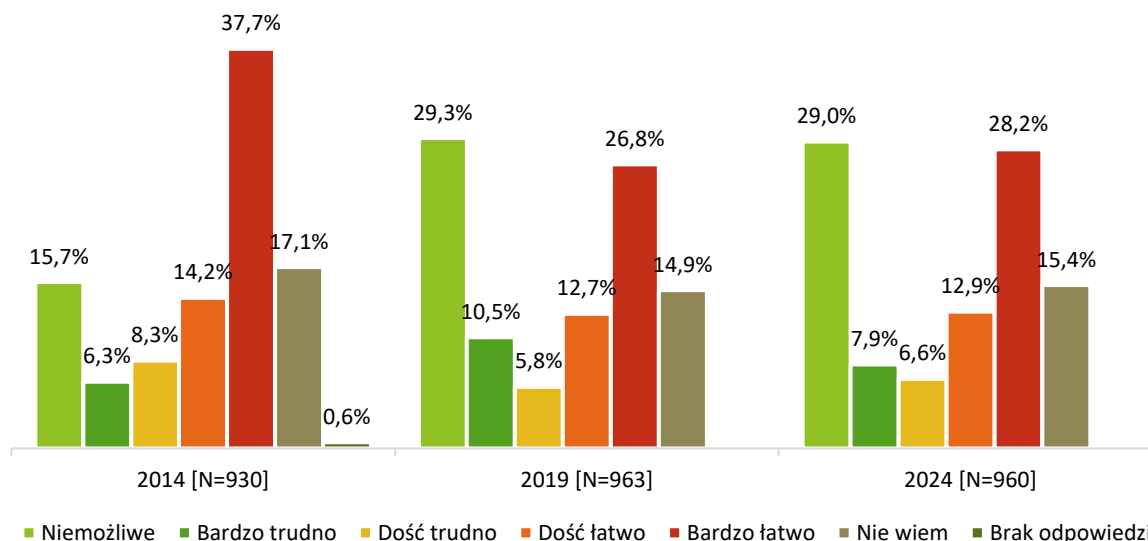
Wykres 74. Dostępność alkoholu – wino – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Również w przypadku oceny dostępności wódki obserwuje się w latach 2019 i 2024 podobne prawidłowości. Względem roku 2014 notowany jest spadek odsetka odpowiedzi dotyczących bardzo łatwego dostępu do wódki (o 9,5 p.p.) oraz wzrost odpowiedzi „niemożliwe” (o 13,3 p.p.).

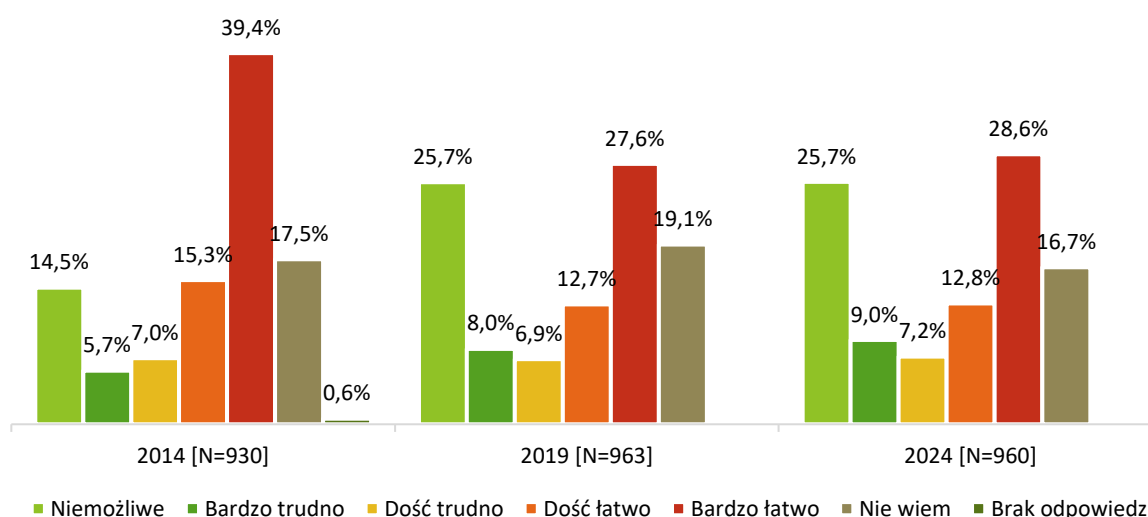
Wykres 75. Dostępność alkoholu – wódka – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Dostępność napojów alkoholowych w 2024 roku oceniona została podobnie jak w 2019 roku, brak różnic istotnych statystycznie. Względem roku 2014 notowany jest spadek odsetka odpowiedzi świadczących o bardzo łatwym dostępie do napojów alkoholowych (o 10,8 p.p.) oraz wzrost odpowiedzi dotyczących brak możliwości w dostępie do niego (o 11,2 p.p.).

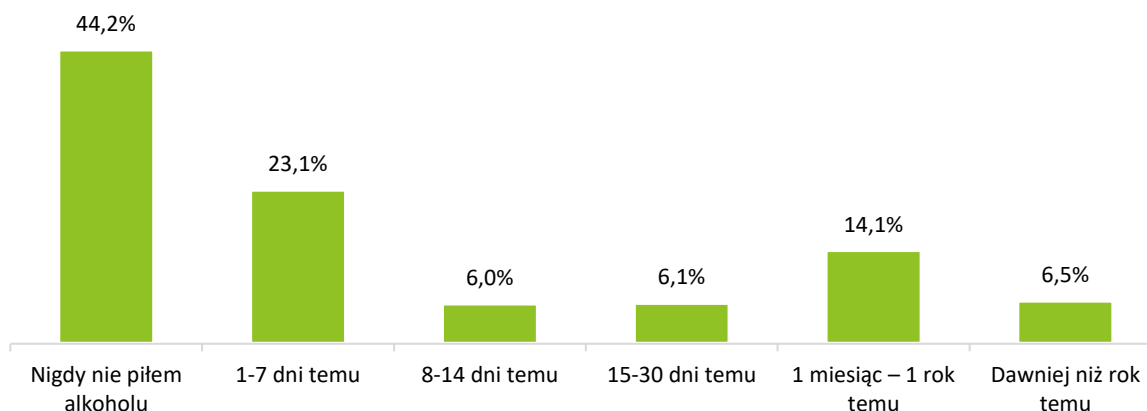
Wykres 76. Dostępność alkoholu – napoje alkoholowe (drinki) – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Pośród badanych 44,2% zadeklarowało, że nigdy nie piło alkoholu. Natomiast 23,1% odpowiedziało, że ostatni raz spożywało go 1-7 dni temu, a 14,1%, że było to 1 miesiąc – 1 rok temu.

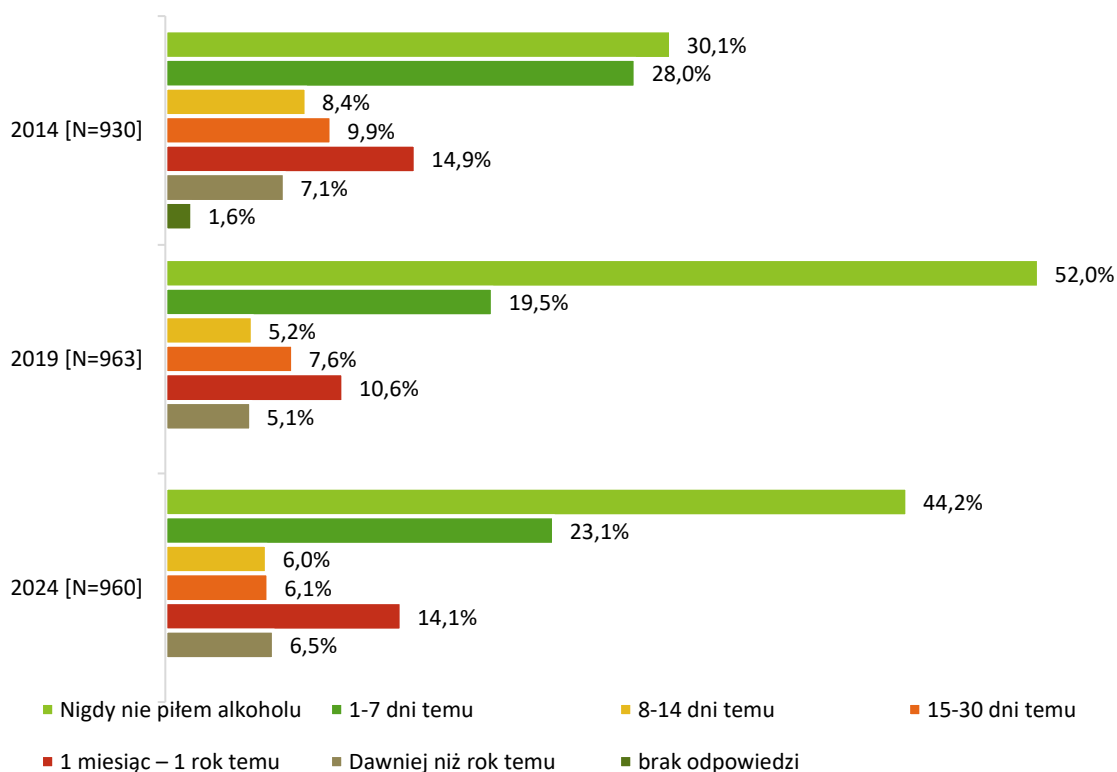
Wykres 77. Okres ostatniego spożycia alkoholu [uczniowie] [N=960] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

W porównaniu do 2019 roku, to w 2024 notowany jest spadek odpowiedzi świadczących o niespożywaniu nigdy alkoholu (o 7,8 p.p.), pozostałe odpowiedzi utrzymały się na podobnym poziomie co w poprzedniej edycji badania.

Wykres 78. Okres ostatniego spożycia alkoholu [uczniowie] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Chłopcy częściej niż dziewczyny deklaruowali, że nie spożywają alkoholu, różnica wynosi 6,6 p.p., natomiast wśród dziewczyn notowano znacznie wyższy odsetek wskazań dotyczący spożywania alkoholu w ostatnich 1-7 dniach, wynosił on 27,0% względem 17,8% wśród chłopców. Zdecydowana większość uczniów szkół podstawowych (74,1%) nigdy nie spożywała alkoholu. Wśród uczniów szkół ponadpodstawowych okres ostatniego spożywania alkoholu to najczęściej 1-7 dni temu, takiej odpowiedzi udzieliło 36,4% z nich.

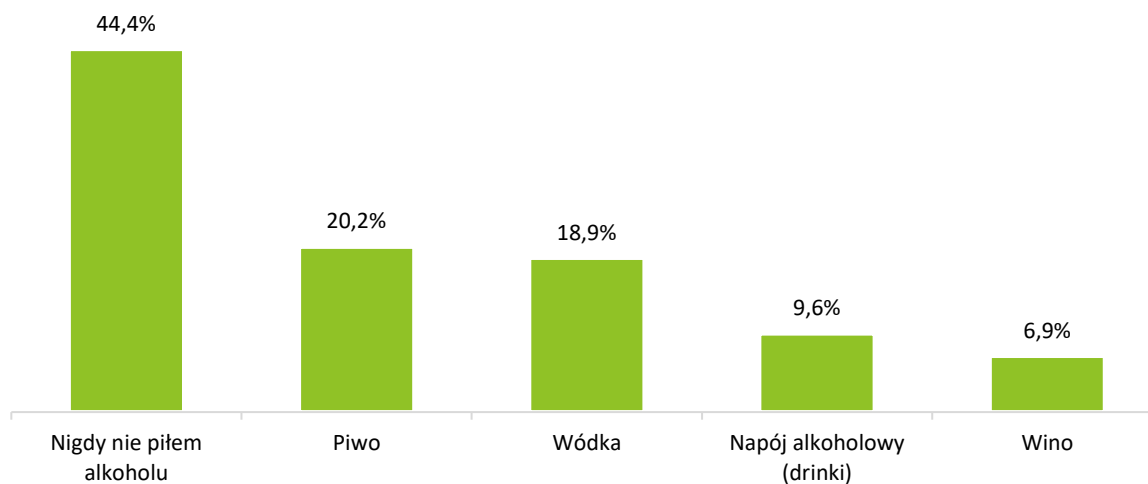
Tabela 47. Okres ostatniego spożycia alkoholu [uczniowie] z uwzględnieniem płci oraz szkoły do której uczęszcza ankietowany [N=960] – 2024

	Chłopak	Dziewczyna	Szkoła podstawowa	Szkoła ponadpodstawowa
Nigdy nie piłem alkoholu	48,0%	41,4%	74,1%	23,3%
1-7 dni temu	17,8%	27,0%	4,1%	36,4%
8-14 dni temu	5,2%	6,7%	2,0%	8,8%
15-30 dni temu	6,2%	6,1%	1,4%	9,5%
1 miesiąc – 1 rok temu	14,4%	13,8%	8,6%	17,8%
Dawniej niż rok temu	8,4%	5,0%	9,6%	4,2%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Co piąty ankietowany (20,2%) wskazał, że najczęściej spożywany przez niego alkohol to piwo, a 18,9% osób odpowiedziało, że jest to wódka. Po napoje alkoholowe (drinki) sięgało 9,6% badanych, a 6,9% po wino.

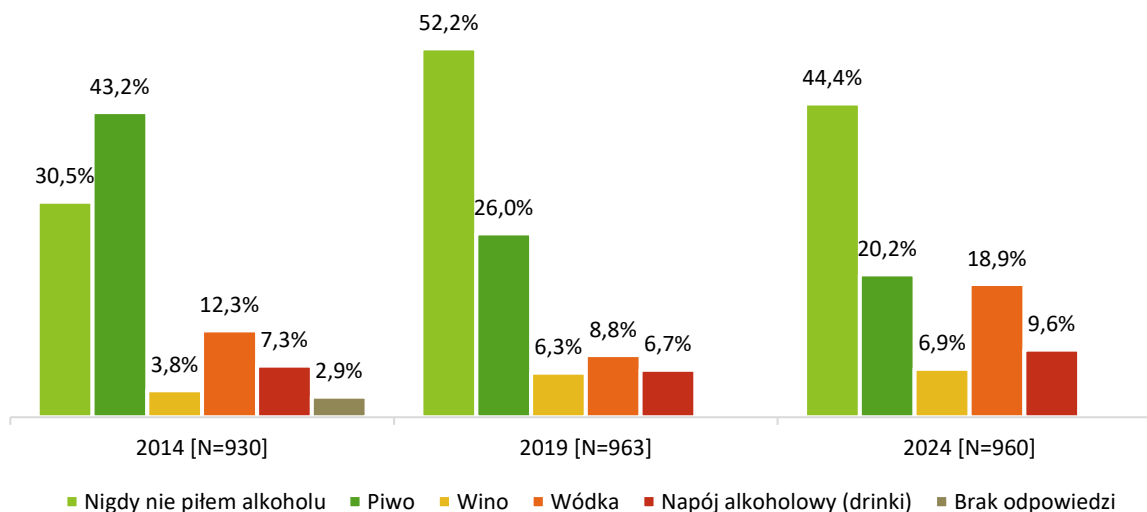
Wykres 79. Najczęściej spożywany alkohol [uczniowie] [N=960] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Na przestrzeni lat widoczny jest spadek popularności piwa wśród uczniów. w 2014 roku sięgało po nie 43,2% osób, w 2019 było to 26,0%, natomiast w 2024 roku odsetek ten był niższy o 5,8 p.p. w odniesieniu do poprzedniego badania. Natomiast wzrost odsetek wskazań wódki. W 2024 roku był on wyższy o 10,1 p.p. niż w 2019 roku.

Wykres 80. Najczęściej spożywany alkohol [uczniowie] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Chłopcy sięgają w pierwszej kolejności po piwo (24,8%) a następnie wódkę (13,9%) a dziewczyny po wódkę (22,5%) oraz piwo (16,9%). Uczniowie szkół podstawowych, jeśli już, to wybierają głównie piwo (13,7%), a uczniowie szkół ponadpodstawowych wódkę (28,8%) oraz piwo (24,7%).

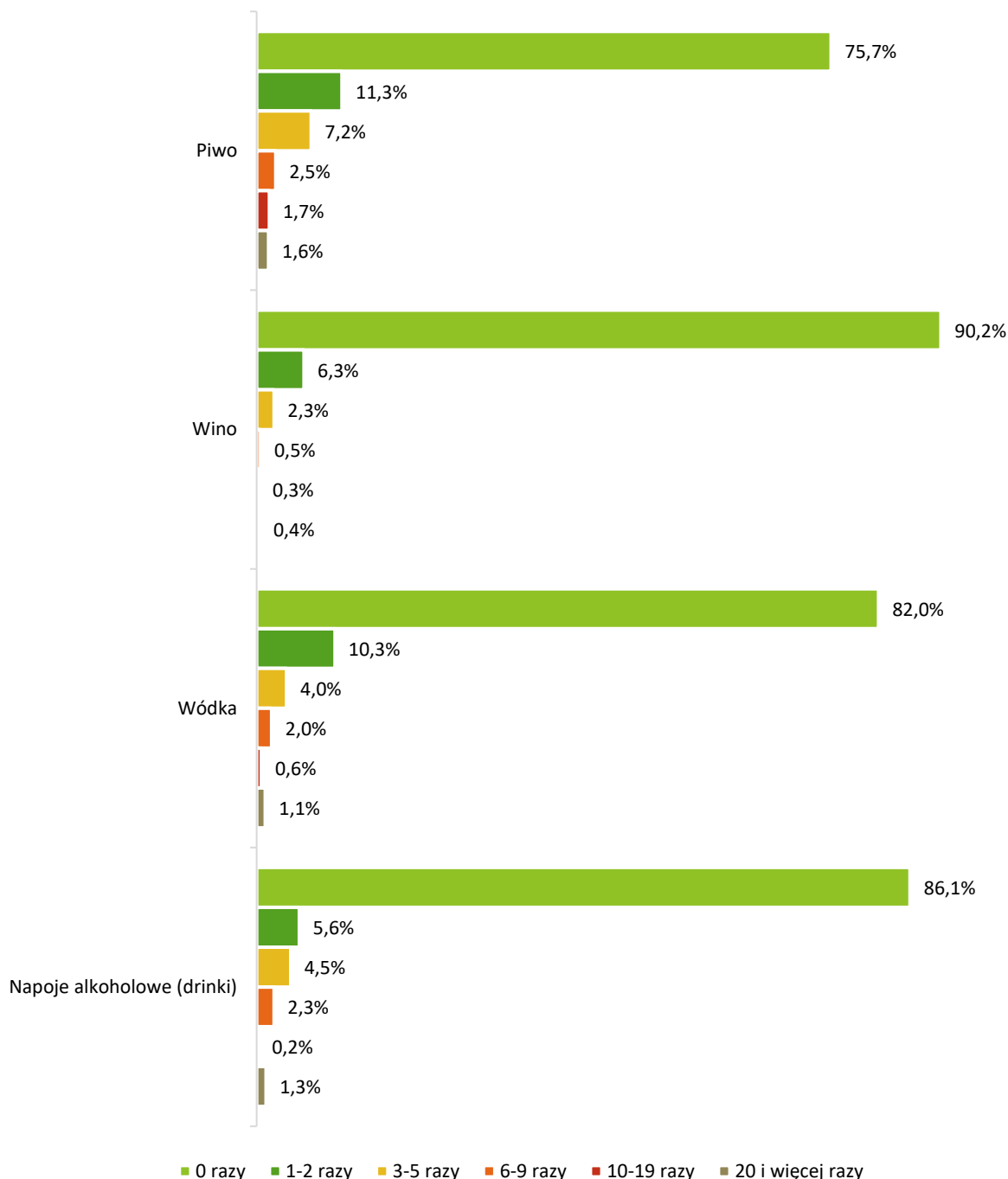
Tabela 48. Najczęściej spożywany alkohol [uczniowie] z uwzględnieniem płci oraz szkoły do której uczęszcza ankietywany [N=960] – 2024

	Chłopak	Dziewczyna	Szkoła podstawowa	Szkoła ponadpodstawowa
Nigdy nie piłem alkoholu	48,8%	41,4%	74,6%	23,5%
Piwo	24,8%	16,9%	13,7%	24,7%
Wino	5,7%	7,7%	3,6%	9,2%
Wódka	13,9%	22,5%	4,6%	28,8%
Napój alkoholowy (drinki)	6,9%	11,5%	3,6%	13,8%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Większość uczestników badania, zapytana o ilość razy, kiedy w ciągu ostatnich 30 dni zakupiła alkohol na własne potrzeby, wskazywała, że taka sytuacja nie miała miejsca. Jeśli już, to zakup wystąpił 1 lub 2 razy w przypadku piwa, takiej odpowiedzi udzieliło 11,3% ankietowanych, wódki – 10,3%, wina – 6,3%, a napojów alkoholowych (drinków) – 5,6%.

Wykres 81. Ilość zakupów alkoholu na własne potrzeby w ciągu 30 dni przed badaniem [uczniowie] [N=960] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Uczniowie szkół we wszystkich edycjach badania odpowiedzieli najczęściej, że nie kupowali alkoholu na własne potrzeby w ostatnich 30 dniach. Jeśli już to robili, to miało to miejsce jedynie 1 lub 2 razy.

Tabela 49. Ilość zakupów alkoholu na własne potrzeby w ciągu 30 dni przed badaniem [uczniowie] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

		0 razy	1-2 razy	3-5 razy	6-9 razy	10-19 razy	20 i więcej razy	Brak odpowiedzi
2014 [N=930]	Piwo	62,2%	15,8%	10,5%	4,2%	2,9%	2,4%	2,0%
	Wino	86,2%	5,9%	2,2%	0,8%	0,4%	0,6%	3,9%
	Wódka	76,7%	12,0%	4,1%	2,9%	0,8%	1,0%	2,6%
	Napoje alkoholowe (drinki)	78,1%	9,0%	4,7%	2,3%	1,3%	1,4%	3,2%
2019 [N=963]	Piwo	75,8%	10,3%	5,9%	3,2%	2,6%	2,2%	
	Wino	91,1%	6,5%	1,1%	0,3%	0,3%	0,6%	
	Wódka	86,4%	7,6%	3,7%	1,2%	0,4%	0,6%	
	Napoje alkoholowe (drinki)	87,1%	7,1%	2,4%	2,1%	0,5%	0,8%	
2024 [N=960]	Piwo	75,7%	11,3%	7,2%	2,5%	1,7%	1,6%	
	Wino	90,2%	6,3%	2,3%	0,5%	0,3%	0,4%	
	Wódka	82,0%	10,3%	4,0%	2,0%	0,6%	1,1%	
	Napoje alkoholowe (drinki)	86,1%	5,6%	4,5%	2,3%	0,2%	1,3%	

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Niezależnie od płci i rodzaju szkoły badanych, najczęstszą odpowiedzią była ta, która informowała o braku zakupu alkoholu na własne potrzeby w ostatnich 30 dniach. Natomiast widoczna prawidłowość dotyczy zdecydowanie większego odsetka odpowiedzi świadczących o niekupowaniu alkoholu przez uczniów szkół podstawowych. Obserwuje się także wyższy odsetek tego typu odpowiedzi wśród chłopców (o 4,7 p.p.).

Tabela 50. Ilość zakupów alkoholu na własne potrzeby w ciągu 30 dni przed badaniem [uczniowie] z uwzględnieniem płci oraz szkoły do której uczęszcza ankietowany [N=960] – 2024

	Chłopak	Dziewczyna	Szkoła podstawowa	Szkoła ponadpodstawowa
piwo				
0 razy	78,5%	73,8%	95,4%	62,0%
1-2 razy	9,9%	12,2%	2,8%	17,1%
3-5 razy	6,4%	7,7%	-	12,2%
6-9 razy	2,5%	2,7%	1,0%	3,7%
10-19 razy	2,5%	1,1%	0,5%	2,5%
20 i więcej razy	0,2%	2,5%	0,3%	2,5%

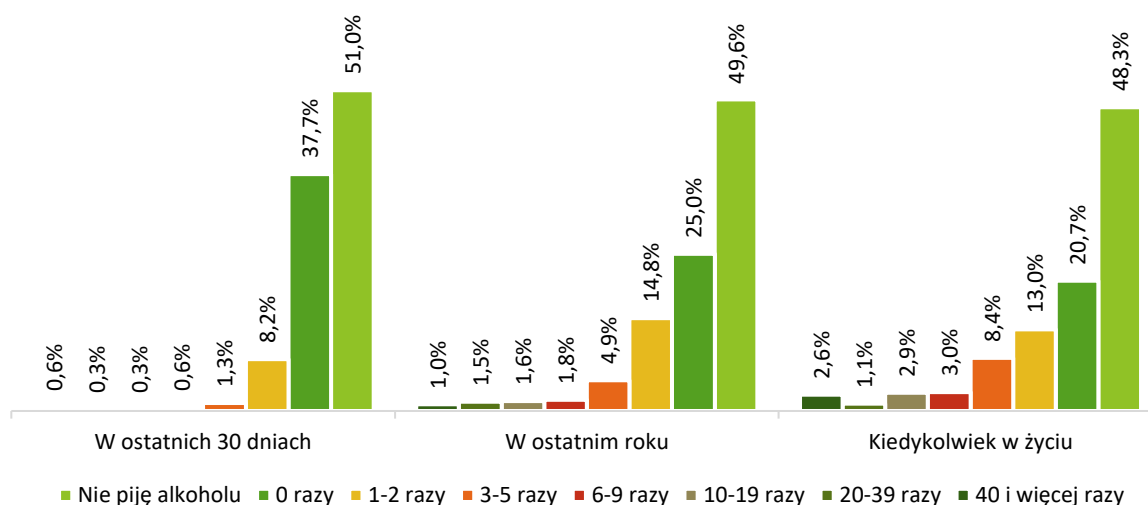

wino				
	Chłopak	Dziewczyna	Szkoła podstawowa	Szkoła ponadpodstawowa
0 razy	95,4%	62,0%	98,7%	84,3%
1-2 razy	2,8%	17,1%	1,0%	9,9%
3-5 razy	-	12,2%	-	3,9%
6-9 razy	1,0%	3,7%	-	0,9%
10-19 razy	0,5%	2,5%	-	0,5%
20 i więcej razy	0,3%	2,5%	0,3%	0,5%
wódka				
	Chłopak	Dziewczyna	Szkoła podstawowa	Szkoła ponadpodstawowa
0 razy	86,1%	79,0%	95,9%	72,3%
1-2 razy	10,3%	10,4%	2,5%	15,7%
3-5 razy	1,7%	5,6%	0,3%	6,5%
6-9 razy	1,2%	2,5%	-	3,4%
10-19 razy	0,2%	0,9%	0,5%	0,7%
20 i więcej razy	0,5%	1,6%	0,8%	1,4%
napoje alkoholowe (drinki)				
	Chłopak	Dziewczyna	Szkoła podstawowa	Szkoła ponadpodstawowa
0 razy	90,4%	83,1%	98,1%	77,7%
1-2 razy	5,2%	5,9%	1,0%	8,8%
3-5 razy	2,0%	6,3%	0,3%	7,5%
6-9 razy	2,2%	2,3%	0,3%	3,7%
10-19 razy	-	0,4%	-	0,4%
20 i więcej razy	0,2%	2,0%	0,3%	1,9%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Uczestnicy badania rzadko doświadczają występowania objawów upojenia alkoholowego (trudności z poruszaniem się, trudności z mówieniem, niepamiętanie niektórych wydarzeń). Najwyższy odsetek wskazań świadczących o występowaniu tego typu objawów dotyczy pojawienia się ich 1-2 razy w ostatnim roku (14,8%) oraz 1-2 razy kiedykolwiek w życiu (13,0%). Spośród ankietowanych 8,2% doświadczyło ich 1-2 razy w ostatnich 30 dniach (patrz Wykres numer 82).

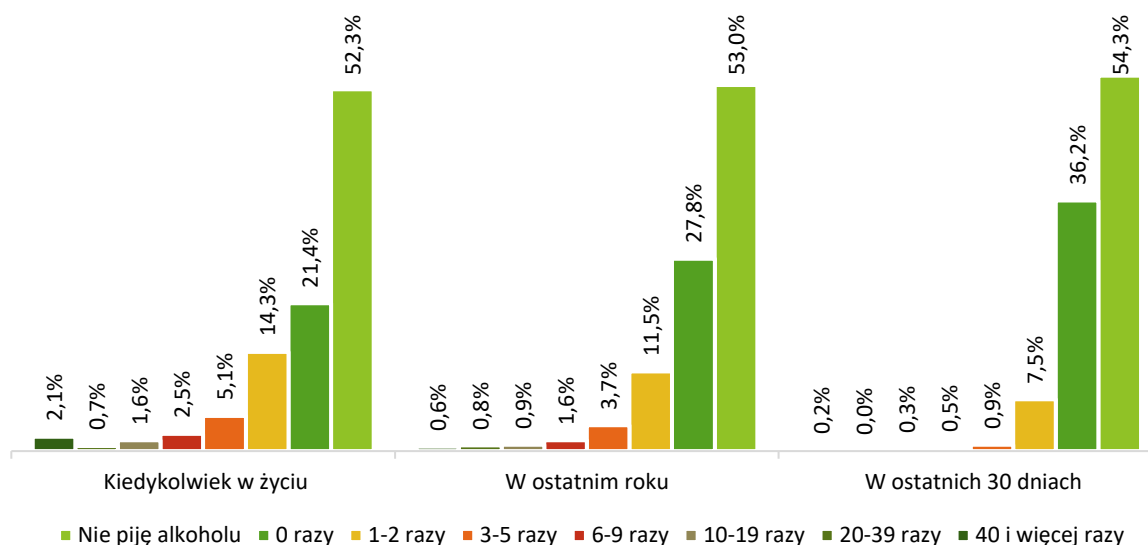
Wykres 82. Częstotliwość wstępowania objawów upojenia alkoholowego (trudności z poruszaniem się, trudności z mówieniem, niepamiętanie niektórych wydarzeń) u młodzieży [uczniowie] [N=960] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

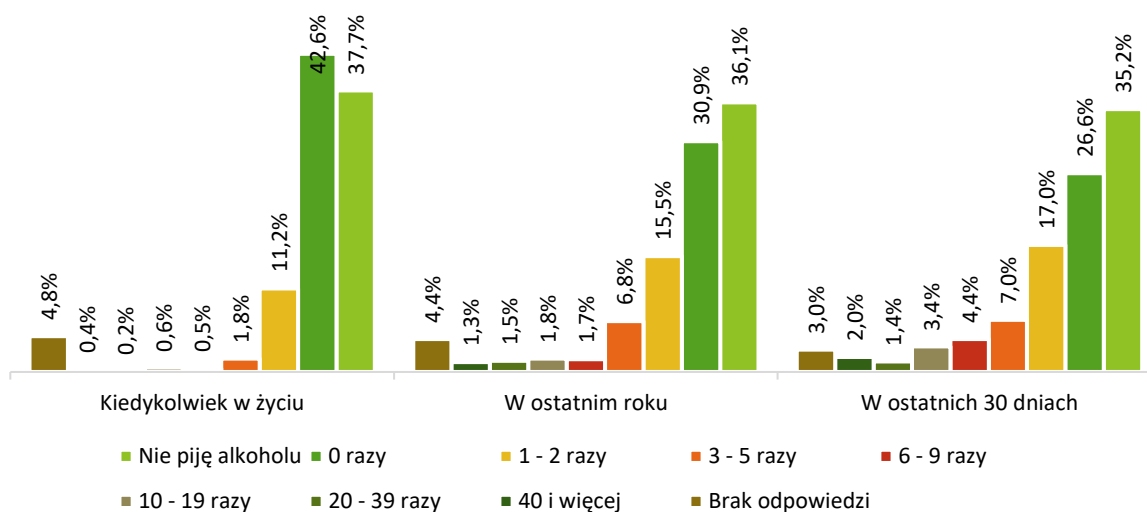
Podobne tendencje dotyczące braku pojawiania się u badanych objawów upojenia alkoholowego (trudności z poruszaniem się, trudności z mówieniem, niepamiętanie niektórych wydarzeń) obserwuje się także w 2014 i 2019 roku. Jeżeli już występują, to ma to miejsce jedynie 1 lub 2 razy.

Wykres 83. Częstotliwość wstępowania objawów upojenia alkoholowego (trudności z poruszaniem się, trudności z mówieniem, niepamiętanie niektórych wydarzeń) u młodzieży [uczniowie] [N=963] – 2019

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Wykres 84. Częstotliwość występowania objawów upojenia alkoholowego (trudności z poruszaniem się, trudności z mówieniem, niepamiętanie niektórych wydarzeń) u młodzieży [uczniowie] [N=930] – 2014

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Płeć i rodzaj szkoły, do której uczęszczają badani nie wpływa w sposób znaczący na odpowiedzi dotyczące częstotliwości występowania objawów upojenia alkoholowego (trudności z poruszaniem się, trudności z mówieniem, niepamiętanie niektórych wydarzeń). Ankietowani deklarowali głównie brak ich występowania lub pojawianie się ich 1-2 razy.

Tabela 51. Częstotliwość występowania objawów upojenia alkoholowego (trudności z poruszaniem się, trudności z mówieniem, niepamiętanie niektórych wydarzeń) u młodzieży [uczniowie] z uwzględnieniem płci oraz szkoły do której uczęszcza ankietowany [N=960] – 2024

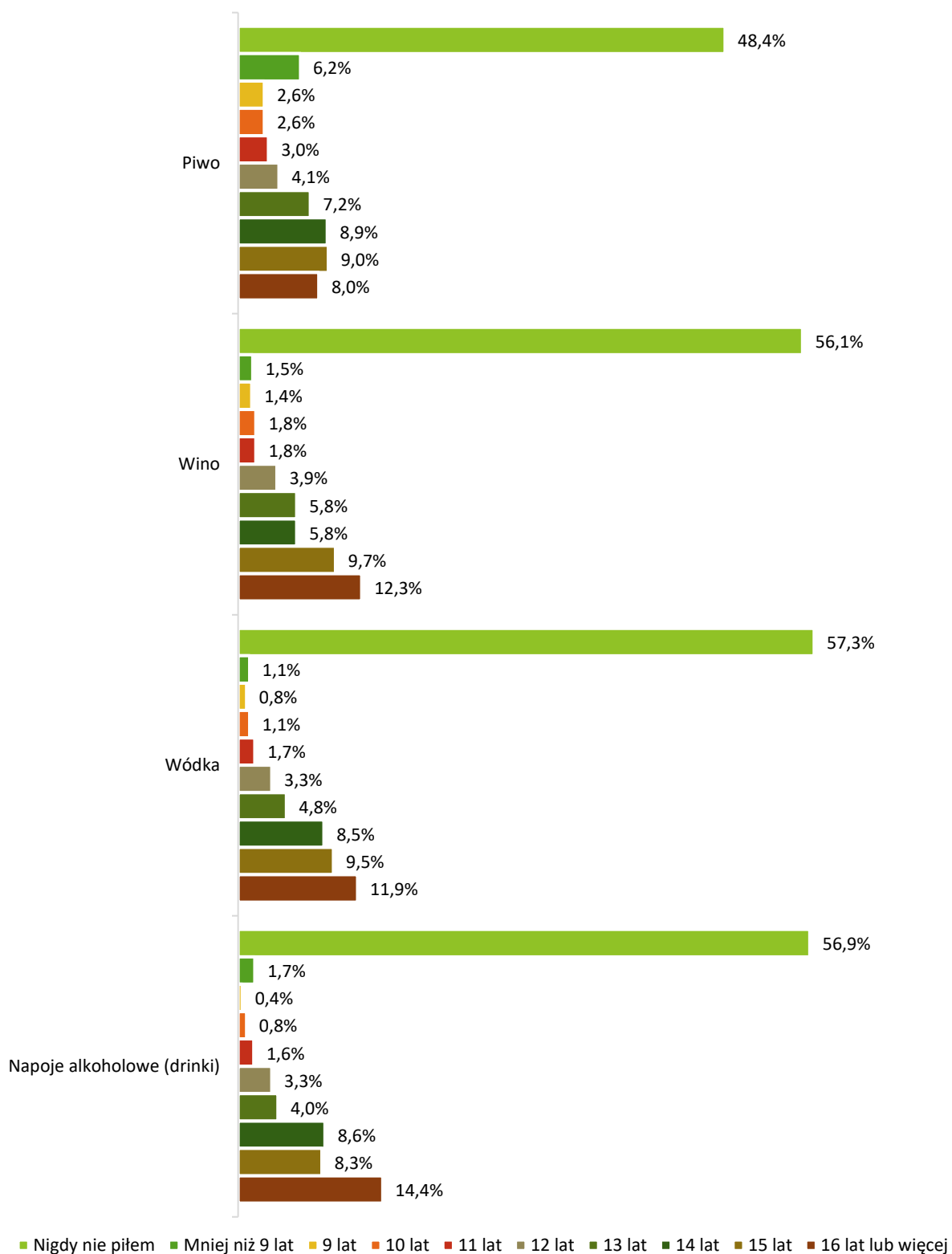
	Chłopak	Dziewczyna	Szkoła podstawowa	Szkoła ponadpodstawowa
Kiedykolwiek w życiu				
Nie piję alkoholu	52,2%	45,5%	77,6%	27,8%
0 razy	20,3%	21,0%	15,7%	24,2%
1-2 razy	12,9%	12,8%	2,8%	19,8%
3-5 razy	5,2%	10,8%	1,8%	13,1%
6-9 razy	2,5%	3,4%	0,5%	4,8%
10-19 razy	3,5%	2,5%	0,8%	4,4%
20-39 razy	1,2%	1,1%	0,3%	1,8%
40 i więcej razy	2,2%	2,9%	0,5%	4,1%
	Chłopak	Dziewczyna	Szkoła podstawowa	Szkoła ponadpodstawowa
W ostatnim roku				
Nie piję alkoholu	54,0%	46,4%	78,9%	29,2%
0 razy	25,2%	24,6%	17,0%	30,3%
1-2 razy	11,9%	16,9%	1,5%	24,0%

	Chłopak	Dziewczyna	Szkoła podstawowa	Szkoła ponadpodstawowa
3-5 razy	4,0%	5,6%	1,0%	7,6%
6-9 razy	1,2%	2,2%	0,8%	2,5%
10-19 razy	2,0%	1,3%	0,3%	2,5%
20-39 razy	1,5%	1,4%	-	2,5%
40 i więcej razy	0,2%	1,6%	0,5%	1,4%
	Chłopak	Dziewczyna	Szkoła podstawowa	Szkoła ponadpodstawowa
W ostatnich 30 dniach				
Nie piję alkoholu	56,0%	47,5%	79,6%	31,0%
0 razy	34,2%	40,1%	18,3%	51,1%
1-2 razy	7,7%	8,6%	1,3%	13,1%
3-5 razy	0,7%	1,6%	-	2,1%
6-9 razy	1,0%	0,4%	-	1,1%
10-19 razy	0,2%	0,4%	-	0,5%
20-39 razy	-	0,5%	0,3%	0,4%
40 i więcej razy	0,2%	0,9%	0,5%	0,7%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Wśród uczniów wiek inicjacji picia alkoholu wynosi 16 lat lub więcej. Wyjątek stanowi piwo, którego rozpoczęcie spożywania rozpoczyna się w wieku 15 lat (9,0%). Warto jednak zaznaczyć, że ponad połowa ankietowanych podawała, że nigdy nie piła wódki, napojów alkoholowych (drinków) oraz wina (odpowiednio 57,3%, 56,9% oraz 56,1%), natomiast 48,4% osób nigdy nie piło piwa (patrz Wykres numer 85).

Wykres 85. Wiek inicjacji picia poszczególnych alkoholi [uczniowie] [N=960] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Wiek inicjacji picia piwa w 2024 roku zwiększył się, w poprzednich edycjach badania było to 14 lat, obecnie wynosi on 15 lat. Natomiast w przypadku pozostałych alkoholi – wina, wódki, napojów alkoholowych (drinków) niezmiennie jest to 16 i więcej lat.

Tabela 52. Wiek inicjacji picia poszczególnych alkoholi [uczniowie] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019

2019	Piwo	Wino	Wódka	Napoje alkoholowe (drinki)
Nigdy nie piłem	55,7%	63,1%	66,9%	65,2%
Poniżej 9 lat	4,0%	1,1%	0,8%	1,0%
9 lat	2,0%	0,8%	0,2%	0,2%
10 lat	1,6%	1,3%	0,5%	0,8%
11 lat	2,3%	1,0%	0,3%	0,6%
12 lat	4,8%	2,5%	2,4%	1,9%
13 lat	5,9%	4,3%	3,4%	4,3%
14 lat	8,5%	6,3%	5,9%	6,0%
15 lat	7,4%	8,2%	7,1%	5,9%
16 lat lub więcej	7,9%	11,2%	12,5%	14,0%
2014	Piwo	Wino	Wódka	Napoje alkoholowe (drinki)
Nigdy nie piłem	32,0%	46,6%	44,1%	45,2%
9 lat	6,9%	2,6%	1,4%	2,0%
10 lat	3,7%	1,4%	0,6%	1,2%
11 lat	3,1%	2,7%	1,2%	1,6%
12 lat	8,4%	5,1%	3,3%	4,0%
13 lat	9,8%	7,7%	8,1%	5,4%
14 lat	12,5%	9,0%	10,3%	8,5%
15 lat	11,2%	9,0%	13,0%	11,8%
16 lat lub więcej	11,1%	12,9%	15,1%	15,9%
Brak odpowiedzi	1,4%	3,7%	2,9%	4,4%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Wiek inicjacji picia piwa wśród dziewczyn jest niższy, dotyczy on wieku 14 lat (10,4%), natomiast u chłopców jest to 15 lat (8,7%) oraz 16 lat i więcej (8,7%), wśród uczniów szkół podstawowych wynosi poniżej 9 lat (7,4%), a szkół ponadpodstawowych 15 lat (15,0%).

Wiek inicjacji spożywania wina, wódki oraz napojów alkoholowych zarówno dla chłopców oraz dziewczyn, a także uczniów szkół ponadpodstawowych wynosi 16 lat i więcej. W przypadku uczniów szkół podstawowych trudno określić wiek inicjacji picia wina, wódki oraz napojów alkoholowych, gdyż w głównej mierze zaznaczali oni, że nie pili tych alkoholi.

Tabela 53. Wiek inicjacji picia poszczególnych alkoholi [uczniowie] z uwzględnieniem płci oraz szkoły do której uczęszcza ankietowany [N=960] – 2024

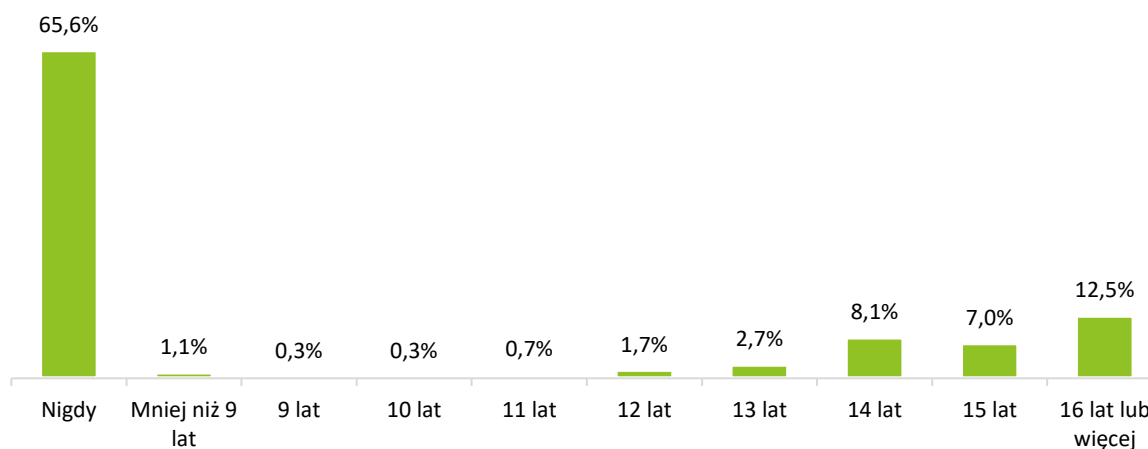
	Chłopak	Dziewczyna	Szkoła podstawowa	Szkoła ponadpodstawowa
Piwo				
Nigdy nie piłem	53,7%	44,6%	78,7%	27,4%
Poniżej 9 lat	5,4%	6,8%	7,4%	5,5%
9 lat	2,0%	3,1%	2,5%	2,7%
10 lat	1,2%	3,6%	1,5%	3,4%
11 lat	3,0%	3,1%	2,5%	3,4%
12 lat	3,5%	4,5%	3,0%	4,8%
13 lat	7,2%	7,2%	2,5%	10,4%
14 lat	6,7%	10,4%	1,5%	14,0%
15 lat	8,7%	9,2%	0,3%	15,0%
16 lat lub więcej	8,7%	7,6%	-	13,6%
	Chłopak	Dziewczyna	Szkoła podstawowa	Szkoła ponadpodstawowa
Wino				
Nigdy nie piłem	64,6%	50,0%	86,8%	34,8%
Poniżej 9 lat	1,0%	1,8%	1,0%	1,8%
9 lat	1,5%	1,3%	1,8%	1,1%
10 lat	1,5%	2,0%	2,3%	1,4%
11 lat	2,0%	1,6%	1,8%	1,8%
12 lat	4,2%	3,6%	2,8%	4,6%
13 lat	2,7%	8,1%	2,5%	8,1%
14 lat	5,4%	6,1%	1,0%	9,2%
15 lat	6,9%	11,7%	-	16,4%
16 lat lub więcej	10,1%	13,8%	-	20,8%
	Chłopak	Dziewczyna	Szkoła podstawowa	Szkoła ponadpodstawowa
Wódka				
Nigdy nie piłem	62,6%	53,2%	88,6%	35,3%
Poniżej 9 lat	0,7%	1,4%	1,0%	1,2%

	Chłopak	Dziewczyna	Szkoła podstawowa	Szkoła ponadpodstawowa
9 lat	1,0%	0,7%	1,5%	0,4%
10 lat	0,7%	1,4%	1,5%	0,9%
11 lat	0,7%	2,3%	1,3%	1,9%
12 lat	2,7%	3,8%	2,3%	4,1%
13 lat	5,0%	4,7%	2,8%	6,2%
14 lat	7,9%	9,0%	1,0%	13,8%
15 lat	8,2%	10,4%	-	16,1%
16 lat lub więcej	10,4%	12,9%	-	20,1%
	Chłopak	Dziewczyna	Szkoła podstawowa	Szkoła ponadpodstawowa
Napoje alkoholowe (drinki)				
Nigdy nie piłem	64,9%	51,1%	88,3%	35,0%
Poniżej 9 lat	2,0%	1,4%	1,0%	2,1%
9 lat	0,5%	0,4%	0,3%	0,5%
10 lat	0,7%	0,9%	1,8%	0,2%
11 lat	0,5%	2,3%	2,5%	0,9%
12 lat	2,5%	4,0%	2,3%	4,1%
13 lat	4,0%	4,0%	2,5%	4,9%
14 lat	7,4%	9,5%	1,0%	14,0%
15 lat	5,9%	10,1%	0,3%	14,0%
16 lat lub więcej	11,6%	16,4%	-	24,4%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Większość ankietowanych (65,6%) nigdy w życiu się nie upiło, natomiast 12,5% osób wskazało, że miało to miejsce w wieku 16 lat lub więcej.

Wykres 86. Wiek, w który uczeń upił się po raz pierwszy [uczniowie] [N=960] – 2024

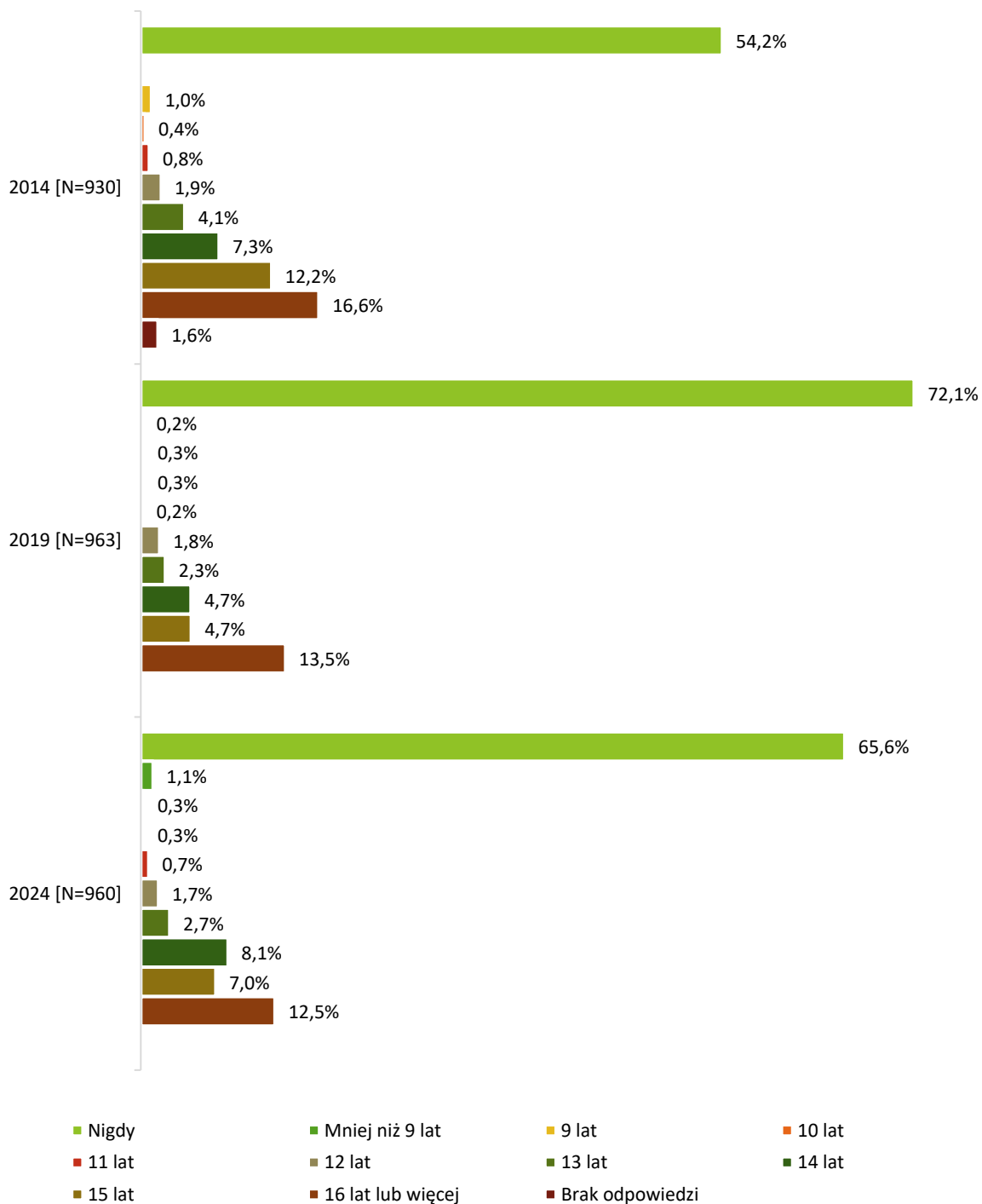

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

We wszystkich edycjach badania najczęstsza odpowiedź dotyczyła tego, że ankietowani nigdy w życiu nie upili się. Odsetek tego typu odpowiedzi w 2024 roku był niższy niż w 2019 o 6,5 p.p. Jeżeli uczniom zdarzyło się upić, to mieli wtedy najczęściej 16 lub więcej lat, odsetek wskazań tych odpowiedzi jest na przestrzeni lat zbliżony.

Wykres 87. Wiek, w który uczeń upił się po raz pierwszy [uczniowie] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Niezależnie od płci i rodzaju szkoły wiek, w którym badani upili się po raz pierwszy to 16 lat i więcej. Wyjątek stanowią uczniowie szkół podstawowych, wśród których zdecydowana większość, bowiem aż 91,4% nigdy w życiu się nie upiła, zatem trudno na podstawie wyników badania wskazać prawidłowy wiek.

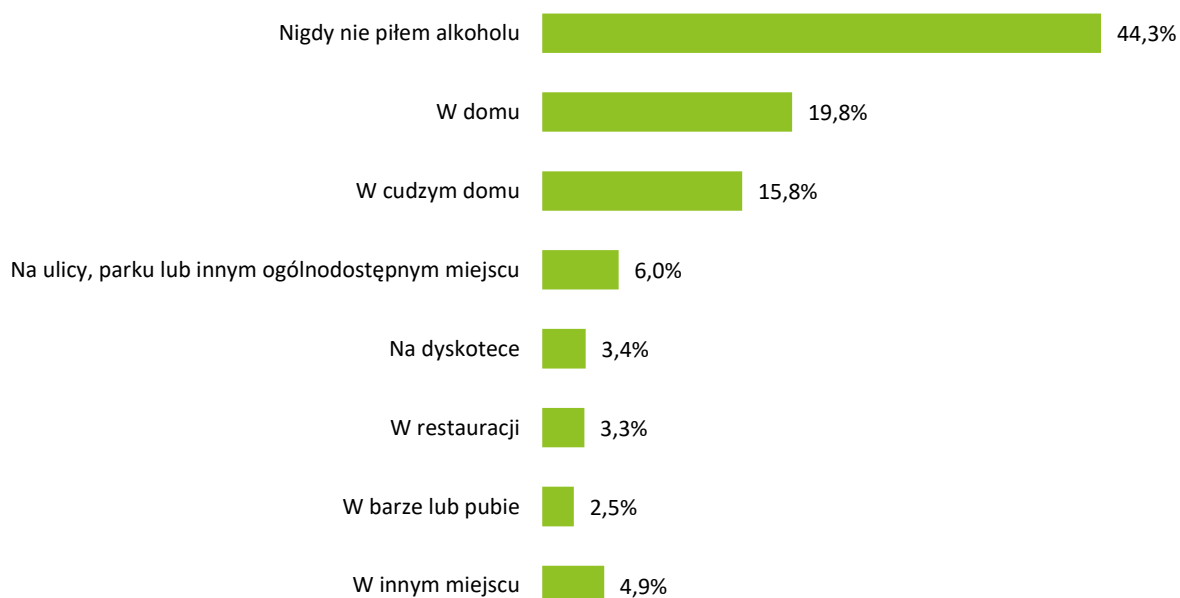
Tabela 54. Wiek, w który uczeń upił się po raz pierwszy [uczniowie] z uwzględnieniem płci oraz szkoły do której uczęszcza ankietowany [N=960] – 2024

	Chłopak	Dziewczyna	Szkoła podstawowa	Szkoła ponadpodstawowa
Nigdy	72,3%	60,6%	91,4%	47,5%
Mniej niż 9 lat	1,0%	1,3%	1,5%	0,9%
9 lat	0,2%	0,4%	0,3%	0,4%
10 lat	-	0,5%	0,3%	0,4%
11 lat	0,2%	1,1%	0,8%	0,7%
12 lat	1,5%	1,8%	1,3%	1,9%
13 lat	2,5%	2,9%	2,5%	2,8%
14 lat	7,2%	8,8%	2,0%	12,4%
15 lat	5,2%	8,3%	-	11,8%
16 lat lub więcej	9,9%	14,4%	-	21,2%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Niemal co piąty uczeń (19,8%) ostatni raz spożywał alkohol w domu, a 15,8% zrobiło to w cudzym domu. Najrzadziej badani sięgają po alkohol na dyskotecę (3,4%), w restauracji (3,3%) lub w barze/pubie (2,5%).

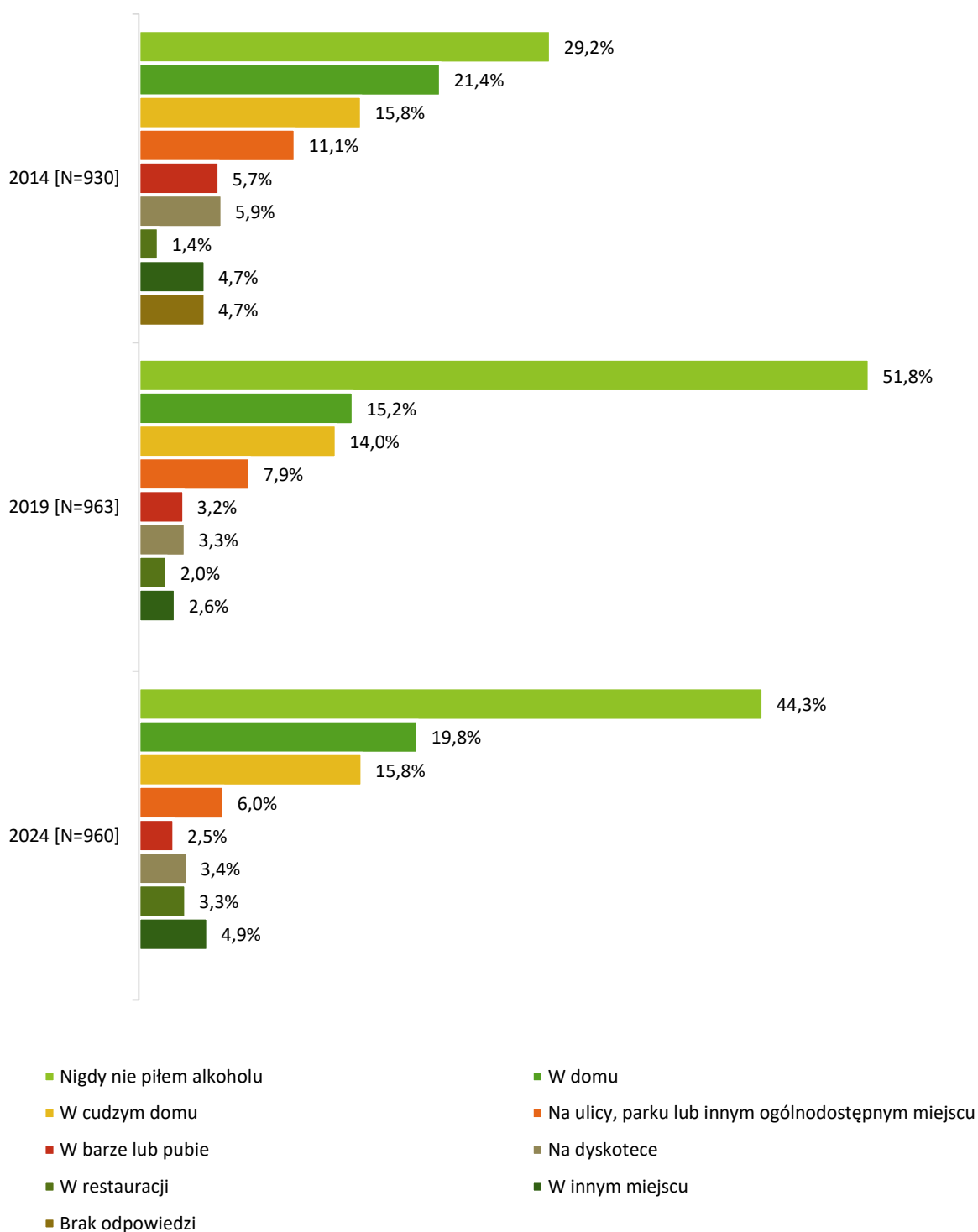
Wykres 88. Miejsce ostatniego spożycia alkoholu [uczniowie] [N=960] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Niezmiennie we wszystkich latach badania głównym miejscem spożywania alkoholu przez młodzież szkolną jest własny domu lub dom kogoś innego.

Wykres 89. Miejsce ostatniego spożycia alkoholu [uczniowie] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Bez względu na płeć i rodzaj szkoły do której uczęszczają badani, to dwa główne miejsca w których spożywają alkohol to własny dom lub cudzy dom.

Tabela 55. Miejsce ostatniego spożycia alkoholu [uczniowie] z uwzględnieniem płci oraz szkoły do której uczęszcza ankietowany [N=960] – 2024

	Chłopak	Dziewczyna	Szkoła podstawowa	Szkoła ponadpodstawowa
Nigdy nie piłem alkoholu	48,8%	41,0%	74,4%	23,3%
W domu	18,8%	20,5%	13,5%	24,2%
W cudzym domu	13,1%	17,8%	4,6%	23,7%
Na ulicy, parku lub innym ogólnodostępnym miejscu	7,2%	5,2%	2,3%	8,7%
W barze lub pubie	3,0%	2,2%	0,3%	4,1%
Na dyskotecę	2,0%	4,5%	1,3%	4,9%
W restauracji	1,7%	4,5%	2,0%	4,2%
W innym miejscu	5,4%	4,3%	1,8%	6,9%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Uczestnicy badania ocenili, że występuje największe prawdopodobieństwo pojawienia się następujących konsekwencji spożycia alkoholu:⁵ bycie bardziej otwartym wobec innych (46,9%), uczucie relaksu (41,0%). Natomiast najmniej prawdopodobne konsekwencje to:⁶ kłopoty z policją (55,1%), brak możliwości przestania picia alkoholu (52,9%) oraz bycie chorym (45,0%).

Tabela 56. Ocena prawdopodobieństwa wystąpienia konsekwencji spożycia alkoholu [uczniowie] [N=960] – 2024

	Bardzo mało prawdopodobne	Mało prawdopodobne	Nie wiem	Raczej prawdopodobne	Bardzo prawdopodobne
Czuję się zrelaksowany	11,9%	7,8%	39,2%	21,5%	19,6%
Mam kłopoty z policją	46,0%	9,1%	32,6%	5,4%	6,9%
Szkodzę sobie na zdrowiu	16,9%	9,8%	34,7%	13,8%	24,8%
Czuję się szczęśliwy	13,1%	5,9%	42,3%	19,1%	19,6%
Zapominam o swoich problemach	13,6%	9,3%	39,1%	16,7%	21,3%
Nie jestem w stanie przestać pić	42,2%	10,7%	35,4%	4,5%	7,2%
Mam kaca	25,6%	11,7%	37,7%	11,5%	13,5%
Czuję się bardziej otwarty wobec innych	12,7%	4,4%	36,0%	19,0%	27,9%
Robię coś, czego będę żałował	19,7%	12,1%	38,0%	14,3%	15,9%
Mam dużo zabawy z picia alkoholu	20,8%	9,5%	43,0%	11,7%	15,0%
Czuję się chory	32,5%	12,5%	40,4%	6,8%	7,8%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

⁵ Suma wskazań odpowiedzi „raczej prawdopodobne” oraz „bardzo prawdopodobne”.

⁶ Suma wskazań odpowiedzi „bardzo mało prawdopodobne” oraz „mało prawdopodobne”.

W poprzednich badaniach prowadzonych w latach 2014 oraz 2019 obserwowano podobne prawidłowości wśród odpowiedzi badanych na temat prawdopodobieństwa wystąpienia poszczególnych konsekwencji spożywania alkoholu. Najczęściej oceniano, że prawdopodobne jest, że po spożyciu alkoholu uczniowie będą bardziej otwarci wobec innych oraz będą się czuć zrelaksowani, natomiast najmniej prawdopodobne konsekwencje to: kłopoty z policją oraz czucie się chorym (patrz Tabela numer 57 i 58).

Tabela 57. Ocena prawdopodobieństwa wystąpienia konsekwencji spożycia alkoholu [uczniowie] [N=963] – 2019

	Bardzo mało prawdopodobne	Mało prawdopodobne	Nie wiem	Raczej prawdopodobne	Bardzo prawdopodobne
Czuję się chory	27,1%	10,6%	44,4%	9,4%	8,4%
Mam dużo zabawy z picia alkoholu	18,0%	10,4%	43,5%	15,8%	12,4%
Robię coś, czego będę żałował	18,0%	11,1%	41,6%	14,5%	14,7%
Czuję się bardziej otwarty wobec innych	10,1%	6,1%	40,9%	19,6%	23,3%
Mam kaca	21,5%	7,8%	38,9%	16,5%	15,3%
Nie jestem w stanie przestać pić	35,0%	11,1%	40,1%	6,0%	7,8%
Zapominam o swoich problemach	11,7%	10,9%	43,2%	17,0%	17,1%
Czuję się szczęśliwy	12,4%	8,3%	43,0%	18,5%	17,9%
Szkodzę sobie na zdrowiu	15,9%	9,3%	34,9%	13,1%	26,8%
Mam kłopoty z policją	38,7%	9,4%	34,7%	8,6%	8,5%
Czuję się zrelaksowany	11,5%	7,7%	44,1%	19,6%	17,0%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Tabela 58. Ocena prawdopodobieństwa wystąpienia konsekwencji spożycia alkoholu [uczniowie] [N=930] – 2014

	Bardzo mało prawdopodobne	Mało prawdopodobne	Nie wiem	Raczej prawdopodobne	Bardzo prawdopodobne	BO
Czuję się chory	33,5%	15,8%	36,8%	4,9%	6,8%	2,2%
Mam dużo zabawy z picia alkoholu	19,6%	10,6%	39,5%	14,3%	13,9%	2,2%
Robię coś, czego będę żałował	23,5%	16,8%	33,5%	11,4%	12,5%	2,3%
Czuję się bardziej otwarty wobec innych	9,5%	5,5%	31,1%	26,3%	25,9%	1,7%
Mam kaca	22,4%	14,2%	30,9%	14,4%	15,8%	2,4%
Nie jestem w stanie przestać pić	43,8%	10,5%	31,5%	4,2%	7,6%	2,4%
Zapominam o swoich problemach	12,7%	10,8%	32,6%	20,9%	21,3%	1,8%

	Bardzo mało prawdopodobne	Mało prawdopodobne	Nie wiem	Raczej prawdopodobne	Bardzo prawdopodobne	BO
Czuję się szczęśliwy	11,6%	9,7%	37,3%	20,2%	18,5%	2,7%
Szkodzę sobie na zdrowiu	17,2%	12,8%	31,4%	14,7%	22,0%	1,8%
Mam kłopoty z policją	44,4%	11,1%	28,1%	6,6%	8,2%	1,7%
Czuję się zrelaksowany	10,2%	6,9%	36,9%	21,6%	22,3%	2,2%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Uczniowie pytani o doświadczanie poszczególnych problemów związanych z pićm alkoholu odpowiadali głównie, że nie piją alkoholu lub takie zdarzenia nie miały miejsca. Jedynie w przypadku odpowiedzi dotyczących poważnych problemów z rodzicami, to 9,5% ankietowanych wskazało, że miało to miejsce 1 lub 2 razy.

Tabela 59. Doświadczania poszczególnych problemów związanych z pićm alkoholu [uczniowie] [N=960] – 2024

	Nie piję alkoholu	0 razy	1-2 razy	3-5 razy	6-9 razy	10-19 razy	20-39 razy	40 i więcej razy
Brać udział w bójce	49,4%	44,3%	4,7%	0,7%	0,5%	0,1%	0,2%	0,3%
Ulec wypadkowi	49,4%	43,1%	5,9%	0,9%	0,1%	0,5%	0,1%	-
Mieć poważne problemy z rodzicami	49,3%	39,3%	9,5%	1,1%	0,4%	0,2%	-	0,2%
Mieć poważne problemy z przyjaciółmi	49,2%	41,4%	6,9%	1,7%	0,4%	0,1%	0,1%	0,2%
Zaniedbać obowiązki szkolne	49,3%	38,5%	5,8%	2,6%	1,7%	0,9%	0,3%	0,9%
Być ofiarą rabunku lub kradzieży	49,4%	47,6%	2,3%	0,4%	0,1%	0,1%	-	0,1%
Byłem w szpitalu lub wzywano do Ciebie karetkę	49,5%	48,8%	1,3%	0,1%	0,2%	0,1%	-	0,1%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

W poprzednich badaniach notowano takie same tendencje wśród odpowiedzi uczniów koszalińskich szkół dotyczące doświadczania poszczególnych problemów wynikających z picia alkoholu. Odpowiadali oni, że nie piją alkoholu lub też wskazane sytuacje nie miały miejsca.

Tabela 60. Doświadczania poszczególnych problemów związanych z pićm alkoholu [uczniowie] [N=963] – 2019

	Nie piję alkoholu	0 razy	1-2 razy	3-5 razy	6-9 razy	10-19 razy	20-39 razy	40 i więcej razy
Brać udział w bójce	51,9%	42,3%	4,5%	0,8%	0,1%	0,1%	0,2%	0,1%
Ulec wypadkowi	52,1%	43,1%	4,4%	0,2%	0,2%	-	-	-
Mieć poważne problemy z rodzicami	51,7%	38,8%	5,8%	2,6%	0,5%	0,2%	0,3%	-
Mieć poważne problemy z przyjaciółmi	51,9%	39,6%	6,5%	1,0%	0,4%	0,5%	-	-
Zaniedbać obowiązki szkolne	52,0%	39,4%	5,1%	1,9%	0,4%	0,4%	0,1%	0,7%
Być ofiarą rabunku lub kradzieży	52,1%	46,7%	0,7%	0,3%	-	-	-	0,1%
Byłem w szpitalu lub wzywano do Ciebie karetkę	52,5%	45,8%	1,5%	0,1%	0,1%	-	-	-

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Tabela 61. Doświadczania poszczególnych problemów związanych z pićm alkoholu [uczniowie] [N=930] – 2014

	Nie piję alkoholu	0	1 - 2 razy	3 - 5 razy	6 - 9 razy	10 - 19 razy	20 - 39 razy	40 i więcej	Brak odpowiedzi
Brać udział w bójce	37,3%	52,4%	5,2%	1,8%	0,8%	0,2%	0,1%	0,5%	1,7%
Ulec wypadkowi	37,5%	54,8%	4,2%	0,9%	0,4%	-	-	0,4%	1,7%
Mieć poważne problemy z rodzicami	37,1%	48,6%	8,8%	1,9%	1,1%	0,3%	0,0%	0,6%	1,5%
Mieć poważne problemy z przyjaciółmi	37,3%	51,2%	7,1%	1,5%	0,5%	-	0,2%	0,3%	1,8%
Zaniedbać obowiązki szkolne	37,4%	50,2%	6,2%	1,7%	0,9%	0,5%	0,6%	0,4%	1,9%
Być ofiarą rabunku lub kradzieży	37,4%	58,4%	1,5%	0,5%	0,2%	0,1%	-	0,3%	1,5%
Byłem w szpitalu lub wzywano do Ciebie karetkę	37,3%	58,5%	1,4%	0,4%	0,3%	-	0,1%	0,4%	1,5%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

3.2.5 Narkotyki

W celu sprawdzenia, czy wyniki przeprowadzonego badania są wiarygodne, zastosowano mechanizm sprawdzający. W ankiecie proszono respondentów o odpowiedź na pytanie o przyjmowanie nieistniejącego narkotyku o nazwie *relewin*. Użycie tego środka psychoaktywnego deklaruje tylko 1,0% badanych. Oznacza to, że zjawiska, które ujawniają pytania zawarte w kwestionariuszu mają potwierdzenie w rzeczywistości.

Zdecydowana większość uczestników badania nie zażywa narkotyków i innych środków psychoaktywnych. Najwyższy odsetek, jednakże wynoszący 5,2% odnotowano dla zażywania środków uspokajających (bez pozwolenia lekarza) 1 lub 2 razy, następnie wyróżnić można jeszcze spożywanie alkoholu z lekami 1 lub 2 razy, które deklarowało 4,7% osób.

Tabela 62. Częstotliwość zażywania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych wśród młodzieży [uczniowie] [N=960] – 2024

	0 razy	1-2 razy	3-5 razy	6-9 razy	10-19 razy	20-39 razy	40 i więcej razy
Środki uspokajające (bez pozwolenia lekarza)	87,8%	5,2%	1,6%	1,9%	1,5%	0,7%	1,4%
Amfetamina	96,0%	1,7%	0,2%	0,4%	0,2%	0,7%	0,8%
LSD lub inne halucynogeny	97,5%	0,9%	0,4%	0,3%	0,3%	0,1%	0,5%
Crack	98,0%	0,6%	0,5%	0,3%	-	0,2%	0,4%
Kokaina	96,7%	1,5%	0,3%	0,2%	0,2%	0,5%	0,6%
Relewin	99,0%	0,3%	0,1%	0,2%	-	0,1%	0,3%
Heroina	98,4%	0,4%	0,4%	-	0,1%	0,1%	0,6%
GHB (pigulka gwałtu)	98,9%	0,4%	0,1%	0,1%	-	-	0,5%
Sterydy anaboliczne	98,3%	0,5%	0,2%	0,2%	0,1%	-	0,7%
Narkotyki wstrzykiwane za pomocą strzykawki	98,5%	0,3%	0,1%	0,2%	0,1%	0,2%	0,4%
Alkohol z lekami	89,4%	4,7%	2,3%	0,9%	0,9%	0,8%	1,0%
Dopalacze	96,4%	1,6%	0,5%	0,1%	-	0,4%	1,0%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Podobne tendencje jak w 2024 roku dotyczące częstotliwości zażywania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych notowane były w 2014 oraz 2019 roku. Zdecydowana większość ankietowanych nie zażywa narkotyków oraz substancji psychoaktywnych. Jeśli już, to są to środki uspokajające (bez pozwolenia lekarza) oraz alkohol z lekami, co zdarzyło się badanym 1 lub 2 razy (patrz Tabela 63 i 64).

Tabela 63. Częstotliwość zażywania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych wśród młodzieży [uczniowie] [N=963] – 2019

	0 razy	1-2 razy	3-5 razy	6-9 razy	10-19 razy	20-39 razy	40 i więcej razy
Środki uspokajające (bez pozwolenia lekarza)	90,7%	4,9%	2,5%	1,0%	0,2%	0,3%	0,4%
Amfetamina	97,7%	1,1%	0,1%	0,2%	0,1%	0,0%	0,7%
LSD lub inne halucynogeny	98,0%	1,0%	0,3%	0,1%	0,0%	0,2%	0,3%
Crack	98,7%	0,6%	0,3%	0,1%	0,2%	0,0%	0,1%
Kokaina	97,9%	1,2%	0,2%	0,3%	-	0,1%	0,2%
Relevin	99,4%	0,1%	0,1%	0,2%	-	0,1%	0,1%
Heroina	99,2%	0,3%	0,2%	0,1%	0,1%	-	0,1%
GHB (pigułka gwałtu)	99,4%	0,4%	0,1%	-	0,0%	-	0,1%
Sterydy anaboliczne	98,5%	0,5%	0,2%	0,2%	0,1%	0,1%	0,3%
Narkotyki wstrzykiwane za pomocą strzykawki	99,4%	0,2%	0,1%	-	0,1%	-	0,2%
Alkohol z lekami	94,2%	3,5%	0,6%	0,8%	0,4%	0,1%	0,3%
Dopalacze	97,4%	1,7%	0,5%	0,2%	-	0,1%	0,1%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

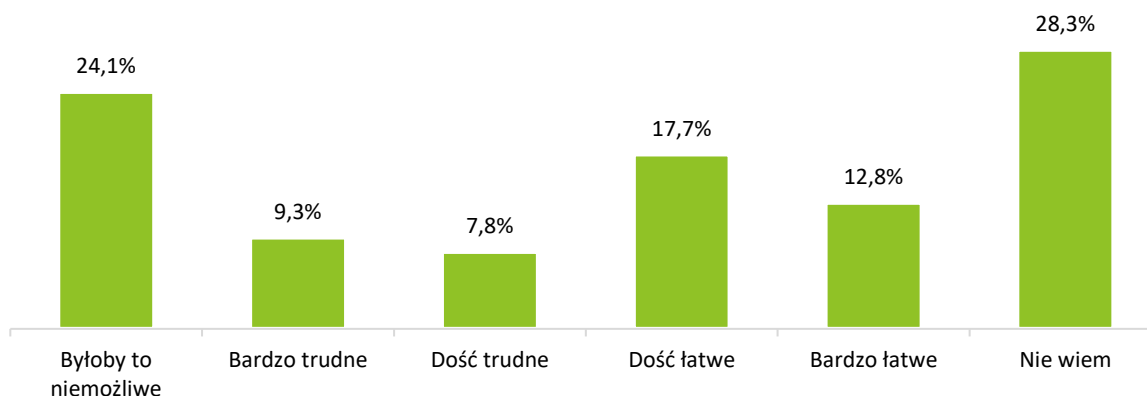
Tabela 64. Częstotliwość zażywania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych wśród młodzieży [uczniowie] [N=930] – 2014

	0 razy	1 - 2 razy	3 - 5 razy	6 - 9 razy	10 - 19 razy	20 - 39 razy	40 i więcej	Brak odpowiedzi
Środki uspokajające (bez pozwolenia lekarza)	87,0%	5,3%	1,9%	0,5%	1,6%	0,4%	0,9%	2,4%
Amfetamina	92,8%	2,9%	0,6%	0,6%	0,6%	0,1%	0,4%	2,0%
LSD lub inne halucynogeny	93,4%	2,2%	1,1%	0,3%	0,6%	0,0%	0,4%	2,0%
Crack	95,2%	0,9%	0,6%	0,3%	0,3%	0,1%	0,4%	2,2%
Kokaina	94,7%	1,3%	0,5%	0,6%	0,5%	0,1%	0,3%	2,0%
Relevin	96,0%	0,6%	0,5%	0,1%	0,3%	0,2%	0,3%	2,0%
Heroina	95,2%	1,2%	0,5%	0,1%	0,4%	0,2%	0,4%	2,0%
GHB (pigułka gwałtu)	95,9%	0,2%	0,5%	0,2%	0,3%	0,2%	0,5%	2,2%
Sterydy anaboliczne	95,1%	1,0%	0,8%	0,0%	0,5%	0,0%	0,4%	2,2%
Narkotyki wstrzykiwane za pomocą strzykawki	96,4%	0,2%	0,5%	0,2%	0,3%	0,1%	0,3%	2,0%
Alkohol z lekami	90,0%	4,7%	2,0%	0,1%	0,5%	0,1%	0,6%	2,0%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Uczniowie najczęściej nie mieli wiedzy (28,3%) na temat możliwości zdobycia marihuany lub haszyszu. Co czwarty ankietywany (24,1%) uznał, że byłoby to możliwe. Z kolei 17,7% osób oceniło, że byłoby to łatwe, a 12,8%, że byłoby to bardzo łatwe.

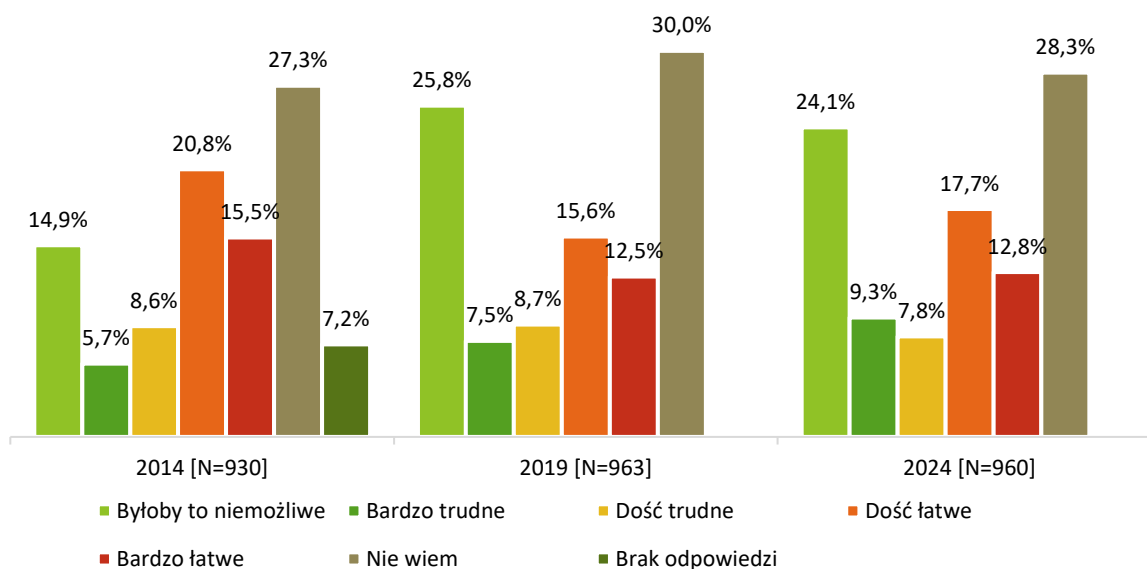
Wykres 90. Postrzegana możliwość zdobycia marihuany lub haszyszu [uczniowie] [N=960] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Na przestrzeni lat brak jest zróżnicowania odpowiedzi dotyczących możliwości zdobycia marihuany lub haszyszu. Jedynie w przypadku brak możliwości ich zdobycia odnotowano wzrost odpowiedzi, z 14,9 w 2014 roku do 24,1% w 2024.

Wykres 91. Postrzegana możliwość zdobycia marihuany lub haszyszu [uczniowie] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Płeć nie wpływa na różnice w odpowiedziach dotyczących postrzegania możliwości zdobycia marihuany lub haszyszu. Uczniowie szkół podstawowych zdecydowanie częściej uznawali, że zdobycie marihuany lub haszyszu byłoby niemożliwe, odnotowano 40,1% tego typu wskazań. Natomiast wśród uczniów szkół ponadpodstawowych dominowały odpowiedzi świadczące o braku wiedzy w tym temacie (28,8%) oraz łatwości zdobycia wskazanych substancji, co czwarty badany (24,6%) uznał, że byłoby to dość łatwe, a 18,0% odpowiedziało, że byłoby to bardzo łatwe.

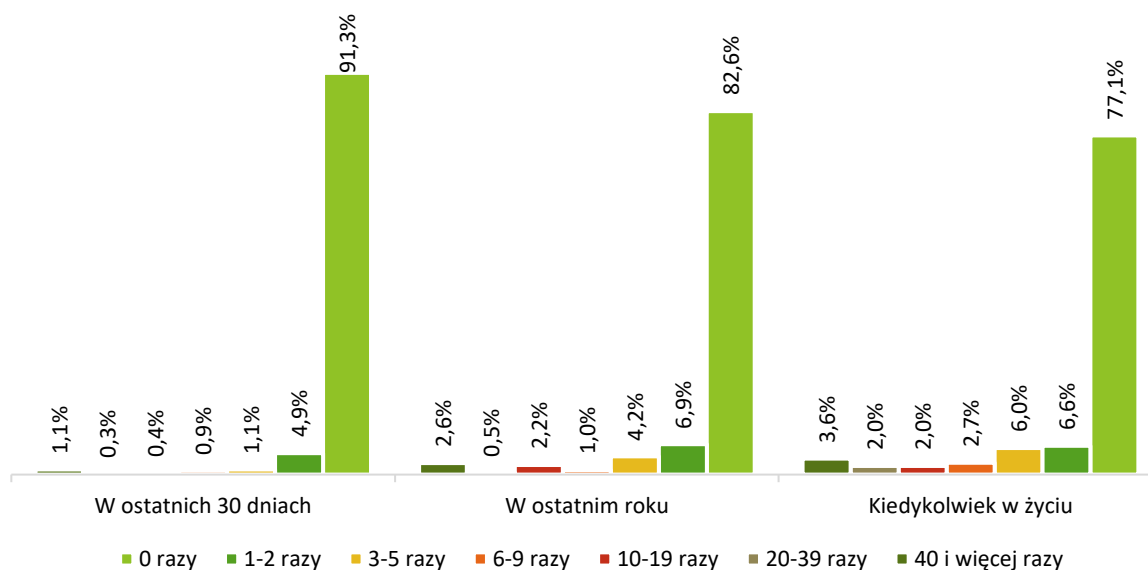
Tabela 65. Postrzegana możliwość zdobycia marihuany lub haszyszu [uczniowie] z uwzględnieniem płci oraz szkoły do której uczęszcza ankietowany [N=960] – 2024

	Chłopak	Dziewczyna	Szkoła podstawowa	Szkoła ponadpodstawowa
Byłoby to niemożliwe	22,5%	25,2%	40,1%	12,9%
Bardzo trudne	8,7%	9,7%	12,7%	6,9%
Dość trudne	7,2%	8,3%	6,3%	8,8%
Dość łatwe	16,6%	18,5%	7,9%	24,6%
Bardzo łatwe	14,6%	11,5%	5,3%	18,0%
Nie wiem	30,4%	26,8%	27,7%	28,8%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Zdecydowana większość badanych nie miała kontaktów z marihuaną lub haszyszem. Jedynie 6,0% osób zadeklarowało, że miała z nimi do czynienia 1-2 razy lub 3-5 razy kiedykolwiek w życiu, a 6,9% ankietowanych przyznało, że miało to miejsce 1-2 razy w ostatnim roku.

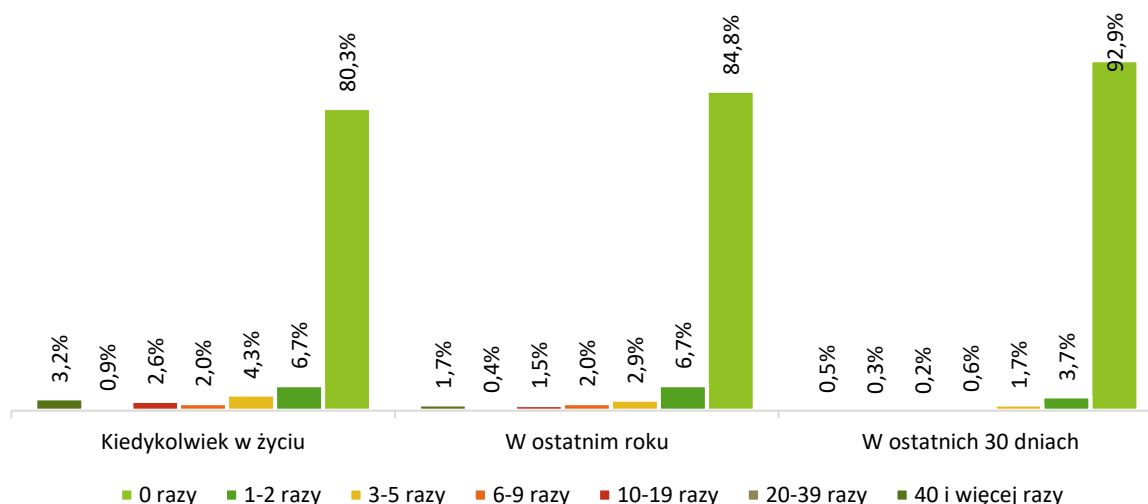
Wykres 92. Liczba kontaktów z marihuaną lub haszyszem [uczniowie] [N=960] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

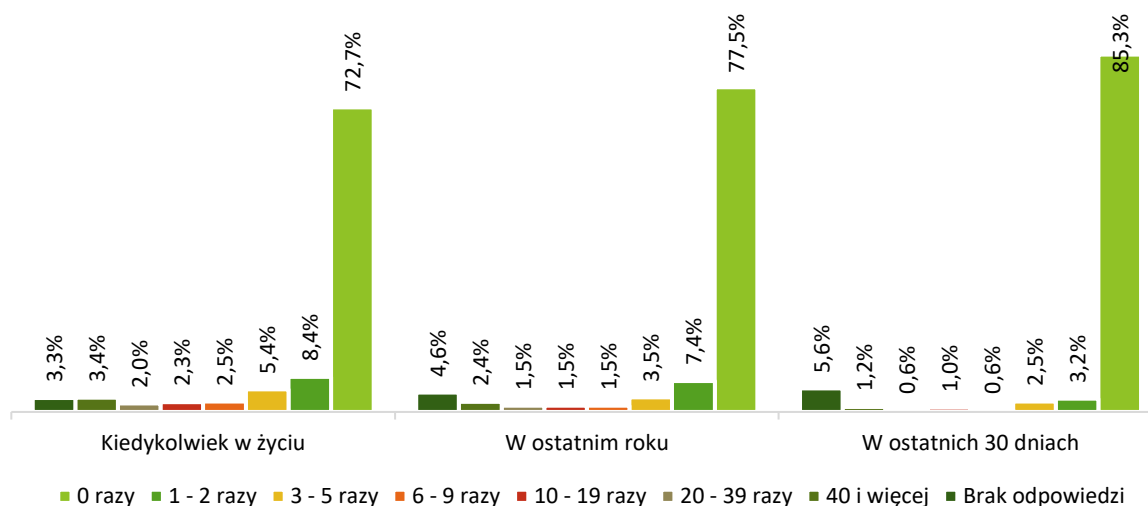
Podobne tendencje dotyczące liczby kontaktów co w 2024 roku notowano w dwóch poprzednich badaniach. Zarówno w 2014, jak i 2019 roku zdecydowanie dominowały odpowiedzi świadczące o braku kontaktów z marihuaną lub haszyszem. Jeśli już miały one miejsce, to dotyczyły występowania 1 lub 2 razy kiedykolwiek w życiu lub w ostatnim roku (patrz Wykres numer 93 i 94).

Wykres 93. Liczba kontaktów z marihuaną lub haszyszem [uczniowie] [N=963] – 2019

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Wykres 94. Liczba kontaktów z marihuaną lub haszyszem [uczniowie] [N=930] – 2014

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Płeć nie wpływa na występowanie różnic istotnych statystycznie wśród odpowiedzi dotyczących liczby kontaktów z marihuaną lub haszyszem. Uczniowie szkół podstawowych częściej niż uczniowie szkół ponad podstawowych deklarowali brak kontaktów ze wskazanymi substancjami. Spośród uczniów szkół ponadpodstawowych 9,2% miała styczność 3-5 razy kiedykolwiek w życiu z marihuaną lub haszyszem, a 10,8% - 1 lub 2 razy w ostatnim roku.

Tabela 66. Liczba kontaktów z marihuaną lub haszyszem [uczniowie] z uwzględnieniem płci oraz szkoły do której uczęszcza ankietyowany [N=960] – 2024

	Chłopak	Dziewczyna	Szkoła podstawowa	Szkoła ponadpodstawowa
Kiedykolwiek w życiu				
0 razy	78,0%	76,4%	93,9%	65,4%

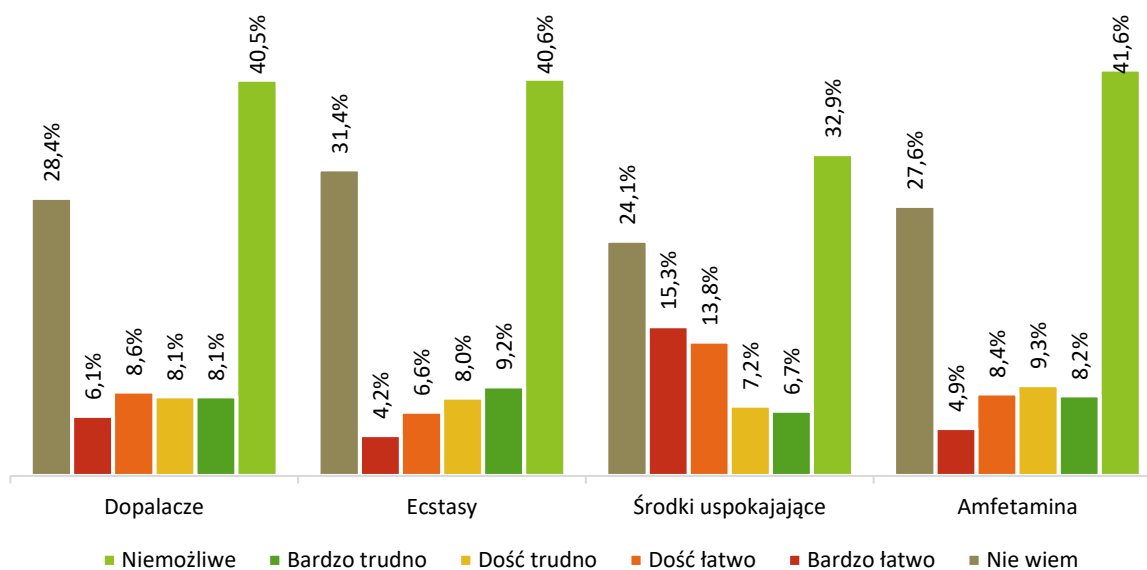
	Chłopak	Dziewczyna	Szkoła podstawowa	Szkoła ponadpodstawowa
1-2 razy	5,9%	7,0%	3,0%	9,0%
3-5 razy	5,4%	6,5%	1,5%	9,2%
6-9 razy	1,7%	3,4%	0,5%	4,2%
10-19 razy	2,5%	1,6%	0,3%	3,2%
20-39 razy	2,2%	1,8%	-	3,4%
40 i więcej razy	4,2%	3,2%	0,8%	5,7%
	Chłopak	Dziewczyna	Szkoła podstawowa	Szkoła ponadpodstawowa
W ostatnim roku				
0 razy	83,2%	82,2%	96,2%	73,1%
1-2 razy	6,2%	7,4%	1,3%	10,8%
3-5 razy	3,5%	4,7%	1,3%	6,2%
6-9 razy	1,5%	0,7%	-	1,8%
10-19 razy	2,7%	1,8%	0,5%	3,4%
20-39 razy	0,0%	0,9%	0,3%	0,7%
40 i więcej razy	3,0%	2,3%	0,5%	4,1%
	Chłopak	Dziewczyna	Szkoła podstawowa	Szkoła ponadpodstawowa
W ostatnich 30 dniach				
0 razy	90,8%	91,4%	97,2%	86,9%
1-2 razy	5,0%	4,9%	2,0%	6,9%
3-5 razy	1,5%	0,9%	-	1,9%
6-9 razy	1,0%	0,9%	0,3%	1,4%
10-19 razy	0,2%	0,5%	0,3%	0,5%
20-39 razy	0,5%	0,2%	-	0,5%
40 i więcej razy	1,0%	1,3%	0,3%	1,8%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Uczniowie najczęściej podawali, że zdobycie poszczególnych narkotyków lub innych środków psychoaktywnych jest niemożliwe, w przypadku amfetaminy odnotowano 41,6% takich wskazań, w odniesieniu do środków uspokajających – 32,9% oraz 40,6% dla ecstasy i 40,5% dla dopalaczy. Najwyższy odsetek odpowiedzi świadczących o łatwości zdobycia dotyczy środków uspokajających i wynosi 29,1%⁷ (patrz Wykres numer 95).

⁷ Suma wskazań odpowiedzi „dość łatwo” oraz „bardzo łatwo”.

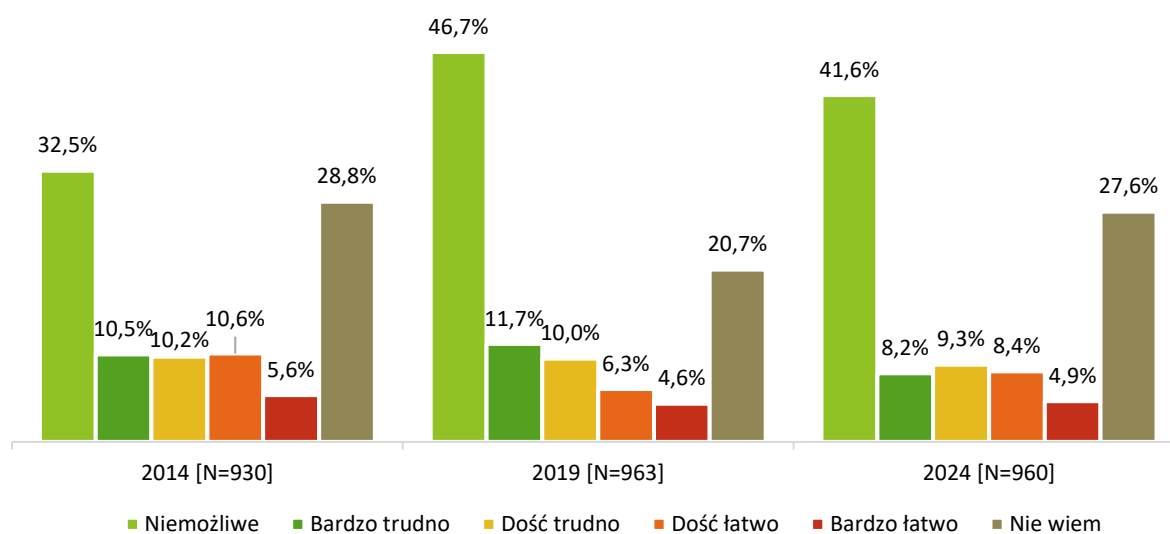
Wykres 95. Postrzegana możliwość zdobycia narkotyków lub innych substancji działających podobnie jak narkotyki [N=960] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Niezmiennie od 2014 roku uczniowie oceniali, że zdobycie amfetaminy jest niemożliwe. W 2024 roku odsetek takich wskazań zmalał o 5,1 p.p. względem poprzedniej edycji badania.

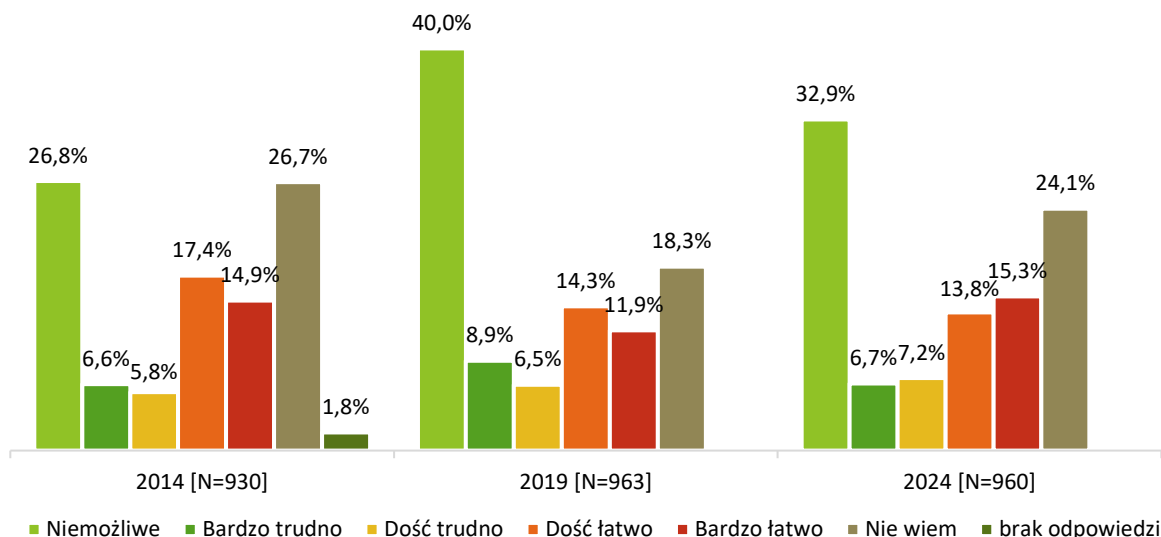
Wykres 96. Postrzegana możliwość zdobycia amfetaminy – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

We wszystkich edycjach badania ankietowani odpowiadali głównie, że zdobycie środków uspokajających jest niemożliwe. W 2024 roku odsetek tych wskaźników był niższy niż w 2019 o 7,1 p.p.

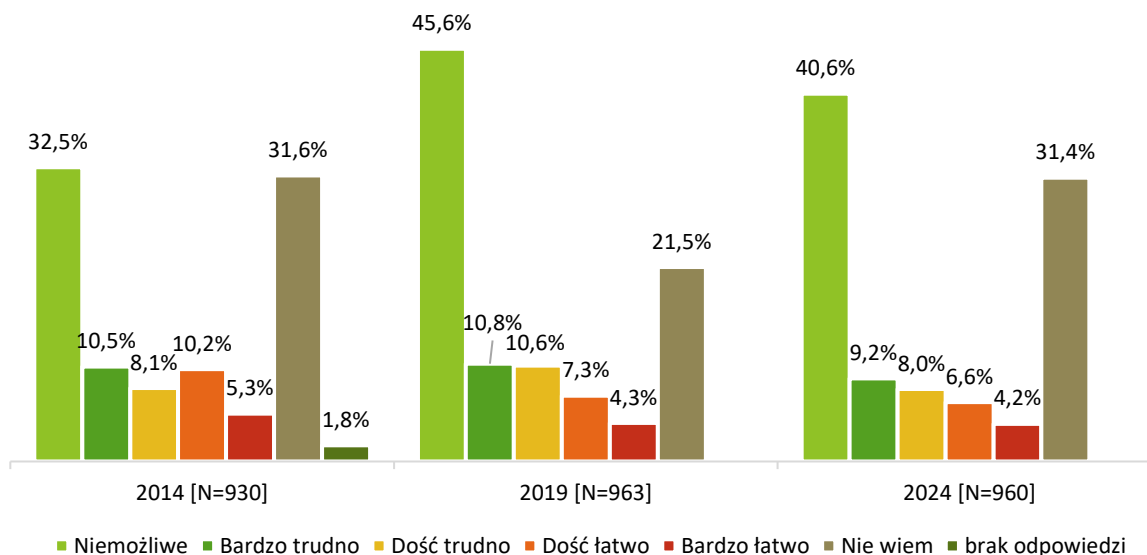
Wykres 97. Postrzegana możliwość zdobycia środków uspokajających – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Zdobycie ecstasy również oceniono jako niemożliwe. W 2024 roku odsetek tych wskaźników był niższy o 5,0 p.p. względem poprzedniego badania.

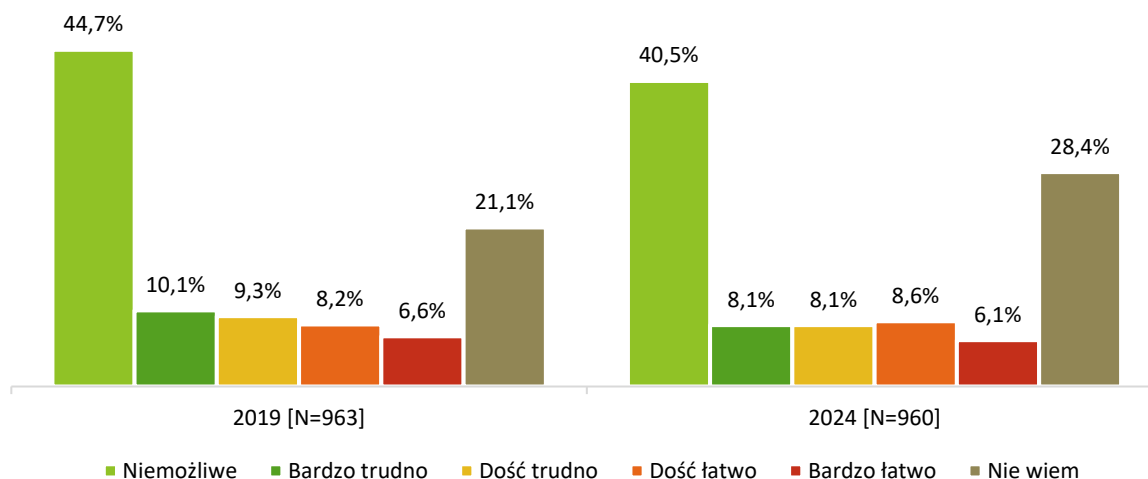
Wykres 98. Postrzegana możliwość zdobycia ecstasy – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Podobnie jak w przypadku amfetaminy, środków uspokajających oraz ecstazy, uczestnicy badania ocenili, że zdobycie dopalaczy byłoby niemożliwe. W 2024 roku takich odpowiedzi udzieliło 40,5% osób, jest to spadek względem poprzedniego badania o 4,2 p.p.

Wykres 99. Postrzegana możliwość zdobycia dopalaczy – porównanie wyników badania z lat 2019, 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Płeć nie wpływa na różnice w odpowiedziach badanych dotyczących możliwości zdobycia poszczególnych narkotyków lub środków psychoaktywnych. Natomiast uczniowie szkół podstawowych zdecydowanie częściej niż uczniowie szkół ponadpodstawowych oceniali, że zdobycie wymienionych substancji jest niemożliwe.

Tabela 67. Postrzegana możliwość zdobycia narkotyków lub innych substancji działających podobnie jak narkotyki z uwzględnieniem płci oraz szkoły do której uczęszcza ankiетowany [N=960] – 2024

	Chłopak	Dziewczyna	Szkoła podstawowa	Szkoła ponadpodstawowa
Amfetamina				
Niemożliwe	43,3%	40,3%	60,4%	28,4%
Bardzo trudno	9,4%	7,4%	7,1%	9,0%
Dość trudno	11,1%	7,9%	3,8%	13,1%
Dość łatwo	6,5%	9,9%	4,3%	11,3%
Bardzo łatwo	5,2%	4,6%	2,8%	6,4%
Nie wiem	24,5%	29,9%	21,6%	31,8%
	Chłopak	Dziewczyna	Szkoła podstawowa	Szkoła ponadpodstawowa
Środki uspokajające				
Niemożliwe	35,0%	31,5%	51,5%	20,0%
Bardzo trudno	5,9%	7,2%	6,6%	6,7%
Dość trudno	9,9%	5,4%	6,6%	7,8%
Dość łatwo	12,6%	14,6%	7,6%	18,0%
Bardzo łatwo	12,6%	17,3%	6,9%	21,2%

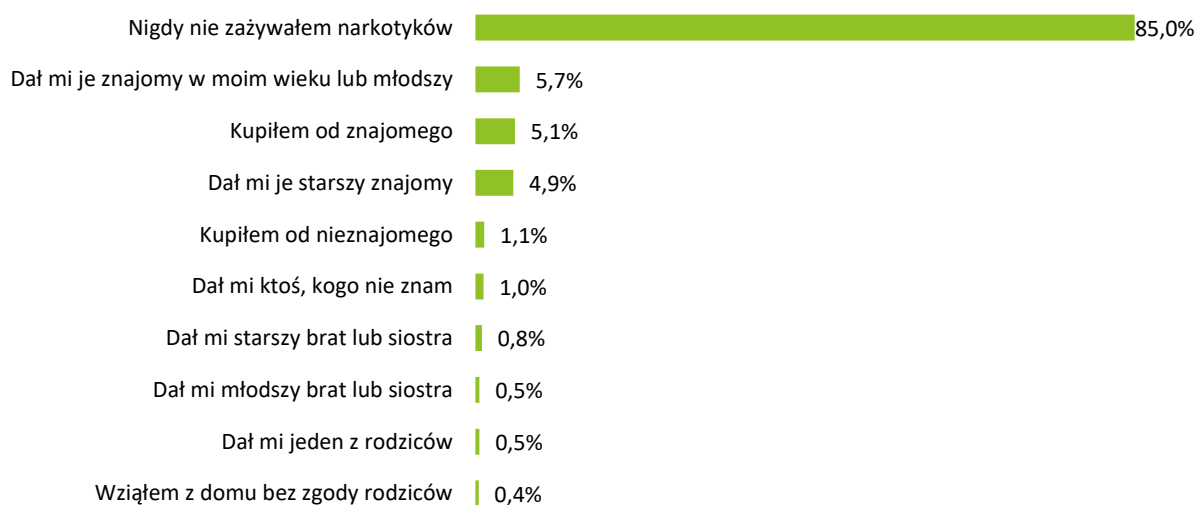

	Chłopak	Dziewczyna	Szkoła podstawowa	Szkoła ponadpodstawowa
Nie wiem	24,0%	24,0%	20,8%	26,3%
	Chłopak	Dziewczyna	Szkoła podstawowa	Szkoła ponadpodstawowa
Ecstasy				
Nieemożliwe	42,3%	39,4%	60,6%	26,7%
Bardzo trudno	9,9%	8,6%	5,6%	11,7%
Dość trudno	8,7%	7,7%	4,8%	10,3%
Dość łatwo	6,7%	6,5%	1,8%	9,9%
Bardzo łatwo	3,2%	4,9%	2,3%	5,5%
Nie wiem	29,2%	32,9%	24,9%	35,9%
	Chłopak	Dziewczyna	Szkoła podstawowa	Szkoła ponadpodstawowa
Dopalacze				
Nieemożliwe	43,6%	38,3%	58,9%	27,8%
Bardzo trudno	8,7%	7,7%	5,1%	10,2%
Dość trudno	8,4%	7,9%	5,6%	9,9%
Dość łatwo	7,7%	9,4%	3,6%	12,2%
Bardzo łatwo	5,9%	6,3%	4,6%	7,2%
Nie wiem	25,7%	30,4%	22,2%	32,7%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Zdecydowana większość respondentów (85,0%) nie zażywa narkotyków. Źródła pozyskiwania narkotyków to: otrzymanie ich od znajomego w tym samym wieku lub młodszego (5,7%), zakup od znajomego (5,1%) oraz otrzymanie ich od starszego znajomego (4,9%).

Wykres 100. Źródła pozyskiwania narkotyków [uczniowie] [N=960] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Od 2014 roku odsetek odpowiedzi świadczących o niezazywaniu narkotyków wzrastał, z 68,7% w 2014, do 80,6% w 2019, natomiast obecnie jest nieznacznie wyższy niż w poprzednim badaniu (o 4,4 p.p.). We wszystkich latach za główne źródła pozyskiwania narkotyków uznawano: otrzymywanie ich od znajomych (młodszych lub starszych) oraz zakup od znajomego.

Tabela 68. Źródła pozyskiwania narkotyków [uczniowie] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

	2014 [N=930]	2019 [N=963]	2024 [N=960]
Nigdy nie zażywałem narkotyków	68,7%	80,6%	85,0%
Dał mi starszy brat lub siostra	0,3%	0,4%	0,8%
Dał mi młodszy brat lub siostra	0,4%	0,2%	0,5%
Dał mi je starszy znajomy	8,9%	5,3%	4,9%
Dał mi je znajomy w moim wieku lub młodszy	7,4%	7,7%	5,7%
Dał mi ktoś, kogo nie znam	1,4%	0,4%	1,0%
Kupiłem od znajomego	6,2%	3,7%	5,1%
Kupiłem od nieznanego	2,3%	1,4%	1,1%
Dał mi jeden z rodziców	0,1%	0,2%	0,5%
Wziąłem z domu bez zgody rodziców	-	-	0,4%
Inny sposób	1,8%	0,1%	0,6%
Brak odpowiedzi	2,4%	-	-

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Zmienna płeć nie wpływa na różnice w odpowiedziach badanych dotyczących źródeł pozyskiwania narkotyków. Zdecydowana większość uczniów szkół podstawowych nigdy nie zażywała narkotyków, takiej odpowiedzi udzieliło 95,9% z nich. Wśród uczniów szkół ponadpodstawowych odsetek ten był o 18,5 p.p. niższy, a źródła w pozyskiwaniu narkotyków to przede wszystkim: zakup od nieznanego (9,4%) oraz otrzymanie ich od starszego znajomego (7,8%) lub otrzymanie od starszego brata lub siostry (7,8%).

Tabela 69. Źródła pozyskiwania narkotyków [uczniowie] z uwzględnieniem płci oraz szkoły do której uczęszcza ankietyowani [N=960] – 2024

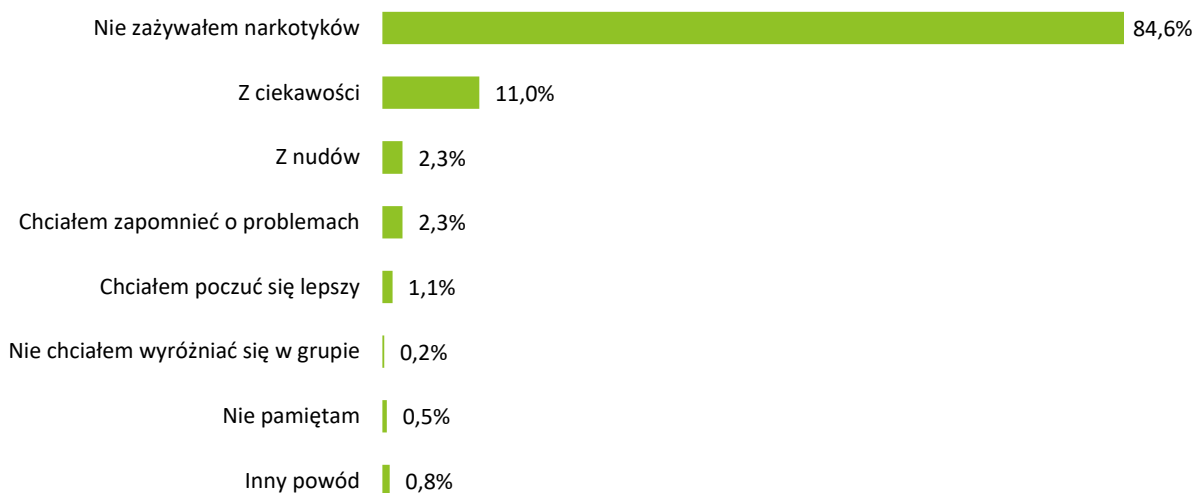
	Chłopak	Dziewczyna	Szkoła podstawowa	Szkoła ponadpodstawowa
Nigdy nie zażywałem narkotyków	84,7%	85,3%	95,9%	77,4%
Dał mi je znajomy w moim wieku lub młodszy	0,5%	1,1%	0,3%	1,2%
Kupiłem od znajomego	1,0%	0,2%	0,8%	0,4%
Dał mi je starszy znajomy	4,2%	5,4%	0,8%	7,8%
Kupiłem od nieznanego	5,2%	6,1%	0,5%	9,4%
Dał mi ktoś, kogo nie znam	1,2%	0,9%	-	1,8%
Dał mi starszy brat lub siostra	5,2%	5,0%	1,3%	7,8%
Dał mi młodszy brat lub siostra	1,7%	0,7%	0,3%	1,8%
Dał mi jeden z rodziców	0,5%	0,5%	0,3%	0,7%

	Chłopak	Dziewczyna	Szkoła podstawowa	Szkoła ponadpodstawowa
Wziąłem z domu bez zgody rodziców	-	0,7%	0,3%	0,5%
Inny sposób	1,0%	0,4%	0,3%	0,9%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Powodem przyjmowania narkotyków jest głównie ciekawość, takiej odpowiedzi udzieliło 11,0% osób. Należy jednak wskazać, że zdecydowana większość ankietowanych (84,6%) deklarowała, iż ich nie spożywa.

Tabela 70. Powód przyjmowania narkotyków [uczniowie] [N=960] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Niezmiennie od 2014 najczęściej wskazywany powodem przyjmowania narkotyków jest ciekawość.

Tabela 71. Powód przyjmowania narkotyków [uczniowie] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

	2014 [N=930]	2019 [N=963]	2024 [N=960]
Nie zażywałem narkotyków	73,4%	82,0%	84,6%
Chciałem poczuć się lepszy	0,6%	0,8%	1,1%
Nie chciałem wyróżniać się w grupie	0,2%	0,6%	0,2%
Z nudów	1,7%	1,8%	2,3%
Z ciekawości	18,8%	14,0%	11,0%
Chciałem zapomnieć o problemach	1,8%	1,5%	2,3%
Inny powód	1,8%	0,8%	0,8%
Nie pamiętam	1,1%	-	0,5%
Brak odpowiedzi	2,5%	-	-

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Płeć nie wpływa na różnice w odpowiedziach badanych. Zdecydowana większość uczniów szkół podstawowych (95,7%) nie zażywa narkotyków, natomiast wśród uczniów szkół podstawowych głównym powodem sięganie po nie jest ciekawość (17,5%).

Tabela 72. Powód przyjmowania narkotyków [uczniowie] z uwzględnieniem płci oraz szkoły do której uczęszcza ankietowany [N=960] – 2024

	Chłopak	Dziewczyna	Szkoła podstawowa	Szkoła ponadpodstawowa
Nie zażywałem narkotyków	84,4%	84,7%	95,7%	76,9%
Chciałem poczuć się lepszy	1,5%	0,9%	0,3%	1,8%
Nie chciałem wyróżniać się w grupie	0,2%	0,2%	-	0,4%
Z nudów	1,5%	2,9%	0,3%	3,7%
Z ciekawości	11,6%	10,6%	1,8%	17,5%
Chciałem zapomnieć o problemach	1,5%	2,9%	1,5%	2,8%
Inny powód	1,0%	0,7%	1,0%	0,7%
Nie pamiętam	0,5%	0,5%	0,3%	0,7%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Trudno jednoznacznie wskazać wiek inicjacji w przypadku narkotyków, gdyż zdecydowana większość ankietowanych odpowiadała, że nigdy ich nie próbowała. Na podstawie uzyskanych odpowiedzi można jedynie wnioskować, że badani sięgają po narkotyki w wieku 16 i więcej lat. Najwyższy odsetek wskazań takich odpowiedzi odnotowano w przypadku marihuany (7,5%), następnie był to alkohol z tabletkami (5,6%) oraz środki uspokajające (bez pozwolenie lekarza) (4,0%).

Tabela 73. Wiek pierwszego spróbowania poszczególnych narkotyków [uczniowie] [N=960] – 2024

	Nigdy	9 lat	10 lat	11 lat	12 lat	13 lat	14 lat	15 lat	16 lat lub więcej
Środki uspokajające (bez pozwolenia lekarza)	86,5%	1,1%	0,6%	0,8%	1,4%	1,9%	2,0%	1,7%	4,0%
Amfetamina	95,7%	0,6%	0,1%	0,4%	-	0,6%	0,6%	0,5%	1,5%
Marihuana	79,7%	0,8%	0,4%	0,6%	0,6%	2,1%	2,7%	5,6%	7,5%
Ecstasy	97,8%	0,3%	0,4%	0,1%	-	0,1%	0,4%	0,3%	0,6%
Alkohol z tabletkami	89,2%	0,6%	0,1%	0,3%	0,3%	0,8%	1,7%	2,4%	4,6%
Dopalacze	96,2%	0,7%	0,3%	0,2%	0,3%	0,3%	0,7%	0,4%	1,0%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Podobne prawidłowości dotyczące wieku pierwszego spożycia narkotyków notowane były w roku 2014 oraz 2019. Zdecydowana większość uczniów nigdy ich nie próbowała. Natomiast najwyższy odsetek wskazań świadczący o spożywaniu ich w wieku 16 i więcej lat notowany był dla marihuany, alkoholu z tabletkami oraz środków uspokajających (bez pozwolenia lekarza).

Tabela 74. Wiek pierwszego spróbowania poszczególnych narkotyków [uczniowie] [N=963] – 2019

	Nigdy	9 lat	10 lat	11 lat	12 lat	13 lat	14 lat	15 lat	16 lat lub więcej
Środki uspokajające (bez pozwolenia lekarza)	89,6%	0,2%	0,2%	0,5%	1,2%	1,2%	1,3%	2,1%	3,5%
Amfetamina	97,8%	-	-	0,0%	0,1%	0,1%	0,3%	0,5%	1,1%
Marihuana	83,0%	0,1%	0,2%	0,2%	0,4%	1,2%	2,5%	4,5%	7,9%
Ecstasy	97,8%	-	-	-	-	-	0,6%	0,4%	1,1%
Alkohol z tabletkami	94,5%	-	-	-	-	0,6%	0,9%	1,1%	2,8%
Dopalacze	97,1%	-	-	-	0,1%	0,4%	0,6%	0,8%	0,9%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Tabela 75. Wiek pierwszego spróbowania poszczególnych narkotyków [uczniowie] [N=930] – 2014

	Nigdy	9 lat	10 lat	11 lat	12 lat	13 lat	14 lat	15 lat	16 lat lub więcej	Brak odpowiedzi
Alkohol z tabletkami	90,1%	0,4%	-	0,2%	0,3%	0,5%	1,0%	1,4%	3,4%	2,6%
Ecstasy	94,8%	0,1%	0,3%	0,1%	0,2%	0,3%	0,3%	0,2%	1,0%	2,6%
Marihuana	76,6%	0,5%	0,1%	0,4%	1,0%	1,9%	2,5%	5,9%	9,0%	2,0%
Amfetamina	92,4%	0,4%	-	0,1%	0,2%	0,4%	0,4%	1,2%	2,4%	2,5%
Środki uspokajające (bez pozwolenia lekarza)	86,2%	0,5%	0,1%	0,2%	1,2%	1,2%	1,9%	2,5%	3,7%	2,5%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Płeć nie wpływa na zróżnicowanie odpowiedzi dotyczących pierwszego spożywania narkotyków. W przypadku rodzaju szkoły, widać, że wśród uczniów szkół podstawowych notowany jest zdecydowanie wyższy odsetek wskazań odpowiedź świadczących o nie próbowaniu narkotyków niż wśród uczniów szkół ponadpodstawowych. Zdecydowana większość badanych nigdy nie spożywała narkotyków.

Tabela 76. Wiek pierwszego spróbowania poszczególnych narkotyków [uczniowie] z uwzględnieniem płci oraz szkoły do której uczęszcza ankietowany [N=960] – 2024

	Chłopak	Dziewczyna	Szkoła podstawowa	Szkoła ponadpodstawowa
Środki uspokajające (bez pozwolenia lekarza)				
Nigdy	90,6%	83,6%	93,9%	81,5%
9 lat	0,7%	1,4%	1,5%	0,9%
10 lat	0,8%	0,5%	0,8%	0,5%
11 lat	0,2%	1,3%	0,5%	1,1%
12 lat	1,0%	1,6%	1,5%	1,2%
13 lat	1,5%	2,2%	1,3%	2,3%
14 lat	1,5%	2,3%	0,5%	3,0%
15 lat	0,7%	2,3%	-	2,8%
16 lat lub więcej	3,0%	4,8%	-	6,7%
	Chłopak	Dziewczyna	Szkoła podstawowa	Szkoła ponadpodstawowa
Amfetamina				
Nigdy	96,3%	95,5%	98,2%	93,7%
9 lat	0,5%	0,7%	0,5%	0,7%
10 lat	0,2%	-	0,3%	0,0%
11 lat	0,2%	0,5%	0,5%	0,4%
13 lat	0,7%	0,5%	0,5%	0,7%
14 lat	0,7%	0,5%	-	1,1%
15 lat	0,2%	0,7%	-	0,9%
16 lat lub więcej	1,2%	1,6%	-	2,5%
	Chłopak	Dziewczyna	Szkoła podstawowa	Szkoła ponadpodstawowa
Marihuana				
Nigdy	80,6%	79,0%	95,0%	68,7%
9 lat	0,7%	0,9%	0,8%	0,9%
10 lat	0,7%	0,2%	0,5%	0,4%
11 lat	0,2%	0,9%	0,8%	0,5%
12 lat	1,2%	0,2%	0,3%	0,9%
13 lat	2,2%	2,0%	1,8%	2,3%
14 lat	1,2%	3,8%	0,8%	4,1%
15 lat	5,9%	5,4%	-	9,5%

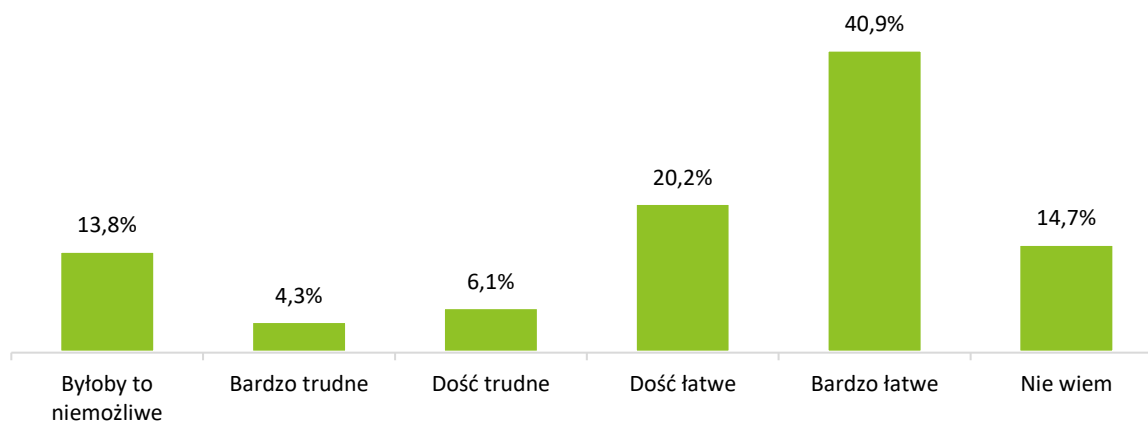
	Chłopak	Dziewczyna	Szkoła podstawowa	Szkoła ponadpodstawowa
16 lat lub więcej	7,4%	7,6%	-	12,7%
	Chłopak	Dziewczyna	Szkoła podstawowa	Szkoła ponadpodstawowa
Ecstasy				
Nigdy	98,2%	97,4%	98,9%	96,7%
9 lat	0,2%	0,4%	0,3%	0,4%
10 lat	0,7%	0,2%	0,5%	0,4%
11 lat	-	0,2%	0,0%	0,2%
13 lat	0,2%	-	-	0,2%
14 lat	-	0,7%	0,3%	0,5%
15 lat	0,2%	0,4%	-	0,5%
16 lat lub więcej	0,5%	0,7%	-	1,1%
	Chłopak	Dziewczyna	Szkoła podstawowa	Szkoła ponadpodstawowa
Alkohol z tabletkami				
Nigdy	92,4%	86,8%	97,2%	83,6%
9 lat	1,0%	0,4%	0,3%	0,9%
10 lat	0,2%	-	0,3%	-
11 lat	0,2%	0,4%	0,5%	0,2%
12 lat	-	0,5%	0,5%	0,2%
13 lat	0,5%	1,1%	0,8%	0,9%
14 lat	1,5%	1,8%	0,8%	2,3%
15 lat	1,0%	3,4%	-	4,1%
16 lat lub więcej	3,2%	5,6%	-	7,8%
	Chłopak	Dziewczyna	Szkoła podstawowa	Szkoła ponadpodstawowa
Dopalacze				
Nigdy	96,9%	95,2%	97,4%	94,8%
9 lat	0,2%	1,1%	0,5%	0,9%
10 lat	0,2%	0,4%	0,5%	0,2%
11 lat	0,5%	0,0%	0,3%	0,2%
12 lat	0,5%	0,2%	0,5%	0,2%
13 lat	0,2%	0,4%	0,5%	0,2%
14 lat	0,5%	0,9%	-	1,2%
15 lat	0,5%	0,4%	-	0,7%
16 lat lub więcej	0,5%	1,4%	0,3%	1,6%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

3.2.6 Papierosy

Uczestnicy badania ocenili, że zdobycie papierosów jest łatwe, aż 40,9% osób wskazało, że jest to bardzo łatwe a co piąty respondent (20,2%), że dość łatwe. Dla 10,4%⁸ ankietowanych było to trudne, a dla 13,8% niemożliwe.

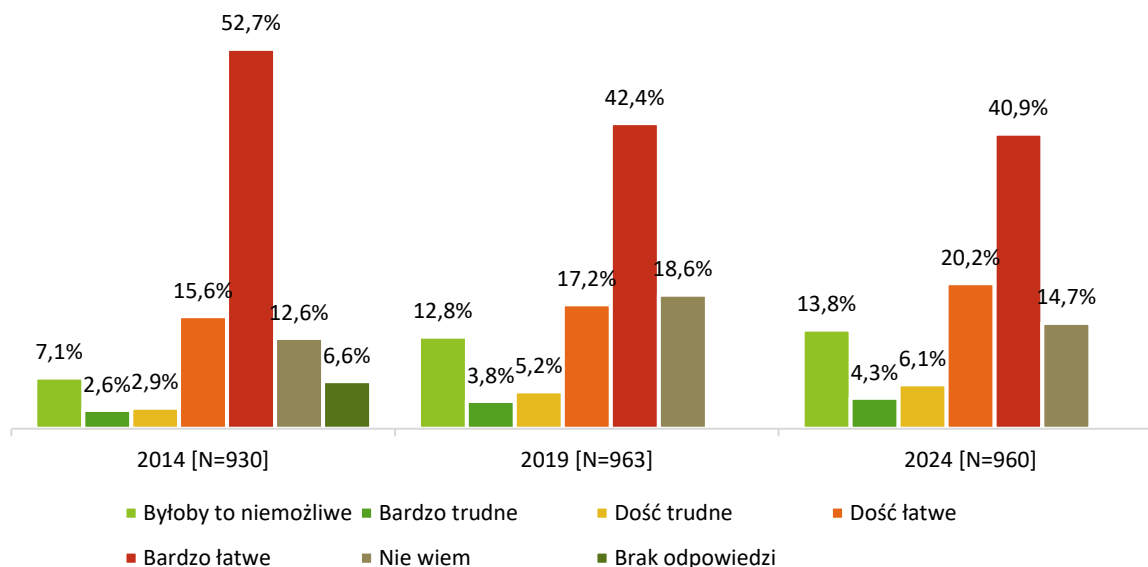
Wykres 101. Ocena możliwości zdobycia papierosów [uczniowie] [N=960] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

W 2014 i 2019 roku również dominowały odpowiedzi świadczące o łatwości zdobycia papierosów. W 2024 roku odsetek tego typu wskazań utrzymał się na podobnym poziomie jak w 2019.

Wykres 102. Ocena możliwości zdobycia papierosów [uczniowie] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

⁸ Suma wskazań odpowiedzi „bardzo trudne” oraz „dość trudne”.

Uczniowie szkół podstawowych najczęściej wskazywali, że zdobycie papierosów jest niemożliwe (28,2%), a co piąty z nich (21,3%) nie miał wiedzy na ten temat. Przeciwnie opinie wyrażali uczniowie szkół ponadpodstawowych, wśród których ponad połowa uznała (57,1%), że zdobycie papierosów jest bardzo łatwe.

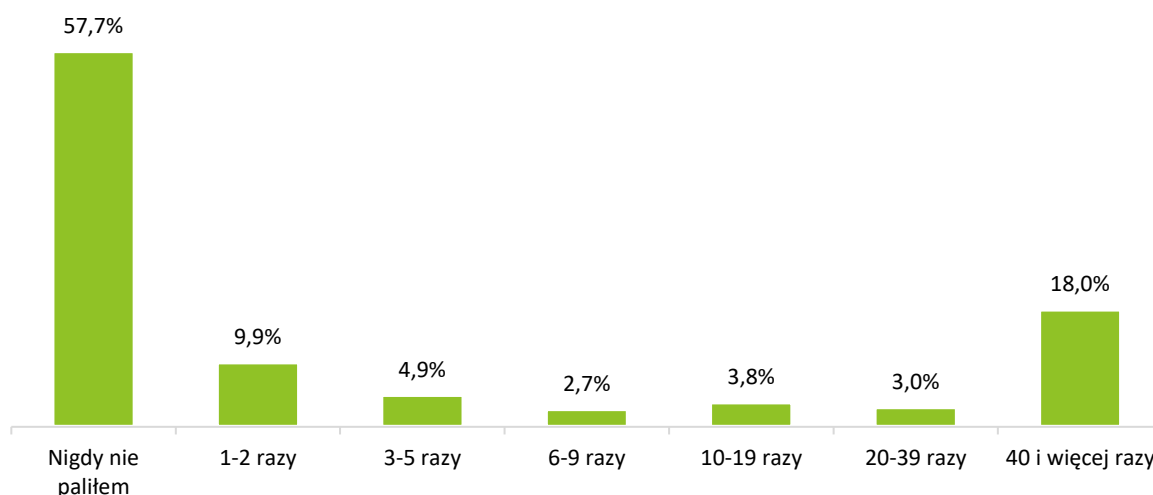
Tabela 77. Ocena możliwości zdobycia papierosów [uczniowie] z uwzględnieniem płci oraz szkoły do której uczęszcza ankietowany [N=960] – 2024

	Chłopak	Dziewczyna	Szkoła podstawowa	Szkoła ponadpodstawowa
Byłoby to niemożliwe	13,1%	14,2%	28,2%	3,7%
Bardzo trudne	4,7%	4,0%	7,6%	1,9%
Dość trudne	7,9%	4,9%	9,9%	3,5%
Dość łatwe	21,0%	19,6%	15,2%	23,7%
Bardzo łatwe	36,0%	44,5%	17,8%	57,1%
Nie wiem	17,3%	12,8%	21,3%	10,1%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Ponad połowa ankietowanych (57,7%) zadeklarowała, że nigdy nie paliła papierosów. Z kolei 18,0% osób wypaliło w ciągu życia 40 i więcej papierosów.

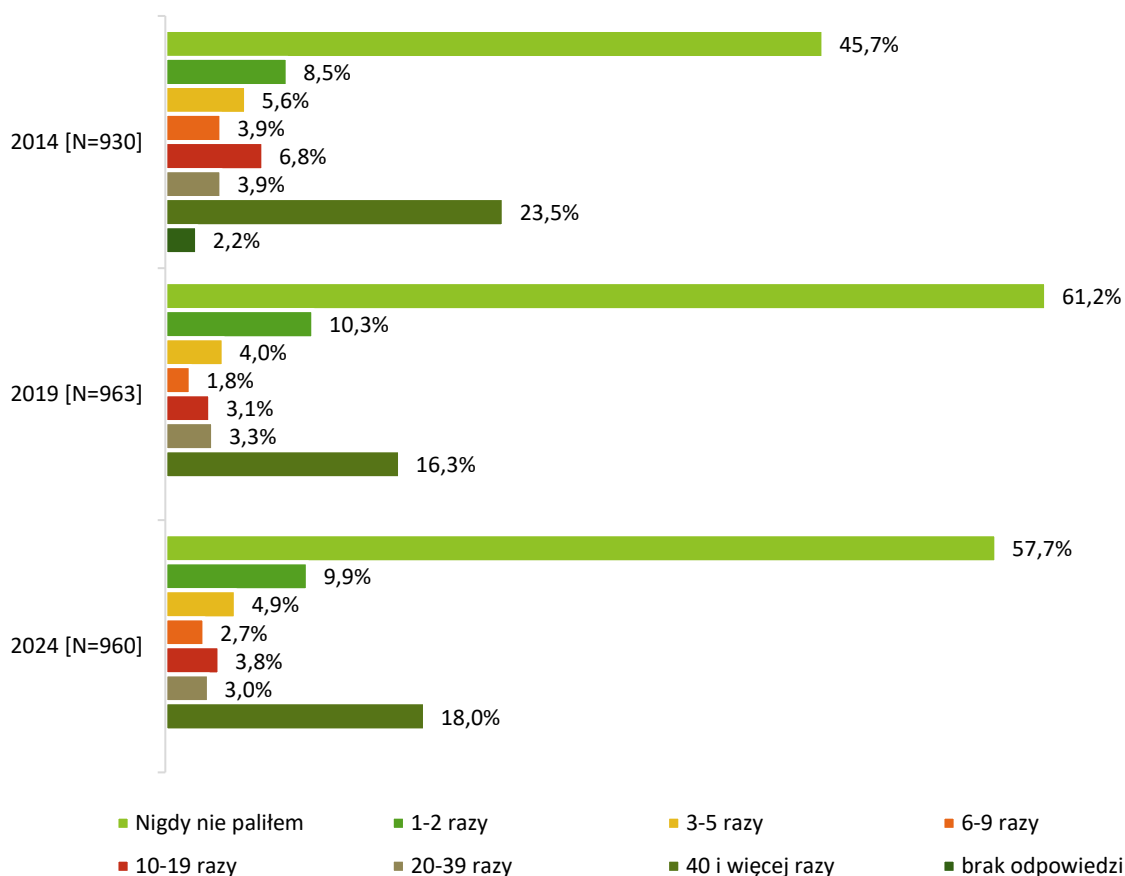
Wykres 103. Liczba papierosów wypalonych przez ucznia w ciągu życia [uczniowie] [N=960] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

We wszystkich edycjach badania dominowały odpowiedzi świadczące o tym, że ankietowani nie palą papierosów. W 2024 roku odsetek ten utrzymał się na podobnym poziomie jak w 2019 roku, był niższy jedynie o 3.5 p.p. Na drugim miejscu pod względem odsetka wskazań utrzymywała się we wszystkich latach odpowiedź świadcząca u wypaleniu w życiu 40 i więcej papierosów (patrz Wykres 104).

Wykres 104. Liczba papierosów wypalonych przez ucznia w ciągu życia [uczniowie] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Chłopcy częściej niż dziewczyny deklarowali, że nigdy nie palili papierosów, różnica wynosi 6,8 p.p. natomiast wśród uczniów szkół podstawowych aż 3/4 osób odpowiedziało, że nigdy nie paliło papierosów, odsetek ten jest zdecydowanie niższy wśród uczniów szkół ponadpodstawowych, wynosi 43,6%. Nieco ponad co czwarty uczeń szkoły ponadpodstawowej (26,9%) wypalił w swoim życiu 40 i więcej papierosów.

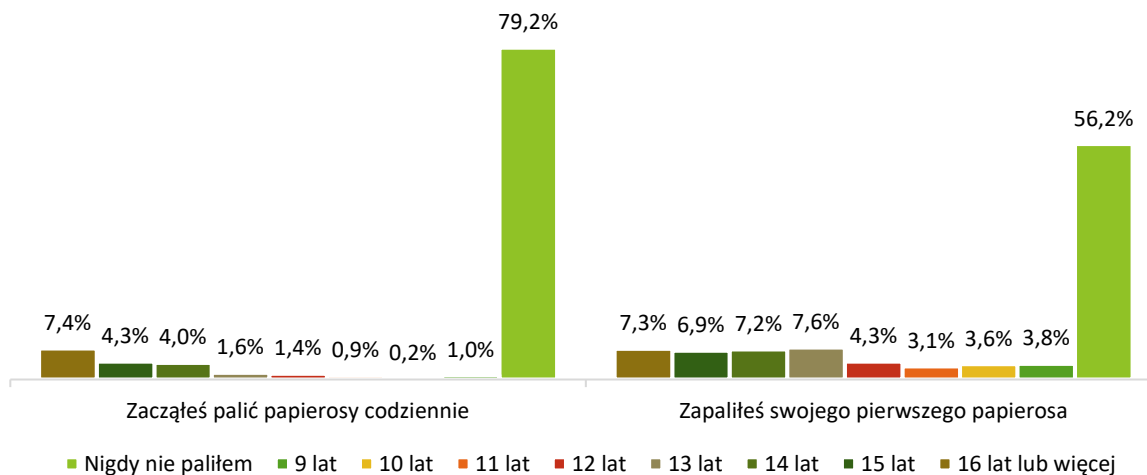
Tabela 78. Liczba papierosów wypalonych przez ucznia w ciągu życia [uczniowie] z uwzględnieniem płci oraz szkoły do której uczęszcza ankietowany [N=960] – 2024

	Chłopak	Dziewczyna	Szkoła podstawowa	Szkoła ponadpodstawowa
Nigdy nie paliłem	61,6%	54,8%	77,8%	43,6%
1-2 razy	13,9%	7,0%	8,4%	11,0%
3-5 razy	5,0%	4,9%	4,1%	5,5%
6-9 razy	1,7%	3,4%	1,3%	3,7%
10-19 razy	1,0%	5,8%	1,8%	5,1%
20-39 razy	1,0%	4,5%	1,3%	4,2%
40 i więcej razy	15,8%	19,6%	5,3%	26,9%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Ponad połowa uczestników badania (56,2%) nigdy nie zapaliła papierosa, a aż 79,2% nigdy nie zaczęła palić codziennie. W przypadku wieku inicjacji palenia możemy przyjąć, że dla badanych był to wiek 13 lat, a wiek rozpoczęcia regularnego codziennego palenia to 16 i więcej lat.

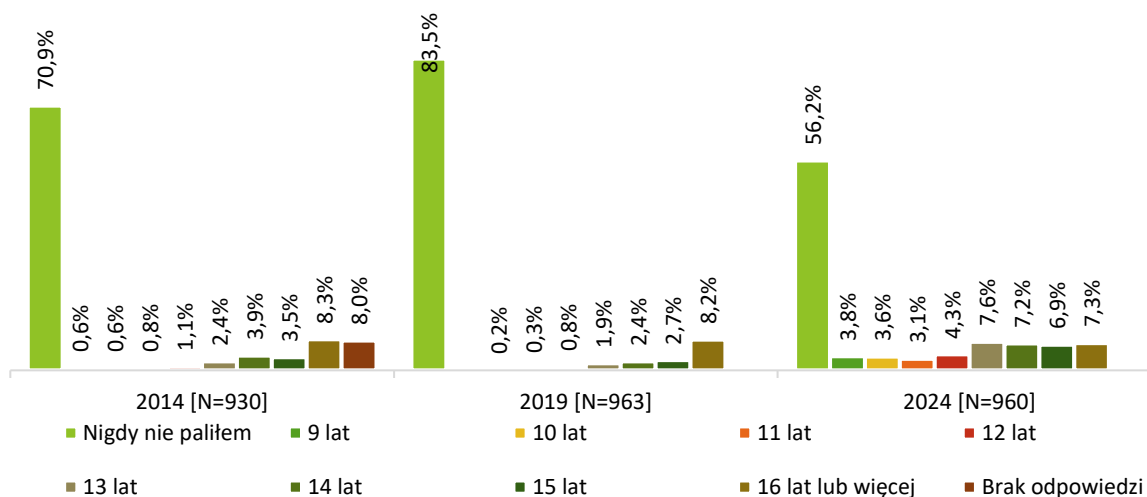
Wykres 105. Wiek inicjacji palenia i rozpoczęcia palenia regularnego [uczniowie] [N=960] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

We wszystkich latach badania dominowała odpowiedź świadcząca o nie paleniu papierosów. Jednak w 2024 roku odsetek tego typu odpowiedzi był niższy o 27,3 p.p. względem poprzedniego badania. W roku 2014 i 2019 za wiek inicjacji palenia papierosów uznano 16 i więcej lat, natomiast w tegorocznej edycja badania uległ on zmniejszeniu i jest to 13 lat.

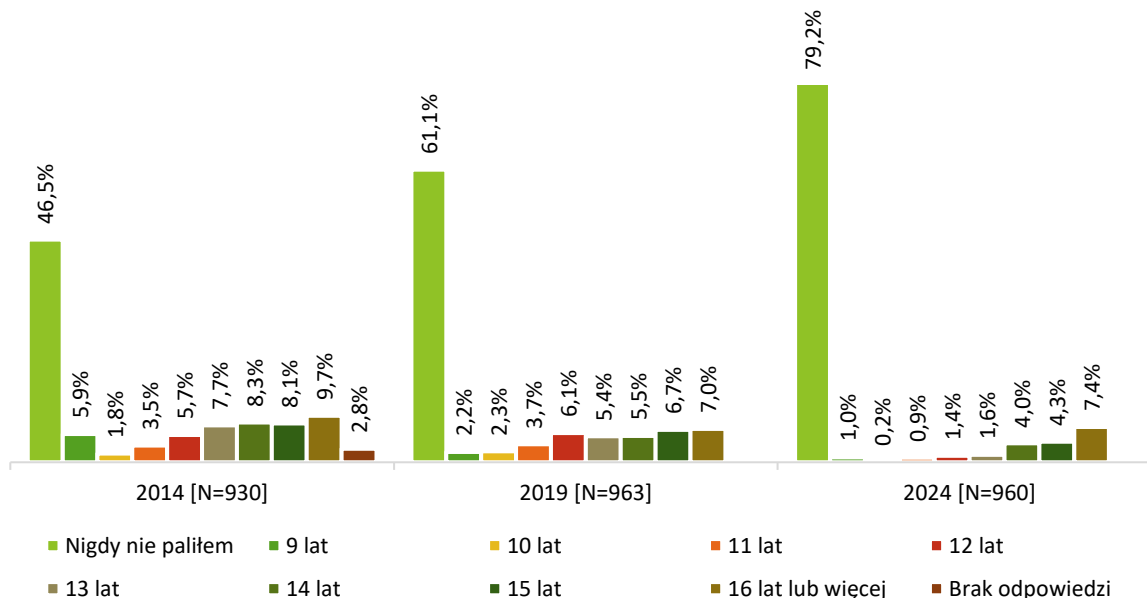
Wykres 106. Wiek inicjacji palenia papierosów [uczniowie] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

We wszystkich analizowanych latach najczęstsza odpowiedź badanych na temat codziennego palenia papierosów to: „nigdy nie paliłem”. W 2024 roku odsetek tego typu odpowiedzi wzrósł względem poprzedniego badania o 18,1 p.p. Za wiek rozpoczęcia regularnego palenia papierosów we wszystkich latach, uznać można 16 i więcej lat.

Wykres 107. Wiek rozpoczęcia palenia regularnego [uczniowie] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Uwzględniając płeć badanych widać, że chłopcy częściej niż dziewczyny deklarowali, że nie palą papierosów. Wiek inicjacji palenia papierosów wśród dziewczyn to 14 lat (8,5%) lub 16 i więcej lat (8,5%). Natomiast wśród chłopców to 15 lat (6,4%). Regularne palenie papierosów zarówno wśród dziewczyn (9,5%), jak i chłopców (4,5%) rozpoczyna się w wieku 16 lat i więcej.

Zarówno wśród uczniów szkół podstawowych, jak i ponadpodstawowych notuje się najczęściej odpowiedzi świadczące o niepaleniu papierosów. Za wiek inicjacji palenia przyjąć można wśród uczniów szkół podstawowych wiek 13 lat (5,1%) a wśród uczniów szkół ponadpodstawowych – 16 lat i więcej (12,2%). Regularne palenie papierosów rozpoczyna się dla uczniów szkół podstawowych w wieku 12 lat (2,0%), a wśród uczniów szkół ponadpodstawowych w wieku 16 i więcej lat (12,4%)

Tabela 79. Wiek inicjacji palenia i rozpoczęcia palenia regularnego [uczniowie] z uwzględnieniem płci oraz szkoły do której uczęszcza ankietowany [N=960] – 2024

	Chłopak	Dziewczyna	Szkoła podstawowa	Szkoła ponadpodstawowa
Zapaliłeś swojego pierwszego papierosa				
Nigdy nie paliłem	61,6%	52,2%	77,1%	41,6%
9 lat	4,3%	3,4%	4,8%	3,0%
10 lat	4,5%	3,1%	3,6%	3,7%
11 lat	3,2%	3,1%	3,8%	2,7%
12 lat	3,2%	5,0%	3,8%	4,6%
13 lat	5,7%	9,0%	5,1%	9,4%

	Chłopak	Dziewczyna	Szkoła podstawowa	Szkoła ponadpodstawowa
14 lat	5,4%	8,5%	1,5%	11,1%
15 lat	6,4%	7,2%	0,0%	11,7%
16 lat lub więcej	5,7%	8,5%	0,3%	12,2%
	Chłopak	Dziewczyna	Szkoła podstawowa	Szkoła ponadpodstawowa
Zacząłeś palić papierosy codziennie				
Nigdy nie paliłem	83,2%	76,4%	91,9%	70,5%
9 lat	0,7%	1,3%	1,5%	0,7%
10 lat	0,5%	-	0,3%	0,2%
11 lat	1,2%	0,7%	1,5%	0,5%
12 lat	1,7%	1,1%	2,0%	0,9%
13 lat	1,0%	2,0%	1,5%	1,6%
14 lat	3,0%	4,7%	1,0%	6,0%
15 lat	4,2%	4,3%	-	7,2%
16 lat lub więcej	4,5%	9,5%	0,3%	12,4%

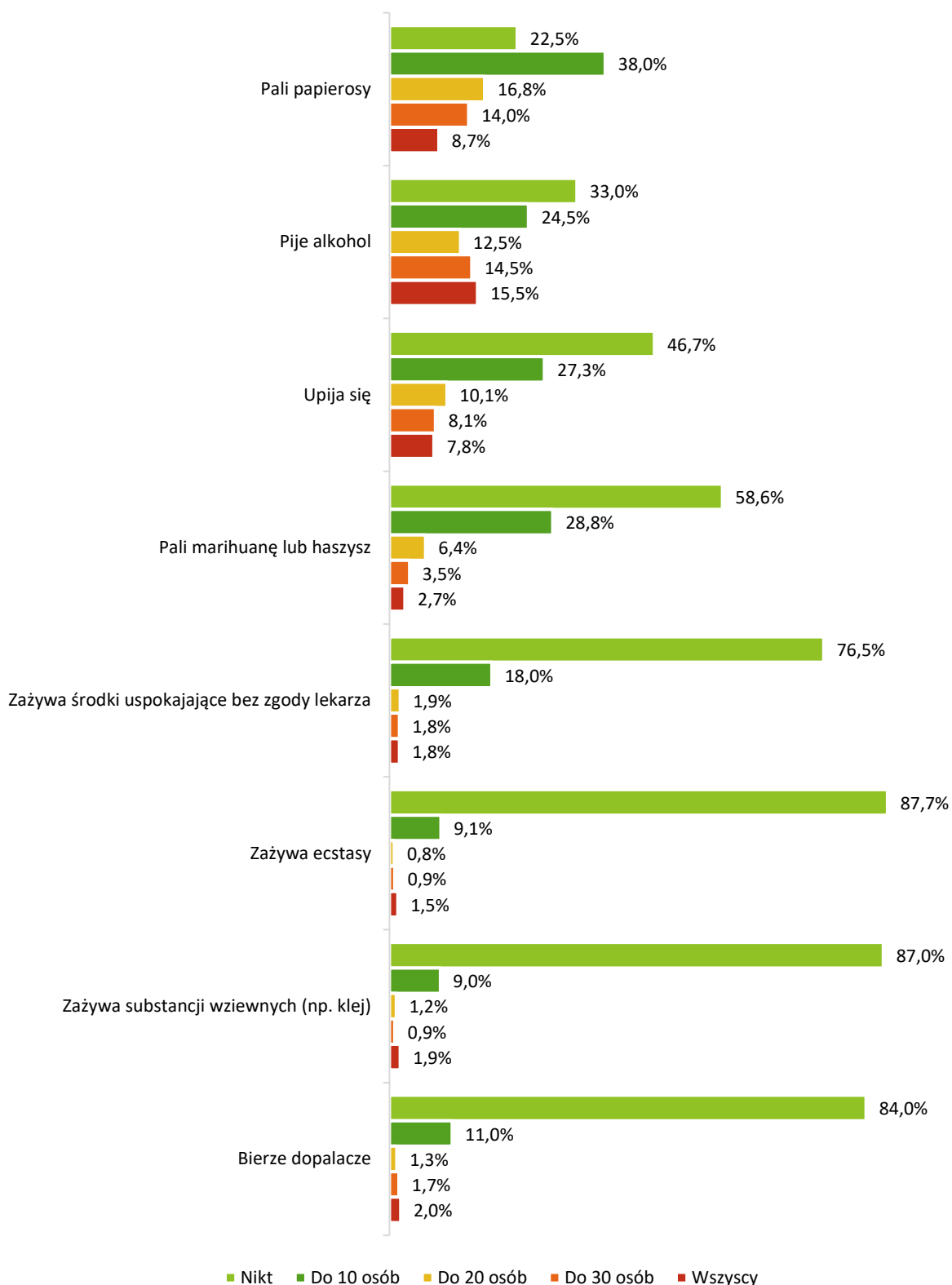
Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Wyniki przeprowadzonego badania wskazują, że w otoczeniu uczniów nie ma osób zażywających ecstasy (87,7%), substancje wziewne (np. klej) (87,0%), sięgających po dopalacze (84,0%), zażywających środki uspokajające bez zgody lekarza (76,5%).

Ponad połowa ankietowanych (58,6%) nie spotyka w swoim otoczeniu osób palących marihuanę lub haszysz, z kolei 28,8% badanych wskazało, że w jego otoczeniu jest do 10 osób palących wskazane substancje. Mniej niż połowa respondentów (46,7%) nie ma w swoim otoczeniu osób, które się upijają, natomiast 27,3% spotyka do 10 osób, które to robią. Co trzeci ankietowany (33,0%) nie ma w swoim otoczeniu osób pijących alkohol, z kolei co czwarty (24,5%) wskazał, że w jego otoczeniu do 10 osób spożywa alkohol.

W przypadku palenia papierosów najwyższy odsetek wskazań (38,0%) odnotowano w odniesieniu do odpowiedzi świadczącej o spotykaniu w najbliższym otoczeniu do 10 osób palących je (patrz Wykres numer 108).

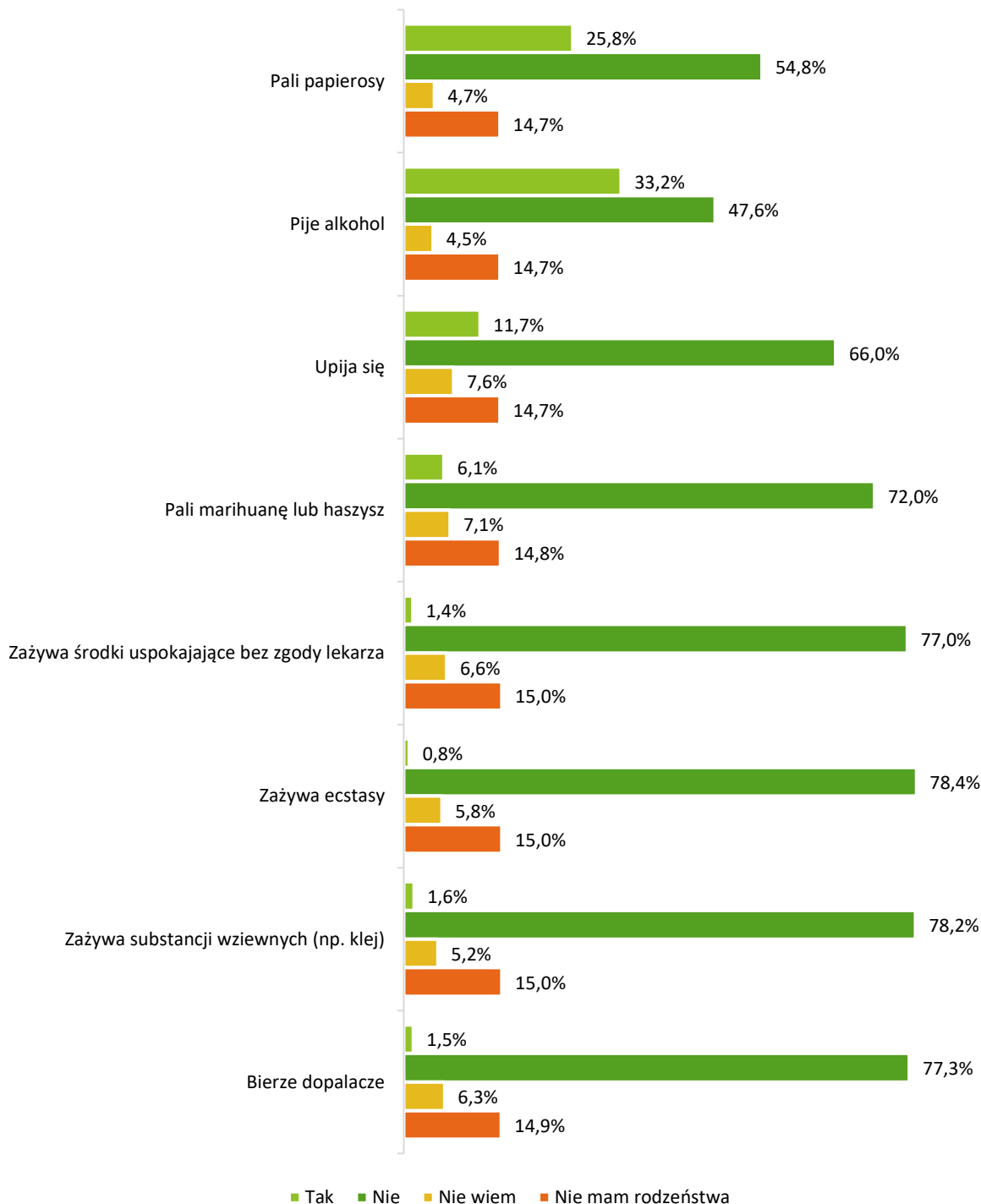
Wykres 108. Liczba osób stosujących używki w otoczeniu ucznia [uczniowie] [N=960] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Większość uczestników badania nie spotyka się z niewłaściwymi zachowaniami rodzeństwa tj. sięganie po substancje psychoaktywne. Co trzeci ankietowany doświadczał ze strony rodzeństwa picia alkoholu (33,2%), a co czwarty – palenia papierosów (25,8%).

Wykres 109. Zachowanie rodzeństwa ucznia [uczniowie] [N=960] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

3.3 Podsumowanie

Czas wolny:

- ⇒ Główną formą spędzania czasu wolnego przez uczniów jest korzystanie z Internetu. Na przestrzeni lat widoczny jest wzrost odsetka osób, które spędzają w ten sposób swój czas wolny.
- ⇒ Odsetek osób, które uczęszczają na zajęcia sportowe maleje. Od 2014 widoczna jest tendencja spadkowa, wskazująca na coraz mniejszy odsetek młodzieży codziennie uprawiającej sport podczas dedykowanych zajęć (w 2014 roku co czwarty ankietowany (25,1%) uczestniczył w zajęciach sportowych praktycznie codziennie, w 2019 roku było to 22,7%, natomiast w 2024 – 18,8%).

Negatywne zdarzenia w życiu młodzieży:

- ⇒ Negatywne zdarzenia, które mają miejsce w życiu młodzieży szkolnej to najczęściej: wypadek lub zranienie, problemy i nieporozumienia z rodzicami oraz ze znajomymi, nieprzygotowanie do lekcji.

Alkohol:

- ⇒ Uczniowie ocenili, że dostępność alkoholu jest bardzo duża. Podobne prawidłowości notowane były w poprzednich edycjach badania. Największą dostępnością cechuje się piwo, co trzeci ankietowany (33,6%) ocenił, że piwo jest bardzo łatwo dostępne, a co piąty (19,4%), że dość łatwo.
- ⇒ Alkohol, po który badani sięgają najczęściej to piwo. Na przestrzeni lat widoczny jest spadek odsetka wskazań świadczący o spożywaniu piwa, w 2014 roku piwo spożywało 43,2% osób, w 2019 było to 26,0%, natomiast w 2024 roku odsetek ten był niższy o 5,8 p.p. w odniesieniu do poprzedniego badania i wynosił 20,2%.
- ⇒ Na przestrzeni lat wzrósł odsetek odpowiedzi wskazujących na spożywanie przez młodzież wódki. W 2024 roku był on wyższy o 10,1 p.p. niż w 2019 roku i wynosił 18,9%
- ⇒ W porównaniu do 2019 roku zmalał o 7,8 p.p. odsetek osób, które w ogóle nie piją alkoholu, w 2024 roku wynosił on 44,2%. Co ciekawe, chłopcy zdecydowanie częściej niż dziewczyny deklarowali, że nie piją alkoholu. Podobną tendencję obserwuje się w przypadku uczniów szkół podstawowych, którzy zdecydowanie częściej niż uczniowie szkół ponadpodstawowych nie spożywali jeszcze alkoholu.
- ⇒ Uczestnicy badania nie doświadczają występowania objawów upojenia alkoholowego (trudności z poruszaniem się, trudności z mówieniem, niepamiętanie niektórych wydarzeń). Jeśli już ma to miejsce, to sporadycznie – 1 lub 2 razy w życiu.

- ⇒ Za wiek inicjacji picia alkoholu uznać można 16 i więcej lat. W przypadku piwa jest to 15 lat, notuje się wzrost wieku inicjacji piwa, gdyż w poprzednich edycjach badania było to 14 lat.
- ⇒ Większość uczniów nigdy się nie upiła, a jeśli miało to miejsce, to jedynie w przypadku 12,5% osób w wieku 16 i więcej lat.
- ⇒ Główne miejsce spożywania alkoholu to dom (własny lub cudzy).
- ⇒ Najczęściej dostrzegane konsekwencje picia alkoholu to: bycie bardziej otwartym wobec innych (46,9%) oraz uczucie relaksu (41,0%).

Narkotyki:

- ⇒ Zdecydowana większość uczestników badania nie zażywa narkotyków i innych środków psychoaktywnych. Taka prawidłowość notowana była również w poprzednich edycjach badania.
- ⇒ Od 2014 roku odsetek odpowiedzi świadczących o niezazywaniu narkotyków wzrastał, z 68,7% w 2014, do 80,6% w 2019, natomiast obecnie jest nieznacznie wyższy niż w poprzednim badaniu (o 4,4 p.p.).
- ⇒ Jeśli już badani stosują środki psychoaktywne, to są to środki uspokajające (bez pozwolenia lekarza) oraz alkohol z lekami, a odsetek wskazań świadczących o ich zażywaniu jest niewielki: 5,2% osób zażywa środki uspokajające (bez pozwolenia lekarza) 1 lub 2 razy, następnie spożywanie alkoholu z lekami 1 lub 2 razy, które deklarowało 4,7% badanych.
- ⇒ Uczniowie najczęściej nie wiedzą lub oceniają, że zdobycie marihuany lub haszyszu byłoby niemożliwe. Badani wskazywali również, że nie mieli kontaktów ze wskazanymi substancjami psychoaktywnymi.
- ⇒ Uczestnicy badania oceniali najczęściej, że zdobycie poszczególnych narkotyków lub innych środków psychoaktywnych jest niemożliwe. Jedynie w przypadku środków uspokajających odnotowano 29,1% wskazań świadczących o łatwości ich zdobycia.
- ⇒ Główne źródła pozyskiwania narkotyków to: otrzymanie ich od znajomego w tym samym wieku lub młodszego (5,7%), zakup od znajomego (5,1%) oraz otrzymanie ich od starszego znajomego (4,9%).
- ⇒ Najczęstszym powodem sięgania po środki psychoaktywne jest ciekawość.
- ⇒ Za wiek pierwszego spróbowania narkotyków lub środków psychoaktywnych można uznać 16 i więcej lat, należy jednak wskazać, że zdecydowana większość ankietowanych wskazywała, że nie sięga po wskazane substancje. Najwyższy odsetek świadczący o spożywaniu środków psychoaktywnych w wieku 16 i więcej lat notowań był dla: marihuany (7,5%), następnie był to alkohol z tabletkami (5,6%) oraz środki uspokajające (bez pozwolenie lekarza) (4,0%).

Papierosy:

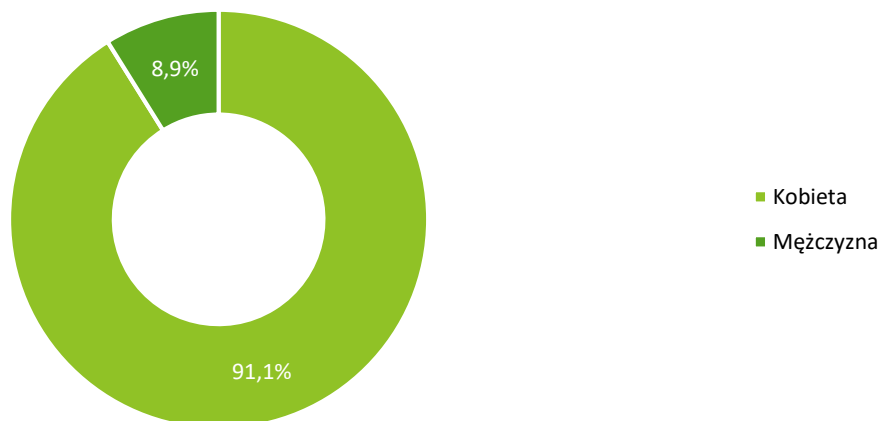
- ⇒ W ocenie badanych zdobycie papierosów jest łatwe, aż 40,9% osób wskazało, że jest to bardzo łatwe a co piąty respondent (20,2%), że dość łatwe.
- ⇒ Spośród wszystkich badanych używek, to papierosy notowały najwyższy odsetek wskazań świadczących o ich stosowaniu.
- ⇒ Ponad połowa ankietowanych (57,7%) przyznała, że nigdy nie paliła, natomiast 18,0% osób wypaliło w ciągu życia 40 i więcej papierosów.
- ⇒ Wiek inicjacji palenia to 13 lat, a wiek rozpoczęcia regularnego codziennego palenia to 16 i więcej lat. W porównaniu do 2019 roku widoczny jest znaczący spadek odsetka odpowiedzi świadczących o niepaleniu papierosów przez młodzież (o 27,3 p.p.). Zmniejszył się także wiek inicjacji palenia z 16 do 13 lat. Natomiast wiek rozpoczęcia regularnego palenia papierosów we wszystkich latach (2014, 2019, 2024) jest taki sam i wynosi 16 i więcej lat.
- ⇒ Zdecydowana większość badanych nie spotyka się z sytuacjami, w których ktoś z bliskiego otoczenia lub też rodzeństwo spożywa alkohol lub sięgają po środki psychoaktywne i narkotyki. Jeśli już doświadczają takich sytuacji, to dotyczy to palenia papierosów przez osoby z ich otoczenia.

4. Badanie ilościowe z nauczycielami

4.1 Próba badawcza

W badaniu przeprowadzonym wśród nauczycieli koszalińskich szkół zdecydowanie dominowały kobiety, które stanowiły 91,1% ogółu badanych.

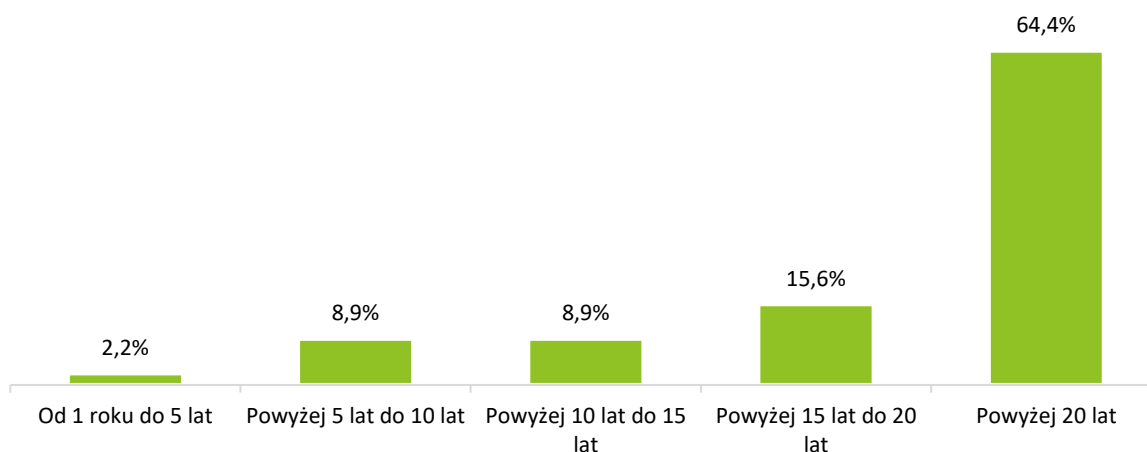
Wykres 110. Struktura próby w rozkładzie na płeć [nauczyciele] [N=45] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Ankietowani deklarowali najczęściej posiadanie wieloletniego doświadczenia w pracy z dziećmi i młodzieżą szkolną. Większość pracuje już powyżej 20 lat (64,4%), a 15,6% od 15 do 20 lat. Najmniejszy odsetek stanowili badani z doświadczeniem od 1 roku do 5 lat (2,2%).

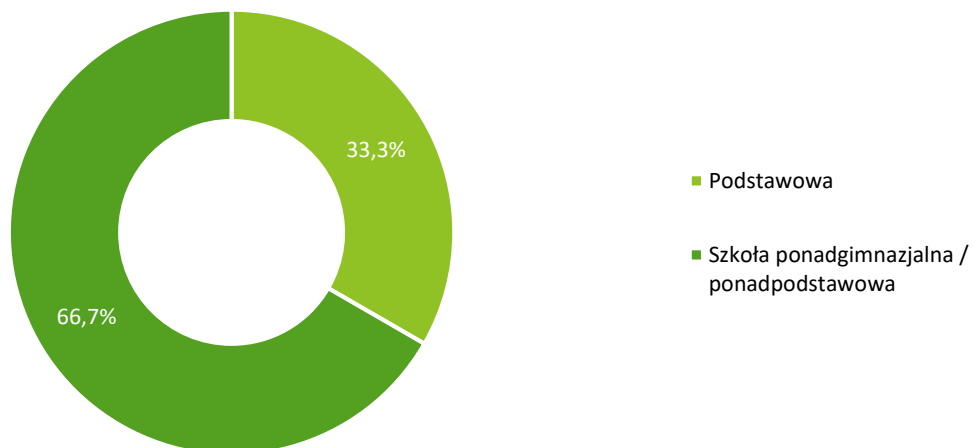
Wykres 111. Struktura próby w rozkładzie na doświadczenie respondenta w pracy z dziećmi i młodzieżą szkolną (w latach) [nauczyciele] [N=45] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Badani najczęściej reprezentowali szkoły ponadgimnazjalne/ponadpodstawowe (66,7%), co trzeci respondent pracuje w szkole podstawowej.

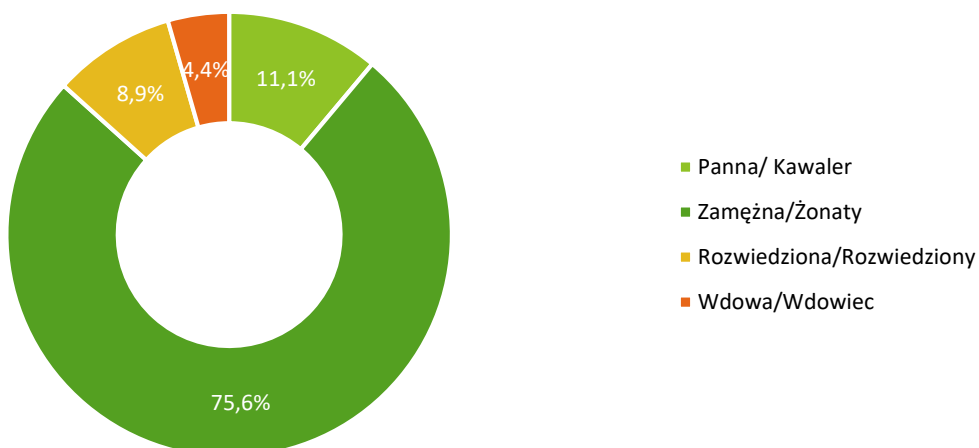
Wykres 112. Struktura próby w rozkładzie na rodzaj szkoły, w której uczy respondent [nauczyciele] [N=45] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Aż 3/4 ankietowanych to osoby zamężne/żonate, natomiast najmniej liczną grupę stanowili wdowcy/wdowy (4,4%).

Wykres 113. Struktura próby w rozkładzie na stan cywilny respondenta [nauczyciele] [N=45] – 2024

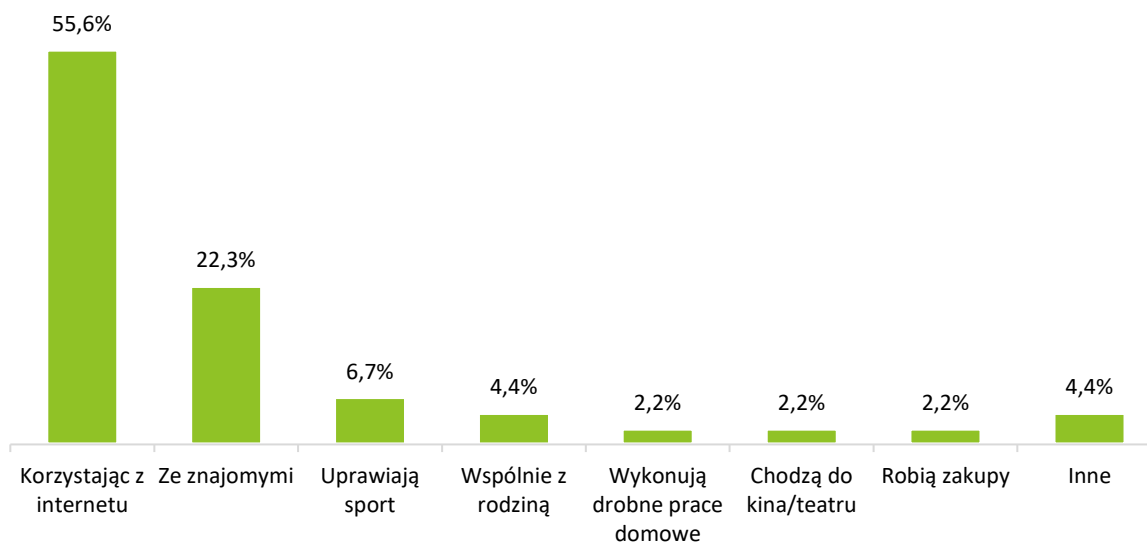
Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

4.2 Wyniki przeprowadzonego badania

4.2.1 Czas wolny

Ponad połowa nauczycieli (55,6%) za główną formę spędzania czasu wolnego przez osoby młode uznała korzystanie z Internetu. Następnie wskazywano na spędzanie czasu ze znajomymi (22,3%) oraz uprawianie sportu (6,7%).

Wykres 114. Formy spędzania czasu wolnego przez młodych ludzi [nauczyciele] [N=45] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

W ocenie nauczycieli, zarówno w badaniu przeprowadzonym w 2019, jak i 2024 roku główną formą spędzania czasu wolnego przez młodych ludzi było korzystanie z Internetu.

Tabela 80. Formy spędzania czasu wolnego przez młodych ludzi [nauczyciele] [N=49] – porównanie wyników badania z 2019 i 2024 roku

	2019 [N=49]	2024 [N=45]
Wspólnie z rodziną	8,2%	4,4%
Ze znajomymi	16,3%	22,3%
Wykonują drobne prace domowe	-	2,2%
Uprawiają sport	8,2%	6,7%
Chodzą do kina/teatru	2,0%	2,2%
Inne	-	4,4%
Robią zakupy	-	2,2%
Korzystając z Internetu	59,2%	55,6%
Grają w gry komputerowe	2,0%	-
Oglądają telewizję	4,1%	-

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Najczęściej oferowane przez szkołę formy spędzania czasu wolnego to: zajęcia wyrównawcze (80,0%), zajęcia pozalekcyjne – przedmiotowe (75,6%), szkolne kluby sportowe (68,9%) oraz zajęcia przygotowujące do egzaminu końcowego (62,2%). Połowa ankietowanych (51,1%) wskazała na kółka zainteresowań, a co trzeci badany (33,3%) na zajęcia pozalekcyjne – artystyczne (muzyka, plastyka). Najniższy odsetek wskazań dotyczył udostępniania przez szkołę sali gimnastycznej (17,8%).

Wykres 115. Oferowane przez szkołę formy spędzania czasu wolnego [nauczyciele] [N=45] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

W 2024 roku znacząco zmalał odsetek odpowiedzi świadczących o oferowaniu przez szkoły zajęć pozalekcyjnych – artystycznych, z 53,1% w 2019 do 33,3% obecnie, jest to spadek o 19,8 p.p., zajęć pozalekcyjnych – przedmiotowych, z 93,9% w 2019 do 75,6%, jest to spadek o 18,3 p.p., a także udostępniania sali gimnastycznej, z 30,6% w 2019 do 17,8% (spadek o 12,8%), a także kółek zainteresowań, z 63,3% w 2019 do 51,1% obecnie (spadek o 12,2 p.p.). W odniesieniu do poprzedniej edycji badania, to w 2024 roku nie odnotowano żadnych odpowiedzi świadczących o udostępnianiu pracowni komputerowych oraz braku możliwości skorzystania z oferty czasu wolnego w szkole.

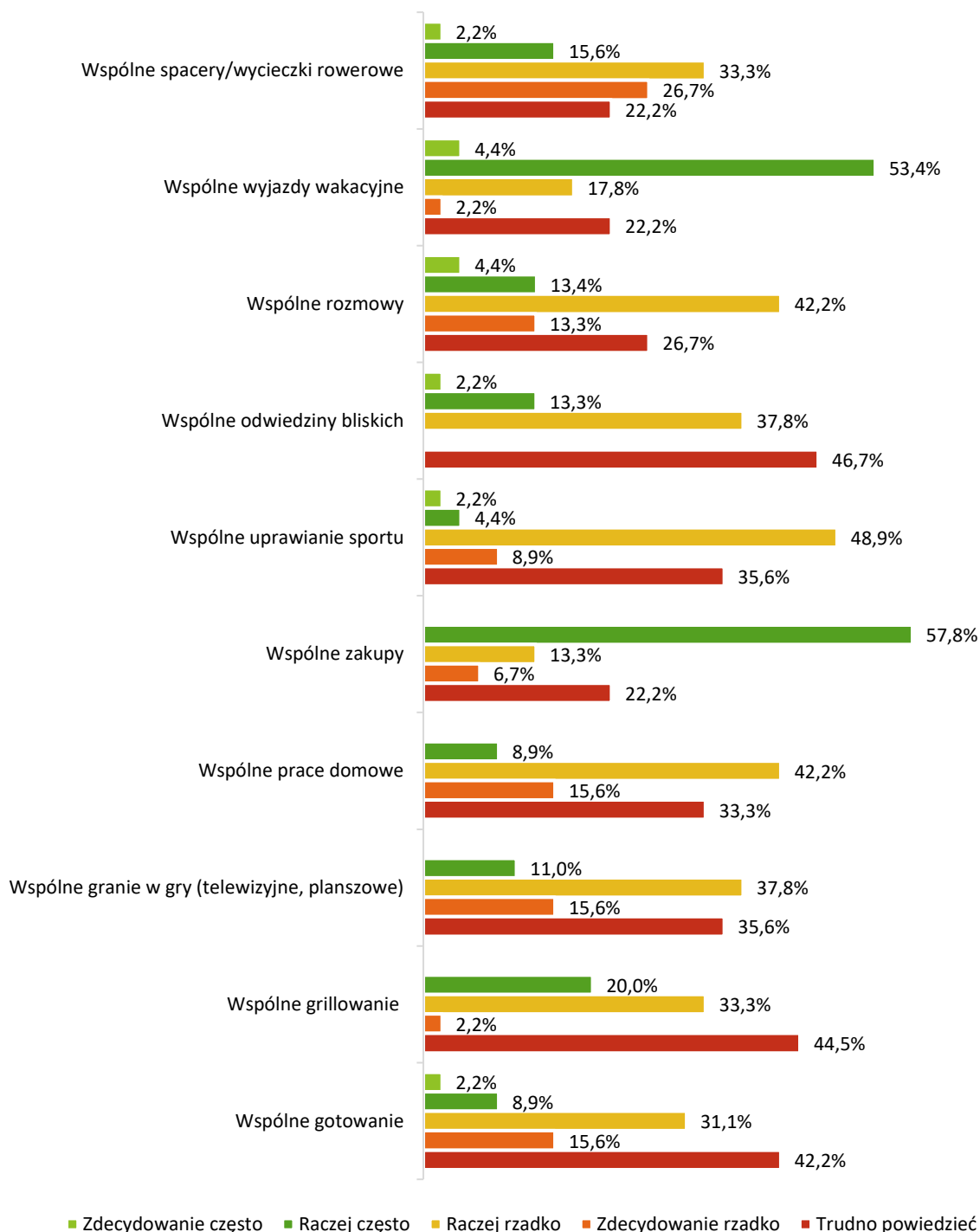
Tabela 81. Oferowane przez szkołę formy spędzania czasu wolnego [nauczyciele] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

	2014 [N=48]	2019 [N=49]	2024 [N=45]
Tak, oferuje zajęcia pozalekcyjne – przedmiotowe	70,8%	93,9%	75,6%
Tak, oferuje zajęcia pozalekcyjne – artystyczne (muzyka, plastyka)	35,4%	53,1%	33,3%
Tak, oferuje zajęcia wyrównawcze	77,1%	87,8%	80,0%
Tak, oferuje zajęcia przygotowujące do egzaminu końcowego	64,6%	69,4%	62,2%
Tak, oferuje szkolne kluby sportowe (SKS)	68,8%	65,3%	68,9%
Tak, oferuje kółka zainteresowań	75,0%	63,3%	51,1%
Tak, udostępnia pracownię komputerową	29,2%	20,4%	-
Tak, udostępnia salę gimnastyczną	47,9%	30,6%	17,8%
Nie umożliwia	6,3%	4,1%	-

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Nauczyciele uznali, że główną formą spędzania czasu wolnego przez młodzież wspólnie z rodziną są: zakupy, ponad połowa ankieterowanych (57,8%) wskazała na odpowiedź „raczej często”, natomiast 53,4% osób wskazało taką odpowiedź dla wyjazdów wakacyjnych. Za najrzadszą formę spędzania czasu wolnego uznano: wspólne spacery/wycieczki rowerowe (26,7%), wspólne prace domowe (15,6%) oraz wspólne granie w gry (telewizyjne, planszowe) (15,6%), a także gotowanie (15,6%).

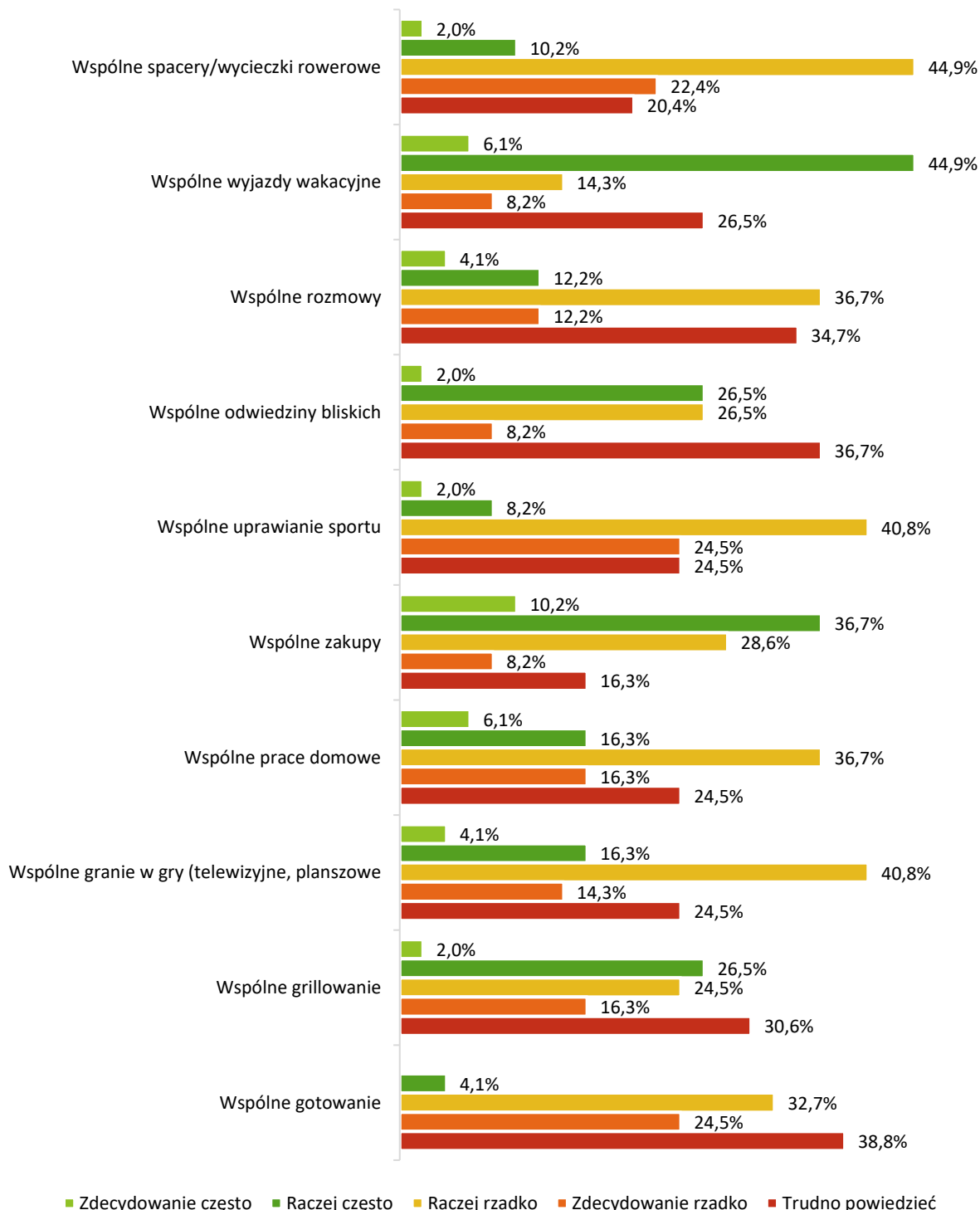
Wykres 116. Formy, w jakich uczniowie spędzają czas z rodziną [nauczyciele] [N=45] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Wyniki poprzednich edycji badania uwidaczniają podobne tendencje dotyczące form wspólnego spędzania czasu wolnego. Nauczyciele uznawali za najczęstszą formę spędzania czasu wolnego wspólne zakupy, a za najrzadszą wspólne gotowanie, spacer, spacer, spacer, spacer, spacer.

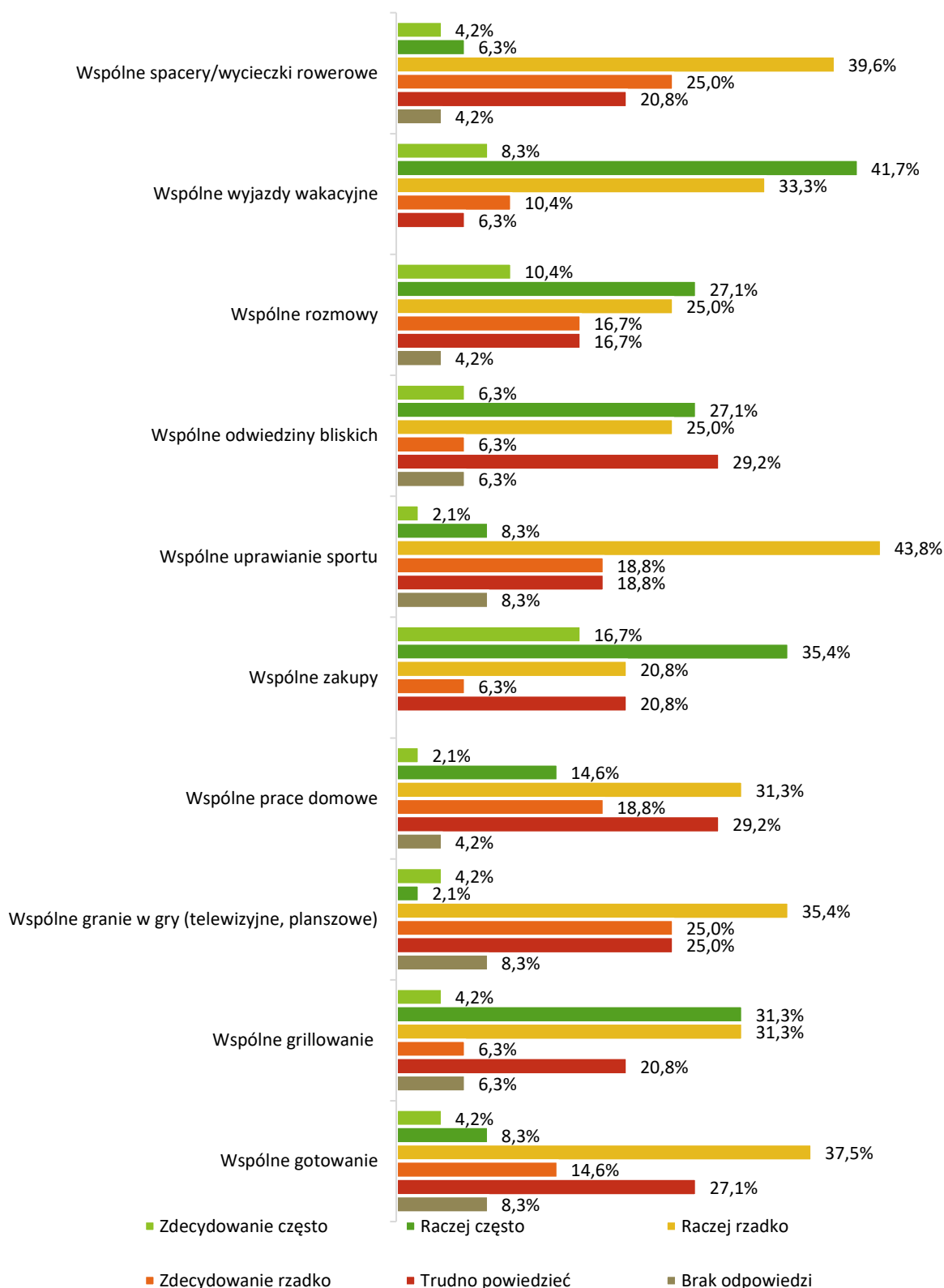
Wykres 117. Formy, w jakich uczniowie spędzają czas z rodziną [nauczyciele] [N=49] – 2019

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Wykres 118. Formy, w jakich uczniowie spędzają czas z rodziną [nauczyciele] [N=48] – 2014

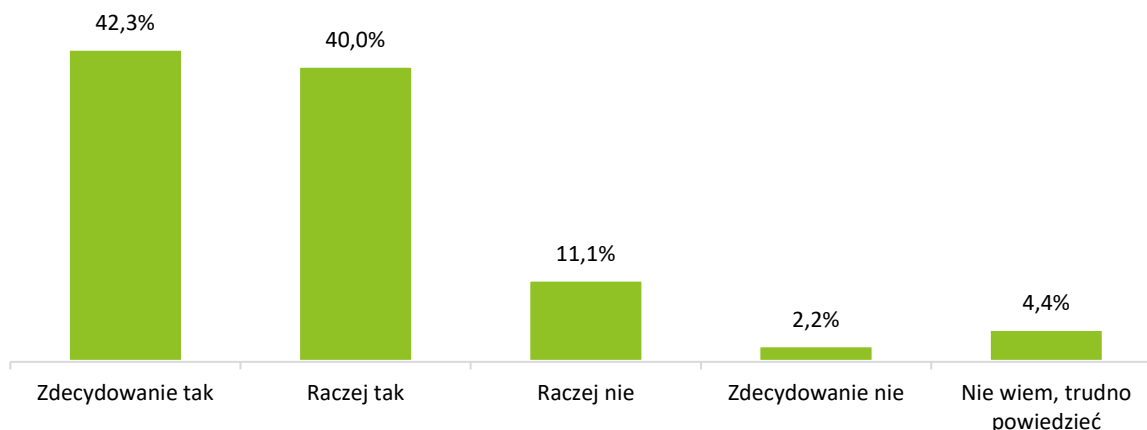

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

4.2.2 Używki

Wśród nauczycieli występuje przekonanie o wzroście zainteresowania młodych ludzi używkami, aż 42,3% badanych zaznaczyło odpowiedź „zdecydowanie tak”, a 40,0% „raczej tak”.

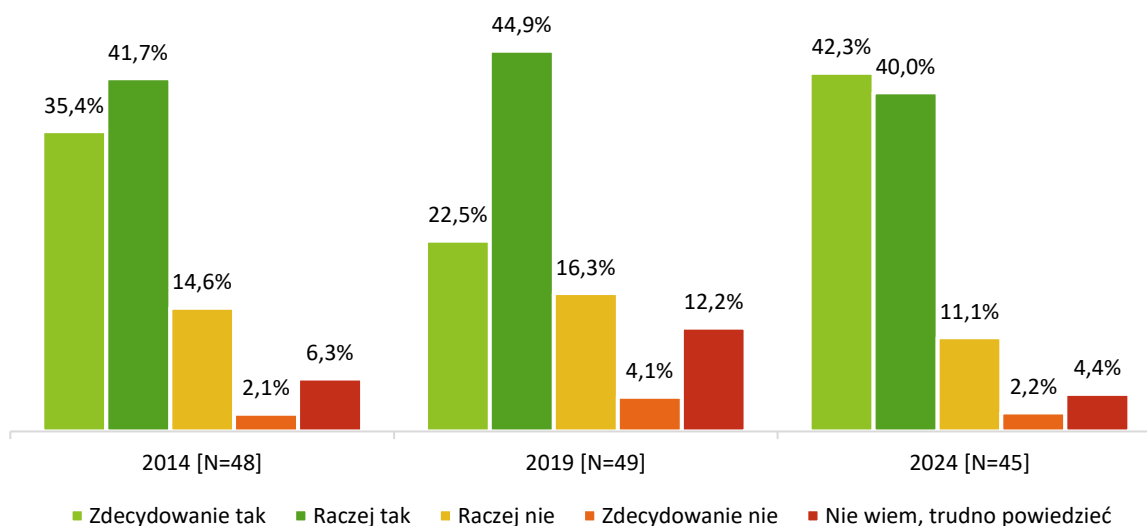
Wykres 119. Wzrost zainteresowania młodych ludzi używkami [nauczyciele] [N=45] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

W 2024 roku notowany był najwyższy odsetek odpowiedzi świadczących o wzroście zainteresowania młodych ludzi używkami, wyniósł on 82,3%⁹. Względem poprzedniej edycji badania jest to wzrost o 14,9 p.p.

Wykres 120. Wzrost zainteresowania młodych ludzi używkami [nauczyciele] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

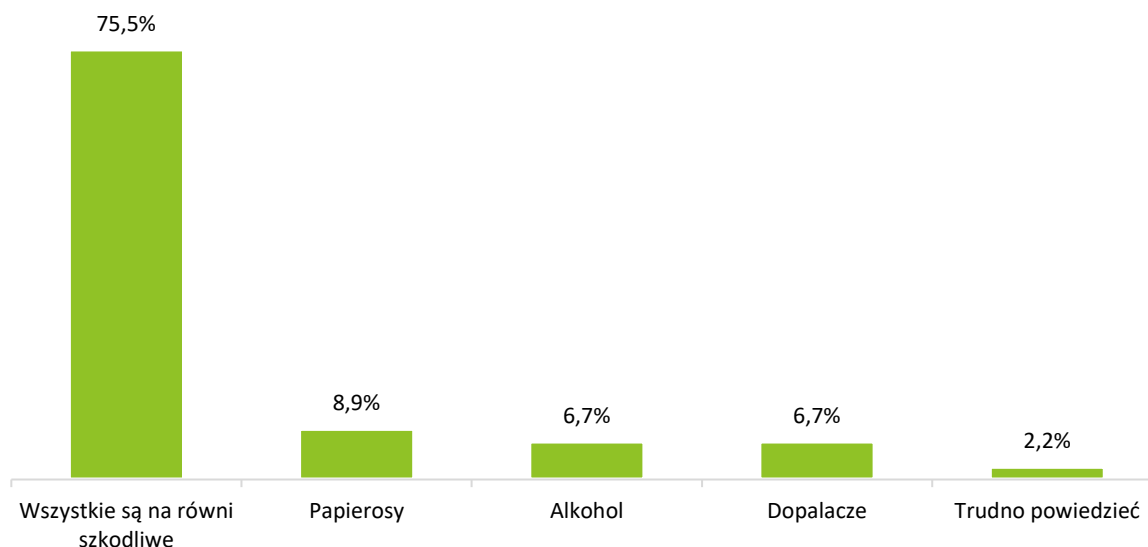

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

⁹ Suma wskazań odpowiedzi „zdecydowanie tak” oraz „raczej tak”.

Aż 3/4 ankieterów oceniło, że wszystkie używki są na równi szkodliwe.

Wykres 121. Ocena szkodliwości używek [nauczyciele] [N=45] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

We wszystkich analizowanych latach dominującą odpowiedzią była ta, która świadczyła o szkodliwości wszystkich używek na równi. W 2024 roku odnotowano wzrost odsetka tego typu odpowiedzi względem poprzedniego badania o 6,1 p.p.

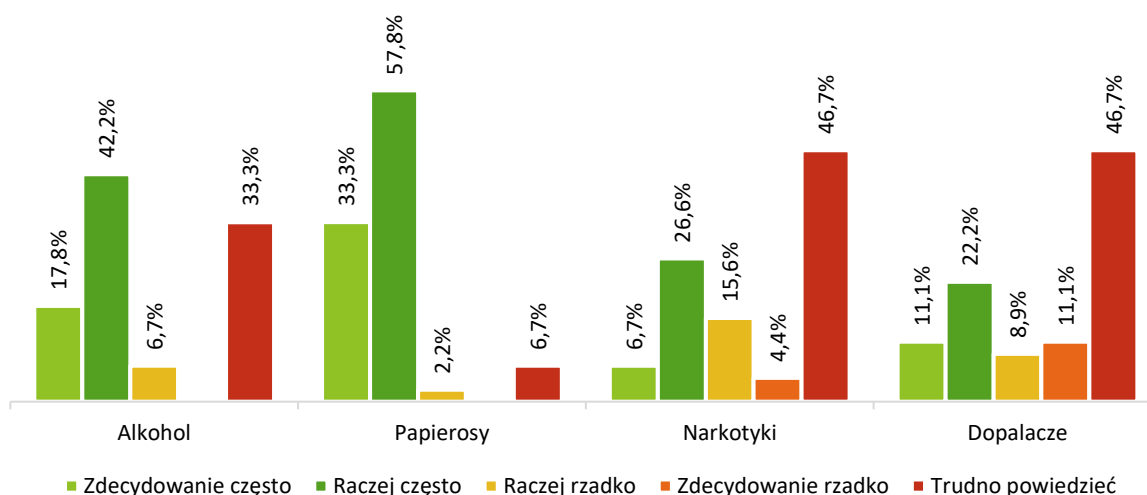
Tabela 82. Ocena szkodliwości używek [nauczyciele] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

	2014 [N=48]	2019 [N=49]	2024 [N=45]
Alkohol	4,2%	6,1%	6,7%
Narkotyki	6,3%	2,0%	-
Dopalacze	4,2%	-	6,7%
Papierosy	4,2%	12,2%	8,9%
Trudno powiedzieć	6,3%	10,2%	2,2%
Wszystkie są na równi szkodliwe	85,4%	69,4%	75,5%
Żadna nie jest szkodliwa, jeśli jest zażywana z umiarem	6,3%	-	-

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Nauczyciele wskazywali, że uczniowie najczęściej sięgają po papierosy. Ponad połowa ankieterów (57,8%) zaznaczyła odpowiedź „raczej często”, a co trzeci (33,3%) „zdecydowanie często”. Wysoko oceniano także częstotliwość sięgania po alkohol, w tym przypadku 42,2% osób wskazało, że młodzi ludzie robią to „raczej często” a 17,8% - „zdecydowanie często”. W odniesieniu do narkotyków oraz dopalaczy trudno było ankieterom ocenić częstotliwość sięgania po tego typu substancje (patrz Wykres numer 122).

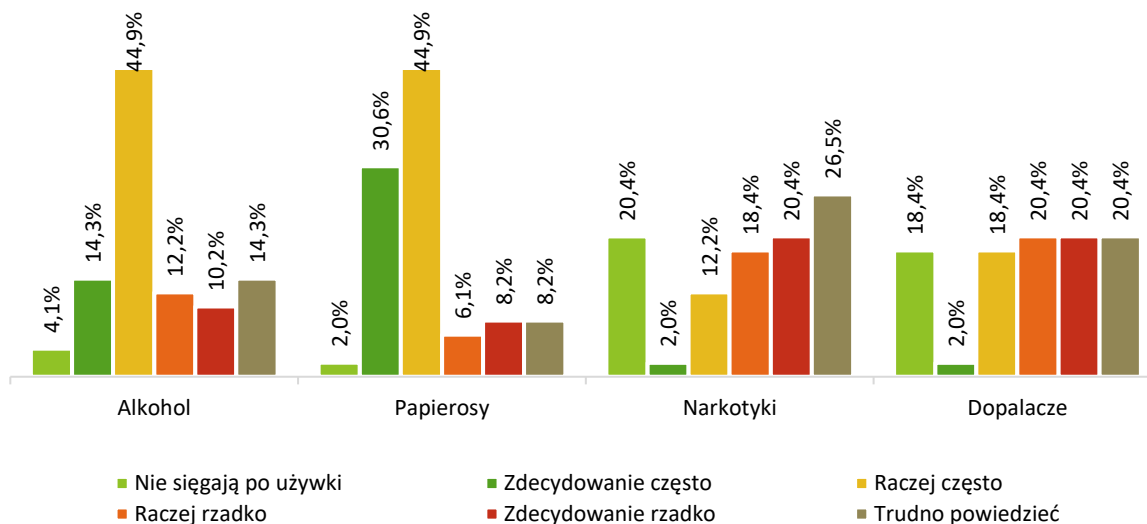
Wykres 122. Częstotliwość z jaką uczniowie sięgają po poszczególne używki [nauczyciele] [N=45] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Zarówno w 2014, jak i 2019 roku nauczyciele najczęściej odpowiadali, że młodzi ludzie sięgają po papierosy oraz alkohol. W 2024 roku znacząco wzrósł odsetek wskazań świadczących o sięganiu po papierosy, z 75,5%¹⁰ w 2019 do 91,1%¹¹ w 2024 (wzrost o 15,6 p.p.). Odsetek odpowiedzi dotyczący częstotliwości spożywania alkoholu utrzymał się w 2024 roku na podobnym poziomie jak w poprzednim badaniu. W przypadku zarówno dopalaczy, jak i narkotyków, to każdego roku dominowały odpowiedzi świadczące o braku wiedzy na ten temat lub o rzadkim ich stosowaniu (patrz Wykres numer 123 i 124).

Wykres 123. Częstotliwość z jaką uczniowie sięgają po poszczególne używki [nauczyciele] [N=49] – 2019

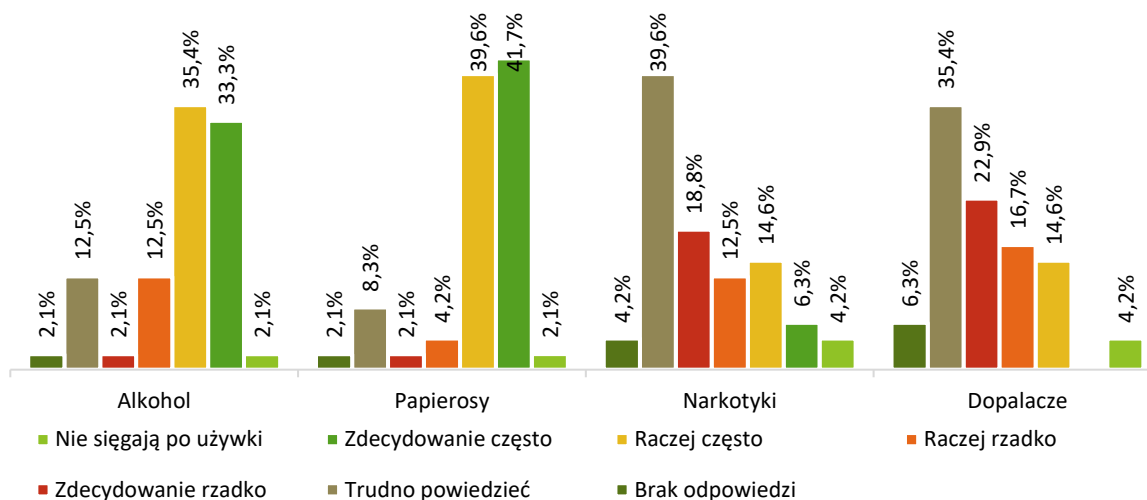

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

¹⁰ Suma wskazań odpowiedzi „zdecydowanie często” oraz „raczej często”.

¹¹ Jw.

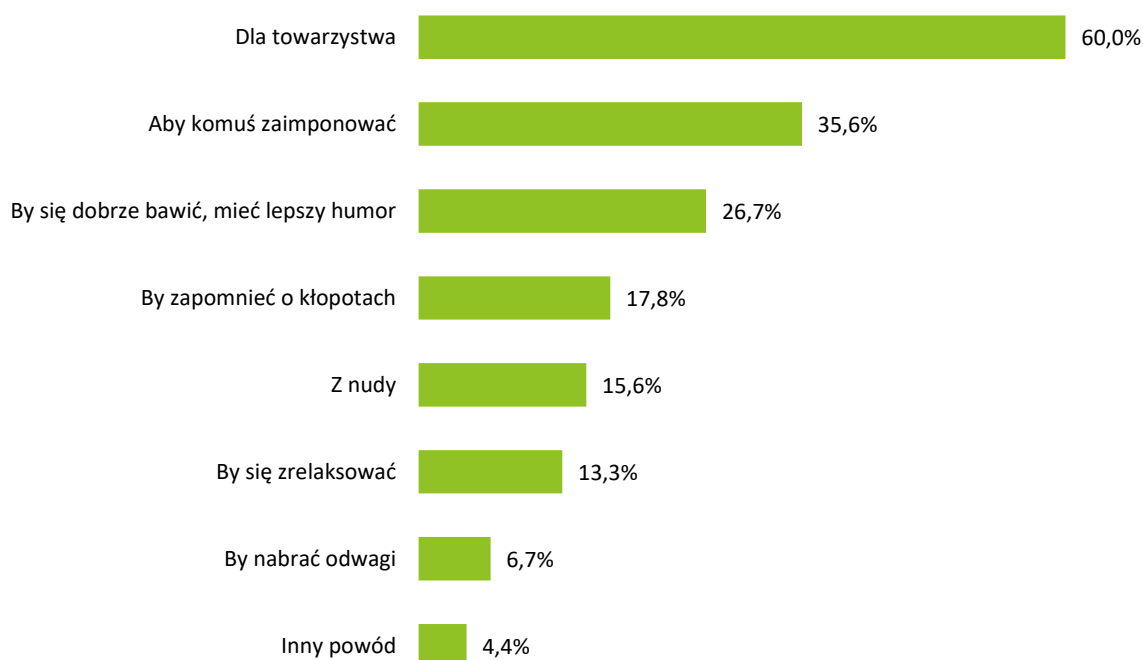
Wykres 124. Częstotliwość z jaką uczniowie sięgają po poszczególne używki [nauczyciele] [N=48] – 2014

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Główną przyczyną sięgania po używki jest zdaniem nauczyciel chęć dotrzymania towarzystwa, takiej odpowiedzi udzieliło 60,0% osób. W następnej kolejności najczęściej wskazywano na chęć zaimponowania innym (35,6%) oraz dobrą zabawę, lepszy humor (26,7%).

Wykres 125. Przyczyny sięgania po używki [nauczyciele] [N=45] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Niezmiennie we wszystkich edycjach badania głównym powodem sięgania po używki była chęć dotrzymania towarzystwa. W 2024 roku odnotowano wzrost tego typu odpowiedzi względem poprzedniego badania o 13,2 p.p., zaobserwowano także znaczący wzrost odsetka odpowiedzi dotyczących nudy (o 9,2 p.p.) oraz spadek odpowiedzi świadczących o tym, że powodem jest chęć zaimponowania komuś (o 15,5 p.p.).

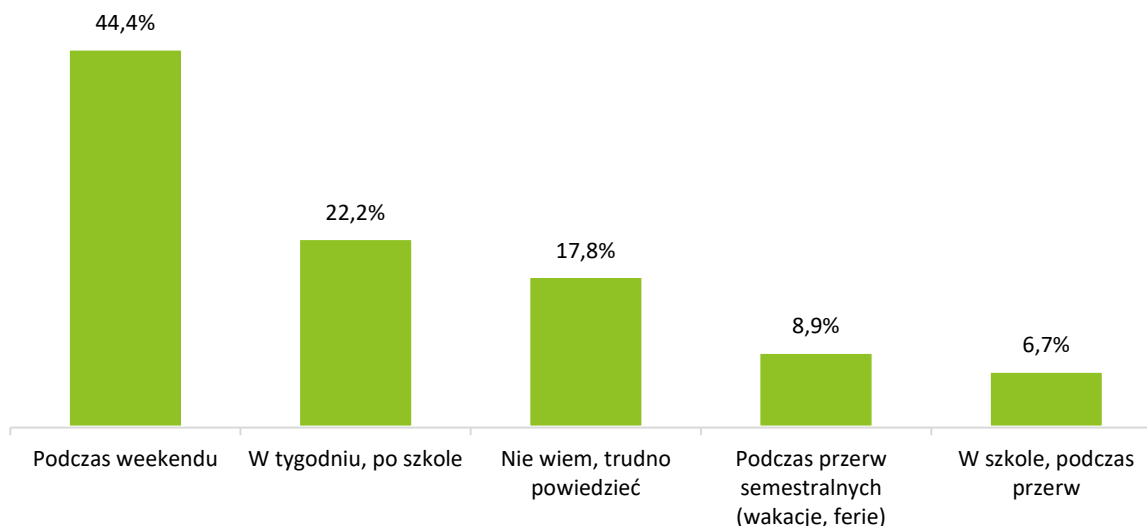
Tabela 83. Przyczyny sięgania po używki [nauczyciele] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

	2014 [N=48]	2019 [N=49]	2024 [N=45]
Dla towarzystwa	75,0%	46,8%	60,0%
By się zrelaksować	10,4%	8,5%	13,3%
By zapomnieć o kłopotach	18,8%	14,9%	17,8%
By się dobrze bawić, mieć lepszy humor	35,4%	38,3%	26,7%
By nabrać odwagi	4,2%	14,9%	6,7%
Z nudy	10,4%	6,4%	15,6%
Lubią ich smak	2,1%		-
Aby komuś zaimponować	41,7%	51,1%	35,6%
Uczniowie nie sięgają po używki	-	2,1%	-
Inny powód	-		4,4%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Zdaniem nauczycieli młodzi ludzie sięgają po używki głównie podczas weekendu (44,4%) oraz w tygodniu, po szkole (22,2%).

Wykres 126. Okoliczności sięgania po używki [nauczyciele] [N=45] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Podczas każdego badania najczęściej wskazywano, że młodzież szkolna sięga po używki w trakcie weekendu. Na przestrzeni lat wzrastał odsetek odpowiedzi dotyczących sięgania po używki w tygodniu, po szkole, w 2024 roku był wyższy niż w 2014 o 13,9 p.p. i o 7,9 p.p. względem 2019 roku. notuje się również spadek odpowiedzi dotyczących sięgania po używki w trakcie przerw semestralnych (wakacji, ferii), jest to spadek o 15,6 p.p. w 2024 roku względem 2019.

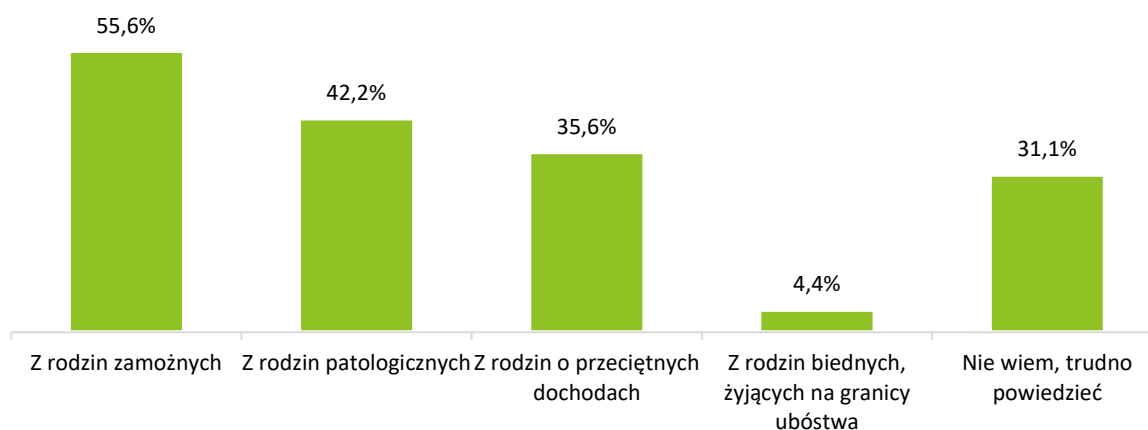
Tabela 84. Okoliczności sięgania po używki [nauczyciele] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

	2014 [N=48]	2019 [N=49]	2024 [N=45]
Podczas weekendu	56,3%	42,9%	44,4%
W tygodniu, po szkole	8,3%	14,3%	22,2%
W szkole, podczas przerw	2,1%	-	6,7%
Podczas przerw semestralnych (wakacje, ferie)	12,5%	24,5%	8,9%
Nie wiem, trudno powiedzieć	20,8%	16,3%	17,8%
Uczniowie nie sięgają po używki	-	2,0%	-

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Ponad połowa badanych (55,6%) oceniła, że po używki sięga młodzież z rodzin zamożnych, 42,2% wskazało na rodziny patologiczne, a 35,6% na rodziny o przeciętnych dochodach.

Wykres 127. Sięganie po używki a rodzina w jakiej wychowuje się uczeń [nauczyciele] [N=45] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

W 2014 i 2019 roku dominowały odpowiedzi świadczące o tym, że młodzież sięgająca po używki pochodzi z rodzin patologicznych. Natomiast w 2024 roku najwyższy odsetek wskazań dotyczył rodzin zamożnych, był wyższy względem roku 2019 o 20,9 p.p.

Tabela 85. Sięganie po używki a rodzina w jakiej wychowuje się uczeń [nauczyciele] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

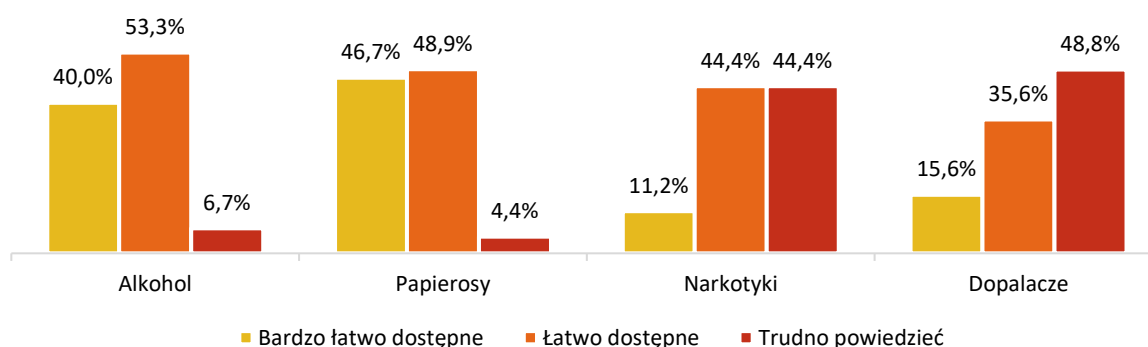
	2014 [N=48]	2019 [N=49]	2024 [N=45]
Z rodzin zamożnych	45,8%	34,7%	55,6%
Z rodzin o przeciętnych dochodach	25,0%	16,3%	35,6%
Z rodzin biednych, żyjących na granicy ubóstwa	6,3%	14,3%	4,4%
Z rodzin patologicznych	50,0%	42,9%	42,2%

	2014 [N=48]	2019 [N=49]	2024 [N=45]
Nie wiem, trudno powiedzieć	29,2%	28,6%	31,1%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Uczestnicy badania ocenili, że używki poza terenem szkoły są łatwo dostępne. Najwyższy odsetek tego typu wskazań dotyczył papierosów, aż 46,7% uznało je za bardzo łatwo dostępne, a niemal połowa, 48,9% za łatwo dostępne. Równie wysoko oceniono dostępność alkoholu, ponad połowa (53,3%) wskazała na łatwy jego dostęp, a 40,0% na bardzo łatwy dostęp. W przypadku narkotyków obserwuje się taki sam odsetek odpowiedzi świadczących o łatwym dostępie oraz braku wiedzy badanych w tym aspekcie (po 44,4%). Dostępność narkotyków oraz dopalaczy także została oceniona wysoko.

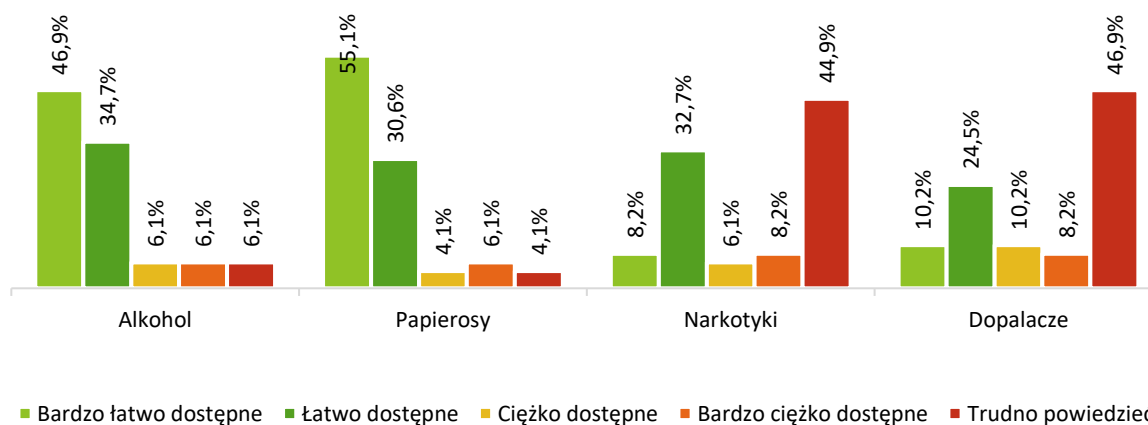
Wykres 128. Dostępność używek poza terenem szkoły [N=45] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Podobne tendencje jak w 2024 roku obserwowane były w 2014 i 2019. Najwyżej oceniano dostępność alkoholu oraz papierosów. Na przestrzeni trzech edycji badania ocena dostępności narkotyków oraz dopalaczy wzrastała. Narkotyki w 2014 roku za łatwo dostępne¹² uznało 37,5%, w 2019 – 40,8%, a w 2024 – 55,6%. W przypadku dopalaczy w 2014 odsetek wskazań dotyczących łatwego dostępu¹³ wyniósł 31,3%, w 2019 – 34,7%, a w 2024 było to już 51,1% (patrz Wykres numer 129 i 130).

Wykres 129. Dostępność używek poza terenem szkoły [N=49] – 2019

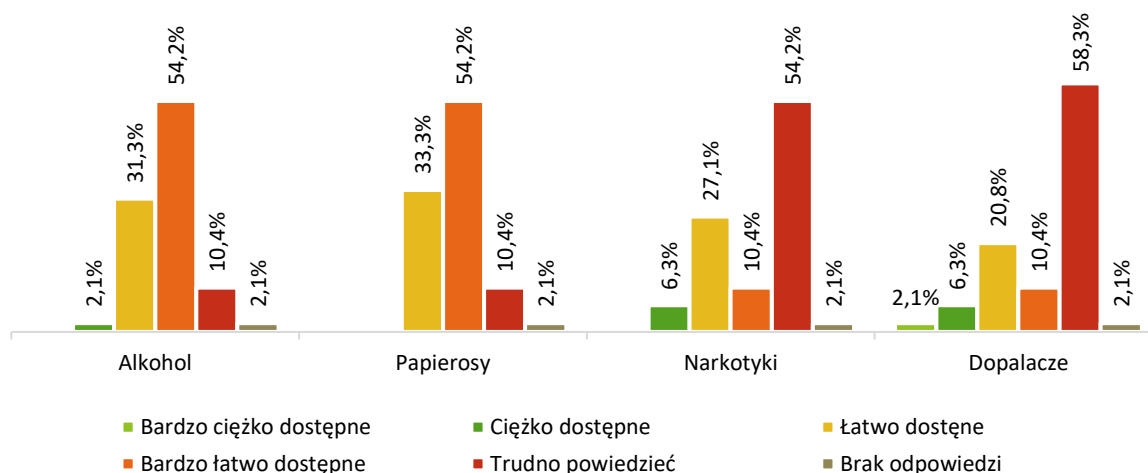
Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

¹² Suma wskazań odpowiedzi „bardzo łatwo dostępne” oraz „łatwo dostępne”.

¹³ Jw.

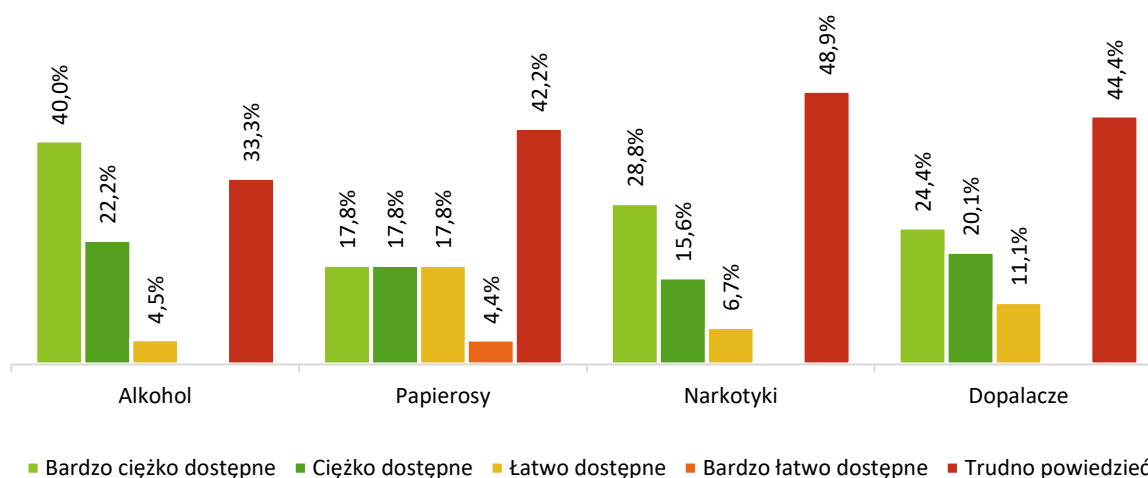
Wykres 130. Dostępność używek poza terenem szkoły [N=48] – 2014

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Uczestników badania cechuje brak wiedzy na temat dostępności używek na terenie szkoły, takiej odpowiedzi udzieliło 48,9% w odniesieniu do narkotyków, 44,4% w przypadku dopalaczy oraz 42,2% dla papierosów. Z kolei 40,0% osób uznało, że alkohol jest bardzo ciężko dostępny na terenie szkoły, a co trzeci badany (33,3%) nie miał wiedzy na ten temat.

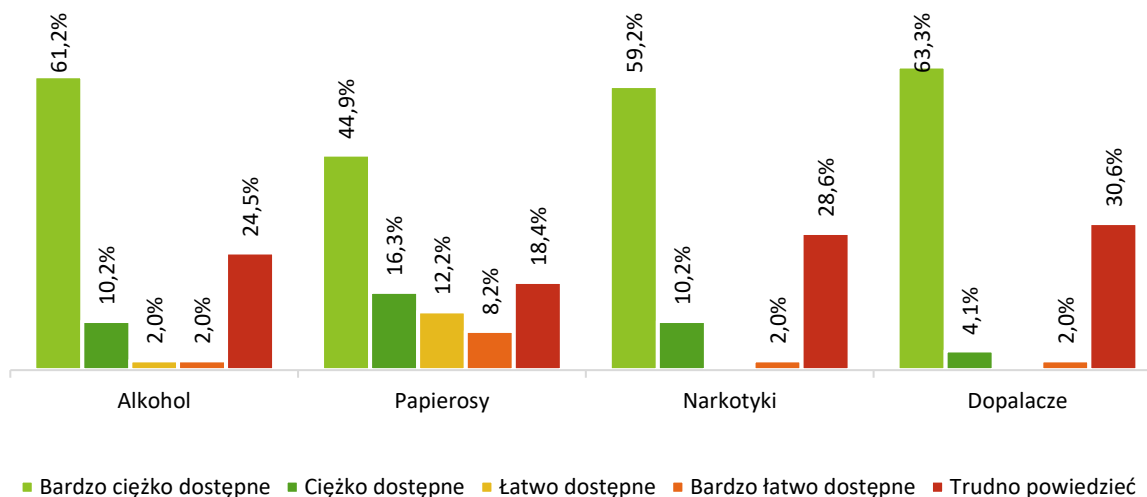
Wykres 131. Dostępność używek na terenie szkoły [N=45] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

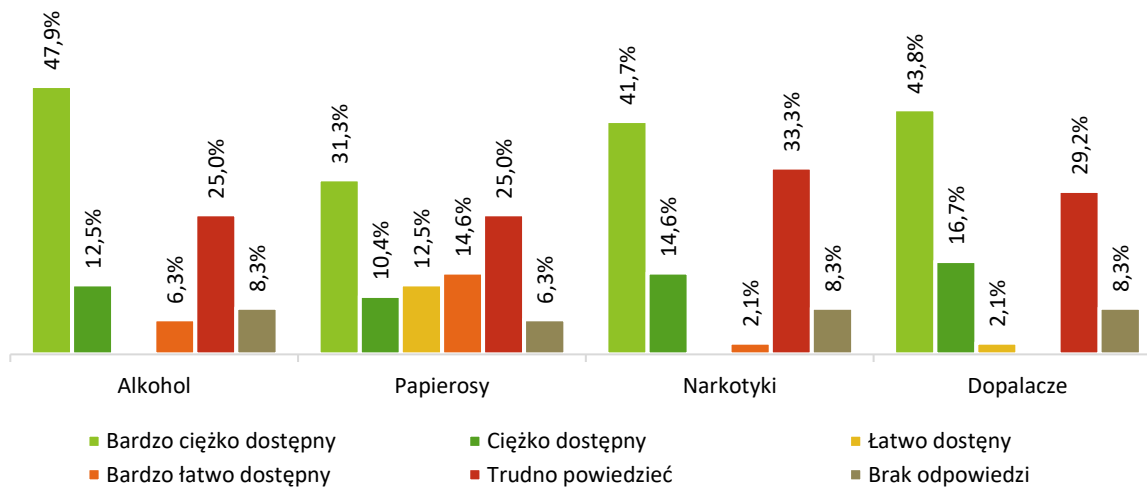
Wyniki badania z 2024 roku znacząco różnią się od tych uzyskanych w 2014 i 2019. W poprzednich edycjach badania dominowały odpowiedzi dotyczące bardzo trudnego dostępu do wskazanych używek, natomiast w 2024 roku przeważały odpowiedzi świadczące o braku wiedzy w przedmiocie badania, jedynie w stosunku do alkoholu dominowały odpowiedzi wskazujące na bardzo trudny dostęp.

Wykres 132. Dostępność używek na terenie szkoły [N=49] – 2019

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Wykres 133. Dostępność używek na terenie szkoły [N=48] – 2014

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Niespełna połowa uczestników badania (46,7%) dostrzega konsekwencje stosowania używek u młodzieży szkolnej, co piąta osoba (20,0%) nie zauważa ich.

Wykres 134. Dostrzeganie konsekwencji stosowania używek [nauczyciele] [N=45] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

W kolejnych edycjach badania widoczny jest wzrost odsetka odpowiedzi świadczących o dostrzeganiu konsekwencji stosowania używek przez młodzież szkolną. W 2024 roku odsetek ten był wyższy o 18,1 p.p. względem poprzedniego badania. Zmalał też odsetek odpowiedzi dotyczących braku ich dostrzegania o 31 p.p. w odniesieniu do 2019 roku.

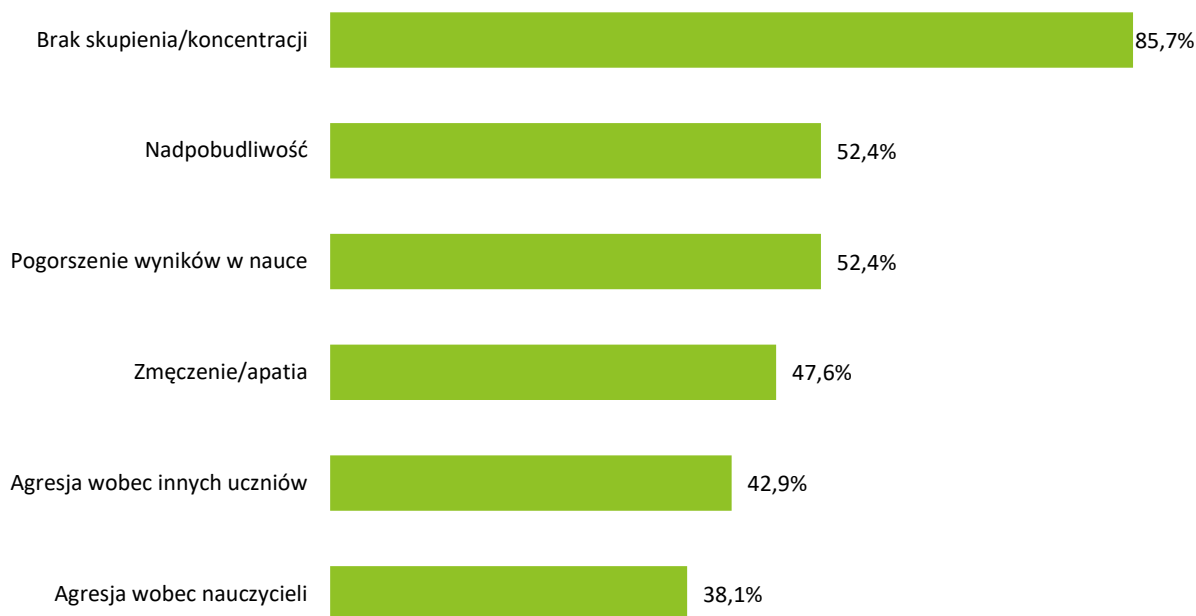
Tabela 86. Dostrzeganie konsekwencji stosowania używek [nauczyciele] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

	2014 [N=48]	2019 [N=49]	2024 [N=45]
Nie, nie dostrzegam	43,8%	51,0%	20,0%
Moi uczniowie nie stosują używek	2,1%	10,2%	2,2%
Tak, dostrzegam	20,8%	28,6%	46,7%
Trudno powiedzieć	25,0%	10,2%	31,1%
Brak odpowiedzi	8,3%	-	-

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Najczęstszą konsekwencją stosowania używek przez uczniów jest brak skupienia/koncentracji, takiej odpowiedzi udzieliło 85,7% osób. W następnej kolejności ponad połowa ankietowanych wskazywała na nadpobudliwość (52,4%) oraz pogorszenie wyników w nauce (53,4%).

Wykres 135. Konsekwencje stosowania używek przez uczniów [nauczyciele] [N=21] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Najczęściej wskazywane odpowiedzi dotyczące konsekwencji stosowania używek przez uczniów różniły się na przestrzeni lat. W odniesieniu do roku 2019 widoczny jest znaczący wzrost odpowiedzi dotyczący braku skupienia/koncentracji (o 64,3 p.p.). Zwiększył się także odsetek odpowiedzi dotyczący agresji wobec nauczycieli (o 31,0 p.p.) oraz zmęczenia/apatii (o 19,0 p.p.). Natomiast zmalał odsetek odpowiedzi dotyczący nadpobudliwości (o 33,3 p.p.).

Tabela 87. Konsekwencje stosowania używek przez uczniów [nauczyciele] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

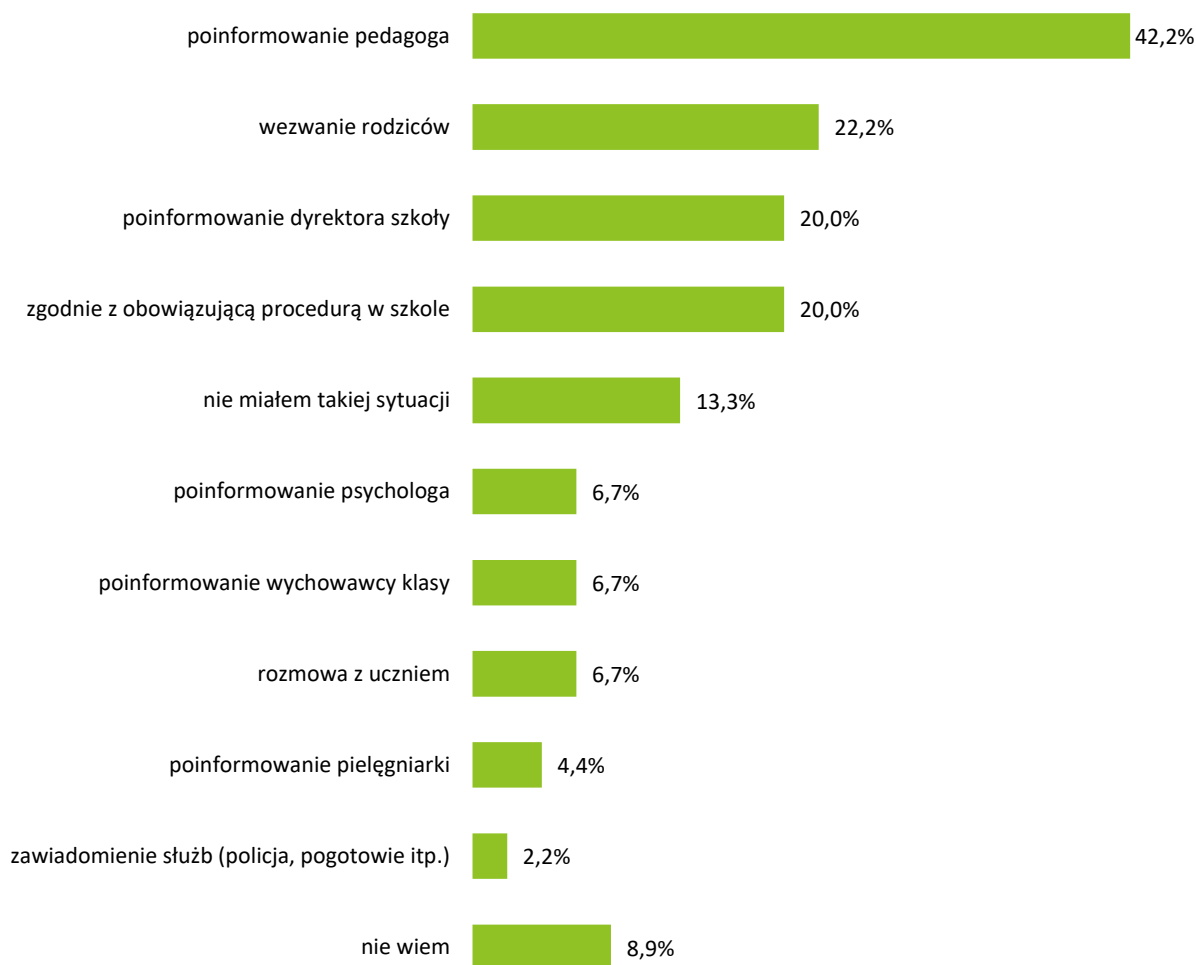
	2014 [N=27]	2019 [N=34]	2024 [N=21]
Brak skupienia/koncentracji	59,3%	21,4%	85,7%
Nadpobudliwość	44,4%	85,7%	52,4%
Pogorszenie wyników w nauce	18,5%	57,1%	52,4%
Agresja wobec innych uczniów	18,5%	35,7%	42,9%
Agresja wobec nauczycieli	11,1%	7,1%	38,1%
Brak akceptacji w grupie	3,7%	7,1%	-
Zmęczenie/apatia	33,3%	28,6%	47,6%
Nie wiem, trudno powiedzieć	11,1%	-	-
Brak odpowiedzi	14,8%	-	-

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Główny sposób reakcji na uczniów pod wpływem używek to poinformowanie pedagoga (43,2%), następnie wskazywano na wezwanie rodziców (22,2%), poinformowanie dyrektora szkoły (20,0%) oraz podejmowanie działań zgodnie z procedurami obowiązującymi w szkole (20,0%).

W poprzednich edycjach badania sposoby reagowania na uczniów pod wpływem używek były podobne, polegały one przede wszystkim na poinformowaniu odpowiednich osób (dyrektora, pedagoga, rodziców) o zaistniałej sytuacji.

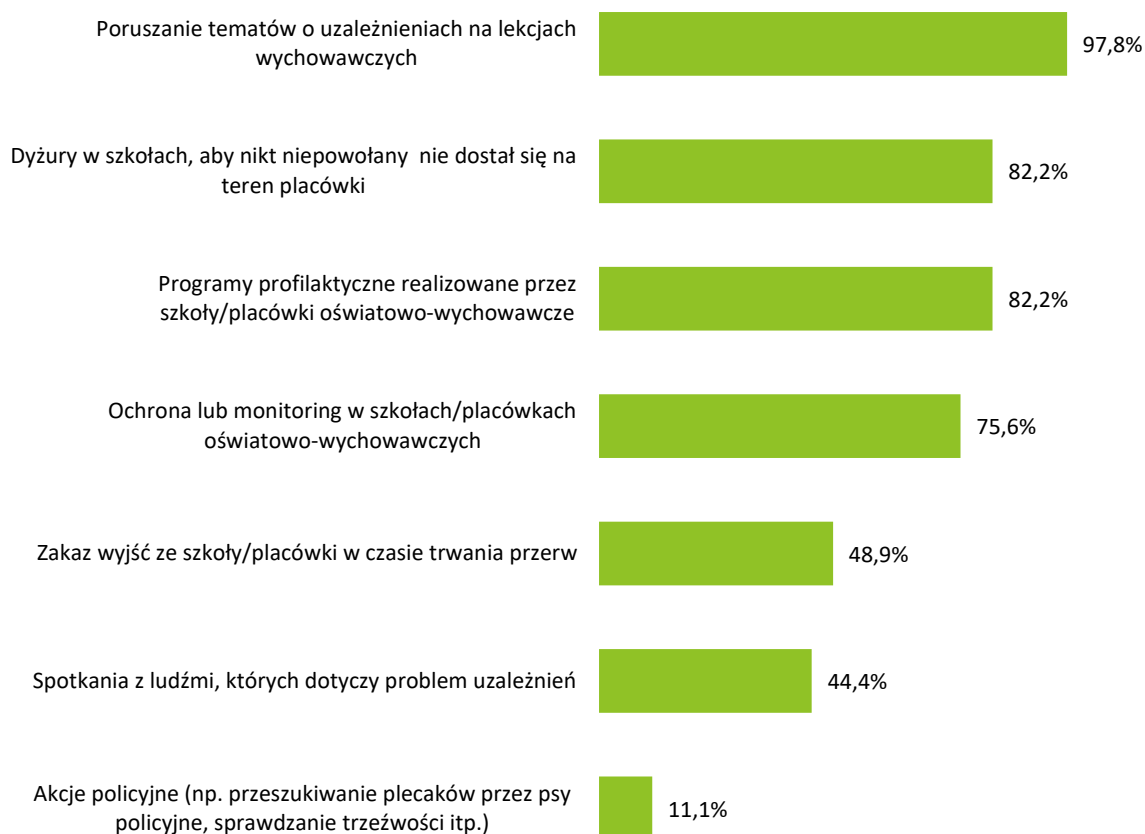
Wykres 136. Sposób reagowania na uczniów będących pod wpływem używek [nauczyciele] [N=45] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Niemal wszyscy badani (97,8%) odpowiedzieli, że poruszanie tematów o uzależnieniach na lekcjach wychowawczych to najczęstszy sposób niwelowania problemu uzależnień/stosowania używek podejmowany w szkołach. Następnie wskazywano na dyżury w szkołach, aby nikt niepowołany nie dostał się na teren placówki (82,2%), programy profilaktyczne realizowane przez szkoły/placówki oświatowo-wychowawcze (82,2%). Z kolei 3/4 ankietowanych przyznało, że jest to ochrona lub monitoring w szkołach/placówkach oświatowo-wychowawczych. Najrzadszym sposobem okazały się akcje policyjne (np. przeszukiwanie plecaków przez psy policyjne, sprawdzanie trzeźwości itp.) (11,1%).

Wykres 137. Sposoby niwelowania problemu uzależnień/stosowania używek podejmowane w szkołach [nauczyciele] [N=45] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

We wszystkich badania nauczyciele najczęściej zaznaczali, że sposobem niwelowania problemu uzależnień/ stosowania używek, który podejmuje szkoła jest poruszanie tematów o uzależnieniach na lekcjach wychowawczych. Wśród trzech najczęściej wskazywanych we wszystkich latach odpowiedzi notuje się wzrost odsetka ich wskazań. W odniesieniu do poruszania tematów o uzależnieniach na lekcjach wychowawczych jest to wzrost z 85,4% w 2014, 89,6% w 2019 do 97,8% obecnie, dla dyżurów w szkołach, aby nikt niepowołany nie dostał się na teren placówki to wzrost z 60,4% w 2014, 77,1% w 2019 do 82,2% w 2024 oraz w przypadku ochrony lub monitoringu w szkołach/placówkach oświatowo-wychowawczych to 58,3% w 2014, 70,8% w 2019 do 75,6% w aktualnej edycji badania. W 2024 roku nie odnotowano żadnych wskazań świadczących o braku stosowania profilaktyki przeciwko uzależnieniom.

Tabela 88. Sposoby niwelowania problemu uzależnień/stosowania używek podejmowane w szkołach [nauczyciele] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

	2014 [N=48]	2019 [N=49]	2024 [N=45]
Poruszanie tematów o uzależnieniach na lekcjach wychowawczych	85,4%	89,6%	97,8%
Spotkania z ludźmi, których dotyczy problem uzależnień	47,9%	50,0%	44,4%
Dyżury w szkołach, aby nikt niepowołany nie dostał się na teren placówki	60,4%	77,1%	82,2%
Ochrona lub monitoring w szkołach/placówkach oświatowo-wychowawczych	58,3%	70,8%	75,6%
Zakaz wyjść ze szkoły/placówki w czasie trwania przerw	39,6%	52,1%	48,9%
Akcje policyjne (np. przeszukiwanie plecaków przez psy policyjne, sprawdzanie trzeźwości itp.)	8,3%	4,2%	11,1%
Programy profilaktyczne realizowane przez szkoły/placówki oświatowo-wychowawcze	83,3%	75,0%	82,2%
Nie stosuje się profilaktyki przeciw uzależnieniom	6,3%	2,1%	-
Inne	2,1%	-	-
Brak odpowiedzi	2,1%	-	-

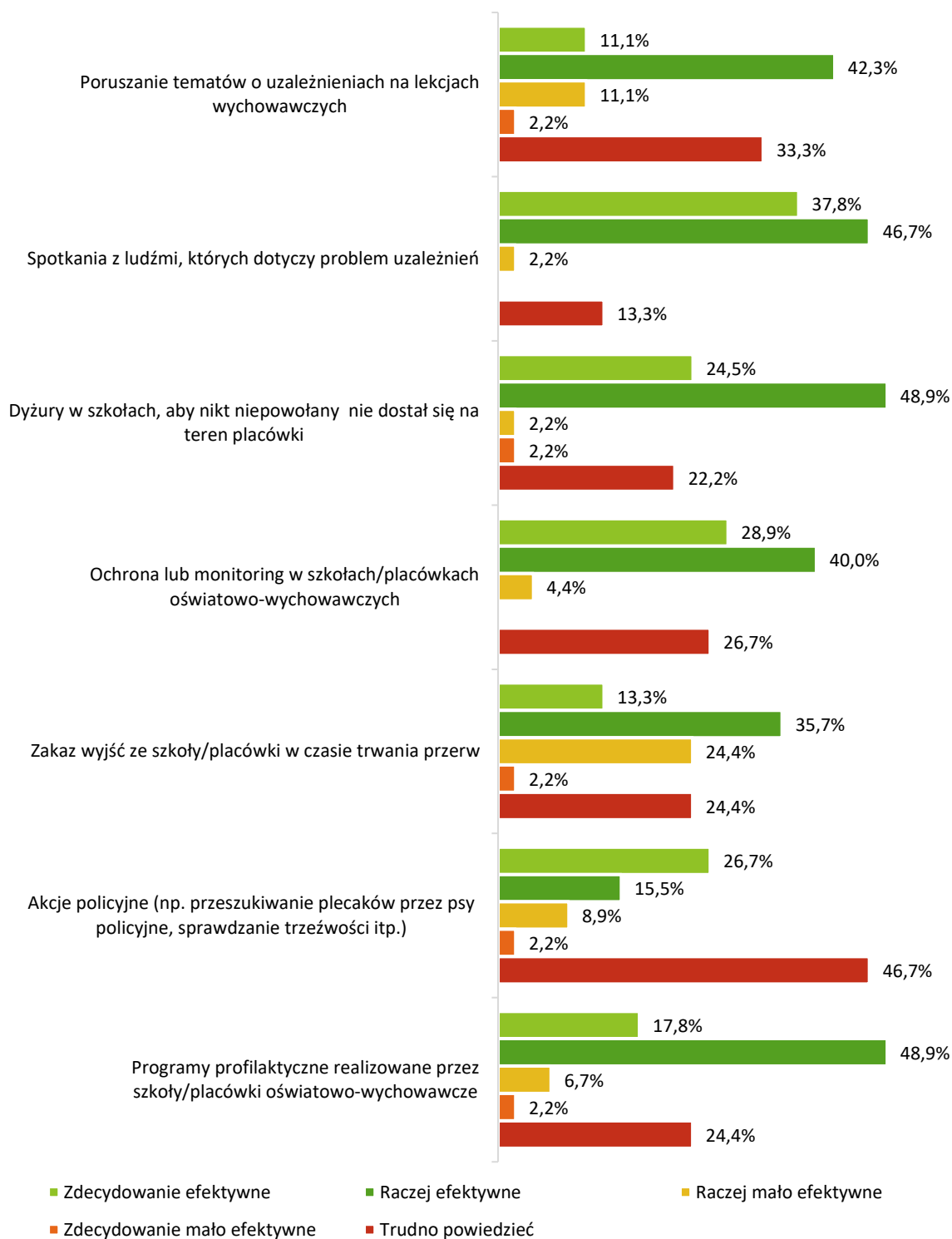
Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Za najbardziej efektywny sposób¹⁴ niwelowania problemu uzależnień używek podejmowany przez szkoły uznano spotkania z ludźmi, których dotyczy problem uzależnień, takiej odpowiedzi udzieliło 84,4% badanych. Następnie były to: dyżury w szkołach, aby nikt niepowołany nie dostał się na teren placówki (73,4%) oraz ochrona lub monitoring w szkołach/placówkach oświatowo-wychowawczych (68,9%). Natomiast najmniej efektywny sposób to zdaniem nauczycieli: zakaz wyjść ze szkoły/placówki w czasie trwania przerw (26,7%)¹⁵ (patrz Wykres numer 138).

¹⁴ Suma odpowiedzi „zdecydowanie efektywne” oraz „raczej efektywne”.

¹⁵ Suma odpowiedzi „raczej mało efektywne” oraz „zdecydowanie mało efektywne”.

Wykres 138. Ocena efektywności sposobów niwelowania problemu uzależnień/stosowania używek podejmowanych w szkołach [nauczyciele] [N=45] – 2024

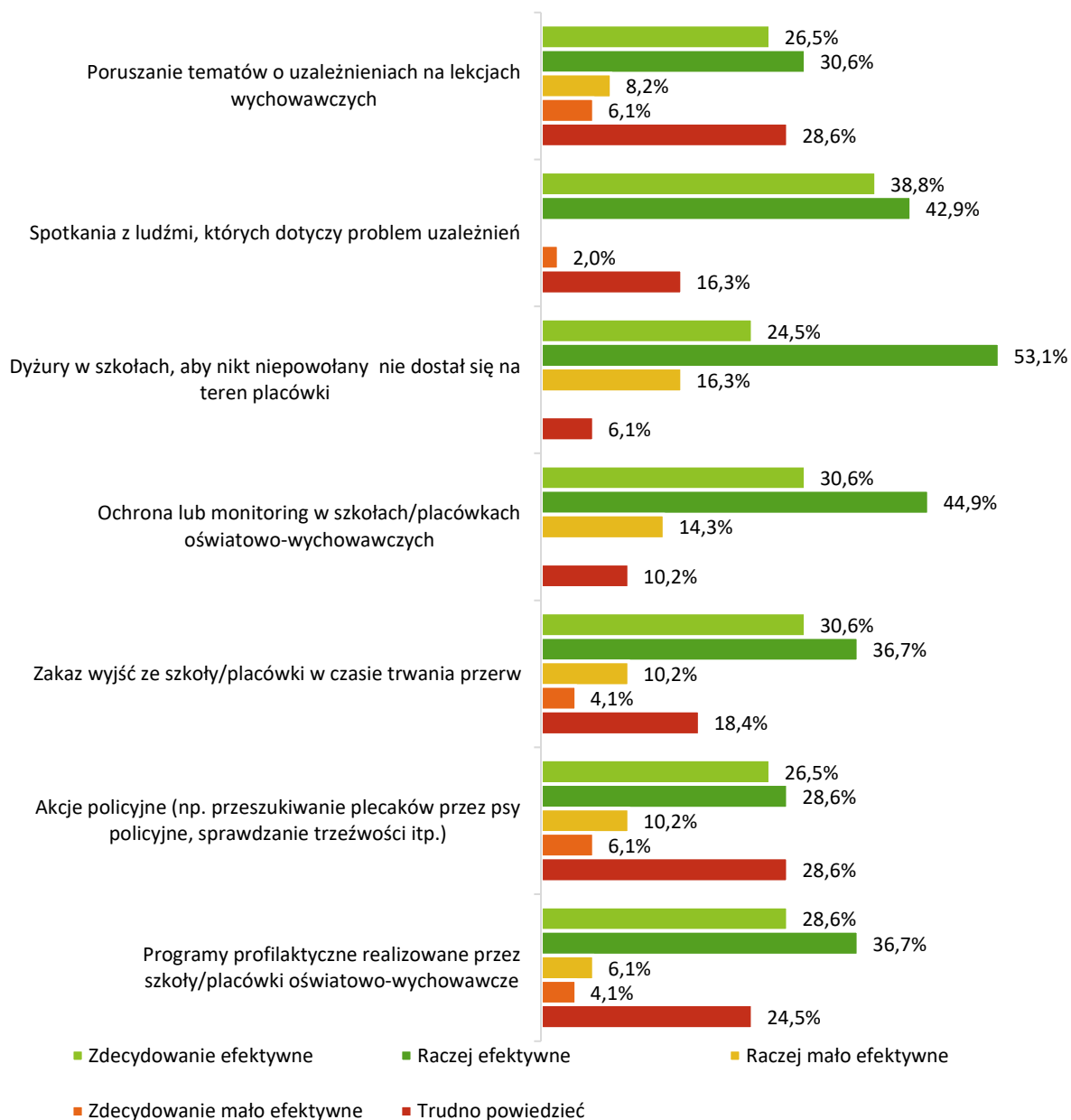

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

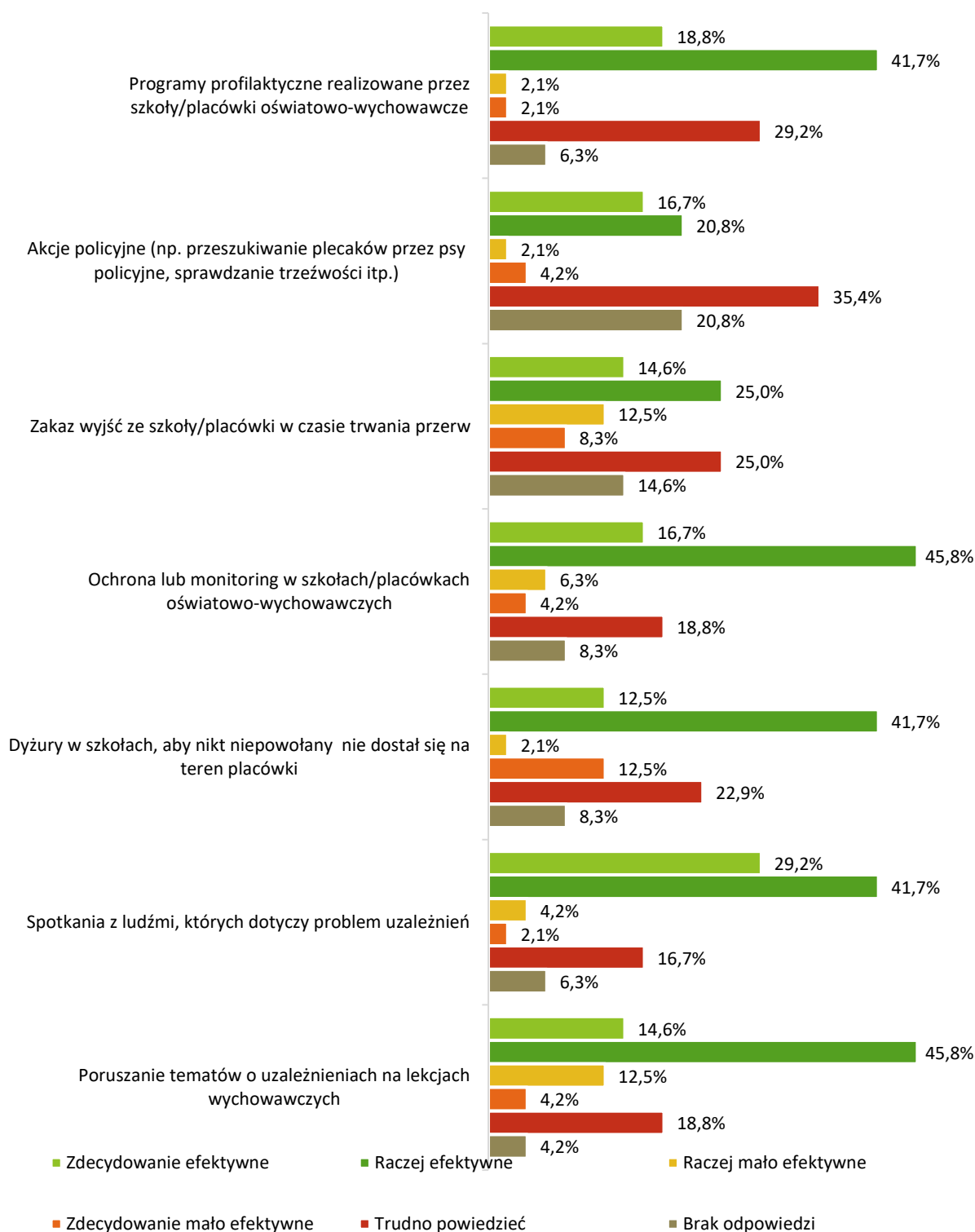
We wszystkich edycjach badania za najskuteczniejszy sposób niwelowania problemu uzależnień/stosowania używek uznawano spotkania z ludźmi, których dotyczy problem uzależnień (patrz Wykres numer 139 i 140).

Wykres 139. Ocena efektywności sposobów niwelowania problemu uzależnień/stosowania używek podejmowanych w szkołach [nauczyciele] [N=49] – 2019

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Wykres 140. Ocena efektywności sposobów niwelowania problemu uzależnień/stosowania używek podejmowanych w szkołach [nauczyciele] [N=48] – 2014

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Badani najczęściej nie mieli wiedzy na temat metod profilaktyki uzależnień, których brakuje w szkole (44,4%). Wśród tych metod, które wskazywali znalazły się: akcje policyjne (np. przeszukanie plecaków z psami) (13,3%) oraz spotkania z ludźmi, którzy wyszli z uzależnienia (8,9%).

Wykres 141. Metody profilaktyki uzależnień, których brakuje w szkole [N=45] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

4.2.3 Agresja i przemoc w szkole

Najczęstsza forma agresji, jaka występuje w szkole to przeklinanie, aż 60,0% osób wskazało, że ma ona miejsce bardzo często, a 37,8% - często (w sumie 97,8%). Następnie jest to przezywanie/wyśmiewanie, które zostało uznane za częste przez 71,1% osób¹⁶ oraz wyłączenie z grupy, izolacja (60,0%).

Natomiast do najrzadszych zachowań zaliczono: zamykanie w pomieszczeniach (71,1%)¹⁷, bójki (66,7%)¹⁸ oraz kradzieże (66,7%)¹⁹ (patrz Wykres numer 142).

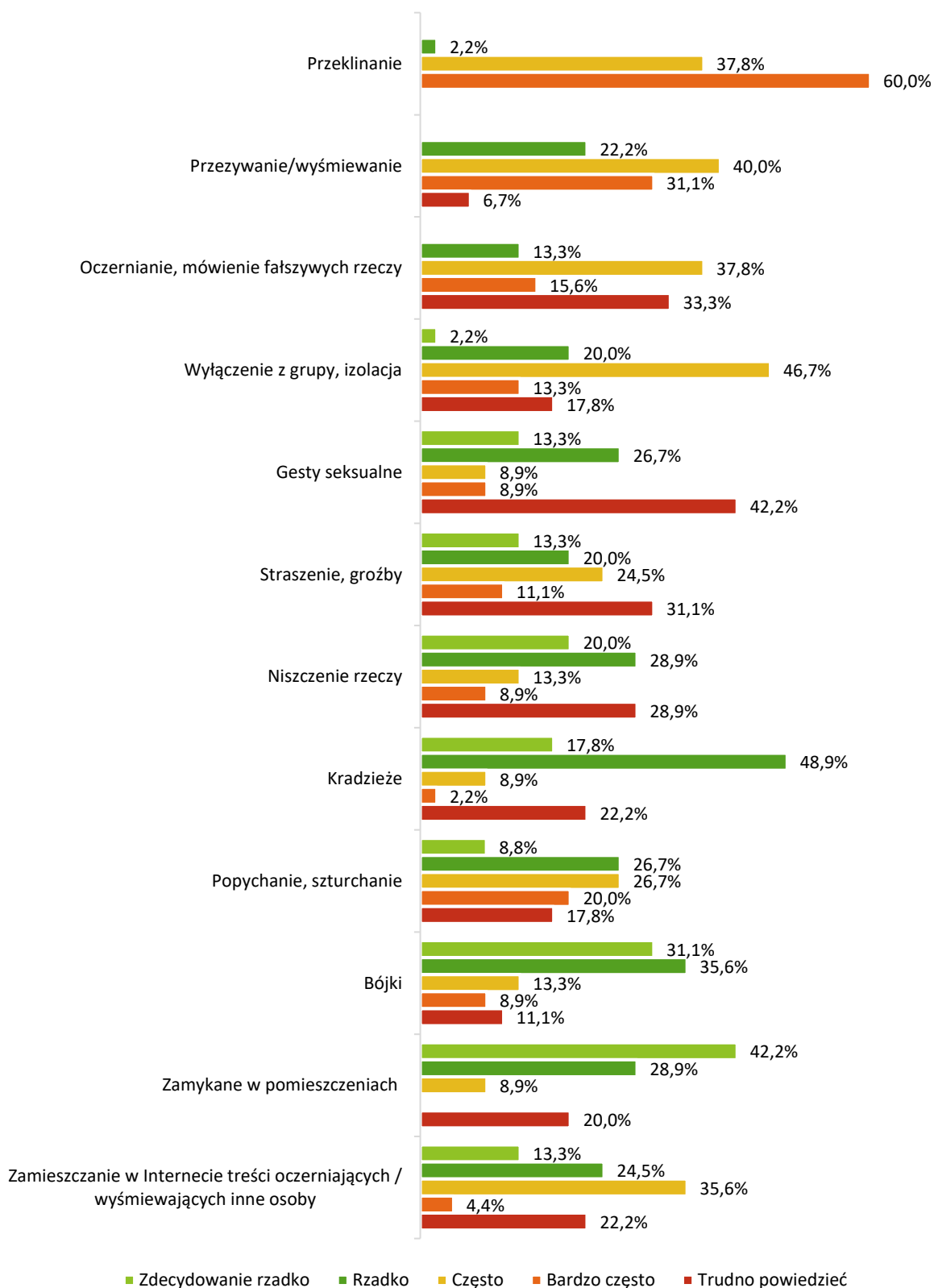
¹⁶ Suma wskazań odpowiedzi „często” oraz „bardzo często”.

¹⁷ Suma wskazań odpowiedzi „zdecydowanie rzadko” oraz „rzadko”.

¹⁸ jw.

¹⁹ Jw.

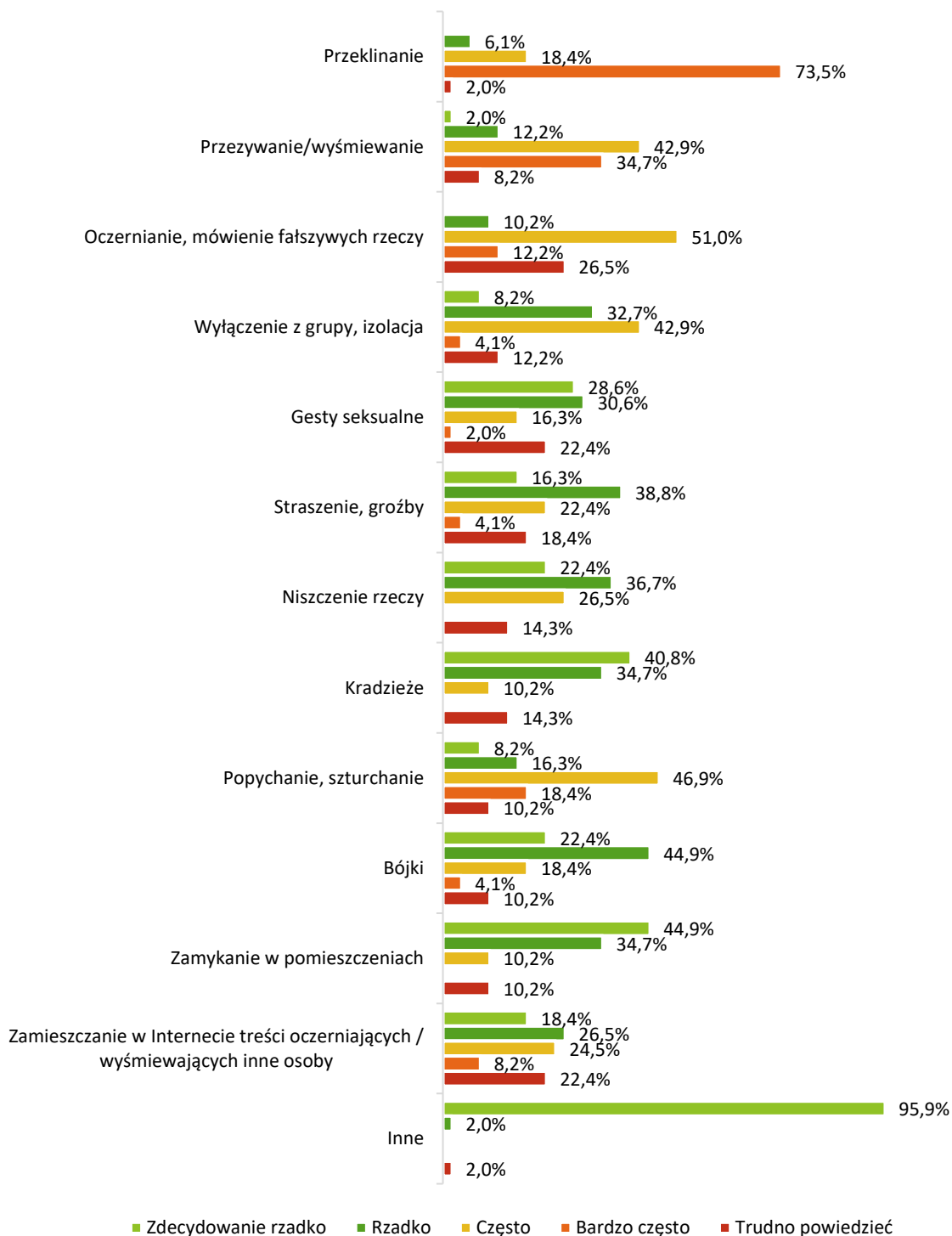
Wykres 142. Częstotliwość występowania poszczególnych form agresji w szkołach [nauczyciele] [N=45] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

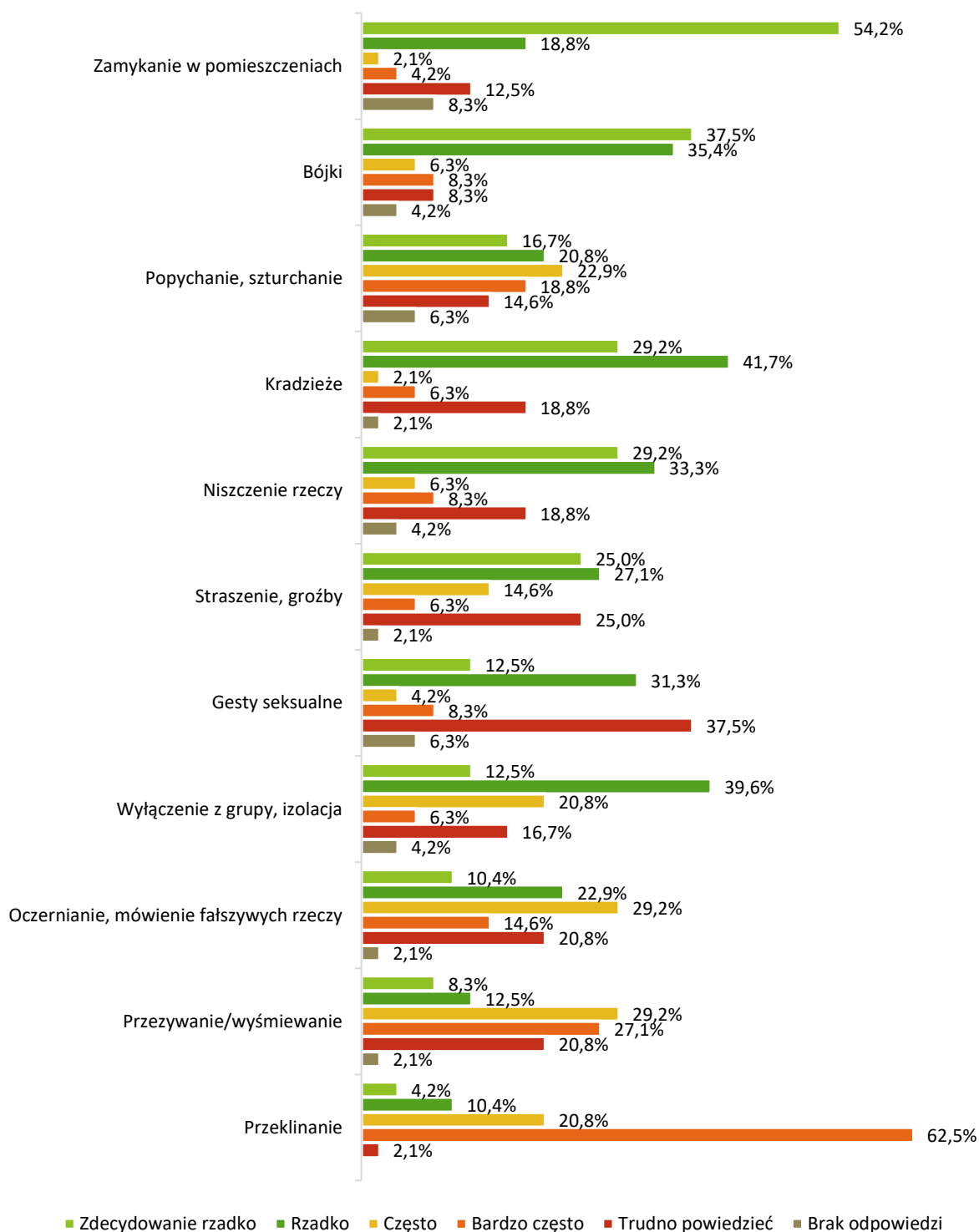
Podobne tendencje jak w 2024 roku, obserwowane były również w latach 2019 i 2014. Najczęstsza forma agresji w szkołach to niezmiennie przeklinanie oraz przezywanie/wyśmiewanie. Natomiast najrzadziej zdarzają się bójki oraz zamykanie w pomieszczeniach.

Wykres 143. Częstotliwość występowania poszczególnych form agresji w szkołach [nauczyciele] [N=49] – 2019

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

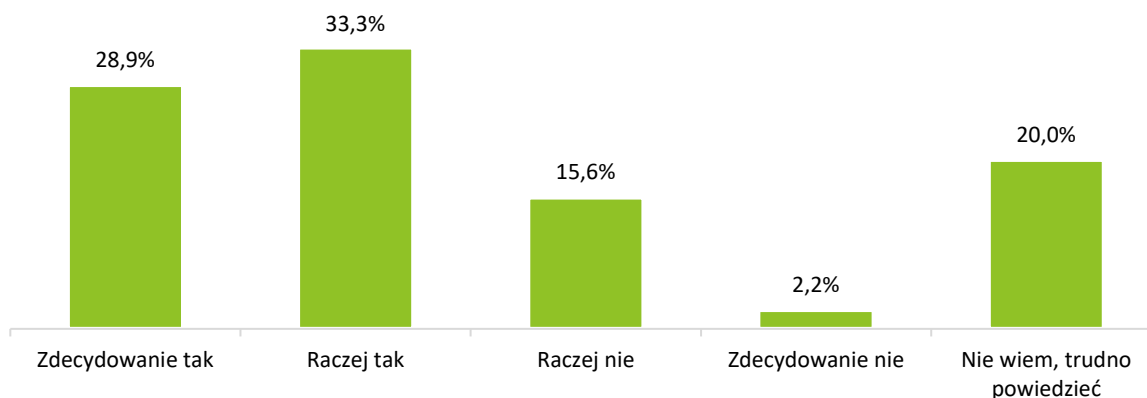
Wykres 144. Częstotliwość występowania poszczególnych form agresji w szkołach [nauczyciele] [N=48] – 2014

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

W ocenie nauczycieli w obecnych czasach zjawisko przemocy ma miejsce częściej. Co trzeci ankieterowany (33,3%) uważa, że raczej występuje częściej, a 28,9% wskazało, że zdecydowanie częściej. Przeciwnego zdania było 17,8% osób²⁰.

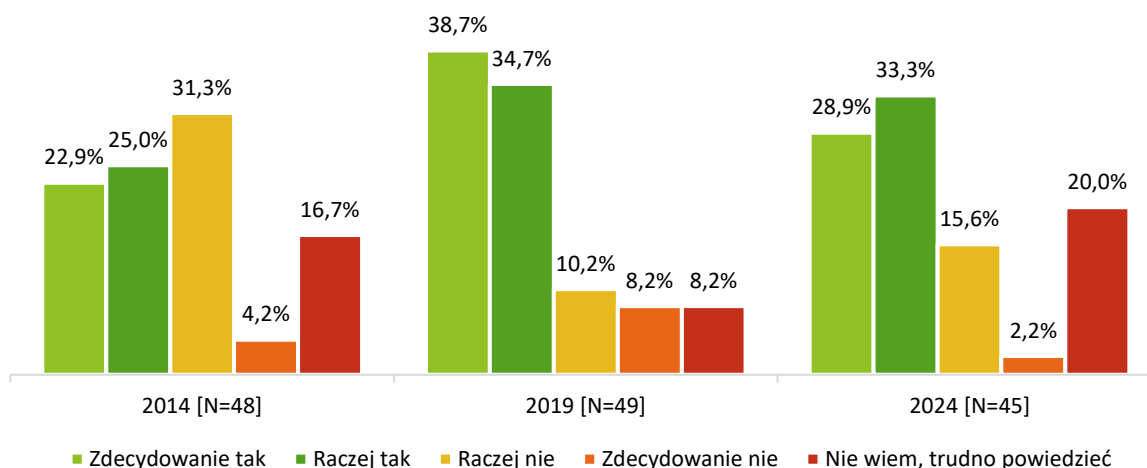
Wykres 145. Czy w obecnych czasach zjawisko przemocy występuje częściej? [nauczyciele] [N=45] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Wyniki badań ukazują, że w ocenie nauczycieli zjawisko przemocy w szkołach nie ma tendencji wzrostowej. W 2014 roku 47,9%²¹ osób uznało, że przemoc występuje częściej, w 2019 roku było to prawie 3/4 ankieterowanych (73,4%)²², a obecnie odsetek ten wyniósł 62,2%²³.

Wykres 146. Czy w obecnych czasach zjawisko przemocy występuje częściej? [nauczyciele] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

²⁰ Suma wskazań odpowiedzi „raczej nie” oraz „zdecydowanie nie”.

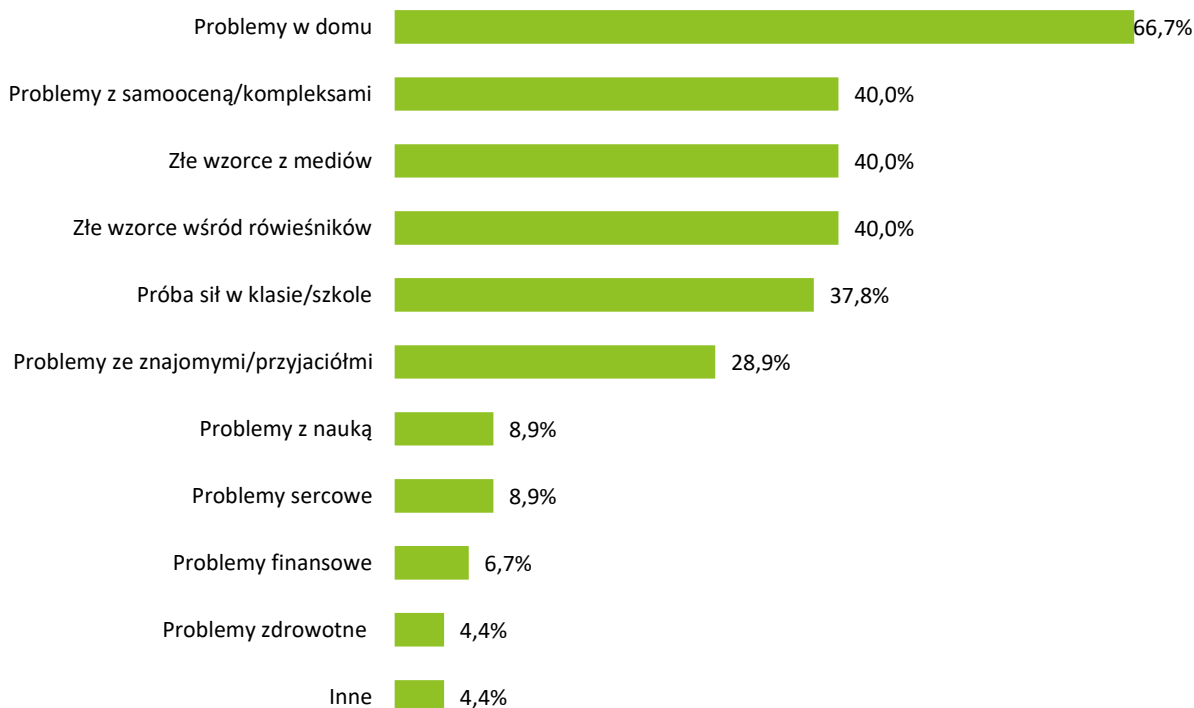
²¹ Suma wskazań odpowiedzi „zdecydowanie tak” oraz „raczej tak”.

²² Jw.

²³ Jw.

Do źródeł przemocy/agresji wśród uczniów zaliczono przede wszystkim problemy w domu, takiej odpowiedzi udzieliło 66,7% osób. Następnie wskazywano na problemy z samooceną/kompleksy, złe wzorce z mediów, złe wzorce wśród rówieśników, wymienione odpowiedzi uzyskały po 40,0% wskazań.

Wykres 147. Źródło przemocy/agresji wśród uczniów [nauczyciele] [N=45] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Niezmiennie we wszystkich edycjach badania za główne źródło przemocy/agresji wśród uczniów uznawano problemy w domu, a następnie były to problemy z samooceną/kompleksami.

Tabela 89. Źródło przemocy/agresji wśród uczniów [nauczyciele] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

	2014 [N=48]	2019 [N=49]	2024 [N=45]
Problemy w domu	72,9%	70,8%	66,7%
Problemy z nauką	18,8%	14,6%	8,9%
Problemy finansowe	14,6%	6,3%	6,7%
Problemy zdrowotne			4,4%
Problemy ze znajomymi/przyjaciółmi	31,3%	22,9%	28,9%
Problemy sercowe	18,8%	14,6%	8,9%
Problemy z samooceną/kompleksami	56,3%	50,0%	40,0%
Próba sił w klasie/szkole	33,3%	33,3%	37,8%
Złe wzorce z mediów	18,8%	39,6%	40,0%
Złe wzorce wśród rówieśników	18,8%	27,1%	40,0%
Nie wiem, trudno powiedzieć	2,1%	4,2%	-

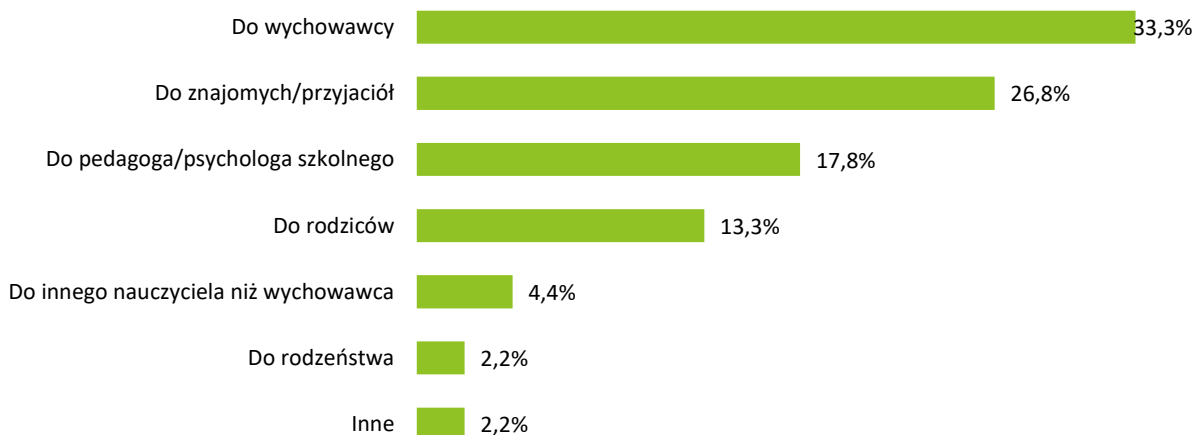

	2014 [N=48]	2019 [N=49]	2024 [N=45]
Inne	-	-	4,4%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Co trzeci respondent (33,3%) wskazał, że uczniowie z problemami przemocy zwracają się do wychowawcy, a co czwarty (26,8%) uznał, że do znajomych, przyjaciół. W ocenie nauczycieli najrzadziej uczniowie kierują się do rodzeństwa (2,2%).

Wykres 148. Do kogo uczniowie najczęściej zwracają się z problemem przemocy [nauczyciele] [N=45] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

W 2024 roku odpowiedzi dotyczące tego, do kogo uczniowie najczęściej zwracają się w przypadku występowania problemów przemocy różniły się od poprzednich edycji badania. Zwiększył się odsetek odpowiedzi wskazujących na wychowawcę (o 19,0 p.p.), natomiast zmalał odsetek dotyczący pedagoga/psychologa szkolnego (o 14,9 p.p.). Warto zaznaczyć, że odsetek odpowiedzi dotyczący pedagoga/psychologa szkolnego malał z każdą następną edycją badania. W przypadku zwracania się do rodziców, rodzeństwa oraz nauczycieli innych niż wychowawca zaobserwowano podobną tendencję jak w odniesieniu do pedagoga, psychologa szkolnego.

Tabela 90. Do kogo uczniowie najczęściej zwracają się z problemem przemocy [nauczyciele] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

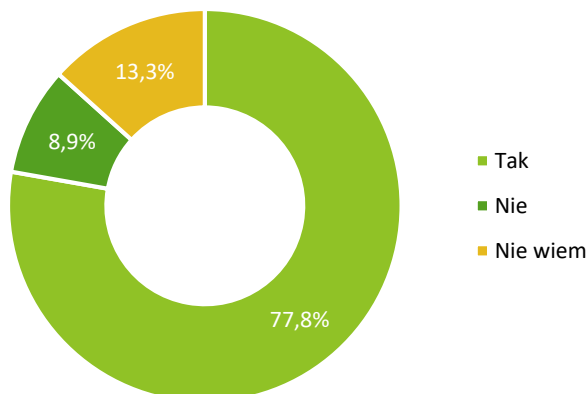
	2014 [N=48]	2019 [N=49]	2024 [N=45]
Do pedagoga/psychologa szkolnego	60,4%	32,7%	17,8%
Do wychowawcy	64,6%	14,3%	33,3%
Do innego nauczyciela niż wychowawca	10,4%	6,1%	4,4%
Do rodziców	27,1%	14,3%	13,3%
Do rodzeństwa	10,4%	4,1%	2,2%
Do znajomych/przyjaciół	56,3%	26,5%	26,8%
Do księdza	2,1%	-	-
Inne	-	2,0%	2,2%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

4.2.4 Programy profilaktyczne

Ponad 3/4 ankietowanych odpowiedziało, że na terenie szkoły realizowane są programy profilaktyczne związane z przeciwdziałaniem przemocy. Natomiast 8,9% osób wyraziło odmienne zdanie, a 13,3% nie miało wiedzy na ten temat.

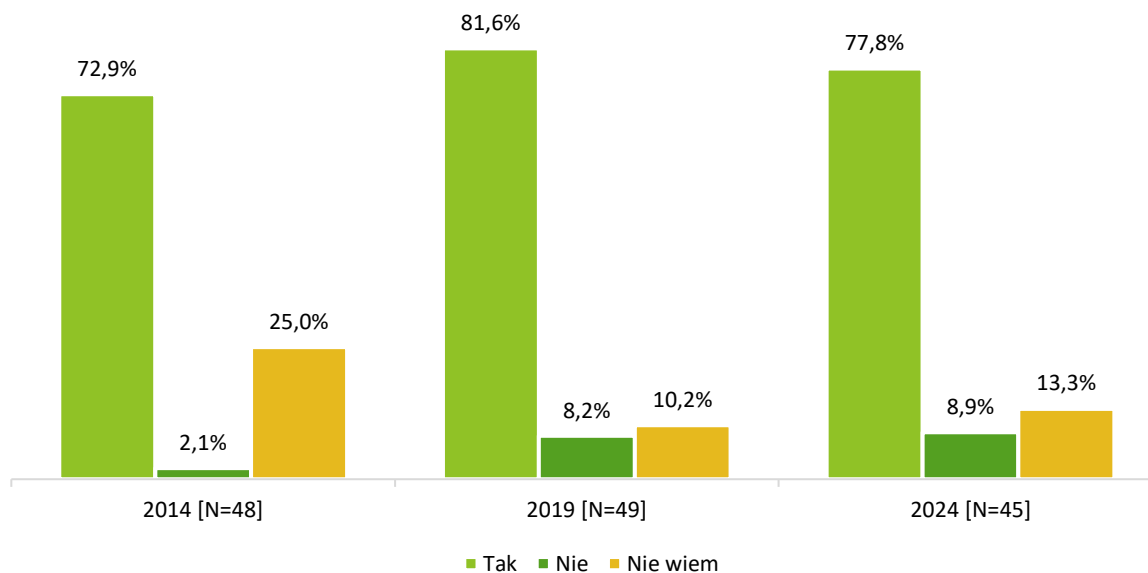
Wykres 149. Czy na terenie szkoły realizowane są programy profilaktyczne związane z przeciwdziałaniem przemocy [nauczyciele] [N=45] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Wyniki badania przeprowadzonego w 2024 roku nie różnią się w sposób znaczący od poprzednich edycji z 2014 i 2019 roku. Zdecydowana większość uczestników badania przyznaje, że w szkołach realizowane są programy profilaktyczne związane z przeciwdziałaniem przemocy.

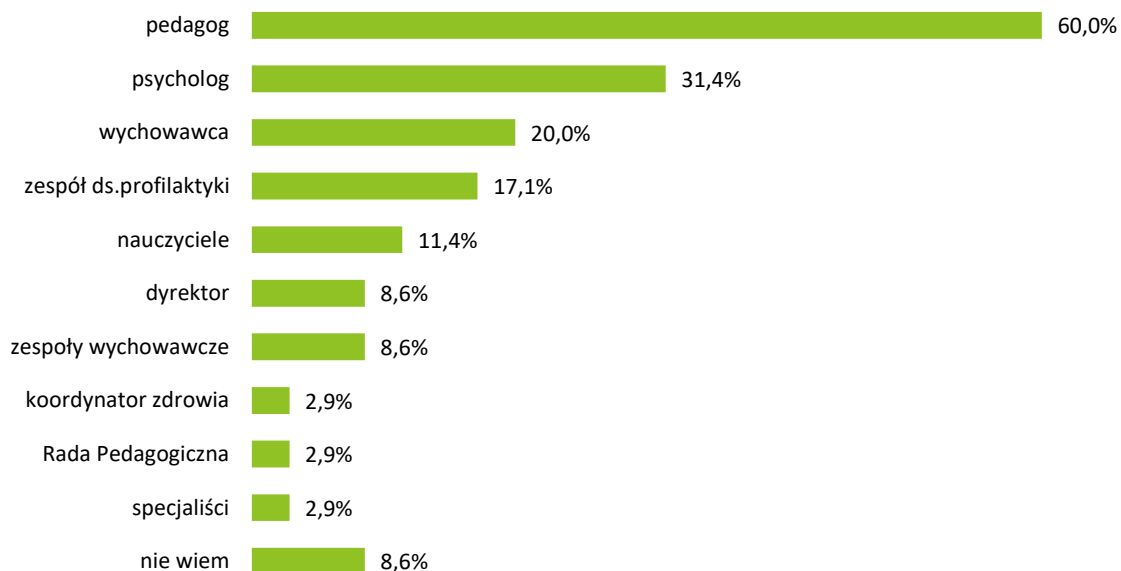
Wykres 150. Czy na terenie szkoły realizowane są programy profilaktyczne związane z przeciwdziałaniem przemocy [nauczyciele] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Osobą odpowiedzialną za projektowanie programów profilaktycznych w szkole jest przede wszystkim pedagog, takiej odpowiedzi udzieliło 60,0% osób. Następnie podawano, że jest to psycholog (31,4%) oraz wychowawca (20,0%).

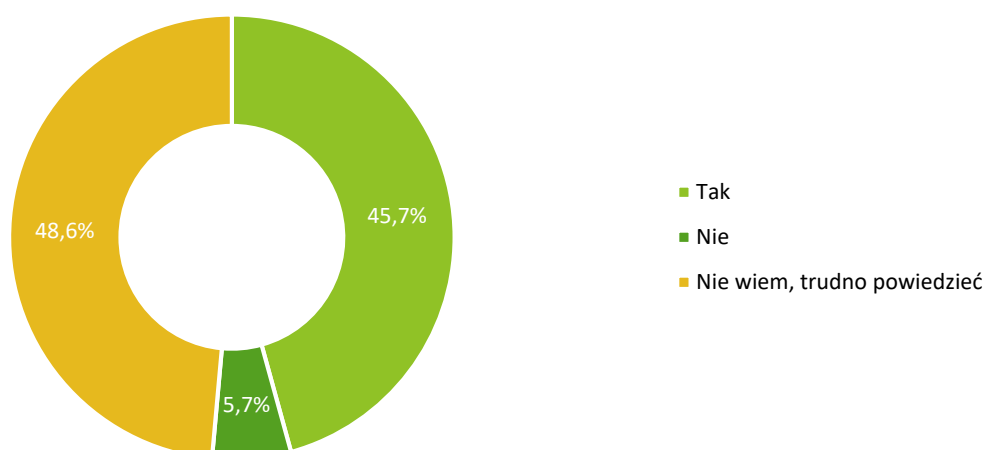
Wykres 151. Osoby odpowiedzialne za projektowanie programów profilaktycznych w szkole [nauczyciele] [N=35] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Niemal połowa badanych, bowiem 48,6% nie miała wiedzy na temat tego, czy programy profilaktyki przemocy są poddawane ewaluacji. Nieco niższy odsetek odpowiedzi – 45,7% dotyczył przeprowadzania w szkole ewaluacji omawianych programów.

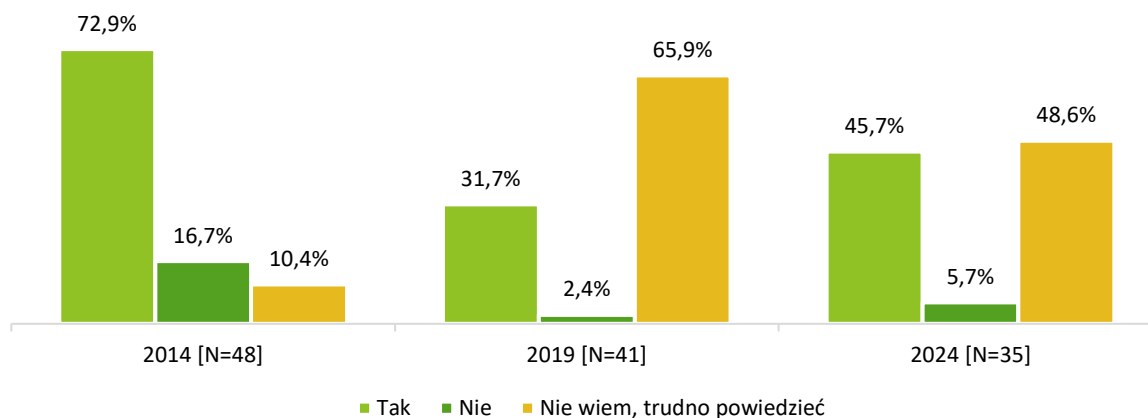
Wykres 152. Czy programy profilaktyczne są poddawane ewaluacji? [nauczyciele] [N=35] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

W każdym badaniu odpowiedzi uzyskane na pytanie dotyczące ewaluacji programów profilaktyki przemocy były inne. W 2014 roku zdecydowana większość odpowiedzi świadczyła o ich ewaluacji, natomiast w 2019 i 2024 dominował brak wiedzy w przedmiocie badania. Należy jednak wskazać, że w 2024 roku zmniejszył się ten odsetek o 17,3 p.p., a wzrósł odsetek odpowiedzi dotyczących poddawania programów ewaluacji (o 14,0 p.p.).

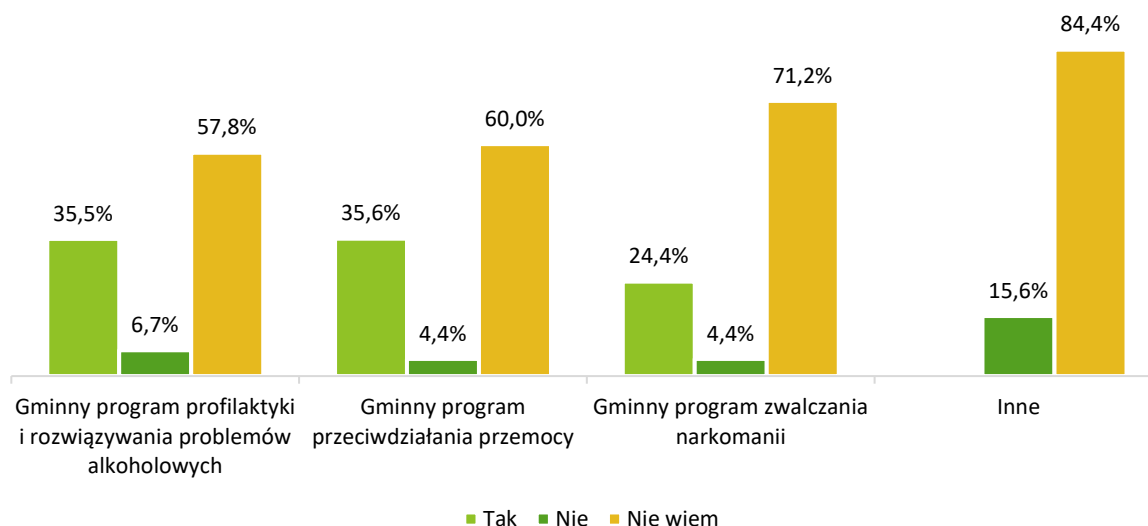
Wykres 153. Czy programy profilaktyczne są poddawane ewaluacji? [nauczyciele] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Badani w głównej mierze nie posiadali wiedzy na temat tego, czy szkoła bierze udział w gminnych programach profilaktyki. W odniesieniu do Gminnego programu przeciwdziałania przemocy odnotowano 35,6% odpowiedzi świadczących o udziale w nim, a w przypadku Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych niemal taki sam odsetek, bowiem było to 35,5%. Co czwarty ankietowany (24,4%) odpowiedział, że szkoła bierze udział w realizacji Gminnego programu zwalczania narkomanii.

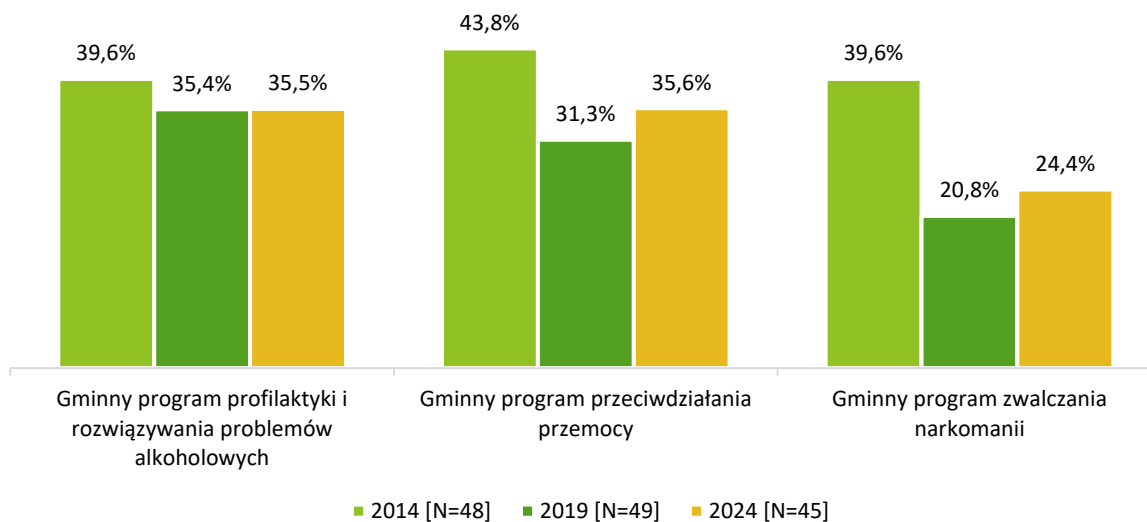
Wykres 154. Uczestnictwo w gminnych programach profilaktycznych [nauczyciele] [N=45] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Wyniki badania ukazują, że w 2019 i 2024 roku notowano podobne odsetki wskazań odpowiedzi świadczących o uczestnictwie w poszczególnych programach profilaktyki, natomiast w roku 2014 wskazania dotyczące uczestnictwa szkoły w programach były najwyższe.

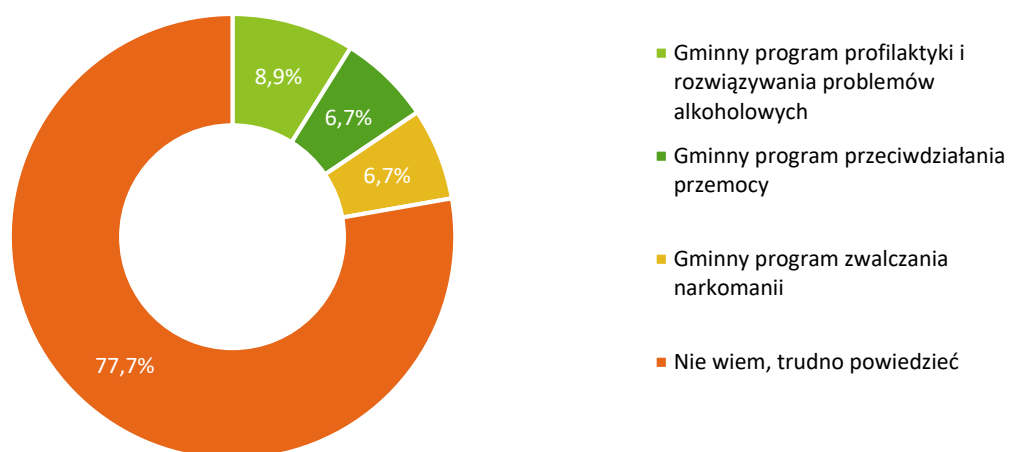
Wykres 155. Uczestnictwo w gminnych programach profilaktycznych [nauczyciele] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Ponad 3/4 ankietowanych nie potrafi wskazać, który z wymienionych gminnych programów profilaktycznych jest skuteczny.

Wykres 156. Ocena skuteczności gminnych programów profilaktycznych [nauczyciele] [N=45] – 2024

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

Na przestrzeni kolejnych edycji badania uwidacznia się tendencja do braku wiedzy nauczycieli na temat skuteczności poszczególnych gminnych programów profilaktycznych. W 2014 roku 39,6% osób nie potrafiło ocenić ich skuteczności, w 2019 było to 62,2% osób, a w 2024 roku odsetek tego typu odpowiedzi był wyższy o 15,5 p.p. względem poprzedniego badania.

Tabela 91. . Ocena skuteczności gminnych programów profilaktycznych [nauczyciele] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024

	2014 [N=48]	2019 [N=49]	2024 [N=45]
Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych	12,5%	26,7%	8,9%
Gminny program przeciwdziałania przemocy	10,4%	11,1%	6,7%
Gminny program zwalczania narkomanii	8,3%	-	6,7%
Nie wiem, trudno powiedzieć	39,6%	62,2%	77,7%
Brak odpowiedzi	22,9%	-	-
Żaden z tych	4,2%	-	-
Każdy program jest skuteczny	2,1%	-	-

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC

4.3 Podsumowanie

Czas wolny:

- ⇒ Główną formą spędzania czasu wolnego przez młodzież jest w ocenie nauczycieli korzystanie z Internetu, takiej odpowiedzi udzieliła ponad połowa z nich (55,6%). W poprzedniej edycji badania opinie na ten temat były takie same.

- ⇒ Najczęściej oferowane formy spędzania czasu wolnego przez szkołę to: zajęcia wyrównawcze (80,0%), zajęcia pozalekcyjne – przedmiotowe (75,6%), szkolne kluby sportowe (68,9%) oraz zajęcia przygotowujące do egzaminu końcowego (62,2%).

- ⇒ Według nauczycieli młodzież najczęściej spędza czas z rodziną podczas zakupów oraz wyjazdów wakacyjnych. Ponad połowa ankietowanych (57,8%) wskazała na odpowiedź „raczej często” w odniesieniu do zakupów, natomiast 53,4% osób wskazało taką odpowiedź dla wyjazdów wakacyjnych. W poprzednich badaniach notowane były takie same tendencje dotyczące form spędzania czasu wolnego wspólnie z rodziną.

Używkami:

- ⇒ W ocenie nauczycieli wśród młodzieży wzrasta zainteresowanie używkami. W 2024 roku aż 82,3% osób wyraziło takie przekonanie, jest to wzrost względem poprzednich lat o 14,9 p.p.

- ⇒ Papierosy oraz alkohol to używki po które młodzież sięga najczęściej. Ponad połowa ankietowanych (57,8%) zaznaczyła odpowiedź „raczej często”, a co trzeci (33,3%) „zdecydowanie często” w odniesieniu do częstotliwości sięgania po papierosy. Wysoko oceniano także częstotliwość sięgania po alkohol, w tym przypadku 42,2% osób wskazało, że młodzi ludzie robią to „raczej często” a 17,8% - „zdecydowanie często”. Co więcej, w 2024 roku znacząco wzrósł odsetek wskazań świadczących o sięganiu po papierosy, z 75,5% w 2019 do 91,1% w 2024 (wzrost o 15,6 p.p.).

- ⇒ Powodem sięgania po używki jest przede wszystkim chęć dotrzymania towarzystwa. Młodzież sięga po nie głównie podczas weekendów.

- ⇒ Dostępność używek poza terenem szkoły została oceniona wysoko. Niezmiennie we wszystkich edycjach badania najwyżej oceniana była łatwość zdobycia papierosów oraz alkoholu. W 2024 roku aż 46,7% uznało papierosy za bardzo łatwo dostępne, a niemal połowa, 48,9% za łatwo dostępne. Wysoko oceniono także dostępność alkoholu, ponad połowa (53,3%) wskazała na łatwy jego dostęp, a 40,0% na bardzo łatwy dostęp.

- ⇒ W przypadku dostępności używek na terenie szkoły, to badani nie mieli wiedzy na ten temat. Natomiast w poprzednich edycjach badania dominowały odpowiedzi świadczące o trudnym dostępie do nich.

- ⇒ Konsekwencje stosowania używek przez uczniów to: brak skupienia/koncentracji (85,7%), nadpobudliwość (52,4%) oraz pogorszenie wyników w nauce (53,4%).

- ⇒ Sposoby reakcji na uczniów pod wpływem używek to: poinformowanie pedagoga (43,2%), wezwanie rodziców (22,2%), poinformowanie dyrektora szkoły (20,0%) oraz podejmowanie działań zgodnie z procedurami obowiązującymi w szkole (20,0%).

- ⇒ Niezmiennie od lat poruszanie tematów o uzależnieniach na lekcjach wychowawczych to najczęstszy sposób niwelowania problemu uzależnień/stosowania używek podejmowany w szkołach, który w ocenie ankietowanych jest skuteczniejszy. Wysoko oceniano także skuteczność spotkań z osobami, które borykały się z problemem uzależnień.

- ⇒ W 2024 roku po raz pierwszy nie odnotowano żadnych wskazań świadczących o braku podejmowania działań z zakresu profilaktyki uzależnień.

Agresja i przemoc w szkole:

- ⇒ Najczęściej wskazywana przez nauczycieli forma agresji, jaka występuje w szkole to przeklinanie, (97,8%), a następnie przezywanie/wyśmiewanie (71,1%) oraz wyłączenie z grupy, izolacja (60,0%).

- ⇒ W obecnych czasach zjawisko przemocy w szkołach występuje częściej. Co trzeci ankietowany (33,3%) uważa, że raczej występuje częściej, a 28,9% wskazało, że zdecydowanie częściej.

- ⇒ Źródła przemocy/agresji wśród uczniów to: problemy w domu (66,7%), problemy z samooceną/kompleksy (40,0%), złe wzorce z mediów(40,0%), złe wzorce wśród rówieśników (40,0%).

- ⇒ Uczniowie z problemami przemocy zwracają się do wychowawcy, a co czwarty badany nauczyciel (26,8%) uznał, że do znajomych, przyjaciół.

Programy profilaktyczne:

- ⇒ Zdecydowana większość ankietowanych (77,8%) podawała, że w szkołach realizowane są programy profilaktyki przemocy.

- ⇒ Osoby odpowiedzialne za projektowanie programów profilaktycznych w szkole to: pedagog (60,0%), psycholog (31,4%) oraz wychowawca (20,0%).

- ⇒ Uczestników badania cechował w głównej mierze brak wiedzy na temat tego, czy szkoła bierze udział w gminnych programach profilaktyki, dlatego też badani nie potrafili ocenić ich skuteczności. Co więcej, na przestrzeni kolejnych edycji badania zwiększał się odsetek odpowiedzi świadczący o braku wiedzy i możliwości oceny skuteczności gminnych programów profilaktyki uzależnień. W 2014 roku 39,6% osób nie potrafiło ocenić ich skuteczności, w 2019 było to 62,2% osób, a w 2024 roku odsetek tego typu odpowiedzi był wyższy o 15,5 p.p. względem poprzedniego badania.

5. Rekomendacje

Celem badania była diagnoza problemów uzależnień wśród mieszkańców Koszalina. Analizie poddano problemy związane ze spożywaniem alkoholu, sięganiem po narkotyki oraz środki psychoaktywne, paleniem papierosów, a także poruszono problematykę przemocy. Pozyskano opinie dorosłych mieszkańców Koszalina, młodzieży szkolnej oraz nauczycieli pracujących w koszalińskich szkołach podstawowych oraz ponadpodstawowych.

Wyniki badań nie wskazują, aby wśród dorosłych mieszkańców Koszalina oraz młodzieży szkolnej występowały poważne problemy z uzależnieniami od alkoholu, narkotyków lub środków psychoaktywnych. Niezmiennie od lat najpopularniejszymi używkami pozostają piwo oraz marihuana. Spożywane przez ankietowanych używki nie wpływają na ich zdrowie psychiczne oraz fizyczne, brak jest dostrzegalnych konsekwencji ich stosowania, a występujące objawy są jedynie sporadyczne i szybko ustępują. Główne motywy sięgania po używki to chęć zrelaksowania się, ciekawość oraz chęć dotrzymania innymi towarzystwa.

Wśród odpowiedzi młodzieży szkolnej obserwuje się negatywne tendencje dotyczące dostępności używek. W ocenie młodych osób możliwość uzyskania poszczególnych używek jest bardzo łatwa. Stanowi to wyzwanie dla prowadzenia działań profilaktycznych, aby skutecznie uświadamiać młodzież szkolną, jakie negatywne konsekwencje powoduje sięganie po używki. Ważnym jest, aby projektowane działania profilaktyczne prowadziły do ograniczenia liczby osób uzależnionych.

Właściwie wdrażana profilaktyka uzależnień musi być prowadzona na kilku poziomach:

Profilaktyka uniwersalna – działania kierowane są do całej populacji, bez względu na stopień ryzyka wystąpienia zachowań problemowych lub zaburzeń psychicznych, dotyczą zagrożeń znanych, rozpowszechnionych w znacznym stopniu – np. przemocy czy używania substancji psychoaktywnych. Ich celem jest przeciwdziałanie pierwszym próbom podejmowania zachowań ryzykownych, wzmacnianie czynników chroniących i redukcja czynników ryzyka, ograniczanie inicjacji w zakresie różnych zachowań ryzykownych oraz zapobieganie nowym przypadkom. Na tym poziomie wykorzystywana jest ogólna wiedza na temat zachowań ryzykownych, czynników ryzyka i chroniących, danych epidemiologicznych (głównie wyników badań naukowych dotyczących między innymi używania substancji psychoaktywnych, informacji o wieku inicjacji itp.).

Profilaktyka selektywna - działania kierowane są do grup zwiększonego ryzyka (osób narażonych na działanie poważnych czynników ryzyka), tj.: dzieci alkoholików, dzieci przysposobione, uczniowie z problemami szkolnymi, miłośnicy szalonych imprez itp. Główne działania polegają na dostarczaniu informacji i uczeniu najważniejszych umiejętności życiowych, uwzględniając specyfikę problemów jednostki lub grupy. Dla dzieci i młodzieży znajdujących się w grupie podwyższonego ryzyka organizowane są indywidualne lub grupowe działania profilaktyczne (np. terapia pedagogiczna, treningi umiejętności społecznych, socjoterapia).

Profilaktyka wskazująca - działania kierowane są do jednostek, których zachowania zaczynają być wysoce ryzykowne (np. nastolatki upijające się w weekendy) i mamy sygnały, że pojawiają się już poważne problemy związane z ich zachowaniem (np. kłopoty z policją, w domu itp.). Główne działania to indywidualna diagnoza przyczyn oraz interwencja. Działania te wymagają specjalistycznego

przygotowania, dlatego na tym poziomie, w „profilaktykę” częściej angażują się różne instytucje zewnętrzne, przygotowane do prowadzenia pomocy psychologicznej lub medycznej.²⁴

Szczególną uwagę należy kierować na działania profilaktyki uzależnień wśród młodzieży szkolnej (uczniów szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych), aby w przyszłości skutecznie niwelować liczbę dorosłych uzależnionych od alkoholu, narkotyków oraz środków psychoaktywnych. Ważna jest analiza czynników ryzyka oraz czynników chroniących przed sięganiem po alkohol, narkotyki, środki psychoaktywne.

Czynniki ryzyka to wszystkie elementy (warunki środowiska, sytuacje, cechy i zmienne indywidualne) zwiększające ryzyko wystąpienia zachowań problemowych (stanowiących zagrożenie dla prawidłowego rozwoju lub funkcjonowania społecznego) i związanych z nimi szkód.²⁵

Można sformułować następujące czynniki ryzyka:

- ⇒ Indywidualne czynniki ryzyka: niska samoocena, indywidualne cechy charakteru, wczesny wiek inicjacji, podatność na wpływy rówieśników – chęć dotrzymania towarzystwa kolegom podczas sięgania po używki, traktowanie alkoholu, narkotyków oraz środków psychoaktywnych jako rozrywki.
- ⇒ Rodzinne czynniki ryzyka: nieprawidłowe wzorce w rodzinie, spożywanie alkoholu oraz środków psychoaktywnych przez rodziców, rodzeństwo, brak więzi.
- ⇒ Czynniki ryzyka związane ze szkołą: problemy z zachowaniem w szkole, problemy z nauką, rówieśnikami.
- ⇒ Czynniki środowiskowe: wysoka dostępność używek.

Przez czynniki chroniące rozumiemy własności indywidualne, relacje z ludźmi oraz zasoby środowiska, które mogą neutralizować działanie czynników ryzyka.

Czynniki chroniące rozpatruje się najczęściej w kilku obszarach. Są to:

- ⇒ cechy, umiejętności i zdolności indywidualne,
- ⇒ wspierające relacje z bliskimi osobami,
- ⇒ pozytywne cechy środowiska rodzinnego,
- ⇒ wsparcie płynące ze środowiska pozarodzinnego,
- ⇒ cechy środowiska lokalnego i miejsca zamieszkania (zasoby do wykorzystania).²⁶

---

²⁴ http://www.parpa.pl/download/sownik_terminow.pdf

²⁵ Ibidem.

²⁶ Czynniki chroniące i czynniki ryzyka związane z zachowaniami problemowymi warszawskich gimnazjalistów, Instytut Psychiatrii i Neurologii w Warszawie, 2009.

Biorąc pod uwagę zarówno czynniki ryzyka, jak i czynniki chroniące przed sięganiem po alkohol, narkotyki oraz środki psychoaktywne sformułowano rekomendacje działań profilaktycznych oraz terapeutycznych dla dorosłych mieszkańców Koszalina, a także dla młodzieży oraz nauczycieli i rodziców.

Rekomenduje się podejmowanie następujących działań profilaktycznych oraz terapeutycznych w celu ograniczania problemu uzależnień wśród mieszkańców Koszalina:

- ⇒ Wspieranie programów i kampanii informacyjnych szerzących wiedzę na temat negatywnych skutków stosowania używek zarówno wśród dorosłych mieszkańców jak i młodzieży.
- ⇒ Prowadzenie działań edukacyjnych w koszalińskich szkołach, mających na celu zwiększanie świadomości młodzieży szkolnej na temat skutków i konsekwencji stosowania używek.
- ⇒ Przygotowywanie materiałów dla rodziców, które prezentują szkodliwość stosowania używek oraz sposoby komunikowania z dziećmi na temat wskazanej problematyki.
- ⇒ Prowadzenie stałych badań diagnozujących problem uzależnień wśród mieszkańców Koszalina, młodzieży szkolnej, nauczycieli.
- ⇒ Przeciwdziałanie nielegalnej sprzedaży używek wśród koszalińskich przedsiębiorców poprzez przygotowanie materiałów informacyjnych na temat szkodliwości sprzedawania alkoholu, papierosów osobom nieletnim oraz osobom pod wpływem alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych.
- ⇒ Wspieranie placówek terapeutycznych dla osób borykających się z problemami uzależnień.
- ⇒ Prowadzenie działań mających na celu uświadamianie mieszkańców, w jakich koszalińskich placówkach mogą skorzystać ze specjalistycznej pomocy oferowanej osobom z problemami uzależnień.
- ⇒ Tworzenie systemu szkoleń dla nauczycieli związanego m. in.: z wczesnym rozpoznawaniem symptomów uzależnień, edukowaniem młodzieży i rodziców na temat konsekwencji spożywania alkoholu, narkotyków, środków psychoaktywnych.
- ⇒ Promowanie zdrowego stylu życia wśród mieszkańców Koszalina, szczególnie wśród dzieci i młodzieży edukacja prozdrowotna.
- ⇒ Kształtowanie świadomości zdrowotnej młodzieży w kontekście negatywnych skutków stosowania używek.
- ⇒ Promowanie oferty czasu wolnego dla młodzieży, z której można korzystać na terenie miasta.

W oparciu o uzyskane wyniki badań sformułowano cel główny oraz cele strategiczne i operacyjne, które powinny być osiągnięte przez samorząd koszaliński w sferach przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii i uzależnieniom behawioralnym.

Celem głównym działań jest ograniczenie problemu uzależnień wśród mieszkańców Koszalina oraz niwelowanie negatywnych konsekwencji nadużywania alkoholu, narkotyków oraz środków psychoaktywnych.

Cele strategiczne:

1. Profilaktyka uzależnień i edukacja prozdrowotna
2. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych

Cele operacyjne:

1. Prowadzenie kampanii informacyjnych i edukacyjnych wśród dorosłych mieszkańców oraz z dziećmi i młodzieżą na temat profilaktyki uzależnień od alkoholu, narkotyków, substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych.
2. Współpraca z lokalnymi mediami w celu rozpowszechniania kampanii informacyjnych i edukacyjnych na temat profilaktyki uzależnień oraz promowania zdrowego stylu życia.
3. Intensyfikacja działań mających na celu egzekwowanie przepisów prawnych w zakresie sprzedaży alkoholu osobom nieletnim oraz nietrzeźwym, a także w zakresie spożywania alkoholu w miejscach publicznych.
4. Promowanie zdrowego stylu życia, w szczególności zajęć sportowych wśród dzieci i młodzieży.
5. Współpraca z placówkami leczenia odwykowego, a także organizacjami społecznymi działającymi na rzecz osób uzależnionych.
6. Podnoszenie kompetencji pracowników instytucji zajmujących się pomocą terapeutyczną oraz rehabilitacją osób z uzależnieniami.
7. Udzielanie pomocy psychologicznej oraz prawnej rodzinom, w których występuje problem uzależnień, wspieranie osób współuzależnionych.

6. Spis wykresów i tabel

Wykres 1. Płeć respondentów [N=408].....	4
Wykres 2. Wiek respondentów [N=408]	4
Wykres 3. Wykształcenie respondentów [N=408]	5
Wykres 4. Stan cywilny respondentów [N=408]	5
Wykres 5. Łączny dochód w gospodarstwie netto [N=408]	6
Wykres 6. Sytuacja ekonomiczna respondentów [N=408].....	6
Wykres 7. Grupa zawodowa respondentów [N=408]	7
Wykres 8. Spędzanie wolnego czasu przez respondentów [N=408] – 2024	8
Wykres 9. Spożywanie napojów alkoholowych przez respondentów – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024	10
Wykres 10. Częstotliwość spożywania alkoholu [N=408] – 2024	11
Wykres 11. Miejsca, w których respondenci najczęściej spożywają napoje alkoholowe [N=282] – 2024	12
Wykres 12. Osoby, z którymi respondenci najczęściej spożywają alkohol [N=282] – 2024.....	14
Wykres 13. Osoby, z którymi respondenci najczęściej spożywają alkohol – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024	14
Wykres 14. Powody, dla których respondenci najczęściej spożywają napoje alkoholowe [N=282] – 2024	15
Wykres 15. Spożywanie konkretnych rodzajów alkoholu w ciągu ostatnich 30 dni [N=282] – 2024 ...	17
Wykres 16. Spożywanie konkretnych rodzajów alkoholu w ciągu ostatnich 30 dni – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024	18
Wykres 17. Spożywanie piwa w ciągu ostatnich 30 dni [N=282] – 2024	19
Wykres 18. Spożywanie piwa w ciągu ostatnich 30 dni – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024.....	19
Wykres 19. Spożywanie wina w ciągu ostatnich 30 dni [N=282] – 2024	20
Wykres 20. Spożywanie wina w ciągu ostatnich 30 dni – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024.....	21
Wykres 21. Spożywanie wódki w ciągu ostatnich 30 dni [N=282] – 2024	22
Wykres 22. Spożywanie wódki w ciągu ostatnich 30 dni – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024.....	22
Wykres 23. Spożywanie drinków w ciągu ostatnich 30 dni – 2024.....	23
Wykres 24. Spożywanie drinków w ciągu ostatnich 30 dni – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024.....	24
Wykres 25. Odczuwane skutki fizyczne spożycia alkoholu [N=282] – 2024.....	25
Wykres 26. Odczuwane skutki fizyczne spożycia alkoholu – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024.....	25

Wykres 27. Odczuwane skutki psychiczne spożycia alkoholu [N=282] – 2024	26
Wykres 28. Odczuwane skutki psychiczne spożycia alkoholu – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024.....	27
Wykres 29. Wpływ spożywania alkoholu na relacje respondentów z otoczeniem [N=282] – 2024.....	28
Wykres 30. Wpływ spożywania alkoholu na relacje respondentów z otoczeniem – porównanie wyników badania z lat 2019, 2024	28
Wykres 31. Częstotliwość „upicia się” alkoholem wśród respondentów [N=282] – 2024	29
Wykres 32. Częstotliwość „upicia się” alkoholem wśród respondentów – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024	30
Wykres 33. Częstotliwość zjawiska „urwania się filmu” wśród respondentów [N=282] – 2024	31
Wykres 34. Częstotliwość zjawiska „urwania się filmu” wśród respondentów – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024	31
Wykres 35. Podejście do spożywania alkoholu [N=408] – 2024	32
Wykres 36. Podejście do spożywania alkoholu – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024	33
Wykres 37. Sięganie po środki odurzające/narkotyki [N=408] – 2024	34
Wykres 38. Sięganie po środki odurzające/narkotyki – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024.....	34
Wykres 39. Częstotliwość sięgania po środki odurzające/narkotyki [N=86] – 2024.....	35
Wykres 40. Częstotliwość sięgania po środki odurzające/narkotyki – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024.....	35
Wykres 41. Używanie konkretnych rodzajów narkotyków przez respondentów [N=86] – 2024	36
Wykres 42. Powody spożywania środków odurzających/narkotyków [N=86] – 2024.....	38
Wykres 43. Okoliczności pierwszego kontaktu ze środkami odurzającymi/narkotykami [N=86] – 2024	40
Wykres 44. Okoliczności pierwszego kontaktu ze środkami odurzającymi/narkotykami – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024	40
Wykres 45. Odczuwane skutki fizyczne spożycia środków odurzających [N=86] – 2024.....	41
Wykres 46. Odczuwane skutki fizyczne spożycia środków odurzających – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024	42
Wykres 47. Odczuwane skutki psychiczne spożycia środków odurzających [N=86] – 2024	43
Wykres 48. Odczuwane skutki psychiczne spożycia środków odurzających – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024	43
Wykres 49. Wpływ spożywania środków odurzających na relacje respondentów z otoczeniem [N=86] – 2024.....	44
Wykres 50. Podejście respondentów do spożywania narkotyków/dopalaczy [N=408] – 2024.....	46
Wykres 51. Palenie papierosów wśród respondentów [N=408] – 2024	47
Wykres 52. Palenie papierosów wśród respondentów – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024.....	48

Wykres 53. Palenie nałogowe papierosów wśród respondentów [N=137] – 2024	48
Wykres 54. Palenie nałogowe papierosów wśród respondentów – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024.....	49
Wykres 55. Ilość wypalanych przez respondentów papierosów w skali dnia oraz tygodnia [N=117] – 2024.....	50
Wykres 56. Palenie e-papierosów wśród respondentów [N=408] – 2024.....	50
Wykres 57. Palenie e-papierosów wśród respondentów – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024.....	51
Wykres 58. Opinia o szkodliwości/nieszkodliwości e-papierów dla zdrowia [N=408] – 2024.....	51
Wykres 59. Opinia o szkodliwości/nieszkodliwości e-papierów dla zdrowia – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024	52
Wykres 60. Źródła informacji, z których respondenci korzystają by dowiedzieć się na temat konsekwencji spożywania alkoholu, palenia papierosów oraz używania narkotyków [N=408] – 2024.....	53
Wykres 61. Osoba/instytucja, do której respondenci zwróciliby się o pomoc w razie problemu z nałogiem [N=408] – 2024.....	54
Wykres 62. Struktura próby w rozkładzie na płeć [uczniowie] [N=960] – 2024	59
Wykres 63. Struktura próby w rozkładzie na rodzaj szkoły [uczniowie] [N=960] – 2024	59
Wykres 64. Struktura próby w rozkładzie na wiek [uczniowie] [N=960] – 2024.....	60
Wykres 65. Struktura próby w rozkładzie na miejsce zamieszkania [uczniowie] [N=960] – 2024.....	60
Wykres 66. Struktura rodziny [uczniowie] [N=960] – 2024.....	61
Wykres 67. Posiadanie rodzeństwa [uczniowie] [N=960] – 2024	61
Wykres 68. Zamieszkiwanie z dziadkami/innymi członkami dalszej rodziny [uczniowie] [N=960] – 2024	62
Wykres 69. Poziom zadowolenia z kontaktów respondenta z poszczególnymi osobami w rodzinie [uczniowie] [N=960] – 2024	63
Wykres 70. Obraz własnej osoby [uczniowie] [N=960] – 2024	64
Wykres 71. Problemy młodzieży uczestniczącej w badaniu [uczniowie] [N=960] – 2024	68
Wykres 72. Dostępność alkoholu [N=960] – 2024	69
Wykres 73. Dostępność alkoholu – piwo – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024	70
Wykres 74. Dostępność alkoholu – wino – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024	70
Wykres 75. Dostępność alkoholu – wódka – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024... ..	71
Wykres 76. Dostępność alkoholu – napoje alkoholowe (drinki) – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024.....	71
Wykres 77. Okres ostatniego spożycia alkoholu [uczniowie] [N=960] – 2024.....	72
Wykres 78. Okres ostatniego spożycia alkoholu [uczniowie] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024.....	72
Wykres 79. Najczęściej spożywany alkohol [uczniowie] [N=960] – 2024	73

Wykres 80. Najczęściej spożywany alkohol [uczniowie] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024.....	74
Wykres 81. Ilość zakupów alkoholu na własne potrzeby w ciągu 30 dni przed badaniem [uczniowie] [N=960] – 2024.....	75
Wykres 82. Częstotliwość wstępowania objawów upojenia alkoholowego (trudności z poruszaniem się, trudności z mówieniem, niepamiętanie niektórych wydarzeń) u młodzieży [uczniowie] [N=960] – 2024.....	78
Wykres 83. Częstotliwość wstępowania objawów upojenia alkoholowego (trudności z poruszaniem się, trudności z mówieniem, niepamiętanie niektórych wydarzeń) u młodzieży [uczniowie] [N=963] – 2019.....	78
Wykres 84. Częstotliwość wstępowania objawów upojenia alkoholowego (trudności z poruszaniem się, trudności z mówieniem, niepamiętanie niektórych wydarzeń) u młodzieży [uczniowie] [N=930] – 2014.....	79
Wykres 85. Wiek inicjacji picia poszczególnych alkoholi [uczniowie] [N=960] – 2024.....	81
Wykres 86. Wiek, w który uczeń upił się po raz pierwszy [uczniowie] [N=960] – 2024.....	84
Wykres 87. Wiek, w który uczeń upił się po raz pierwszy [uczniowie] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024.....	85
Wykres 88. Miejsce ostatniego spożycia alkoholu [uczniowie] [N=960] – 2024.....	86
Wykres 89. Miejsce ostatniego spożycia alkoholu [uczniowie] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024.....	87
Wykres 90. Postrzegana możliwość zdobycia marihuany lub haszyszu [uczniowie] [N=960] – 2024... ..	94
Wykres 91. Postrzegana możliwość zdobycia marihuany lub haszyszu [uczniowie] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024.....	94
Wykres 92. Liczba kontaktów z marihuaną lub haszyszem [uczniowie] [N=960] – 2024.....	95
Wykres 93. Liczba kontaktów z marihuaną lub haszyszem [uczniowie] [N=963] – 2019.....	96
Wykres 94. Liczba kontaktów z marihuaną lub haszyszem [uczniowie] [N=930] – 2014.....	96
Wykres 95. Postrzegana możliwość zdobycia narkotyków lub innych substancji działających podobnie jak narkotyki [N=960] – 2024.....	98
Wykres 96. Postrzegana możliwość zdobycia amfetaminy – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024.....	98
Wykres 97. Postrzegana możliwość zdobycia środków uspokajających – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024.....	99
Wykres 98. Postrzegana możliwość zdobycia ekstazy – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024.....	99
Wykres 99. Postrzegana możliwość zdobycia dopalaczy – porównanie wyników badania z lat 2019, 2024.....	100
Wykres 100. Źródła pozyskiwania narkotyków [uczniowie] [N=960] – 2024.....	101
Wykres 101. Ocena możliwości zdobycia papierosów [uczniowie] [N=960] – 2024.....	108
Wykres 102. Ocena możliwości zdobycia papierosów [uczniowie] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024.....	108

Wykres 103. Liczba papierosów wypalonych przez ucznia w ciągu życia [uczniowie] [N=960] – 2024	109
Wykres 104. Liczba papierosów wypalonych przez ucznia w ciągu życia [uczniowie] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024	110
Wykres 105. Wiek inicjacji palenia i rozpoczęcia palenia regularnego [uczniowie] [N=960] – 2024 .	111
Wykres 106. Wiek inicjacji palenia papierosów [uczniowie] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024.....	111
Wykres 107. Wiek rozpoczęcia palenia regularnego [uczniowie] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024.....	112
Wykres 108. Liczba osób stosujących używki w otoczeniu ucznia [uczniowie] [N=960] – 2024	114
Wykres 109. Zachowanie rodzeństwa ucznia [uczniowie] [N=960] – 2024.....	115
Wykres 110. Struktura próby w rozkładzie na płeć [nauczyciele] [N=45] – 2024	119
Wykres 111. Struktura próby w rozkładzie na doświadczenie respondenta w pracy z dziećmi i młodzieżą szkolną (w latach) [nauczyciele] [N=45] – 2024	119
Wykres 112. Struktura próby w rozkładzie na rodzaj szkoły, w której uczy respondent [nauczyciele] [N=45] – 2024	120
Wykres 113. Struktura próby w rozkładzie na stan cywilny respondenta [nauczyciele] [N=45] – 2024	120
Wykres 114. Formy spędzania czasu wolnego przez młodych ludzi [nauczyciele] [N=45] – 2024	121
Wykres 115. Oferowane przez szkołę formy spędzania czasu wolnego [nauczyciele] [N=45] – 2024	122
Wykres 116. Formy, w jakich uczniowie spędzają czas z rodziną [nauczyciele] [N=45] – 2024.....	123
Wykres 117. Formy, w jakich uczniowie spędzają czas z rodziną [nauczyciele] [N=49] – 2019.....	124
Wykres 118. Formy, w jakich uczniowie spędzają czas z rodziną [nauczyciele] [N=48] – 2014.....	125
Wykres 119. Wzrost zainteresowania młodych ludzi używkami [nauczyciele] [N=45] – 2024.....	126
Wykres 120. Wzrost zainteresowania młodych ludzi używkami [nauczyciele] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024	126
Wykres 121. Ocena szkodliwości używek [nauczyciele] [N=45] – 2024.....	127
Wykres 122. Częstotliwość z jaką uczniowie sięgają po poszczególne używki [nauczyciele] [N=45] – 2024.....	128
Wykres 123. Częstotliwość z jaką uczniowie sięgają po poszczególne używki [nauczyciele] [N=49] – 2019.....	128
Wykres 124. Częstotliwość z jaką uczniowie sięgają po poszczególne używki [nauczyciele] [N=48] – 2014.....	129
Wykres 125. Przyczyny sięgania po używki [nauczyciele] [N=45] – 2024	129
Wykres 126. Okoliczności sięgania po używki [nauczyciele] [N=45] – 2024	130
Wykres 127. Sięganie po używki a rodzina w jakiej wychowuje się uczeń [nauczyciele] [N=45] – 2024	131
Wykres 128. Dostępność używek poza terenem szkoły [N=45] – 2024	132

Wykres 129. Dostępność używek poza terenem szkoły [N=49] – 2019	132
Wykres 130. Dostępność używek poza terenem szkoły [N=48] – 2014	133
Wykres 131. Dostępność używek na terenie szkoły [N=45] – 2024	133
Wykres 132. Dostępność używek na terenie szkoły [N=49] – 2019	134
Wykres 133. Dostępność używek na terenie szkoły [N=48] – 2014	134
Wykres 134. Dostrzeganie konsekwencji stosowania używek [nauczyciele] [N=45] – 2024	135
Wykres 135. Konsekwencje stosowania używek przez uczniów [nauczyciele] [N=21] – 2024	136
Wykres 136. Sposób reagowania na uczniów będących pod wpływem używek [nauczyciele] [N=45] – 2024	137
Wykres 137. Sposoby niwelowania problemu uzależnień/stosowania używek podejmowane w szkołach [nauczyciele] [N=45] – 2024	138
Wykres 138. Ocena efektywności sposobów niwelowania problemu uzależnień/stosowania używek podejmowanych w szkołach [nauczyciele] [N=45] – 2024	140
Wykres 139. Ocena efektywności sposobów niwelowania problemu uzależnień/stosowania używek podejmowanych w szkołach [nauczyciele] [N=49] – 2019	141
Wykres 140. Ocena efektywności sposobów niwelowania problemu uzależnień/stosowania używek podejmowanych w szkołach [nauczyciele] [N=48] – 2014	142
Wykres 141. Metody profilaktyki uzależnień, których brakuje w szkole [N=45] – 2024	143
Wykres 142. Częstotliwość występowania poszczególnych form agresji w szkołach [nauczyciele] [N=45] – 2024	144
Wykres 143. Częstotliwość występowania poszczególnych form agresji w szkołach [nauczyciele] [N=49] – 2019	145
Wykres 144. Częstotliwość występowania poszczególnych form agresji w szkołach [nauczyciele] [N=48] – 2014	146
Wykres 145. Czy w obecnych czasach zjawisko przemocy występuje częściej? [nauczyciele] [N=45] – 2024	147
Wykres 146. Czy w obecnych czasach zjawisko przemocy występuje częściej? [nauczyciele] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024	147
Wykres 147. Źródło przemocy/agresji wśród uczniów [nauczyciele] [N=45] – 2024	148
Wykres 148. Do kogo uczniowie najczęściej zwracają się z problemem przemocy [nauczyciele] [N=45] – 2024	149
Wykres 149. Czy na terenie szkoły realizowane są programy profilaktyczne związane z przeciwdziałaniem przemocy [nauczyciele] [N=45] – 2024	150
Wykres 150. Czy na terenie szkoły realizowane są programy profilaktyczne związane z przeciwdziałaniem przemocy [nauczyciele] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024	150
Wykres 151. Osoby odpowiedzialne za projektowanie programów profilaktycznych w szkole [nauczyciele] [N=35] – 2024	151
Wykres 152. Czy programy profilaktyczne są poddawane ewaluacji? [nauczyciele] [N=35] – 2024 ..	151

Wykres 153. Czy programy profilaktyczne są poddawane ewaluacji? [nauczyciele] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024	152
Wykres 154. Uczestnictwo w gminnych programach profilaktycznych [nauczyciele] [N=45] – 2024	152
Wykres 155. Uczestnictwo w gminnych programach profilaktycznych [nauczyciele] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024	153
Wykres 156. Ocena skuteczności gminnych programów profilaktycznych [nauczyciele] [N=45] – 2024	153
Tabela 1. Spędzanie wolnego czasu przez respondentów – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024.....	9
Tabela 2. Spędzanie wolnego czasu przez respondentów z uwzględnieniem wieku [N=408] – 2024....	9
Tabela 3. Spożywanie napojów alkoholowych przez respondentów z uwzględnieniem płci i wieku [N=408] – 2024.....	10
Tabela 4. Częstotliwość spożywania alkoholu – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024	11
Tabela 5. Częstotliwość spożywania alkoholu z uwzględnieniem płci i wieku [N=282] – 2024.....	12
Tabela 6. Miejsca, w których respondenci najczęściej spożywają napoje alkoholowe – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024	13
Tabela 7. Miejsca, w których respondenci najczęściej spożywają napoje alkoholowe z uwzględnieniem płci i wieku [N=282] – 2024	13
Tabela 8. Osoby, z którymi respondenci najczęściej spożywają alkohol z uwzględnieniem płci i wieku [N=282] – 2024.....	15
Tabela 9. Powody, dla których respondenci najczęściej spożywają napoje alkoholowe – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024	16
Tabela 10. Powody, dla których respondenci najczęściej spożywają napoje alkoholowe z uwzględnieniem płci i wieku [N=282] – 2024.....	16
Tabela 11. Spożywanie konkretnych rodzajów alkoholu w ciągu ostatnich 30 z uwzględnieniem płci i wieku [N=282] – 2024	18
Tabela 12. Spożywanie piwa w ciągu ostatnich 30 dni z uwzględnieniem płci i wieku [N=282] – 2024	20
Tabela 13. Spożywanie wina w ciągu ostatnich 30 dni z uwzględnieniem płci i wieku [N=282] – 2024	21
Tabela 14. Spożywanie wódki w ciągu ostatnich 30 dni z uwzględnieniem płci i wieku [N=282] – 2024	23
Tabela 15. Spożywanie drinków w ciągu ostatnich 30 dni z uwzględnieniem płci i wieku [N=282] – 2024	24
Tabela 16. Odczuwane skutki fizyczne spożycia alkoholu z uwzględnieniem płci i wieku [N=282] – 2024	26
Tabela 17. Odczuwane skutki psychiczne spożycia alkoholu z uwzględnieniem płci i wieku [N=282] – 2024.....	27

Tabela 18. Wpływ spożywania alkoholu na relacje respondentów z otoczeniem z uwzględnieniem płci i wieku [N=282] – 2024.....	29
Tabela 19. Częstotliwość „upicia się” alkoholem wśród respondentów z uwzględnieniem płci i wieku [N=282] – 2024.....	30
Tabela 20. Częstotliwość zjawiska „urwania się filmu” wśród respondentów z uwzględnieniem płci i wieku [N=282] – 2024	32
Tabela 21. Podejście do spożywania alkoholu z uwzględnieniem płci i wieku [N=408] – 2024.....	33
Tabela 22. Sięganie po środki odurzające/narkotyki z uwzględnieniem płci i wieku [N=408] – 2024..	35
Tabela 23. Częstotliwość sięgania po środki odurzające/narkotyki z uwzględnieniem płci i wieku [N=86] – 2024.....	36
Tabela 24. Używanie konkretnych rodzajów narkotyków przez respondentów – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024	37
Tabela 25. Używanie konkretnych rodzajów narkotyków przez respondentów z uwzględnieniem płci i wieku [N=86] – 2024	37
Tabela 26. Powody spożywania środków odurzających/narkotyków – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024.....	39
Tabela 27. Powody spożywania środków odurzających/narkotyków z uwzględnieniem płci i wieku [N=86] – 2024	39
Tabela 28. Okoliczności pierwszego kontaktu ze środkami odurzającymi/narkotykami z uwzględnieniem płci i wieku [N=86] – 2024.....	41
Tabela 29. Odczuwane skutki fizyczne spożycia środków odurzających z uwzględnieniem płci i wieku [N=86] – 2024	42
Tabela 30. Odczuwane skutki psychiczne spożycia środków odurzających z uwzględnieniem płci i wieku [N=86] – 2024.....	44
Tabela 31. Wpływ spożywania środków odurzających na relacje respondentów z otoczeniem – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024.....	45
Tabela 32. Wpływ spożywania środków odurzających na relacje respondentów z otoczeniem z uwzględnieniem płci i wieku [N=86] – 2024.....	45
Tabela 33. Podejście respondentów do spożywania narkotyków/dopalaczy – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024	46
Tabela 34. Podejście respondentów do spożywania narkotyków/dopalaczy z uwzględnieniem płci i wieku [N=408] – 2024	47
Tabela 35. Palenie papierosów wśród respondentów z uwzględnieniem płci i wieku [N=408] – 2024	48
Tabela 36. Palenie nałogowe papierosów wśród respondentów z uwzględnieniem płci i wieku [N=137] – 2024.....	49
Tabela 37. Palenie e-papierosów wśród respondentów z uwzględnieniem płci i wieku [N=408] – 2024	51
Tabela 38. Opinia o szkodliwości/nieszkodliwości e-papierów dla zdrowia z uwzględnieniem płci i wieku [N=408] – 2024.....	52

Tabela 39. Źródła informacji, z których respondenci korzystają by dowiedzieć się na temat konsekwencji spożywania alkoholu, palenia papierosów oraz używania narkotyków – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024	53
Tabela 40. Źródła informacji, z których respondenci korzystają by dowiedzieć się na temat konsekwencji spożywania alkoholu, palenia papierosów oraz używania narkotyków z uwzględnieniem płci i wieku [N=408] – 2024	54
Tabela 41. Osoba/instytucja, do której respondenci zwróciliby się o pomoc w razie problemu z nałogiem – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024	55
Tabela 42. Osoba/instytucja, do której respondenci zwróciliby się o pomoc w razie problemu z nałogiem z uwzględnieniem płci i wieku [N=408] – 2024.....	55
Tabela 43. Formy spędzania czasu przez młodzież [uczniowie] [N=960] – 2024	65
Tabela 44. Formy spędzania czasu przez młodzież [uczniowie] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024.....	66
Tabela 45. Negatywne zdarzenia w życiu młodzieży w okresie 12 miesięcy przed badaniem [uczniowie] [N=960] – 2024.....	66
Tabela 46. Negatywne zdarzenia w życiu młodzieży w okresie 12 miesięcy przed badaniem [uczniowie] – porównanie wyników badania z lat 2019, 2024.....	67
Tabela 47. Okres ostatniego spożycia alkoholu [uczniowie] z uwzględnieniem płci oraz szkoły do której uczęszcza ankietowany [N=960] – 2024.....	73
Tabela 48. Najczęściej spożywany alkohol [uczniowie] z uwzględnieniem płci oraz szkoły do której uczęszcza ankietowany [N=960] – 2024.....	74
Tabela 49. Ilość zakupów alkoholu na własne potrzeby w ciągu 30 dni przed badaniem [uczniowie] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024.....	76
Tabela 50. Ilość zakupów alkoholu na własne potrzeby w ciągu 30 dni przed badaniem [uczniowie]] z uwzględnieniem płci oraz szkoły do której uczęszcza ankietowany [N=960] – 2024	76
Tabela 51. Częstotliwość wstępowania objawów upojenia alkoholowego (trudności z poruszaniem się, trudności z mówieniem, niepamiętanie niektórych wydarzeń) u młodzieży [uczniowie] z uwzględnieniem płci oraz szkoły do której uczęszcza ankietowany [N=960] – 2024	79
Tabela 52. Wiek inicjacji picia poszczególnych alkoholi [uczniowie] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019.....	82
Tabela 53. Wiek inicjacji picia poszczególnych alkoholi [uczniowie] z uwzględnieniem płci oraz szkoły do której uczęszcza ankietowany [N=960] – 2024	83
Tabela 54. Wiek, w który uczeń upił się po raz pierwszy [uczniowie] z uwzględnieniem płci oraz szkoły do której uczęszcza ankietowany [N=960] – 2024	86
Tabela 55. Miejsce ostatniego spożycia alkoholu [uczniowie] z uwzględnieniem płci oraz szkoły do której uczęszcza ankietowany [N=960] – 2024	88
Tabela 56. Ocena prawdopodobieństwa wystąpienia konsekwencji spożycia alkoholu [uczniowie] [N=960] – 2024.....	88
Tabela 57. Ocena prawdopodobieństwa wystąpienia konsekwencji spożycia alkoholu [uczniowie] [N=963] – 2019.....	89
Tabela 58. Ocena prawdopodobieństwa wystąpienia konsekwencji spożycia alkoholu [uczniowie] [N=930] – 2014.....	89

Tabela 59. Doświadczania poszczególnych problemów związanych z pićm alkoholu [uczniowie] [N=960] – 2024.....	90
Tabela 60. Doświadczania poszczególnych problemów związanych z pićm alkoholu [uczniowie] [N=963] – 2019.....	91
Tabela 61. Doświadczania poszczególnych problemów związanych z pićm alkoholu [uczniowie] [N=930] – 2014.....	91
Tabela 62. Częstotliwość zażywania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych wśród młodzieży [uczniowie] [N=960] – 2024	92
Tabela 63. Częstotliwość zażywania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych wśród młodzieży [uczniowie] [N=963] – 2019	93
Tabela 64. Częstotliwość zażywania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych wśród młodzieży [uczniowie] [N=930] – 2014	93
Tabela 65. Postrzegana możliwość zdobycia marihuany lub haszyszu [uczniowie] z uwzględnieniem płci oraz szkoły do której uczęszcza ankietowany [N=960] – 2024.....	95
Tabela 66. Liczba kontaktów z marihuaną lub haszyszem [uczniowie] z uwzględnieniem płci oraz szkoły do której uczęszcza ankietowany [N=960] – 2024	96
Tabela 67. Postrzegana możliwość zdobycia narkotyków lub innych substancji działających podobnie jak narkotyki z uwzględnieniem płci oraz szkoły do której uczęszcza ankietowany [N=960] – 2024	100
Tabela 68. Źródła pozyskiwania narkotyków [uczniowie] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024.....	102
Tabela 69. Źródła pozyskiwania narkotyków [uczniowie] z uwzględnieniem płci oraz szkoły do której uczęszcza ankietowany [N=960] – 2024.....	102
Tabela 70. Powód przyjmowania narkotyków [uczniowie] [N=960] – 2024.....	103
Tabela 71. Powód przyjmowania narkotyków [uczniowie] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024.....	103
Tabela 72. Powód przyjmowania narkotyków [uczniowie] z uwzględnieniem płci oraz szkoły do której uczęszcza ankietowany [N=960] – 2024.....	104
Tabela 73. Wiek pierwszego spróbowania poszczególnych narkotyków [uczniowie] [N=960] – 2024	104
Tabela 74. Wiek pierwszego spróbowania poszczególnych narkotyków [uczniowie] [N=963] – 2019	105
Tabela 75. Wiek pierwszego spróbowania poszczególnych narkotyków [uczniowie] [N=930] – 2014	105
Tabela 76. Wiek pierwszego spróbowania poszczególnych narkotyków [uczniowie] z uwzględnieniem płci oraz szkoły do której uczęszcza ankietowany [N=960] – 2024.....	106
Tabela 77. Ocena możliwości zdobycia papierosów [uczniowie] z uwzględnieniem płci oraz szkoły do której uczęszcza ankietowany [N=960] – 2024	109
Tabela 78. Liczba papierosów wypalonych przez ucznia w ciągu życia [uczniowie] z uwzględnieniem płci oraz szkoły do której uczęszcza ankietowany [N=960] – 2024.....	110
Tabela 79. Wiek inicjacji palenia i rozpoczęcia palenia regularnego [uczniowie] z uwzględnieniem płci oraz szkoły do której uczęszcza ankietowany [N=960] – 2024.....	112

Tabela 80. Formy spędzania czasu wolnego przez młodych ludzi [nauczyciele] [N=49] – porównanie wyników badania z 2019 i 2024 roku	121
Tabela 81. Oferowane przez szkołę formy spędzania czasu wolnego [nauczyciele] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024	122
Tabela 82. Ocena szkodliwości używek [nauczyciele] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024.....	127
Tabela 83. Przyczyny sięgania po używki [nauczyciele] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024.....	130
Tabela 84. Okoliczności sięgania po używki [nauczyciele] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024.....	131
Tabela 85. Sięganie po używki a rodzina w jakiej wychowuje się uczeń [nauczyciele] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024	131
Tabela 86. Dostrzeganie konsekwencji stosowania używek [nauczyciele] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024	135
Tabela 87. Konsekwencje stosowania używek przez uczniów [nauczyciele] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024	136
Tabela 88. Sposoby niwelowania problemu uzależnień/stosowania używek podejmowane w szkołach [nauczyciele] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024.....	139
Tabela 89. Źródło przemocy/agresji wśród uczniów [nauczyciele] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024.....	148
Tabela 90. Do kogo uczniowie najczęściej zwracają się z problemem przemocy [nauczyciele] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024.....	149
Tabela 91. . Ocena skuteczności gminnych programów profilaktycznych [nauczyciele] – porównanie wyników badania z lat 2014, 2019, 2024	154